Nieuwe Catalogus

DER

OORKONDEN

EN

HANDSCHRIFTEN

BERUSTENDE IN DE BOEKERIJ

VAN HET

Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant,

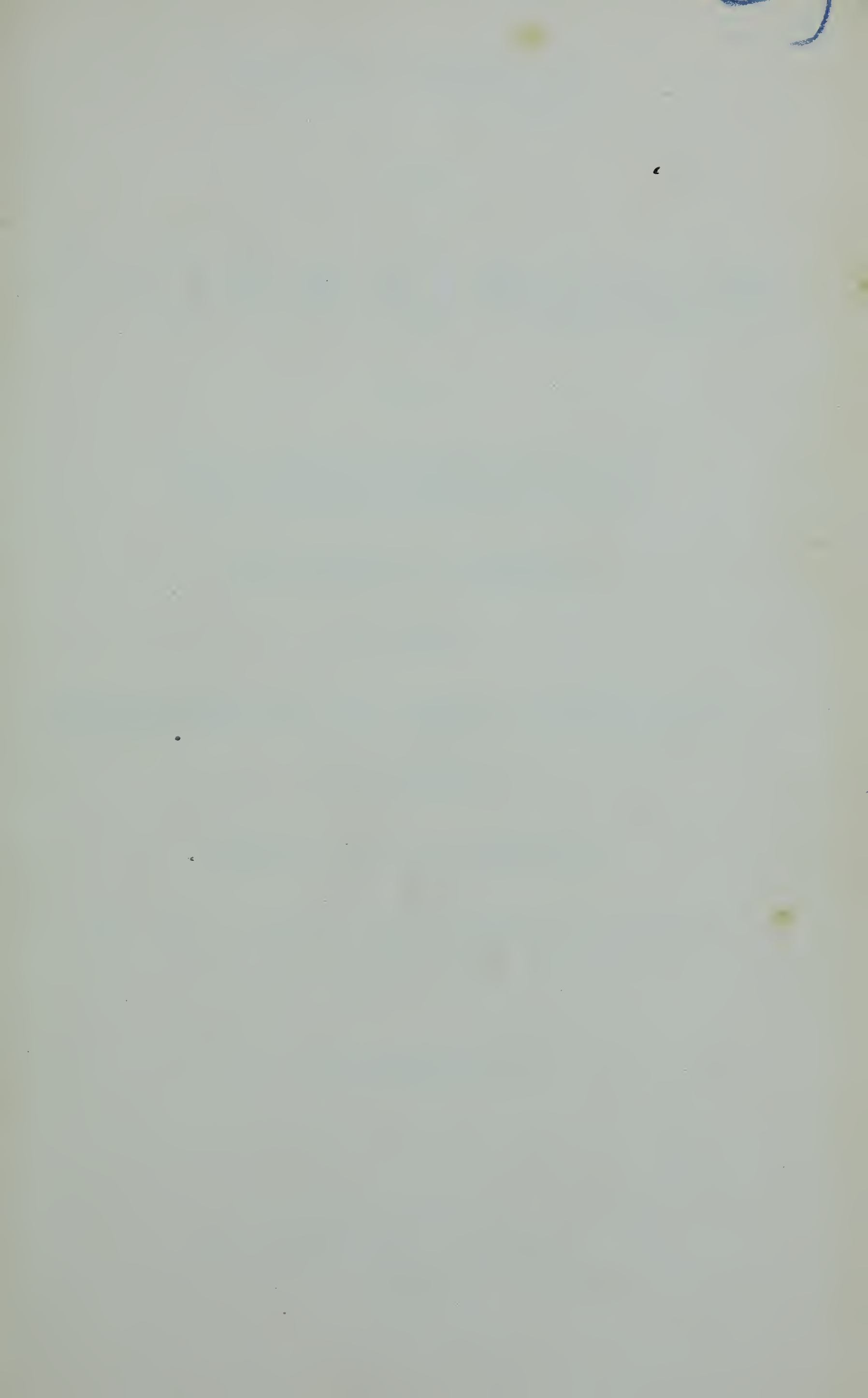
OPGEMAAKT DOOR HET BESTUURSLID

Jhr. Mr. A. F. O. van SASSE van YSSELT.

1900.

Stoomdruk van P. STOKVIS en ZOON, 's Bosch.

Nieuwe Catalogus

DER

OORKONDEN

EN

HANDSCHRIFTEN

BERUSTENDE IN DE BOEKERIJ

VAN HET

Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant,

OPGEMAAKT DOOR HET BESTUURSLID

Jhr. Mr. A. F. O. van SASSE van YSSELT.

's-HERTOGENBOSCH,
P. STOKVIS & ZOON.
1900.

VOORWOORD.

Daar er bijna geen exemplaren meer voorhanden zijn van den Catalogus der Oorkonden en Handschriften van het Provinciaal Genootschap, die in 1875 door nu wijlen Jhr. mr. P. J. Ridder van der Does de Bije werd samengesteld en daarenboven sedert dien de collectie Oorkonden en Handschriften van het Genootschap aanmerkelijk vermeerderd is, zoo heb ik vermeend het best te doen met mij niet tot een supplementairen catalogus te bepalen maar een nieuwen catalogus van bedoelde collectie op te maken. Ik heb daarbij, om zoo weinig mogelijk in eens onder den voet te moeten halen, de verdeeling tusschen Oorkonden en Handschriften gevolgd, zooals die door mijn genoemden voorganger gemaakt was. Van daar, dat er in mijnen catalogus onder de afdeeling Handschriften sommige stukken voorkomen, die ik liever onder de Oorkonden zoude geplaatst hebben, wanneer ik den catalogus van meet af aan had moeten samenstellen.

Bij het maken van dezen catalogus heb ik fouten hersteld, die geslopen waren in den catalogus der Oorkonden, welke door mijnen voorganger gemaakt werd. Ook heb ik de Handschriften in rubrieken verdeeld en zooveel mogelijk alphabetisch gerangschikt, omdat ik meende, dat dit het gebruik van den catalogus zoude vergemakkelijken. Om dezelfde reden omschreef ik de Handschriften uitvoeriger dan mijn voorganger.

Moge mijn werk er toe bijdragen om, meer dan tot nu toe het geval was, te doen kennen den belangrijken inhoud der stukken, die de hier bedoelde collectie uitmaken!

A. VAN SASSE VAN YSSELT.

I.

OORKONDEN.

N. B. De letter **a** achter een cijfer beteekent dat de Oorkonde zich bevindt in eene der twee **supplementaire** doozen.

---

1. *4 Febr. 1302.*

Jan, zoon van den Graaf van Vlaanderen, Graaf van Namen, verleent, om de goede diensten hem bewezen, aan Boudewijn van Poperaden, Ridder, kastelein van Aalst, driehonderd landsponden, jaarlijks te heffen uit de heerlijkheid van Ninove, losbaar met honderd duizend zulke ponden. Deze en zijne nakomelingen moeten het huis van Ninove bewaren en het baljuwschap aldaar waarnemen te hunnen koste.

2. *5e dag na Palmzondag 1309.*

Symon gezegd Open verkoopt voor schepenen van 's-Hertogenbosch tegen een jaarlijkschen cijns aan Arnoldus Last een huis op den Vuchterdijk aldaar. Hierover waren als schepenen Nicolaas van Megen en Henricus van Son.

3. *Feria Quarta post Oct. Paschae 1313.*

Johannes Woutersz. Broc van Ghestel verleent voor schepenen van 's-Hertogenbosch ten behoeve van Berthout Stempel eene jaarrente van een mud rogge. Hierover waren als schepenen Willem Hillezoon en Arnoldus Poeldonc.

4. *Daags na St. Jans Evangelist 1313.*

Wouter Wagebaert en Thijberijs, schepenen van Waalwijk, getuigen dat Aleijt Peter Gruterswijf opdroeg den Hove van Beke, bij vonnis der laten, die ten Hove behooren, alzulk erf en goed, als aan Loijden, die hare dochter Hadewich heeft, toekomen mochten van zijnen sweer en van zijnen zwager en voorts alles wat verder komen mocht van erven, zooals van de *enderscutte* (eendenkooi) ter veenewaarts te

Randonc, uitgezonderd het recht van den besten berg en alzulk havelijk goed, als zijn sweer hem ten huwelijk heeft gegeven. Het Hof gaf daarop het voorschreven goed aan Wijden hiervoor genoemd, die het wederom opdroeg ten Hove tot behoef van Jan van Genderen.

5. *1320.*

Petrus gezegd Wijtmer draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Nicholaus van Maren een cijns uit een huis te Orthen. Hierover waren als schepenen Godefridus Beerewout en. . . .

6a. (*Zie* n_o. *337a*). *Maandag na St. Valentijn 1326.*

Brieven van verkoop des lands van Breda door Geeraert van Ruseghem aan den Hertog van Brabant (afschrift uit de 16e eeuw.)

7. *Feria Quinta post Dominicam Jubilate 1341.*

Wellinus Brugman draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Mathijs van Berlicum een huis en erf gelegen in de Beurzenstraat aldaar, tegen eene jaarrente van tien stuivers. Hierover waren als schepenen Jacobus van Zulichem en Godefridus Scheijvel.

8. *1342.*

Arbitrale uitspraak van den Deken van St. Marie te Maastricht tusschen de kerken van Oirschot en Wintelre over de tienden te Wintelre.

9. *H. Kruisdag 1342.*

Machelt, dochter van Gijsbrecht Smeits van Oerle, bekent voor schepenen van Oerle, verleend te hebben aan Marcelis Jansz. van der Heiden eene jaarpacht van zeven mudden rogge uit hare goederen, gelegen in dc parochie van Beerse, — waarover als schepenen waren Johan van der Heiden en Johan Gielenzoon van der Mere van Cnechtsel.

10. *Tweede Zondag na St. Jans Geboorte 1342.*

Mattheus Nollekenszoon verkoopt voor schepenen van 's-Hertogenbosch tegen een jaarlijkschen cijns aan Hendrikus Roempot een huis in de Peperstraat aldaar. Hiervoor waren als schepenen Nicolaus van Berckel en Godescalcus Rosemont.

11. (*abest*). *Feria 4 post Modest. 1342.*

De Deken van de St.-Mariekerk te Maastricht, als daartoe gemachtigd, doet uitspraak in het verschil gerezen tusschen Deken en Kapittel van Oirschot en Godefridus van Audenhoven over de tienden in Waalre.

12. *27 Dec. 1343.*

Elisabeth, weduwe van Frederic en huisvrouw van Nicolaas van Meghen, wonende te 's-Hertogenbosch, vermaakt bij testament veertig stuivers jaarlijks aan de kerk van St. Lambertus te Luik, een mud rogge jaarlijks aan den Heiligen Geest te 's-Hertogenbosch, een mud rogge jaarlijks aan de Broeders de Porta Coeli bij 's-Hertogenbosch, en een half mud jaarlijks aan Henric, natuurlijken zoon van haren tegenwoordigen man, na Henric's dood te komen aan de groote infirmerie der Begijnen te 's-Bosch, alle welke cijnsen geheven moesten worden uit haar goed te Oirschot. Dit testament werd verleden voor den notaris Marcelis Hendrics van Vught te 's-Bosch, klerk in het bisdom van Luik, in tegenwoordigheid van Jacob, den broeder van Elisabeth, Adam Top, Nicolaas Muleslach en Goeswijn Rijkens Goeswijnszn.

13. *1352.*

Een grootendeels vergane akte, waarbij. . . . . . Boeijen voor schepenen van 's-Hertogenbosch overdraagt een erfcijns, — waarover als schepenen waren. . . . . en Ghiselbertus Lysscap.

14. *1353.*

Jan, Hertog van Brabant, geeft machtiging aan Jan Dicbier, schout van den Bosch, om het dorp Erp te besturen, zooals hij het aan Bat van Borvel bevolen had.

15. *Zaterdag na St. Jan Baptists onthoofdingsdag 1355.*

Heer Willem, Heer van Megen, Ridder, doet besaat leggen op het land genaamd het Hoestratenscheguet, gelegen te Haren, tegen Heer Jan van Hoogstraten, heer van Cuijk, voor eene schuld van vierduizend goede oude guldene schilden — waarover waren Jan

Poelman van Lewen als rechter, Jan die Sluter van Haren en Jan van Mameren als gerechtsluiden van het land van Megen. Hierbij een transfix van 1371, waarbij Jan, heer van Megen, den van voorschreven handeling opgemaakten brief opdraagt aan Jan van Cuijk.

16. *Feria 2 post Octav. van Paschen 1355.*

Erkenrade, weduwe van Henric Cuijst van Eindhoven, draagt over bij schenking voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan haren zoon Henric Cuijst de helft eener pacht van zestien mudden rogge, gaande uit het land genaamd ten Braeke onder de parochie van Woensel, — waarover als schepenen waren Willem Vrancken en Henric Steenwegh.

17. *18 Aug. 1356.*

Arnoldus van Horst, pellifex, vermaakt bij zijn testament, verleden voor den notaris Theodorus IJper, alle zijne goederen aan Henrick Roempot en aan zijn eigen natuurlijken broeder Johannes Wolfaertsz., met bepaling, dat het vruchtgebruik daarvan zal hebben zijne vrouw Lutgarde en dat, bij kinderloos overlijden der erfgenamen, de goederen zouden komen aan de armen.

18. *3 Maart 1358.*

Katerine Smeds Gielesdr., huisvrouw van Jan van Lubeke, draagt over voor schepenen van den Bijvang van Lier aan Henric van Wechle haar derde deel in de hoeve van Hagenbroeck, gehouden van de Hertoginne van Brabant, gevende Gieles de Smeds, haar broeder, tot deze overdracht zijne goedkeuring, — waarover als schepenen waren Willem van Wechle en Jan van den Doernhove.

19. (*Zie no. 337a*). *Donderdag na Paschen 1359.*

Vidimus van een brief van Hertog Jan van Brabant, waarbij het Land van Breda verkocht wordt aan Jan van Polanen, heer van der Lecke.

20. *8 Juli 1358.*

Willem Roefszoon en Peter Barthelemeuszoon, schepenen van Eindhoven, getuigen, dat Johan Aerntse van den Papenven tijdens zijn huwelijk ten eeuwigen dage helmelinghe vertegen heeft op Aleijt van Meijdensvoert en hare zonen Johan en Peter, van alles wat hij heeft.

21. *20 April 1359.*

Wouter van der Rullen draagt over voor schepenen van Eindhoven aan Johannes, zoon van Bat van der Lijmbeke, eenige cijnsen, gevestigd op landen gelegen te Woensel aan den Heuvel en bij den Ravensdonc, — waarover als schepenen waren Willem Roefszoon en Ghisebrecht Wouterszoon.

22. *St. Catherina 1360.*

Jan van Gheesel en Willem, zijn broeder, dragen over voor schepenen van Maren aan Gherit van Amersoijen, zwager van Gertrudis des Loeijen, al hun goed, erf en have, — waarover als schepenen waren Gosewijn Faeszoon, Gosewijn Hellinc en anderen. Met een transfix.

23. *St. Bartholomeus 1362.*

Gerrit en Dideric van der Brugghen, gebroeders, dragen over voor schepenen van Hilvarenbeek aan Henric, hun broeder, hun land geheeten die Eijnde, gelegen onder Baesschot en door hen geërfd van hunnen broeder Jan. — Hiervoor waren als schepenen Willem van der Aa en Gerit van den Velde.

24. *15 Aug. 1363.*

Heer Henric Backe Lippen zoon van Hersel, deken van St. Peter te Oirschot, schenkt voor schepenen van Oirschot aan Heer Ghijsbrecht van Audenhoven een cijns van een half mud rogge 's jaars uit het te Hedel onder Oirschot staand huis van Heer Willem Vos, kanonik en scholaster te Oirschot, welken cijns de schenker verkregen had van Andries van der Steghen, man van Aleid Jansdochter van Spulle. Hierover waren als schepenen Henric Brant, Jan van Blaertem, Godevaert van Zutte enz.

25. *Vrouwenavond Conceptio 1364.*

Johan van Virnenborch, bisschop van Utrecht, en Henric van Virnenborch, knape, bekennen aan Jan Oem schuldig te zijn eene som van tweehonderd acht en tachtig pond en vijftien schellingen.

26. *Zondag na Paschen 1365.*

Johannes Harte draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Gerardus gezegd Duijsborch van Heusden een erf bij het Minderbroedersklooster aldaar, — waarover als schepenen waren Ghiselbertus van Vlochoven en Otto Bilseman.

27. (*abest*). *Na Paschen 1365.*

Johannes Harte draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Gerard Duijsborch van Heusden eene rente van twaalf ponden, gevestigd op een erf achter het Minderbroedersklooster, — waarover als schepenen waren Giselbert van Vlockhoven en Otto Bilseman.

28. *Zaterdag na Invocavit 1366.*

Theodoricus Posteel verkoopt voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Gerard Wijsseleer eene rente van vier ponden uit verschillende goederen te Son, — waarover als schepenen waren Bodo van Tiele en Jacobus Coptiten

29. *Tweede Zondag na Allerheiligen 1366.*

Woltherus Wellen verkoopt voor schepenen van 's-Hertogenbosch, aan Henricus Crabbaert eene hoeve, afkomstig van Henricus de Slipen te Schijndel, tegen eenen jaarlijkschen cijns van drie ponden tournoois, — waarover als schepenen waren Ghiselbertus van Doorn en Arnoldus van Andel.

30. (*abest*). *Kruisdag 1367.*

Gerard Duijsborch van Hoesden draagt over aan Gijsbert Boegart Peterszoon eene jaarrente van twaalf ponden, gevestigd op een huis gelegen achter het Minderbroedersklooster. Hierover waren als schepenen van 's-Hertogenbosch Willem van Eelkum en Bodo van Tiel.

31. *Zond. na St. Jan-Bapt. 1367.*

Ghijsbrecht van Tuijl en Juffrouw Beatrijs van den Dike, dochter van Lodewijk Danielszn zijne huisvrouw, dragen op aan Henric van Epternaken, pastoor der kerk Noetsboeme en proost van den abt van Epternaken een derde deel der tienden van Berchem, ten be-

hoeve van Jan Papejan van Nuwelant, die daarop daarmede beleend is. Hierover waren als leenmannen en bezegelaars Jan Rovere, Jan Pijlijseren, ridders, Jan van den Kelder, Henrick Lose, Gherijt van Vladeracken en Willem van Laer.

32. *St. Hubert 1367.*

Marcelis en Dirk, zonen van wijlen Ancelijn van Ghemert, sartor, vestigen voor schepenen van 's-Hertogenbosch ten behoeve van Henric Oeden en diens kinderen eene rente van een mud rogge op land in de parochie van St. Oedenrode, — waarover als schepenen waren Giselbertus van Dorne en Henricus Mechelijn.

33. *4 Jan. 1368.*

Jan Vosken van Eindhoven draagt over voor schepenen van Eindhoven aan Willem van Emickhoven het land met een gracht genaamd de Hooge Ravensdonck, gelegen bij Eindhoven, — waarover als schepenen waren Willem Roefsz. en Ghisbrecht Henric Kuijstensz.

34. *Daags na Pinksteren 1368.*

Hendrik Groneken, carnifex, verkoopt voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Johannes, zoon van Nolleken den Verwer, eene rente uit een huis in de Kolperstraat aldaar, waarover als schepenen waren Johannes Boudewijns en Nicolaus Scilder.

35. *Woensdag in de Pinksterweek 1368.*

Henric te Watermael van Auddehoeve draagt over voor schepenen van Someren aan Henric Mertenszoon van Stiphout drie bunders heide in de parochie van Someren, — waarover als schepenen waren Maes van Aelst, Henric die Vroede enz.

36. *Maandag na O. L. V. Geboorte. 1368.*

Margarete, weduwe van Jan van den Hove, met hare kinderen, vestigt voor schepenen van Son ten behoeve van Godevaert, zoon van Godevaert Swederszn. van Eindhoven, eene rente van veertig schellingen, op eene hofstad gelegen op Ghenehove onder Son, enz. — waarover als schepenen waren Aernt van den Hove, Jan Diddenzoon en anderen.

37. (*abest*). *Feria 5 ante Nat. Joh. Bapt. 1371.*

Gerardus Boc draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Gerard van den Bredeacker een vierde deel van een kamp land, gemeen met Heer Geerlac Rover, Ridder, en Johannes de Molle, hem aangekomen van Heer Henric Boc, kanonik der St. Janskerk te 's-Bosch. Hierover waren als schepenen Gooswijn Moedel van den Steenwegh en Johannes Trudezoon. — Waarbij gevoegd is het testament van genoemden kanonik Henric Boc van 17 Aug. 1370. (dit testament is nog aanwezig).

38. *Als voor.*

Gerardus Buc draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Gerardus van den Bredeacker goederen gelegen onder Olland, waarover als schepenen waren Goeswinus Moedel van den Steenwegh en Johannes Trudezoon.

39 *Zondag voor O. L. Vr. Dag, dat men kaarsen brandt 1372.*

Diderik van Driel, zoon van Heijmeric Janszn., schenkt voor schepenen van Maren al het goed, dat hem van zijne grootouders was aanbestorven, aan Gherijt die Smit, zijnen zwager. Hierover waren als schepenen Daem Hawe, Jan de Ghier, enz.

40. *Dertiende avond 1374.*

Juffrouw Beatrijs, weduwe van Ghijsbrecht van Tule, draagt op aan Jan, Heer van Megen, den tocht van een tiend onder Gemonde en Thede en van eene rente van vier mudden rogge, gaande uit het land de Pot in de parochie Gestel, bij Herlaer gelegen, die haar vader Engbrecht Ludinck, zoon van Daniel van den Dijcke, van Jans voorvaderen, Graven van Megen, in leen hield, ten behoeve van Gosewijn van Tule, — en hierover waren als leenmannen heer Henric van Mordrecht, Ridder, Gijsbrecht Lijsscap, zoon van Aert IJsbouts en Sijmon van Mijrabeel —.

41. *Dertiende avond 1374.*

Gosewijn van Tule draagt op aan Jan, Heer van Megen, een tiend onder Gemonde en Thede en eene rente van vier mudden rogge, gaande uit het land de Pot in de parochie van Gestel bij Herlaer,

die hij van hem te leen hield, ten behoeve van Marten Monics, wonende te 's Hertogenbosch, die daarop daarmede beleend werd en daarvoor hulde en manschap deed, — waarover als mannen van leen waren Heer Henric van Mordrecht, Ridder, Gijsbrecht Lijsscap, zoon van Art IJsebouts, en Sijmon van Mijrabeel.

42. *12 Juli 1374.*

Testament van Hadewich gezegd Bac, verleden voor Adam van Miert, notaris te 's-Hertogenbosch. —

43. *6 Dagen na het Octaaf der H. Driekoningen 1376.*

Jacob de Graij verbindt zich voor schepenen van 's-Hertogenbosch wegens een cijns van acht ponden, gaande uit een huis aldaar van Nijcholaus gezegd Coel. Hierover waren als schepenen Arnoldus van Andel en Johannes van Audeheusden.

44. *Feria 6 post Laet. 1376.*

Arent Hoornken, Henric Oeden en Theodoricus Mout geven voor schepenen van 's Hertogenbosch aan Godfried van den Kerchoven in erfpacht hun goed ter Lake, gelegen onder St. Oedenrode, — waarover als schepenen waren Arnoud van Andel en Sijmon van Mirabel.

45. *Vrijdag na H. Sacramentsdag 1377.*

Johannes gezegd Becker draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Wolter van Oekel eene rente uit een huis in de Kerkstraat aldaar, — waarover als schepenen waren Arnoldus van Andel en Ghiselbertus Lysscap.

46. *H. Kruisdag 1377.*

Gerardus dictus Duijsborch de Hoesden verkoopt voor schepenen van 's-Hertogenbosch een erf achter het Minderbroeders-klooster aldaar aan Ghiselbert dictus Boegart, — waarover als schepenen waren Wilhelmus Tielkini en Todo van Tiel.

47. *Vrijdag na St. Jans Mattheus 1378.*

Ricout de Koc, Ridder, schout van 's-Hertogenbosch, van wege den Hertog van Brabant, en schepenen, gezworenen en gemeene raden

van 's-Hertogenbosch, van wege die stad, geven eene kaart of gildebrief aan het schrijnwerkers, draaiers, kuipers, en rademakersgilde aldaar.

48. *Daags na St. Jan 1378.*

Otto, Heer van Arkel, machtigt Peter Pauwelsz., zijnen schout in Bergambacht, om aan zijnen neef, Heer Pauwels van Haestrecht, in vollen eigendom over te geven een stuk land gelegen tusschen de Lek en de kade te Bergambacht.

49. *10 Juni 1380.*

Heer Willem Vos, priester en scholaster te Oirschot, belooft voor schepenen van Oirschot te zullen geven aan Jan Gosewijnszoons van der Ameijde, bij diens huwelijk met Katarina, zijne dochter, een mud rogge jaarpacht uit zijn huis en hof gelegen te Hedel onder Oirschot, — waarover als schepenen waren Jan van den Stadeck, Gielijs Zeghers, Dideric de Cromme, enz.

50. *Donderdag na het Octaaf der H. Driekoningen 1382*

Johannes de Vriese draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch eene rente van twintig schellingen uit goederen te Schijndel aan Henricus Buc, — waarover als schepenen waren Johannes van Erp en Johannes van Dinther. —

(In deze akte komt voor de naam van Mr. Johannes Basijn, cyrurgicus.)—

51. *Feria 4 post Dom. Reminiscere 1383.*

Aegidius van Hofstaden, bekent voor schepenen van Mechelen, voor den tijd van honderd jaren aan Johannes van Valle zijn aandeel in den tol van Mechelen verhuurd te hebben. Hierover waren als schepenen Rumoldus Ban en Johannes van Aedegheem.

52. *Feria 4 post Dom. Reminiscere 1383*

Aegidius van Hofstaden, draagt over voor schepenen van Mechelen aan Johannes van Valle zijn aandeel in den tol van Mechelen. Hierover waren als schepenen Rumoldus Ban en Johannes van Aedegheem.

53. *6e. Zondag na O. L. H. Hemelvaart 1383.*

Theodoricus gezegd Scone verkoopt voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Henrick Crabbaert een cijns, gaande uit goederen te Schijndel, waarover als schepenen waren Johannes van Bruhezen en Jordanus van Hoculen. —

54 (*zie no. 337a.*) *8 Maart 1387.*

Vidimus van 1416 van een brief der Hertogin Johanna over de verpanding der heerlijkheden Groot- en Klein Zundert, de Hage, Sprundel en Nispen aan Jan van Polanen, heer van Lecke en Breda, tot zekerheid van drie duizend franken aan hem verschuldigd.

55. *1 Juli 1388.*

Otto, Heer van Arkel, draagt in vollen eigendom over aan zijnen neef Pauwels van Haestrecht, heer van Loen, het land genaamd Beckevoert in Bergambacht.

56. *1390*

Verzameling van schepenbrieven, uit het Latijn vertaald, betreffende de huisarmen te Zutphen, van 1328—1390.

57. *Zondag na het Octaaf van Sexagesima 1390.*

Henricus en Heijlweg, kinderen van Albert van Bucstel, verkoopen voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan hunne zuster Elisabeth een cijns, gaande uit een goed te Vught, waarover als schepenen waren Wilhelmus en Jordanus Tielkini Arnolduszn.

58. *10 Juli 1390.*

Jan, zoon van Hend. van Eijke, draagt over voor schepenen van Oirschot aan Diderik, zoon van wijlen Goeswijn van der Hameijden, zijnen zwager, een jaarlijkschen erfpacht van drie loopen roggezaads, als zijn grootvader, Heer Willem Vos, op de goederen van genoemden Diderik bij testament bezet had. Hierover waren als schepenen Willem Andriesz., Jan die Cromme, Gosewijn van der Meer, Jan van den Raffendonc, Johannes van der Hofstat enz.

59. *Daags na St. Paulus Conv. 1393.*

Ghijsbrecht en Jutta, nagelaten kinderen van Willem Coptiten, maken voor schepenen van 's-Hertogenbosch eene nadere overeenkomst over de deeling hunner ouderlijke goederen, — waarover als schepenen waren Gosewijn Steenwech en Jordaen Artzn. Tielken.

60. *H. Maria Magdalena 1394.*

Henricus van Tuernhout draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Arnoldus van Beke een erf te Schijndel, — waarover als schepenen waren Goeswinus Steenwech en Johannes van Ghemert.

61. *Na St. Bavo 1394.*

Willem, Heer van Huern en Althena, stelt als zegsmannen aan Heer Robbin Bokelaer en Heer Jan Geredin, priesteren, in het verschil met zijn neef Hendrik Pauwels van Haestrecht, Heer van Loen, ten einde de schade te regelen, die genoemde Hendrik voortijds van hem geleden had in zijne landen in Altena en zijne tienden, gepacht van het kapittel van Oudemunster, met bepaling dat, indien de zegsmannen het niet eens mochten worden, Heer Jan van Arkel, Heer van Hagestein, Pierrepont en Mechelen, hun zou worden toegevoegd.

62. *Des anderen daags na St. Bavo 1394.*

Willem, Heer van Hoerne en Althena, verklaart, dat alle geschillen vereffend zijn tusschen hem en zijn neef Hendrik Pauwels van Haestrecht en dat deze, evenals zijne vrouw, Elsbeen van Dalem, Vrouwe van Loen, voortaan vrij zullen zijn van alle beden voor hunne goederen in het land van Altena.

63. *Drie dagen na Barnabe 1396.*

Nicolaas Mijsz. van Lieshout draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Johannes Wijtfenne een stuk land gelegen in de parochie van Lieshout, — waarover als schepenen waren Heer Gosewijn van der Aa, Ridder, en Maarten Berwout.

64. *Vrijdag na St. Scholastica 1399.*

Ghijselbert Besselen verkoopt voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Johannes Groet van Herlaer eene rente van drie mud rogge, gaande uit goederen te Uden, van Henricus gezegd Gruijter van Uden, afkomstig, — waarover als schepenen waren Jacobus Tijt en Johannes Wolphards.

65. *St. Petr. 1399.*

Gherijt Gerbertszoon koopt voor schepenen van Vught van Gielis van der Bonen een huis en erf aldaar gelegen, — waarover als schepenen waren Jan Paep, Nicolaas van der Straeten. enz.

66. *Zond. na St. Vijt 1401.*

Johannes, zoon van wijlen Mr. Wolphert van Giesen, Nicolaes van Baerle en zijne zuster Jutta, Hendrik Hermansz. Schuijwint als man van Catharina Wander Johannes dochter, Jan zoon van Dirk Vrankzoon van Orthen, en Mr. Arent Buc, chirurgijn, dragen onderscheidene renten over aan Jonkvrouw Heilwig, weduwe van Ricold Borchgreve, — waarover waren als schepenen van 's-Hertogenbosch Johan van Bruheze en Jacob Coptiten.

67. *15 Mei 1401.*

Godevaert Hillen Sibbenzoon vestigt voor schepenen van Oirschot voor Heer Dirk Berthouts, kanonik, ten behoeve van het kapittel aldaar tien schellingen jaarlijks op een beemde, geheeten de Tijmmerdonk en gelegen onder Spoordonck, belend aan Jan van Audenhoven. Hierover waren als schepenen Peter van der Laeck, Hendrik van Ghenen en anderen.

68. *Daags na St. Peter en Paulus 1401.*

Godescalcus gezegd Arntsoen verkoopt voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Henricus Bac, zoon van Godschalk gezegd Roesmont, een cijns uit eene hoeve te Vught, — waarover als schepenen waren Goeswinus Steenwech en Jacobus van Neijnsel.

69. *St. Lucasdag 1401.*

Willem van den Arenest verkoopt voor schepenen van 's-Hertogenbosch eene rente, gaande uit goederen te Schijndel, aan Johan van de Middegael, — waarover als schepenen waren Arnoldus Weer en Arnoldus Stamelart.

70. *24 Januari 1402.*

Voor schepenen van 's-Hertogenbosch, Gerardus van Berckel Gerardszn. en Petrus de Borchgreve, wordt aangegaan eene transactie over de grensscheiding van erven in den Mortel aldaar tusschen Nicolaus gezegd Coel van Orthen en Johannes de Haze.

71. *Dinsdag na Palmzondag 1402.*

Bertoldus Bac, zoon van Johannes gezegd Bac van Tijlborch en zijn broeder Johannes dragen over voor schepenen van 's-Hertogenbosch eene rente van dertien Hollandsche guldens (flor. voc. moneta quondam Wilhelmi Holland.), gaande uit goederen te Tilburg, aan Gerardus, zoon van Johannes, den zoon van Johannes Bathenzoon, ten behoeve van diens broeder Ghiselbertus, investitus van Esch. — Hierover waren als schepenen Goeswinus van der Aa, ridder en Egidius Coptiten.

72. *4 Juli 1403.*

Henricus Willemsen draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Aelbertus Thomaessen, wijlen Simon's zoon, een gedeelte van een erf, genaamd de Mortel, gelegen aldaar, tegelijk met een gedeelte van een daarbij staande nieuwen muur en het recht om een steegje en een watertrap te gebruiken, — waarover als schepenen waren Gerardus van Berckel Gerarduszn. en Peter die Borchgreve.

73. *Vierde Zondag na St. Laurentius 1404.*

IJda dochter van Godefridus van den Kolc verkoopt voor schepenen van 's-Hertogenbosch haar land te Rosmalen tegen eenen jaarlijkschen cijns aan Ghiselbert van Doorn (de Spina) — waarover als schepenen waren Arnoldus Heijm en Bartholomeus Spiering.

74. *St. Mathijs 1405.*

Hendrik, Arnt en Hillegond, wettige nagelaten kinderen van Peter van der Moelen en Luitgard van Goerle, maken voor schepenen van Eindhoven scheiding en deeling van hunne ouderlijke goederen, — waarover als schepenen waren Korstiaan Korstiaansz. en Johannes Henric Pauwelse.

75. *St. Matheus 1406.*

Dirk Berwout, Goeswin Steenwegh, Jacob Tijt, Jacob van Neijnsel en Gerrit Bathenzoon, gezworenen van 's Hertogenbosch, verklaren dat, toen zij ten vorigen jare met Ghijsbrecht van Doirn en Jan Wolphaertszoon schepenen waren, voor hen verschenen waren Goswijn Boc, Dirk Herbertszoon en Roeloff van Tefelen, getuigenis afleggende, hoe dat onderscheidene cijnsen toekwamen aan Hendrik van Dordrecht en dat ze gebeurd werden eerst door hem en na zijnen dood achtereenvolgens door zijne dochter Geertruid en haren wettigen zoon Jan van Keeldonc. — Hierover waren als schepenen van 's-Hertogenbosch Jan van Dordrecht, Jordaen Aert Nelkenszoon, Dirck Lu, Gielis van Gheel, Hendrik Heijme en Jacob van Vladeracken.

76. *St. Petrus ad Cat. 1407.*

Dirk van Haestrecht Pauwelszoon, Ridder, draagt op aan Willem, Graaf van Holland, vier morgen land, gelegen in het land van Altena, ambacht van Sleeuwijk, ten behoeve van Roelof van Haestrecht, zijnen broeder, waarover waren als leenmannen de Heer van Wassenaer, burggraaf van Leiden en Heer Jan van Heemsteden, heer van Benthusen.

77. *11 Duizend Maagden 1407.*

Hendrik Buchentop maakt eene overeenkomst met de gebroeders Hendrik en Pieter, zonen van Willem Mersse, over eenen scheidingsmuur, staande tusschen erven in de Hinthamerstraat te 's-Hertogenbosch. Hierover waren als schepenen van 's Hertogenbosch Hendrik van Uden en Arnout Dicbier.

78. *St Scholastica 1408.*

Johannes Pieterse van Druenen, genaamd Scheffennen, Johannes Oghe, Arnt. Hoenken en Gertrudis, zijne zuster, Henric die Bije Jansz., Johannes van Vlijmen, man van Christine, Jacob, zoon van Arnt Jacob, man van Yde, dochter evenals Christine van Jan die Bije, dragen over als erfgenamen van Johannes Pijnlec en Margarita Henricsdr., die Bije, voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Walter die Bije, zoon van Peter Hein Bijezoon, een stuk land, gelegen in de parochie van Drunen, ter plaatse genaamd de Brake, waarover als schepenen waren Gerard van Berkel en Bartholomeus Spierinc.

79. *Vijfde Zondag na Exaudi 1408.*

Elyas van Mondewijc draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Peter Becker (Petrus Pistor) eene rente van twintig stuivers uit een goed te Boxtel, — waarover als schepenen waren Henricus van Uden en Johannes Yoede.

80. *Maandag na St. Aegidius 1408.*

Johannes van Mondewijc en zijn broeder Elyas dragen voor schepenen van 's-Hertogenbosch op aan Petrus Becker eene rente van twintig schellingen, gaande uit goederen in den Bergacker te Boxtel, — waarover als schepenen waren Johannes Yoede en Sibertus van Hoculem.

81. *Vier dagen na St. Mathijs 1409.*

Henricus gezegd Kannaert verkoopt voor schepenen van 's-Hertogenbosch van Godefridus van de Mijddengael een cijns van twee goudguldens, gezegd nieuwe guldens van Geldersche munt, gaande uit verschillende goederen te Rosmalen en Hintham, — waarover als schepenen waren Johannes van Beerse en Henrick Becker.

82. *Feria tertia post festum beati Viti 1410.*

Philippus van Heesterbeke belooft voor schepenen van 's-Hertogenbosch, dat hij Rodolpha, dochter van wijlen Petrus Pelslauwer, zal doen toestemmen in de verdeeling van het erf „de Mortel,

gelegen aldaar aan de Coninxbrugge, — waarover als schepenen waren Jacobus van Neijnsel en Wilhelmus Broeder.

83. *Daags na St. Hubert 1410.*

Nicolaas Coel van der Hamsvoert vestigt voor schepenen van 's-Hertogenbosch ten behoeve van Hendrik Hoernken een cijns van eenen gouden Franschen penning of kroon op een huis en erf in de parochie van Dinther, — waarover als schepenen waren Johannes Heijm en Pieter van Best.

84. *8 Maart 1411.*

Wijnrijc Henric Wijnrijcszoon draagt over voor schepenen van Mierlo aan Rover van Vaerlaer eenen erfcijns van een mud rogge, gaande uit vier stukken land, — waarover als schepenen waren Gelis van Bekelaer, Jan die Schomaker, Henric die Striker, Godert Vestaert, Maas Jans Bosezoen, Jan die Poert en Jute van der Schueren.

85. *29 Dec. 1411.*

Jan Stoeps Willemse en Katharina, zijne huisvrouw, dragen over in erfpacht voor schepenen van Eindhoven aan Jan Peters van Meijensfort een huis en erf te Vlokhoven onder Woensel voor een canon van twee penningen en drie mudden rogge, — waarover als schepenen waren Roelof Roevervosse en Jan Dapper.

86. *20 Mei 1412.*

Henricus van Sprengel genaamd Verwers bekent voor schepenen van 's-Hertogenbosch geld schuldig aan Arnoldus van Gameren, verwer, — waarover als schepenen waren Goeswinus van Brecht en en Lambertus van den Hezeacker.

87. *3 Oct 1412.*

Aegidius van Gerwen en de Kanoniken van het Kapittel van St. Jan Ev. te 's-Hertogenbosch verkoopen aan Arnoldus, zoon van Martinus Monachus (Monicx ?) en aan Henrick Steenwegh, zoon van Gerardus Monachus, eene jaarrente van twintig stuivers, door genoemden Martinus aan dat Kapittel geschonken voor het doen van zielmissen voor hem en voor zijne huisvrouw Aleijt.

88 *Feria 4 post diem beati Galli 1413.*

Henrick Bolleken genaamd Cromken en Aleid, zijne huisvrouw, dragen over voor Burggraaf en schepenen van Nijmegen een huis en erf, gelegen aldaar aan de Burgstraat, aan Derijck van Redinchaven, — waarover waren Ernestus Ingennulant voor den Burggraaf, Johannes van Ubbergen en Sijmon van Redinchaven als schepenen.

89. *22 Febr. 1415.*

Heer Joannes Vosse, priester en perpetueel matricularius der Collegiale Kerk van St. Pieter te Oirschot, draagt over aan Gerardus van Achel huis en erf, staande te Oirschot in de wijk Hedel, door transportant verkregen van Margaretha, weduwe van Dirk Tielmanszn. van Ameijde, die het op zijne beurt verkregen had van Wilhelmus Vosse, priester en scholaster van na te melden Kapittel. — Hierover waren als getuigen Heer Anselmus de Baest, deken van het Kapittel van Oirschot, Joannes de Baest, priester van dat Kapittel, Henric van den Bachecker, Willem en Jan, zonen van Henric Vosse en Jan Tijmmerman, clerici. —

90. *9 Dec. 1415.*

Jutta, dochter van Willem Coptiten, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Hille, natuurlijke dochter van Arnold van Andel, eene rente van vier mudden rogge, gaande uit het goed ten Braeke onder Woensel, — waarover als schepenen waren Theodoricus Lu en Godefridus van Rode.

91. *28 Mei 1416.*

Dirk, zoon van Gintaes Arnts Noijkens, Hillegont, Geertruit en Elisabeth, zijne zusters, en Henrick, zoon van Willem van den Hetsroede, als man van Beatrix, zuster als voor, dragen over voor schepenen van Eindhoven aan Arnt Arnts Noijkens een vierde in het goed Dombroecke, gelegen te Stratum, dat genoemde Gintaes Arnts Noijkens verkregen had van Jan en Willem, zonen van Willem Sprengers, — waarover als schepenen waren Kerstiaan Kerstiaansz en Henric die Blake.

92. *3 Jan. 1417.*

Andries Dirksz. van den Lake doet afstand voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Johannes Hoernken van al zijn recht op de goederen, die deze gekocht en verkregen had van zijne broeders en zusters, — waarover als schepenen waren Rudolf Beerwout en Johannes die Lu. (Betreft de hoeve ten Lake onder St. Oedenrode.)

93. *19 Aug. 1417.*

Nicholaus van Maren (forbicor) vestigt voor schepenen van 's-Hertogenbosch op zijn huis aldaar ten behoeve van Petrus Witmer een cijns,— waarover als schepenen waren Marcelus die Lu en Arnoldus Monix.

94. *2 April 1420.*

Jan Wouterszn. Oerlemans en Wouter Willemzn. Oerlemans, schepenen van Waderle en Wedert, (Waalre en Valkenswaard n.l.) verklaren aan hunne medeschepenen, dat Vranck den Leeuw voor hen getuigd heeft, dat Wouter van Berem een cijns van veertien loopen rogge geldende heeft op het Broechuis, dat vroeger aan Jordaen van Hokelem toebehoorde. Hierover waren als schepenen Gijsbrecht van Ginhoven, Henric Hoghaerts, Godevaert Goeswijns, Mercelis van Dommelen en Arnt Udemans.

95. *Feria 3 post diem Panthaleonis 1420.*

Theodoor van Mekeren en Geertruid, zijne huisvrouw, en Sijmon van Redinchaven Dirkszn. met zijne broeders en zusters dragen over voor Burggraaf en schepenen van Nijmegen aan Dirk van Leijenberch een huis en erf, gelegen in de Burgstraat aldaar, — waarover waren Johannes van Redinchaven voor den Burggraaf en Johannes van Zeller en Adam van Heze als schepenen.

96. *17 April 1421.*

Alard van Berlikem draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Johan Houbraken, zoon van Johannes Houbraken, natuurlijken zoon van Johannes Houbraken van Scijnle, een huis in de Hinthamerstraat te 's-Hertogenbosch, — waarover als schepenen waren Wolterus Colen van Oerle en Nicolaas Loenman.

97. *16 Juni 1421.*

Elsbeen van Dalem, Vrouw van Loen, verklaart dat Jan Crauwel, door niet te voldoen aan zijn leenplicht, zijn leen gelegen in het land van Altena onder Sleeuwijk, dat haar man, wijlen Pauwels van Haestrecht, heer van Loen, hem in leen gegeven had, verbeurd heeft.

98. *Daags na O. L. V. Conceptio 1422.*

Johannes Hoernken draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan broeder Arnold Rudolfsz., ten behoeve van het klooster den Hage bij Eindhoven, onderscheidene cijnsen gevestigd op goederen gelegen in de parochie van Bakel, — waarover als schepenen waren Dirck de Lu en Gerard Scilder.

99. *18 Juni 1422.*

Jan Dicbier, schout, mitsgaders schepenen en raden der stad 's-Hertogenbosch vernieuwen de kaart van het schrijnwerkers,-draaiers, kuipers en rademakers-gilde aldaar.

100. *27 Octob. 1423.*

Wolterus Spierinck die Hoppenbrouwer, als man van Mechteld, dochter van Mechteld, geeft voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Gibon, zoon van Ricard Heijnen, in erfpacht uit twee perceelen land gelegen te Borne onder Schijndel, — waarover als schepenen waren Jacobus Monix en Daniel Roesmont.

101. *Daags na Onnooz. Kinderen 1423.*

Kerstiaan, zoon van Kerstiaans Lijssouts draagt over voor schepenen van Eindhoven aan Lucas, zoon van Godevaert Swederszn, een cijns van elf loopen rogge uit een stuk land onder Woensel, genaamd de Langeecker, — waarover als schepenen waren Dideric des Verren en Willem van Heze Michielsz..

102. *8 Juli 1424.*

Johannes de Spina (van Doorn) draagt voor schepenen van 's Hertogenbosch over aan Arnoldus Beerwout eene rente, gaande uit

goederen onder Haaren, — waarover als schepenen waren Godefridus van Druten en Ricoldus die Borchgreve.

103. *St. Maria Magdalena 1424.*

De Proost der Karthuizers bij Utrecht en Dirck Hazert vertijgen voor schout en schepenen van IJsselstein op Jan Evertszoon van der Laen van een huis, hofstede en twee morgen land aldaar. Hierover waren als schout Corstiaan Aernts van Muden en als schepenen Dirck Jan Daniëlszoon en Hendrik van der Molen.

104. *1424.*

Broeder Wilhelmus, prior der Karthuizers, en de overige definitoren van het kapittel generaal dier orde, maken Mr. Martinus van Zomeren, klerk der schepenen en kanonik van St. Jan Ev. te 's-Hertogenbosch, deelachtig aan al de goede werken, welke door die orde gedaan zullen worden.

105. *St. Jan 1424.*

Geraert van Raethem verleent voor schepenen van Roermond een erfelijken cijns aan de huisarmen van den H. Geest, — waarover waren als richter Johan van Wylre en als schepenen Lambrecht van der Kraken en Johan van Boechoeve.

106. *1 Juli 1427.*

Henric Oeden draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Jacob Oeden Henricsz. zijn recht van naasting op het goed ter Lake onder St. Oedenrode, — waarover als schepenen waren Dirk de Lu en Arnout Monix Gijsbrechtsz.

107. *Zondag na St. Petrus ad Vinc. 1427.*

Gerrit Wernersz., als man en voogd van Gheerborgh, zijne vrouw, draagt over voor schepenen van Vught aan Peter den Decker eene rente van vijf schellingen 's jaars, gaande uit diens land, gelegen te Vught in de parochie van St. Lambert, — waarover als schepenen waren Wouter Aerts Voghelaers en Peter zoon van Aert Zegers.

108. *24 April 1428.*

Gooswijn Moedel van den Donck en Aernt Rover van der Porten doen voor schepenen van 's-Hertogenbosch uitspraak in een twist over het maalrecht van de molens onder Oisterwijk, gerezen tusschen de molenaars Godschalk Roesmont, Aernt Houtappel, Bruijsten Bruijstenzoon van Oisterwijk, Claes Cantor en anderen. Hierover waren als schepenen Gerit die Wael Gijsbrechtszn. en Goijaert van Drueten.

109. *10 Juni 1428.*

Gerard Gijsbertsz. de Wael en Goijaert van Drueten, schepenen van 's-Hertogenbosch, geven ten verzoeke van Peter, zoon van Godschalk Peters en Daniel, zoon van Johannes van Buegen, een *vidimus* van een schepenbrief van 's-Hertogenbosch, gegeven feria secunda na Jubilate 1399, waarbij Heer Henric Buck, priester en kanonik van St. Jan Ev. aldaar, overdraagt aan Henric, zoon van Aben van der Loefoirt eene rogge pacht van een mud enz., gaande uit landerijen onder Berlicum; een schepenbrief van Herpen van 1389, waarbij Claes Janszn. van Oss ten behoeve van Heijn Abenzoon eene roggepacht vestigt en een schepenbrief van 's-Hertogenbosch van 1400, waarbij Henric, zoon van Albert Zwart Abe land te Rosmalen in erfpacht gaf aan Ludekinus, zoon van Martinus Ludenzoon.

110. *26 Juli 1428*

Pieter, Henric en Machtelt Ketelaers, kinderen van Jan Ketelaers Henrickszn. en zijne vrouw Katarine, dragen over voor schepenen van Eindhoven aan Peter, zoon van Henric Noellen, een streep lands onder Woensel, — waarover als schepenen waren Jan van Gestel Peterszn. en Thomas Gooswijnse.

111. *1428.*

Schepenen, gezworenen, raadslieden, die men noemt ledige lieden, en dekens der ambachten van de stad 's-Hertogenbosch amplieren de kaart van het saaimakersambacht aldaar. — Het charter was bezegeld door Jan van der Dussen, schout der gezegde stad.

112. *17 Juni 1430.*

Wolter, Heer van Scoenbeke, draagt over voor schepenen van 's Hertogenbosch aan Nicolaus, zoon van Hubert van Gemert eene jaarrente van vijftien loopen rogge uit het goed genaamd het Broeckhuijs in de parochie van Waalre, — waarover als schepenen waren Arnoldus Rover van der Poorte en Sijmon van Gheel.

113. *24 Juli 1430.*

Jacobus en Agnes, kinderen van Jacob van Berlijken, dragen voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Lambert, zoon van Johannes Jacobszn. c. s., tegen een jaarlijkschen cijns landerijen over gelegen onder St. Michiels-Gestel ter plaatse Thede bij Herlaer, enz. Hierover waren als schepenen Lambertus van den Broeck en Adrianus van Eijndhouts.

114. *26 Jan. 1432.*

Wilhelmus, zoon van Petrus Jutten, verkoopt aan Nicolaas van Berkel Gerardszn. en aan Wilhelmus, zoon van Udeman van Roesvenne eene jaarrente van vijf malderen rogge. Hierover waren als schepenen van 's-Hertogenbosch Gerardus van Berck en Rutgerus van Geldrop.

115. *28 Jan. 1432.*

Wilhelmus, zoon van Petrus Jutten, doet afstand aan Nicolaas van Berkel Gerardszn. en Wilhelmus, zoon van Udeman van Roesvenne, van zijn recht van vernadering op eene jaarrente van vijf malders rogge, die hij hun verkocht had, — waarover waren als schepenen van 's-Hertogenbosch Gerardus van Berck en Rutgerus van Geldrop.

116. *28 Jan. 1432.*

Willem, zoon van Udeman van Roesvenne, als man en voogd van Heilwich, natuurlijke dochter van Katrina Willems Brasse, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Nicolaas van Berckel Gerardszn. eene jaarrente van vijf malderen rogge, gaande uit landerijen te Deurne en Vlierden, — waarover als schepenen waren Gerard van Berck en Rutgerus van Geldrop.

117. *5 Mei 1439.*

Jacobus van der Heijden verkoopt voor schepenen van 's Hertogenbosch aan Rutger van Arkel eene rente van vier pond, gaande uit een huis in de Boertschestraat aldaar, waarover als schepenen waren Johannes Batensoon en Johannes de Ouden.

118. *2 Juni 1439.*

Jan, natuurlijke zoon van Jan van den Nieuwenhuijs, den zoon van Jan Zegers, vestigt voor schepenen van 's Hertogenbosch ten behoeve van Arnoud Reijnersz. van der Locht een cijns van drie ponden op een huis en erf gelegen te Wijbosch onder Schijndel, — waarover als schepenen waren Johannes Batenzoon en Peter van Erp.

119. *11 Jan. 1440.*

Johannes, zoon van Reinier Haengreve, vestigt voor schepenen van 's Hertogenbosch ten behoeve van Lambert van Doerne Christiaanszn. eene jaarpacht van een mud rogge op het land genaamd 's Dekensbeempt in de parochie van Waalre en op den Huijsecker te Zeelst, — waarover als schepenen waren Gerard van Vladeracken en Arnoldus Berewout.

120. *12 September 1440.*

Katharina, dochter van wijlen Nicolaas Wijnmans, verleent voor schepenen van 's Hertogenbosch aan Lambert van Doerne Christiaanszn. ten behoeve van Johannes, natuurlijken zoon van Rutger Wijnmans, eenen erfcijns van een half mud rogge op een huis en erf gelegen onder Zeelst, — waarover als schepenen waren Rudolph Lonijs en Tielman van Doerne.

121. *12 September 1440.*

Katharina Wijnmans Nicolaasdr. draagt over voor schepenen van 's Hertogenbosch aan Lambert van Doerne Christiaanszn eene rente van een mud rogge uit een land genoemd de Roestekker onder Zeelst, — waarover als schepenen waren Rudolph Lonijs en Tielman van Doerne.

122. *9 Juni 1441.*

Gerard van der Aa draagt over voor schepenen van 's Hertogenbosch aan Godfried, natuurlijken zoon van zekeren Gerard van der Aa, eene rente van tien ponden uit onderscheidene goederen gelegen onder Meerwijck, — waarover als schepenen waren Andries de Lu en Arnold Beerwout.

123. *10 Juli 1441.*

Aert Eeris van der Egelmeer Janszn. van Milheze draagt over voor schepenen van Helmond aan Heer Ermbrecht Roeschmans, priester, ten behoeve van de O. L. V. Broederschap van Helmond en de priesters in de kerk te Helmond, een erfcijns van zes loopens rogge, jaarlijks gaande uit een huis en hofstad, gelegen in de parochie van Bakel ter plaatse genaamd Milheeze. Hierover waren als schepenen Aernt van den Papendonck en Jan Dommelman.

124 *10 Augustus 1441.*

Juffrouw Luijtgaert van den Hoevel, bijgestaan door haar momber Henric Tollens, ontvangt in leen van Hertog Philips van Bourgondië eene rente van drie mudden rogge, gevestigd, op het goed van Vroenhoven, toebehoorende aan Jan van Ghemert, geheeten van Vroenhoven en diens broeder Claus van Ghemert, — waarover als leenmannen waren J^{or}. Jan Hinckart, raad en woudmeester van Someren en Willem van Berchem Claesz.

125. *Oct. 1441.*

Johanna van Ghijsselen draagt voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Johannes van Nijfterick op eene rente van een mud rogge, gaande uit hare goederen te Schijndel, — waarover als schepenen waren Martinus Monix en Arnoldus Groetart van Os.

126. *13 Juni 1443.*

Godfried van Dommelen en Godfried van Eijck, respectievelijk gehuwd met Margaretha en Eva, kleindochters van wijlen Henrick Stiers, gewoond hebbende te 's-Hertogenbosch, verklaren voor notaris en getuigen te 's-Hertogenbosch, dat zij genoegen nemen met den

uitersten wil van Henrick Stiers voornoemd, — waarover waren als notaris Arnold Sticker en als getuigen Willem van Valkenborch, Gerard Rijssonge en Willem Berchman.

127. *1 Febr. 1444.*

Willem van Heerle, als man en voogd van Hadewig, dochter van Jan Stoep Willemszn., draagt voor schepenen van Eindhoven over aan Jan Stoep, zoon van Jan Willemszn., al hun recht op de goederen, gekomen van Katarina Wijnmans Nicolaasdr., — waarover als schepenen waren Henric Willems Wijnmans en Henric, zoon van Jan Pauwelsz.

128. *9 Febr. 1444.*

Claas van den Broec, zoon van Andries van Erde, vestigt voor schepenen van Schijndel ten behoeve van Arnt van der Locht Reijnersz. eene jaarrente van een pond op een stuk land in de parochie van Schijndel, — waarover waren als schepenen Lambrecht van Berse, Jan van Wijtlene en anderen.

129. *13 Juni 1444.*

Weijndelmoed weduwe van Jan die Loze en Albert, Jacob, Angela gehuwd met Henricus van Lier, en Seijnsa, kinderen van Jan die Loze en Weijndelmoed voornoemd, dragen over voor schepenen van 's-Hertogenbosch van eenen cijns van tien en een idem van zes oude schilden, gaande uit eene hoeve te Udenhout, aan Lambert van Doerne Christiaanszoon de helft ten behoeve van Albert Loden Reijnierszoon en de wederhelft ten behoeve van Amelius, Reijnier en Beatrix, kinderen van Amelius van den Hovel en Beatrix Loden Reijniersdr. Hierover waren als schepenen Godefridus van Drueten en Arnoldus die Borchgreve.

130. *21 Juli 1445.*

Johannes die Bie, zoon van Jan de Bie van Engelen, draagt voor schepenen van 's Hertogenbosch over aan Arnoud, zoon van Jan Geritszoon en Hille, weduwe van Johannes Danielszoon, twee en een halven morgen land, gelegen in de parochie van Empel, — waarover als schepenen waren Rodolphus Lonijs en Christianus Coenen.

131. *23 Aug. 1445.*

Jan van Brecht Godevaertszoon vestigt ten overstaan van schepenen van Antwerpen eene jaarlijksche rente van drie ponden en tien schellingen op zijn hof te Diedeghem, gelegen te Schille, ten behoeve van Pieter den Boekel. Hierover waren als schepenen Jan van de Rijt en Willem Douwe.

132. *14 Mei 1447.*

Theodoricus die Lu belooft voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Hilla, dochter van Gerard die Bije Ghibenzoon, een cijns uit zijne goederen te Thede bij Herlaer, — waarover als schepenen waren Arnoldus van Gheel Lambertszn. en Sijmon die Hoeste.

133. *31 Aug. 1447.*

Lambert van Doerne Christiaanszn. draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan broeder Lippertus Bierkens, als prior van het klooster de Haghe bij Eindhoven, eene rente van drie mudden rogge, gaande uit een huis en erf in de Vrijestraat te Eindhoven en uit de helft in het broek, genaamd Dombroek, te Stratum, - waarover als schepenen waren Godfried Boest en Sijmon van Hoesten. Dezen cijns had Lambertus van Doerne Christiaanszoon verkregen tegen Lippertus Bierkens als prior en Henricus de Woert als procurator van gezegd klooster.

134. *8 Nov. 1447.*

Lambertus gezegd van Beest draagt op voor schepenen van 's-Hertogenbosch eene rente van twaalf pond, gaande uit verschillende goederen te Lithoijen, aan Henricus gezegd Heester, — waarover als schepenen waren Wilhelmus Dicbier Johanneszn. en Nicolaus Spierinc.

135. *11 Juni 1449.*

Ludovicus, kardinaal en pauselijk kamerheer, geeft kennis, dat Paus Nicolaus V aan Nicolaas van der Porte, kanonik van St. Jan te Maastricht, de helft van de inkomsten van diens kanoniksdij heeft kwijt gescholden.

136. *13 Aug. 1449.*

Willem van der Aa Floriszoon draagt op aan Henrick van Huern, Heer tot Perweijs, Duffel enz., al zijn recht aan het goed Nieuw-Herlaar, ten behoeve van Henric van der Aa Gerritsz. Hierover waren als mannen van leen Goijart van Erp, anders genaamd van Middegael, Gerrit van Eijck, Andries Aelbrechtszoon van Ghestel en Henrick van den Colck Dirckszn.

137. *9 Febr. 1450.*

Jan, zoon van Jan Shogen, schepen van Waalre en Valkenswaard, vestigt voor schepenen van die dorpen ten behoeve van Jan Gosewijns Ploegmans een cijns van een mud rogge op een land, geheeten Dungelen, gelegen in de parochie van Waalre, — waarover als schepenen waren Lambrecht Meeus, Jan Bruinincx, Rombout Celen enz.

138. *19 Febr. 1450.*

Henric, zoon Jacob van Oeden Henrickszn, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Mr. Gerard Hoornken Johanneszoon en aan diens moeder Katharina, weduwe Johannes Hoornken, al zijn recht op het goed ter Lake in de parochie van St. Oedenrode, — waarover als schepenen waren Johannes Bathenzoon en Martinus Goevij.

139. *22 April 1450.*

Albertus Hendrikszoon van den Arendnest draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Paula, weduwe Lambertus van den Broeck, een zesde in een stuk weiland, gelegen op den Roemput te Rosmalen, — waarover als schepenen waren Petrus van Best en Gerardus Boest.

140. *12 Febr. 1451.*

Aert Eeris van der Egelmeer draagt over voor schepenen van Helmond aan Heer Peter van der Straten, ten behoeve van den pastoor en de priesters in de kerk van Helmond, geproeveerd zijnde en die de proevenden verdienen zullen en dien daar stoelmeester zal zijn, een cijns van zes loopen rogge zaads, gevestigd op eene hofstede,

gelegen te Milheze in de parochie van Bakel, — waarover als schepenen waren Willem van Eindhoute en Peter Michiels.

141. *14 Juni 1451.*

Aert van den Dijck, natuurlijke zoon van Aert van den Dijck en zijne kinderen Jan, Mechteld en Lucie dragen over voor schepenen van Eersel aan Jan van den Porte, pastoor te Strijp, het derde deel van eene wijer met land, gelegen tusschen Bergeijk en Westerhoven ter plaatse genaamd Borkel, — waarover als schepenen waren Wouter zoon van Louis Bouwen Peters Boijenszn, Henric Mertens, Sijmon Roefs enz.

142. *3 Juli 1451.*

Rutger, zoon van Jan Woutersz., draagt over voor schepenen van Eindhoven aan broeder Henric Rijkwijn, als prior van het klooster de Haghe bij Eindhoven, een stuk land gelegen binnen Woensel, — waarover als schepenen waren Geraert Keteleer en Godevaert Lucaszoon.

143. *23 Nov 1451.*

Jonkheer Anthonis van Bergen, Heer tot Wailhaing en Mellijn, geeft voor schepenen van Brussel aan Henrick van der Aa Gerritsz. en aan zijne borgen, Jonker Jan van Schoonhoven en Robbrecht de Loeze, afgeheele kwijting voor eene som van een en twintighonderd rijnsche guldens, zijnde de koopprijs van het huis en hove genaamd Nieuw-Herlaer bij 's-Hertogenbosch, dat Jonker Anthonis en zijne gezellin hadden verkregen tegen Jan de Juede en dat zij aan voornoemden Henrick van der Aa daarna hadden verkocht. Hierover waren als schepenen waren Jan de Mol en Jan Spijsken.

144. *17 Mei 1452.*

Willem, Jan en Anthonis, zonen van Jan Willemszn. Stoeps, doen voor schepenen van Eindhoven scheiding en deeling van de erfenis van hunnen vader, van hunne moeder Yda en van Catharina, de dochter van Nicolaes Wijnmans, — waarover als schepenen waren Godevaert, zoon van Godevaert Lucasz. en Willem Arnts Noijkenszoon.

145. *30 Juli 1452.*

Deken en Kapittel van de O. -L. -V. -kerk te Geervliet geven een *vidimus* van een schepenbrief van Striene, gegeven na St. Jacobsdag 1450, waarbij Gerard Jacobszoon, schout van Striene, overgeeft aan Heer Pieter Meijs voor de kerk van Striene eene jaarrente van tien Bourgondische Philips-schilden, gevestigd op land gelegen in het Nieuwland van Striene, — waarover als schepenen waren Albert Meertensz., Mathijs Meertenszoon en Jan Hugenzoon.

146. *17 Febr. 1453.*

Henrick van der Aa, als leenman en zijne moeder Anna van Schoenhoven, weduwe van Gerrit van der Aa, als lijftochteresse, dragen op aan Henrick van Huerne, Heer van Perweijs, Herlaer enz., hun leenheer, den tocht van het leen Nieuw Herlaer, gelegen onder de parochie van St. Michiels Gestel, om Jonkvrouw Margriet, dochter van Jan, heer van Bokhoven en Olmen, de aanstaande huisvrouw van genoemden Henrick van der Aa daaraan te tuchtigen, hetgeen dan ook geschiedde. Hierover waren als mannen van leen Reiner van Diest, Gerrit van Eijck, Henrick van den Colck en Gijsbrecht 's Greven.

147. *1 Juli 1454.*

Jacob, zoon van Sijmon Weren, draagt over voor schepenen van Heusden aan Heer Everaert van Goch, als prior van het klooster St. Mariëndonck aldaar, een morgen land in de banne van Oudheusden, — waarover als schepenen waren Philips, zoon van Jan Arnts en Jan Maas van der Hulst. Hierin een *vidimus* van een schepenbrief van Heusden van 24 April 1444, waarbij Adriaan, zoon van Peter Vos, als momboir zijner vrouw Aleid, dochter van Symon Weren en Hadewijch, dochter van denzelfde, aan Jacob, zoon van Symon Weren, overdroegen de helft in voormelden morgen en in een huis met hofstede, staande te Heusden in de Smeetstraat.

148. *4 Maart 1455.*

Machtelt, weduwe van Arnoldus, zoon van Jan Gerrits, draagt over voor schepenen van 's Hertogenbosch aan Mr. Arnoldus van Weilhusen Junior ten behoeve harer kinderen Christina, Agneta,

Eeffe en Yda het vruchtgebruik van de helft van twee en een halven morgen land, gelegen in de parochie van Empel, welke helft haar man verkregen had van Jan Janszoon die Bije van Engelen, — waarover waren als schepenen Ludolphus Buck en Gerardus Boest.

149. *10 Oct. 1455.*

Henric Gijsbertsz. van den Steen en zijne vrouw Geertruid van den Wande, de dochter van Henric Arendszn., verleenen voor schepenen van 's Hertogenbosch aan Lambert van Doerne Christiaansz., ten behoeve van Arnt Reinersz. van der Locht, eene rente van drie ponden op een paar akkers, gelegen te Elschot onder Schijndel, — waarover als schepenen waren Goeswijn Toelinck en Jan Loenman Janszn.

150. *5 Nov. 1455.*

Dirck, zoon van Henric Wijnen, bekent voor schepenen van Heeze en Leende aan broeder Art van der Aa, als procurator van het klooster de Haghe bij Eindhoven, schuldig te zijn eene jaarrente van acht vaten rogge uit een huis en hof genaamd het Nuwenhuis en eenige perceelen land, — waarover als schepenen waren Art Willems, Jan Michiels en anderen.

151. *2 Jan. 1456.*

De Officiaal van het Bisdom Luik stelt aan Johannes Amelricus, notaris te 's Hertogenbosch, om ten behoeve en op verzoek van Aleijdis Back Arnoldus dochter, weduwe van Nicolaus van Maren en begijn van het Groot- Begijnhof te 's Hertogenbosch, een vormelijk testament te maken van hetgeen zij eertijds als haren uitersten wil opgaf aan Philippus van Bonijnghen, notaris. Hij verlijdt diensvolgens haar testament, waarbij zij allerlei kleinigheden vermaakte aan diverse stichtingen, o. a. een zilveren lepel en eene kist, *zeekist* genaamd, aan de Ill. L. V. Broederschap te 's Hertogenbosch.

152. *21 Jan. 1457.*

Henric Janse van Boert als man van Belen draagt over voor schepenen der heerlijkheid Heeze en Leende aan Jan Dirkszn. van Ghisenrode een stuk land aldaar gelegen, — waarover als schepenen

waren Art Willemse, Jan Michiels, Jan van den Broeck, Jan Vorsterman, Henric Beeckmans, Wouter Wouters en Jacob Craendoncs.

153. *2 Maart 1457.*

Margriet, Lodewijcs Boets dochter, draagt over voor schepenen van Oirschot aan Goetstuwe, natuurlijke dochter van Jan van den Doerne, eene rente van negen loopen rogge 's jaars, gaande uit een huis en hof in het Kerkhof te Oirschot, welke rente zij verkregen had van haren zoon Diederic, zoon van Goswijn, den zoon van Diederic Never, welke haar weder verkreeg van zijnen vader Goswijn, — waarover als schepenen waren Diederic Jan Henricszoon, Rutger van der Vloeten, Mathijs Kemps, Dirck die Hoppenbrouwer, Willem Rutgerszoon van Audenhoven, Wouter van der Velde en Andries die Moller.

154. *8 Maart 1457.*

Claas Walborghe van Venloe en Hendrik van Oesen van Zevenum, als man van Catharina Walborghen, dragen over voor schepenen van Deurne aan Gerrit Zegers van Venloe de helft van een stuk land, gelegen in de parochie van Deurne ter plaatse genaamd de Kleine Heijtraeck, — waarover als schepenen waren Dirck Maes, Peter Snijders en anderen.

155. *16 Aug. 1457.*

Jan Janszoon van Beerse draagt over voor schepenen van Eersel aan Claas van den Venne eene erfpacht van tien loopen rogge zaads op landerijen onder Eersel, hem aanbestorven van zijne moeder Lene, de dochter van Jan Snijwijn en Lijsbeth, de dochter van Jan Udemans van Vessem. Hierover waren als schepenen Wouter, zoon van Loeijs Bouwen Peters Boijenszn, Heijnrick Mertens enz.

156. *19 Oct. 1457.*

Geertruid Queens, huisvrouw van Peter Queens te Helmond, vermaakt met toestemming van haren man onderscheidene legaten aan geestelijke en liefdadige gestichten te Helmond Het testament werd opgemaakt door Petrus Sweerts, coadjutor of kapelaan van den pastoor van Helmond.

157. *10 Juni 1458.*

Thomas Thomaszoon van der Zandvoort, als kooper van na te melden huis, erkent openlijk voor schepenen van 's-Hertogenbosch dat Gerard van den Kerckhove Hendrikszoon recht van vernadering heeft op het huis het Verken in de Hinthamerstraat aldaar, — waarover als schepenen waren Jacobus van Berck en Henricus Noeden.

158. *10 Juni 1458.*

Gerard Hendrikszoon van den Kerckhove doet afstand van zijn recht van vernadering op het huis het Verken in de Hinthamerstraat te 's-Hertogenbosch aan den eersten kooper Thomas Thomaszoon van den Zandvoort, — waarover als schepenen van 's-Hertogenbosch waren Jacobus van Berck en Henricus Noeden.

159. *9 Aug. 1458.*

Rutger van Arkel draagt voor schepenen van 's-Hertogenbosch over aan Lambertus van Doerne ten behoeve der Ill. O. L. V. Broederschap aldaar een cijns, gaande uit een huis, staande aldaar achter het kerkhof der St. Janskerk in zeker steegje, zich uitstrekkende van dat kerkhof tot aan de straat genaamd Weverhulst, — waarover als schepenen waren Symon van Gheel en Henricus Noeden.

160. *19 Nov. 1458.*

Philips, Hertog van Bourgondië, beleent Goessen Steenwech Aerntsz. met de vorsterij van Osch en de daaronder behoorende plaatsen Berchem, Heesch, Nistelrode en Lithoijen en het schrijfambacht van Maasland, bij doode van Claes Loenmans, zijnen grootvader, behoudens den tocht van Aernt Steenwech en Kataline Loenmans, zijne ouders.

161. *20 Oct. 1459.*

Johannes van Hoculem Zibertszn. als weduwnaar van Hadewij Gerritsdr van de Poll, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Lambert Christiaansz. van Doerne, ten behoeve van Zeijnse, Elisabeth en Agneta van Hoculem, nonnen in het klooster van St. Geertruid te 's-Hertogenbosch, zijne dochters, den tocht in de helft van eene rente van vier en twintig Fransche kronen, gaande

uit het huis van Zibert van Hoculem, staande in de Orthenstraat aldaar, uit het goed te Spiker te St. Oedenrode, het goed die Brugge te Neinsel en drie banken, die Zibertus van Hoculem had in de Vleeschhal te 's-Hertogenbosch, — waarover als schepenen waren Maarten de Rode en Johannes Steenwech.

162. *St-Catharinadag in Nov. 1459.*

Verklaring omtrent de rechten door Jan Oem van Bokhoven bezeten in de heerlijkheid Olmen.

163. (*abest*). *8 Febr. 1460.*

Lucas, zoon van Lucas Godevaerts, draagt over voor schepenen van Eindhoven aan Peter Hermans van Eijck zijn aandeel in den Haghenbeemd in de parochie van Woensel, — waarover als schepenen waren Godevaert Jansz. en Jan Jan Pauwelse.

164. *12 Dec. 1460.*

Peter, zoon van Peter de Decker en Aert, zijn broeder, doen voor schepenen van Vught scheiding en deeling van goederen, hun aangekomen van hunnen vader Peter,— waarover als schepenen waren Jan Dirkszoon van Capelle en Everaert Colenzoon van Berlicum.

165. *12 Dec. 1460.*

Peter die Decker Peterszoon draagt over voor schepenen van Vught aan zijnen broeder Aert die Decker eene jaarpacht van een malder rogge, gaande uit het land geheeten in die Allendonck, gelegen in de parochie van Vught St. Peters. Hierover waren als schepenen Jan Dirkszoon van Capelle en Everaert Colenzoon van Berlicum.

166. *14 Nov. 1461.*

Johannes Spiker Jansz. draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Boudewinus Dirksz. Nemien een stuk land genaamd het Gheerken in de parochie van Empel, hem bij koop aangekomen van Petrus Steenwech, schout van Empel en Meerwijck, — waarover als schepenen waren Marcelinus van Veen en Wilhelmus van Wijck.

167. (*abest*). *14 Sept. 1462.*

Philips, Hertog van Bourgondië, geeft opnieuw uit aan de inwoners van Liempde de heidens en vroentens aldaar gelegen, zijnde hunne brieven daartoe betrekkelijk bij den grooten brand van 's-Hertogenbosch in 1419 vernield geworden.

168*a*. *14 Sept. 1462.*

Philips, Hertog van Bourgondië, in aanmerking nemende, dat bij den brand, welke in 1419 te 's-Hertogenbosch woedde, de brieven of kaarten verbrand zijn, welke de goede luiden van Liempde in het Godshuis van de Predikheeren aldaar hadden liggen, en waarbij door zijne voorgangers en hunne rentmeesters aan hen de heiden en vroentens van Liempde waren uitgegeven, geeft vidimus van die brieven of kaarten en confirmeert, ratificeert en approbeert ze, met bepaling, dat de goede luiden van Liempde voorschreven heiden en vroentens ten eeuwigen dage zullen mogen gebruiken, mits betalende de daarvoor bedongen geweest zijnde cijnsen. —

169. *17 Febr. 1463.*

Johannes Pels Maartensz. en Johannes van Outheusden, als man van Fije, dochter van genoemden Maarten, dragen over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Mr. Johannes Monix Jansz. een cijns van twaalf ponden jaarlijks, gevestigd op de erven van Johannes Heirte aldaar, zijnde die cijns door Gijsbrecht Bochart Peterszn. verkregen van Gerard Duijsborch van Heusden, — waarover als schepenen waren Gooswijn van den Hezeacker en Christiaan Becker.

170. *3 Nov 1463.*

Lijsbet, Heilwich, Ida en Geertruit, nagelatene dochters van Jan van der Hagen, den zoon van Ermgard Aarts dochter van der Hagen, dragen over voor schepenen van St. Oedenrode aan Art de Lu Coelenzoon drie gedeelten in eene erfpacht van zes loopen rogge, gaande uit goederen gelegen onder Son, — waarover als schepenen waren Art van Cuijck en Jan van Houthem.

171. *10 Dec. 1463.*

Nicolaas, Heer van Assendelft, Heemskerk en Cralingen, begiftigt Heer Jan Pieterszoon, priester, met de vicarie gevestigd op het slot

Assumburg, opengevallen door het overlijden van Heer Adriaan van Egmont, verzoekende daartoe de goedkeuring van den archidiaken van Utrecht.

172. *10 April 1464.*

Lijbert, zoon van Willem Lijberts, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Goswin Heer, zoon van Govert, slachter, een huis in de Vuchterstraat aldaar, — waarover als schepenen waren Goswin van den Hezeacker en Christiaan Becker.

173. *15 Juni 1464.*

Philips, Hertog van Bourgondië, geeft octrooi aan Claes Loenman om te beschikken over zijne leenen en goederen in Brabant gelegen.

174. *30 Juni 1464.*

Johannes, Katerina en Elysabeth van der Haghen, kinderen van Pieter, dragen over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Aert Colen Egidiuszn een cijns van zes loopen rogge, gaande uit goederen in de parochie van Someren, — waarover als schepenen waren Crispijn Becker en Wouter van Beerse.

175. *Zondag Jubilate 1465.*

Dirck de Ghier draagt over voor schepenen van Driel aan Maas van Zeelem Jacobszoon een vierde in eene waard onder het gericht van Driel, — waarover als schepenen waren Hendrik die Bije Hermanszoon en Hendrik Brantszoon.

176. *20 Nov. 1465.*

Karel, Hertog van Bourgondië, geeft mandament aan den eersten deurwaarder tot voortzetting van het rechtsgeding, hangende voor de schepenbank te Woudrichem, over landen liggende in Altena, en zulks ten verzoeke van Dirk van Haestrecht, Heer van Venloon.

177. *9 Dec. 1465.*

Meijne van Heemskerk, Vrouw van Noordeloos en van Oesthusen, geeft met haren gekoren voogds hand Jan van Naerden aan Gerit van Assendelft, harer moeie zoon, eene stede en stoel in de kerk van Heemskerk.

178. *13 Maart 1466.*

Henricus Bredebaert draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Arnoldus Heijs twee renten uit den boedel van Rudolf, zoon van Alard die Leijdecker, nadat eerstgenoemde Heijs aan voornoemden Bredebaert had overgedragen de rechterlijke toewijzing, welke bij vonnis van de schepenen van 's-Hertogenbosch was gedaan ten behoeve van genoemden Heijs op grond van wanbetaling der voorschreven renten, — waarover als schepenen waren Lodolf Buck, Ricold die Borchgreve, Gerard Bathenzoon en Maarten Claaszoon.

179. *21 April 1466.*

Claes van der Venne draagt over voor schepenen van Eersel aan Jan Willemszoon Vos, ten behoeve van het St. Catharina-altaar in de kerk te Oirschot, eene erfpacht van tien loopen rogge zaads, jaarlijks gaande uit landerijen onder Eersel, — waarover als schepenen waren Hendrik Loesen, Jan Hendriks, zoon van Meeus Willen, en anderen.

180. *24 Mei 1466.*

Heer Amelis, priester, Reinier en Beatrix van den Hoevel en Johannes van den Ham, als gehuwd met genoemde Beatrix, dragen over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan hunnen vader Amelis van den Hoevel hun aandeel in eene rente van tien en van zes oude schilden, gaande uit eene hoeve gelegen te Udenhout in de parochie van Oisterwijk, — waarover als schepenen waren Gerard Sijmons en Henric van Kessel.

181. *24 Jan. 1468.*

Broeder Matheus Colen, rector, en zuster Elisabeth Lemmens, priorinne van het klooster O. L. V. in den Haghe bij Helmond, bekennen voor dat klooster eene som van honderd en vijftig Peters ontvangen te hebben van Heer en Meester Henric van Zomeren, Heer Claes van der Poerten en Heer Gerrit Hoernken, als uitvoerders van het testament van Meester Maarten van Zomeren, en zich te verbinden daarvoor voor dezen jaarlijks een jaargetijde in dat klooster te zullen houden en als het klooster zoude ophouden te bestaan, of dat de nichten van Mr. Maarten daaruit zouden gaan, alsdan het geld terug te zullen geven aan de genoemde executeurs, enz.

182. *13 Maart 1468.*

Jan van Arkel als stadhouder van Goossen Heijm, rentmeester van den Hertog van Brabant, brengt openlijk in veiling land gelegen in de parochie van Helvoirt, wegens wanbetaling van den verschuldigden cijns, en wordt kooper Claes Woutersz. van den Staeck. Hierover waren als leenmannen Jan Monix, Melis van Boechem, Rutgher van Arkel en Arnt Pels.

183. *31 Aug. 1468.*

Wilhelmus Sterkens, poorter van Helmond, legateert met toestemming van zijne vrouw Sophie eenige cijnsen o. a. aan de parochiale kerk te Helmond en aan de vier bedelorden aldaar, bij testament, verleden voor den notaris Henricus Dreijkort van Helmond.

184. *20 Mei 1469.*

Goedstuwe, natuurlijke dochter van Jan van den Doerne, draagt over voor schepenen van Oirschot eene rente van negen loopen rogge 's jaars aan Lauwerijn Jacobse van Best, ten behoeve van Deken en Kapittel van St. Peter te Oirschot. Hierover waren als schepenen Willem van Catwijck, Henrick Hoppenbrouwer, Jan die Wolf, Dirck Goossens, Gerart Mathijssen, Gielis Snellaert en Frank die Haest.—

185. *9 Nov. 1470.*

Jan Steenwech, oud schepen van 's-Hertogenbosch, als gemachtigde van den abt van Epternach, verlijdt Jacob van den Duijnen, zoon van Adam van den Duijnen, met eenige tienden onder Osch, dezen aanbestorven bij doode zijner moeder, dochter van wijlen Willem Zoeners. Hierover waren als mannen van leen Aert van Vladeracken, Jan van Raendonc, Jacob Steenwech, Jan Kemp en Daniël Noe.

186. *21 Febr. 1471.*

Lijsbet, weduwe van Wouter Scaubroecs, en hare kinderen dragen over voor schepenen van Gestel aan Willem Cox Godevaertszn een akker en beemd gelegen onder Gestel in de parochie van St. Lambrecht te Blaarthem, behoudens eene rente van twaalf loopen rogge, daaruit verschuldigd aan een altaar te Beek, — waarover als schepenen waren Dirck Michiels van de Polbroeck en Jan Lambrechts van Broechove.

187. *Donderdag na O. L. V. Hemelvaart 1471.*

Claes Jeliszoon de Hoeijmaker en Wendelmoet, zijn wijf, vermaken zich over en weder den tocht hunner goederen, — waarover waren als schout der stad Utrecht Willem van Snellenbergh, en als schepenen Hendrik van Gente de Jonge, Beernt Grawert, Johan Knijff, Lubbert de Wael, Ernst Taets van Ameronghen, Jan de Coninck Jansz., Ernst van Drakenborch, Alfer Ruijsch, Jan de Coninck, Willem de Bosse, Dirk Bor van Ameronghen en Pauwels van Malsen.

188. (*abest*) *20 Juli 1472.*

Gijsbrecht Kelremans draagt over voor schepenen van Gestel aan Willem Goijaertsz, een stuk van een beemd, gelegen in de parochie van St. Lambertus Blaerthem, — waarover als getuigen waren Dirk Michielsz. en Lambertus, zoon van Broechoven.

189. *9 Sept. 1472.*

Broeder Ghijsbertus van Berlaer, investitus en pastoor der parochiale kerk van Lieshout, religieus en kanonik van het Klooster St. Maria der Praemonstratensers te Floreffe, verklaart dat ten overstaan van hem en van Jacobus, zoon van Nicolaus van den Broeck en Henricus Willemszoon van der Heijden, alsmede van meer andere mannen Henricus Wijtwen ziek te bed liggende verschillende legaten vermaakte o. a. aan den Pastoor en den Koster van gezegde Kerk, aan altaren in die Kerk enz.

190. *15 Sept. 1472.*

Goossen Steenwech Aerntsz. draagt op aan den Stadhouder en mannen van leen van Brabant tegen zekere som twee mutsers land met de vorsterij van Osch en het schrijfambacht van Maasland, ten behoeve van Juffrouw Geertruid Steenwech, zijne zuster, wettige huisvrouw van Hendrik Colen, onder voorwaarde dat als zij vóór haren genoemden man zoude sterven zonder wettige geboorte na te laten deze man zijn leven lang dat leen zal blijven behouden als lijftochtenaar en dat daarna dit leen zal terugvallen op Goossen Steenwech of zijne erven en nakomelingen. Geertruid Steenwech is daarop met dit leen verleid.

191. *17 Maart 1473.*

Mechtildis van Espdonck, weduwe van Hendrik van den Hoevel, draagt voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Rodolphus van den Borne over twee kamers (*duas cameras*), gelegen bij de Lombartsbrugge aldaar, — waarover als schepenen waren Johannes Monix Jacobszn en Johannes van Erp Arnolduszn.

192*a*. *28 Juni 1473.*

Theodorus van der Horst, vicarius van de parochie-kerk van Vechel, verkoopt aan Frank van Langel, ten behoeve van de O.-L.-V.-kapel ter Heijden in de parochie Meerveldhoven, eene rente van twee mudden rogge uit den tiend van Gemert te Zeelst, — waarover waren als schepenen van 's-Hertogenbosch Arnoldus van Campen en Hermanus Coenen.

193*a*. *5 Sept. 1473.*

Afschrift van een transportbrief voor schepenen van Oerle, waarbij Heer Dirck van der Horst, vicarius van de kerk van Vechel, overdraagt aan Vrank van Langel, ten behoeve van den Persoon van de O.-L.-V.-kapel ter Lijnden te Meerveldhoven, een mud rogge uit den tiend van Gemert te Zeelst, — waarover als schepenen waren Jan van Stadacker en Peter Gerit 's Hugenzoon

194. *27 Nov. 1473.*

Heer Henric van der Aa, ridder, heer van Bokhoven, zoon van Gerard van der Aa, belooft aan Heer Paulus van Zoemeren, prior van het Convent de Haghe bij Eindhoven, ten behoeve van dat klooster, — voor het geval dat Anna, Elsbena en Ermgardis, dochters van wijlen Robertus 't Zloschen en van Elsbena, dochter van Gerard van der Aa voornoemd, in rechten zouden willen opeischen een jaargeld van tien ponden zwarte tournoisen en een pacht van vijf mud rogge, die genoemde Henricus op dezen dag aan gezegden prior heeft overgedragen, — dat dan hij, Henric van der Aa, al die aanspraken ten behoeve van gezegd klooster zal goedmaken met daaraan te betalen 128 rijnsguldens, welke som hij van het klooster voor het jaargeld ontvangen had; verbindende daarentegen het klooster zich om, als het deze som ontvangt, aan genoemde dochters over te

dragen voorschreven jaargeld en roggepacht. Hierover waren als schepenen van 's-Hertogenbosch Gerard Kuijst en Jacob van den Hoevel.

195. *17 April 1474.*

Johan Monick Maartenszn. ontvangt in leen een rijdenden tiend, gelegen onder Gemonde en St. Michiels-Gestel, ter plaatse genaamd Thede, alsmede eene rente, gaande uit het goed de Pot te St. Michiels-Gestel, van Johan van Erp Janszoon, stadhouder van den heer van Humbercourt, Graaf van Megen. Hierover waren als mannen van leen Frederic van Loe en Gerrit van der Suwen.

196. *18 Juni 1474.*

Heer Ghijsbrecht van der Poirten, Heer Thomas van Berkel, priesteren in de kerk van St. Jan te 's-Hertogenbosch, voor na te noemen kanonik, Heer Peter Beijen van Dijnslaken, biechtvader van de Zusters van Orthen, en Heer Adriaan Sluijter, vice-cureijt van de Begijnenkerk te 's-Hertogenbosch, voor na te noemen messenmaker, doen als scheidslieden uitspraak over de geschillen gerezen tusschen Heer Jan Ghijzels, kanonik van St. Jan te 's-Hertogenbosch en Jacob Stiphout, den messenmaker, betreffende muren, druppen, goten, lichten, scheidingen, enz. tusschen hunne erven. Partijen verklaren zich aan die uitspraak te onderwerpen. Hierover waren als getuigen Jan Monix Jacobszoon en Jacob van den Heuvel, schepenen van 's-Hertogenbosch.

197. *10 Jan. 1475.*

Jan Rodijs en Alijt, zijne huisvrouw, dragen over voor schepenen van Grave aan Claes Spaene een huis en erf aldaar, — waarover als schepenen waren Jacob Vennezoon en Jan van Wamel.

198. *25 Jan. 1475.*

Sanderus Pieck van Bathenborch erkent voor schepenen van 's-Hertogenbosch dat Johannes Herinck Jansz. het recht van wederkoop heeft van erven, gelegen in den Mortel aldaar, — waarover als schepenen waren Petrus Steenwech en Henricus van Uden.

199. *25 Jan. 1475.*

Johannes Herinck Janszn. staat voor schepenen van 's-Hertogenbosch af aan Sander Pieck van Bathenborch, den zoon van Otto, het recht op wederinkoop van erven, gelegen in den Mortel aldaar,— waarover als schepenen waren Petrus Steenwech en Henricus van Uden.

200. *26 Febr. 1475.*

President en Raden van het Hof van Holland bekrachtigen den verkoop door Aelbrecht van Raaphorst van landen, renten en leenen gedaan aan Jan van Assendelft. — (Betreft goederen te Monster, specterende tot de vicarie op het altaar van St. Anna in de kerk te Heemskerk).

201. *11 Mei 1475.*

Sanderus Pieck van Bathenborch, de zoon van Otto, erkent voor schepenen van 's-Hertogenbosch, dat Johannes Keteler Hermanszn. het recht van wederinkoop heeft van erven, gelegen in den Mortel aldaar, — waarover als schepenen waren Rodolphus Dicbier en Johannes Kanapart Janszn.

202. *11 Mei 1475.*

Johannes Keteler Hermanszn. staat voor schepenen van 's-Hertogenbosch af aan Sander Pieck van Bathenborch, den zoon van Otto, het recht van wederinkoop van erven, gelegen in den Mortel aldaar, — waarover als schepenen waren Rodolphus Dicbier en Johannes Kanapart Janszn.

203. *Maandag na St. Maarten in den winter 1475*

Heijmerich Snavel en Juffrouw Lijsbet, zijne dochter, doen voor schepenen van Herpen scheiding en deeling van haar moeders goed. Hierover waren als schepenen Gerit Lambert Aertse en Pieter Coen Henricsz.

204. *10 Febr. 1476.*

Gherit Wouters, na te noemen, draagt over aan Joost van Weijburch zeven hond lands gelegen in den ban Uitwijk in het land van Altena, — waarover waren als richter van Uitwijk Gherit Wouters

en als heemraden van Uitwijk Claes van Cronenburch, Tonis Ariaens, Laurens Simons en Peter Ariaense.

205. *19 Dec. 1476.*

Johannes de Ouden verkoopt voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Ida filia Gerardi dicti die Cuper een cijns van vier pond en tien stuivers, gaande uit land te Berlicum, — waarover als schepenen waren Johannes Waerloes Janszn. en Ghiselbertus Pels.

206. *6 . . . 1477.*

Derick van den Cluten en zijne vrouw Geertruid dragen over voor schepenen van Grave aan Johan van Cranenvelt en zijne erven een half huis met erf, zijnde het heele huis te Grave gelegen tusschen het erf van Johan van Olmen, priester en dat van Ariaan Mersmans en Henrick Quaijpapen. — Hierover waren als schepenen Luijken Ridder en Zweder van den Sande.

207. *29 Oct. 1477.*

Johannes Willemsz. Glavijman draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Pieter Lambrechtszoon de Pottere eenen cijns van twee ponden, gaande uit een huis, staande te 's-Hertogenbosch in de Windmolenbergstraat en afkomstig van Johannes van Hall Hendrikszn., weduwnaar van Deliana Pelgrom Gijsbrechts dochter, die den cijns ten huwelijk had aangebracht. — Hierover waren als schepenen Martinus van Rode en Hendrik Zanders.

208. *6 Sept. 1478.*

Karel van Bourgondië geeft brieven van maintenue aan Dirk van Haestrecht, Heer van Venloen, tegen Gijsbrecht van Dalem, die ten laste van zijnen vader Paulus van Haestrecht wegens eene gepretendeerde schuld van *f* 1500 goederen, gelegen in het land van Altena, in beslag genomen had en daarna van het gerecht van Woudrichem bij verstek vonnis tegen dezen verkregen had, omdat deze toen stervende was en dientengevolge voor dat gerecht niet had kunnen verschijnen, terwijl hij, Dirk van Haestrecht, dit evenmin had kunnen doen, omdat hij toen in het buitenland was. — Behoudens evenwel de kosten van het défault.

209. *10 Dec. 1478.*

Johan, zoon van Johan Pauwels, draagt over voor schepenen van Woensel aan Gerard, zoon van Art Loijkens, eene pacht van acht mudden rogge, gevestigd op landen onder Woensel, — waarover als schepenen waren Aernt Lozen en Wouter Wouterszoon Hubrechts.

210*a*. *9 Juni 1479.*

Bartholt, Heer tot Obergen, Ridder en ritmeester te Bommel en Bommelerwaard, Claes van Haeften en Johan Clink, drossaard en ritmeester te Leerdam, en Burgemeesteren der steden Nijmegen, Zalt-Bommel en Leerdam verklaren uit naam van Frederik van Brunswijk-Lunenburg, hertog, voorstander van het hertogdom Gelder en de graafschap Zutphen, het land van Arkel in dingtalen en nederzate aangenomen te hebben.

211. *4 Nov. 1479.*

Broeder Wolterus Smolders, prior, en het geheele convent van de H. Maagd ten Hage bij Eindhoven maken wijlen Mr. Martinus van Zomeren deelachtig aan al hunne goede werken en verklaren ontvangen te hebben eene som van vijftig guldens van den Heer en Mr. Gerardus Hoornkens en Mr. Nicolaas van de Porte, kanonik van St. Jan Ev. te 's-Hertogenbosch, als uitvoerders van het testament van Mr. Martinus van Zomeren voornoemd.

212. *14 Febr. 1481.*

Ida, weduwe van Thomas Thomaszoon van der Zandvoert, doet afstand van haren tocht op een huis en erf gelegen te 's-Hertogenbosch in de Hinthamerstraat, ten behoeve van hare kinderen Gerardus en Elisabeth, welk huis haar man verkregen had van Henricus van den Kerckhove. Hierover waren Reijner van den Heuvel en Godefridus Zweders als schepenen van 's-Hertogenbosch.

213. *18 Octob. 1482.*

Henricus Stamelaert, zoon van Johannes Stamelaert de nastelmeker, vestigt voor schepenen van 's-Hertogenbosch ten behoeve van Katharina van Eertbrugge, de dochter van Johannes, eene rente op een kamp van drie bunders te Empel, — waarover als schepenen waren Johannes Kanapart Janszn. en Johannes van Aerle.

214. *14 Maart 1484.*

Wilhelmus van Geldrop Zegerszn. verbindt zich aan Heer Johannes Ghijsels, kanonik van de St.-Janskerk te 's-Hertogenbosch, jaarlijks te betalen wegens den verkoop door dezen aan hem gedaan van een huis met erf en achterhuis, staande in de Hinthamerstraat aldaar, alsmede van eene daarbij behoorende steenen kamer, put en steeg, gelegen naast het huis van Egidius de Porta, dat *de Pauw* genaamd is, eene rente van zeventien en een halven gulden, gevestigd op een huis en erf in de Hinthamerstraat. Hierover waren als schepenen van 's-Hertogenbosch Theodorus de Borchgrave en Wilhelmus van Ghent Wilhemszn.

215. *24 Mei 1485.*

Frederic, broeder te Egmont, Heer tot IJsselstein, tot Bueren, tot Bosinghem en 't land van Cranendonck, verklaart, dat hij in bewaring had gegeven aan Evert Baers te Nijmegen *eene zangwijnsche hoike mijt parlen ghestickt ende enen langhen roiden flueelschen tabbert,* die hem afhandig was gemaakt en dat hij die nu schenkt aan zijne zuster van Bronckhorst, met macht om die voorwerpen als haar eigendom tot zich te nemen.

216. *1485.*

Aert Aelbrechts Stanbroeks draagt over voor schepenen van Oirschot aan Yewaen Goijaarts van Dommelen een beemd, een bunder groot, aldaar gelegen te Notelen, — waarover als schepenen waren Claes Thomasz. van Audenhoven, Loeijth van Heersel, Dirck Mathijszn., Franck die Haest, Aert Thomaszn. van de Ven, Jacob Ansems van Hovelt en Gherart Gheerlincs van den Melcrot.

217. *29 Juli 1486.*

Elisabeth, dochter van Jan Janszoon Spijker, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Hendrik Willemszoon Vos een kamp land, gelegen onder de vrijheid dier stad ter plaatse genaamd Kalenborch, behoudens een cijns daaruit verschuldigd aan de St.-Janskerk aldaar, — waarover als schepenen waren Sijmon van Geel en Theodoor van der Hijnden.

218. *21 Oct. 1486.*

Arnt van Lomme met Gerritken, zijne huisvrouw, Theijman van Craenvelt met Ermken zijne vrouw en Betken, weduwe van Jan van Craenvelt, dragen over voor schepenen van Grave aan Godert Volperts een huis en erf aldaar, — waarover als schepenen waren Peter van der Werken en Derk Baden.

219. *8 Maart 1487.*

Henricus, zoon van wijlen Johannes van Groelst, als man van Johanna, weduwe van Rudolf van Berkel, dragen over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Jacob en Elisabeth van Berkel, kinderen van genoemde Johanna en Rudolf van Berkel, al hun recht van vruchtgebruik op eene rente van drie mudden min een vat rogge, gevestigd op het land genaamd Op Bersthet, gelegen in de parochie van Deurne, welke rente indertijd door Nicolaas Gerardszoon van Berkel was vermaakt aan zijne drie natuurlijke zonen Henric, Goswijn en Rudolf, en hem, van Berkel, aangekomen was van Willem Udemans, — waarover als schepenen waren Engelbert van Uden en Johannes Pijnappel.

220. *8 Maart 1487.*

Jacobus en Elisabeth van Berkel, kinderen van Rodolphus van Berkel en Johanna, dragen over voor schepenen van 's-Hertogenbosch gemelde rente van drie mudden min een vat rogge aan Gerardus van Berkel. Als schepenen waren hierover Engelbert van Uden en Johannes Pijnappel. (Zie No. 219)

221. *19 Maart 1487.*

Wouter Lambrechts Michielszoon, Jan Lambrechtszoon, Lambrecht Lambrechtszn. en Lijsbet Lambrechtsdr., zoo voor zich als voor de kinderen van Wouter en Marie, de dochter van Lambrecht Michiels, dragen over voor schepenen van Woensel aan Jan Stoep Willemszn. een huis en erf in de parochie van Woensel, — waarover als schepenen waren Gijsbrecht Lambrechtszoon van Wolfswinkel en Willem Willems Janszoon.

222. *16 April 1487.*

Broeder Cornelis de Rijcke, prior en het gemeen convent van St. Paulus, genaamd het Roode Klooster, van de Augustijner-orde in het bisdom Kamerijk en Woude van Zonien bij Brussel, geven volmacht aan genoemden Cornelis de Rijcke om te verkoopen eene rente van vier ponden, staande op het hoekhuis van de Kerk- en Torenstraat te 's-Hertogenbosch en eene rente van tien schellingen, gaande uit een huis in de Hinthamerstraat aldaar.

223. *11 Mei 1487.*

Marcelius, zoon van Johannes Willems van Gestel, verleent voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Herman, zoon van Johannes Hermans, eene rente van negen ponden op twee en een half bunder land in de parochie van Maren. Hierover waren als schepenen Gerardus Kuijst en Johannes van Vucht.

224. *19 Juni 1487.*

Heer Henricus Dreijcort, priester, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Mr. Henricus Pelgrom, ten behoeve van den rector van het O. L.-V.-altaar in de kerk van Helmond, tot het lezen van zielmissen voor wijlen Arnoldus Brem en Ermegard, de huisvrouw van dezen, eene rente van een malder rogge, gaande o.a. uit een huis en erf, toebehoord hebbende aan Gotfried Nesten, gelegen in de parochie van Mierlo, en door hem verkregen van Goeswijn en Henrick, zonen van Henrick Strikers. Hierover waren als schepenen Gerardus Kuijst en Henricus van Uden.

225. *14 Juli 1487.*

Gherlack die Rover, als schout van de grondheerlijkheid Gestel, verkoopt en draagt over voor schepenen van Gestel aan Mathijs Schenaerts, ten behoeve van het klooster de Hage bij Eindhoven, eene ven genaamd de Kolcven, gelegen bij Oisterwijk, wegens wanbetaling van den daarop staanden cijns, verschuldigd door de kinderen van der Aa; zulks na het houden der vereischte proclamatiën; — waarover als schepenen waren Willem Andries Scomanszoon, Willem Borchmans, Mathijs Feijtmans en Wouter Ansems.

226. *10 Oct. 1487.*

Johan van Hoerne, Bisschop van Luik, Hertog van Bouillon en Graaf van Loen, stelt zijnen kamerling, Aert Monix, aan tot zijnen stadhouder in zijne Luiksche leenen.

227. *7 Jan. 1488.*

Anthonis en Servaes van der Donck, Jan Willems zonen, dragen over voor schepenen van Eindhoven aan Jan, Alette, Baten en Dinghene, hun broeder en zusters, al het goed, dat hun van hunnen vader Jan en hunne moeder Lijsbeth was aangekomen, — waarover als schepenen waren Willem Woutersz. Smolleners en Peter Doerkens.

228. *8 Juli 1488.*

Engelbert van Uden, Gerard van Eijck, Johannes Pijnappel en Johannes Dachverlies, schepenen van 's-Hertogenbosch, verklaren dat ten overstaan van hen Henricus Bredebaert overgedragen heeft aan Godfried Houbraken Willemszn. een huis en erf in de Arnt-Berwoutsstraat aldaar, welk huis vroeger behoord had aan Johannes van Audenhoven Willemszn. en aan genoemden Bredebaert gekomen was, toen Jacobus die Witte het gerechtelijk had doen verkoopen wegens wanbetaling van eenen daarop gevestigden cijns.

229. *18 Maart 1489.*

Henric Jacobsz. van der Heijden draagt over voor schepenen van Gestel aan Lijsbet, weduwe van Henric Bacs, een stuk land gelegen in de parochie van St. Lambrecht te Blaarthem onder Gestel, — waarover als schepenen waren Cornelis Schoemaker Janszn en Everard Dirck Michielsz.

230. *21 Mei 1491.*

Godert Volpertsz. geeft voor schepenen van Grave volmacht aan zijn neef Heer Dirck Luw en aan Heer Goessen Schoenjans, priester, om zijn huis in de Hooftschestraat te Grave te verkoopen of te verhuren en de roggepacht, die Dirck van den Cluijten daarop heeft, te lossen, — waarover als schepenen waren Jan Claeszoon en Loef Arentsz.

231. *27 Juli 1491.*

Willem en Nicolaas, zonen van Nicolaas Oem van Bokhoven en Petronella de Rover Willemsdr., en Wouter de Baex Hendriksz. als man en voogd van Jonkvr. Cornelia van Bokhoven, hunne zuster, maken scheiding en deeling van de cijnsen door hen van hunne ouders geërfd. Hierover waren als schepenen van 's-Hertogenbosch Johannes van Vucht en Arnout Keijmp.

232. *15 Sept 1491.*

Dirck die Borchgreve, zoon van Rijcout Dirckz., vertijt ten behoeve van zijn oom, Dirck Dirckszoon die Borchgreve, van eenige leenen gelegen onder Oisterwijk en Tilburg, waaronder een steenen huisken met toebehooren, leenroerig aan de Duitsche orde, en een huis en hofstad gelegen te Berkel onder Oisterwijk, hem aangekomen van zijne grootmoeder Jonkvr. Margriet Houtappels., weduwe van Dirck die Borchgreve. Hierover waren, als mannen van leenen des Hertogs, Willem van Os Willemszoon en Aernt van Weilhuzen.

233. *31 October 1491.*

Godefridus en Arnoldus, zonen van Johannes die Molner alias Grijeelmeker, dragen voor schepenen van 's-Hertogenbosch over aan Gosewinus van den Heseacker eene rente van twee ponden, gaande uit goederen te Empel, — waarover als schepenen waren Godefridus Groutart van Os en Wilhelmus Hagens.

234. *Id.*

Idem eene rente, gaande uit de Cortbeemden te Empel, — waarover als schepenen waren alsvoor.

235. *1 Maart 1492.*

Wolter van Beeck Gosewijnsz. verleent voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Gerard van der Schueren, natuurlijken zoon van Gerard van der Schueren, een cijns van vier ponden, op een huis en erf, gelegen in de parochie van Erp, — waarover als schepenen waren Anthonis Spierinc en Adam Roempot

236. *7 Juni 1492.*

Henricus Stamelart vestigt voor schepenen van 's Hertogenbosch ten behoeve van Goeswinus van den Hezeacker een cijns van twee pond op de Cortbeemden te Empel, — waarover als schepenen waren Godefridus Grotart van Os en Ywanus Kuijst

237. *24 April 1493.*

Jacob Wouter Dirkszoon en Willem van Stralen, genaamd de Asselt, timmerman, maken voor schepenen van 's-Hertogenbosch eene overeenkomst betreffende eenen scheidingsmuur, staande aldaar aan de Coepoortstraat, achter den oliemolen van genoemden Jacob en het erf van Willem voornoemd. Hierover waren als schepenen Gerrit Kuijst en Adam Roempot.

238. *18 Juli 1493.*

Arnout en Reijner, gebroeders, Ida en Goeswina, gezusters, kinderen van wijlen Goeswinus Reijnersz., en Pieter Pieterse Comans als man en voogd van Hillegond, dochter van Goeswinus Reijnersz., dragen over voor schepenen van 's-Hertogenbosch twee morgen land, gelegen in de parochie van Maren, aan Goswinus Hack, — waarover als schepenen waren Gerard Kuijst en Adam Roempot.

239. *11 Sept. 1493.*

Heer Godefridus Vestart, kapelaan der kerk van St. Jan Evangelist te 's-Hertogenbosch, maakt bij testament stichtingen in die kerk ten overstaan van den kanonik en notaris Johannes Pavonis ,wonende aldaar op den Papenhulst bij het kerkhof van genoemde kerk, in verband met het testament, door Lijsbet van den Tangerijt Rutgersdr., weduwe van Johannes van Os, poorter van 's-Hertogenbosch, in 1466 gemaakt. Hierover waren als getuigen Henric Matheusz. van Zomeren, priester, Johannes Herreman, Baldewijn Woutersz., Eustatius Lambert Potterszoon, Gherlac, zoon van Johannes Rover, Henric Jan Cranenzoon en Wolter Boudenzoon.

240. *7 Dec. 1493.*

Henrick Goijaerts Verschuren draagt over voor schepenen der heerlijkheid Heeze en Leende aan broeder Jan Jans Gerrits, priester

en procurator van het klooster die Hage bij Eindhoven, ten behoeve van dat klooster, een akker gelegen te Heeze en Leende in de parochie van Geldrop ter plaatse Hoogeckers, — waarover als schepenen waren Hap van Langbraken, Roef Roefsz., Henric die Wurst, Art Wespen, Jan Pompen, Dirk Woutersz. en Willem Willemse.

241. *19 Maart 1494.*

Franco van Langel draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Mr. Henricus van Uden, als rector van de fabriek der kerk van St. Jan Evangelist aldaar, eene rente van vijf en twintig ponden, afkomstig uit de erflating van Aleid, huisvrouw van Tielman van Engelen, inwoonster van 's-Hertogenbosch, — waarover als schepenen waren Johannes Pijnappel en Raso Raassen.

242. *10 Sept. 1494.*

Jan, zoon van Willlem Jannen Janszn. Dirckszoon van Gijsenroij, draagt over voor schepenen van Heeze en Leende aan den prior van het klooster de Haghe bij Eindhoven, ten behoeve van dat klooster, zijn huis en erf, gelegen te Heeze en Leende in de parochie van Geldrop, alsmede een schepenbrief van Heeze en Leende over een beemd, binnen die heerlijkheid gelegen,—waarover als schepenen waren Wouter Goeijarts, Willem Heijmerics, Jan Gerits en anderen.

243*a*. *'s Anderdaags na St. Barnabe 1495.*

Karel, Hertog van Gelre, geeft vrijgeleide aan de Bosschenaars en den Heer van Bokhoven om ten getale van twintig personen en twintig paarden naar Rossum te komen tot onderhandeling.

244. *10 Febr. 1496.*

Wouter, zoon van Henrick van der Stake draagt over voor schepenen van Helvoirt aan Jan, zoon van Claes Bakelman en aan Wouter, zoon van Claes van der Stake, eenen cijns van een half mud rogge, gevestigd op een huis en hoeve, gelegen in de parochie van Helvoirt,— waarover als schepenen waren Jacob Loer en Gijsbrecht Piers.

245. *St. Dyonisiusdag 1497.*

Peter van Aken en Rutger van Doerne, schepenen van Grave, geven een *vidimus* van den brief van 21 Mei 1491, hiervoor ge plaatst onder N°. 230.

246. *26 Oct. 1497.*

Heer Goosen Janszoon, priester, draagt over voor schepenen van Grave aan Jan Ducroenx Jacobszn. een huis en erf aldaar, — waarover als schepenen waren Loef Arentsz. en Peter van Aken.

247. *31 Jan. 1498.*

Jan, zoon van Jan des Smeeds van Zeelst, verleent voor schepenen van Eindhoven aan Katarina Wijnmans Nicolaasdr. een cijns van een mud rogge op een akker genaamd de Roestekker te Zeelst, — waarover als schepenen waren Jan, zoon van Henric Pauwels en Jan Thomasz.

248. *Dag der Heilige Jonkvr. 1498.*

Pauwels van Zuits en Leonart van Hoeck, schepenen van Grave, verklaren uit een cedel gezien en gelezen te hebben, dat het huis, daar zaliger Johan van Cranenvelt in placht te wonen, verkocht is met een last van twee pond alts, een pond payement en elf half malder rogge 's jaars, enz.

249. *23 Aug. 1498.*

Johannes van Hoerne, Bisschop van Luik, als daartoe gemachtigd door den Pauselijken Stoel, geeft verlof aan rectors en fabriekmeesters van de kapel van St Anna te 's-Hertogenbosch, om op het altaar van de H. Maagd en St. Anna missen te laten lezen door een bekwaam of regulier geestelijke, ofschoon genoemd altaar nog niet was gewijd, en zulks met dispensatie van de provinciale en synodale verordeningen.

250. *22 Sept. 1498.*

Roelof Getagen, Jacob Spaen Claeszn. en Geertruid Aelbert Gruijtersdr. getuigen voor schepenen van Grave, dat zij in 1497 te

Antwerpen op de Pinkstermarkt waren en dat toen aldaar Godert Volpaerts in hunne tegenwoordigheid opgedragen heeft aan Andries van Erckel, koopman in linnen, wonende te 's-Hertogenbosch, om voor hem te verkoopen zijn huis en erf, staande te Grave, hetzij aan Jan Ducroenx, *die met Godert vurscr. dair aff te woirden was gewest*, of aan iemand anders, die hem voor zijnen godspenning 25 gouden rijnsguldens meer zoude geven dan hij voor dat huis betaald had. Vervolgens getuigden alsvoor Andries van Arckel (Erckel?) voornoemd en IJken zijne huisvrouw, dat zij voormeld huis met erf verkocht hadden aan Jan Ducroenx voornoemd tegen denzelfden prijs, waarvoor Godert voornoemd het gekocht had met de 25 gouden rijnsguldens bovendien. En toen dit alles aldus verkocht was, heeft Andries voornoemd zijne brieven geschreven aan Heeren Derick Luwe en Goessen Janszn., priesters, dat zij Jan Ducroenx in voorschreven huis en erf zouden vestigen, omdat zij daartoe door Godert gemachtigd waren. Waarop voor schepenen alsvoor verschenen zijn voornoemde priesters, die verklaarden met den verkoop, dien Andries gedaan had, tevreden te zijn en dat zij daarom Jan Ducroenx daarin behulpzaam wilden zijn. Hierover waren als schepenen Rutger van Doerne en Peter van Aken.

251. *4 Febr. 1500.*

Hoghaert Plochmans draagt over voor schepenen van Waderle en Wedert aan Mr. Jan van Halen, priester, ten behoeve van het klooster den Haghe bij Eindhoven, eene erfpacht van een mud rogge uit een land genaamd de Rijt, gelegen te Waderle (Waalre),— waarover waren als schepenen Dirck die Pueijter, Dirck van den Wildenberch, Alaert Jansz., Ariaen Gobben en anderen.

252. *15 Febr. 1502.*

Jan Goderts van der Bijesenrijt draagt over voor schepenen van Waderle en Wedert aan Jan, zoon van Jan Henricks Goedens, eene erfpacht van een mud rogge, gaande uit landen gelegen in de parochie van Waderle, — waarover als schepenen waren Dirck van den Wildenberch, Hogaert Janszn., Adriaen Gobben en anderen.

253. *2 Juni 1502.*

Arnoud Dirkszoon van Zoemeren draagt over voor schepenen van

's-Hertogenbosch aan Gooswijn van den Sloet eene jaarrente van vijf ponden, gevestigd op een huis en erf te Alem. Hierover waren als schepenen Johan van Vladeracken en Frans Toelinc.

254. *10 Aug. 1502.*

Johannes van Hoerne, Bisschop van Luik, geeft verlof aan Mechtild Toelijncx, weduwe van Johannes Keijmp, om in de kapel van haar kasteel Seldensadt de mis door een bevoegd priester te laten lezen.

255. *7 Juni 1503.*

Robbrecht van Grevenbroeck, Heer van Venloen, verlijdt Adriaen Willemszoon met vier morgen land onder Sleeuwijk. Hierover waren als leenmannen van Brabant Jan van Haestrecht, Heer van Tilborch en van Goirle, en Hubert Janszoon.

256. *3 Maart 1506.*

Anthonis Marcelis Bierenszoon, als man van Katrijne Godevaart Gruijtersdr., draagt over voor schepenen van Eindhoven aan broeder Henrick van Halen, prior van het klooster der Regulieren den Haghe bij Eindhoven, eene erfpacht van een mud rogge, gaande uit de helft van een land geheeten dat Rietbroeck in de parochie van Sonewijck, — waarover als schepenen waren Jacob Lodewijk Haghemans en Henrick IJewaenes.

257. *10 Oct. 1506.*

Marcelis van Kriekenbeeck draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan broeder Henrick die Vleminck, procurator van het Regulieren klooster bij Eindhoven, alle rechten op een huis gelegen onder Beek bij Aarle, en wel als gemachtigde van genoemden procurator, die krachtens vonnis van schepenen van 's-Hertogenbosch wegens wanbetaling van cijnsen gemachtigd was dat huis te verkoopen, — waarover als schepenen waren IJewanus Kuijst, Lambert de Wolf en Rudolph Noppen.

258. *18 Febr. 1507.*

Jan Janse van Ghijsen maakt eene dading voor schepenen van

Eindhoven met den Prior, Subprior enz. van het klooster den Haghe bij Eindhoven over een verschil ter zake van den verkoop door hem aan dat klooster gedaan van een huis en erf, gelegen ter plaatse de Meel onder de heerlijkheid Heeze en Leende en Geldrop, — waarover als schepenen waren Adriaen Jans Plateijnhouwerszoon en Jan Cornelis Schoenmakers.

259. *29 April 1507.*

Heer Dirck Luwe, priester en rector van het Heilig Sacrament altaar in de St. Elisabeth's kerk te Grave, c. s., dragen over voor schepenen aldaar aan Jan Ducroes een huis en erf in de Hoofsche straat aldaar, — waarover als schepenen waren Dirck Vaix en Jan van der Voort.

260. *22 Mei 1507.*

Pater Wouter Jansz. draagt over voor schepenen van Gestel aan broeder Jacob van Meeuwen, als procurator van het klooster den Haghe bij Eindhoven, ten behoeve van dit klooster, een stuk land genaamd de Wassoert, onder Blaarthem bij Gestel gelegen, — waarover als schepenen waren Goijart Willems van Ghennip en Jan Peterse.

261. *19 Aug. 1507.*

Adam van der Duijnen Jacobszoon wordt beleend met een tiend onder Osch ten overstaan van Henricus van Esch als stadhouder der leenen van den Abt van Echternach en diens leenmannen Goossen van Brecht en Henrick Gieliszoon.

262. *St. Maartensavond 1507.*

Heer Willem van Mijl, als rector van St.-Catharine's, Heer Jan Touman, als rector van St.-Agathens en Heer Gerit van der Cluijten, als rector van St.-Johannes-Evangelist-altaren in de kerk te Grave, geven toestemming voor deken en kapittel van de St. Elisabethskerk te Grave aan Jan Ducroes, om eene rente van een pond, aan genoemde altaren verschuldigd en gevestigd op een door dezen verkocht huis, op een ander goed over te brengen.

263. *6 Jan. 1508.*

Mechteld Toelijncx, weduwe van Johannes Keijmp, krijgt vergunning van den Paus om in de kapel van de H. Maagd en den H. Cornelius, staande bij haar kasteel Seldensadt in het bisdom Luik, op de zon- en feestdagen door een bevoegd geestelijke water te laten wijden en daarmede den zegen te geven.

264. *6 Jan 1508.*

Mechteld Toelijncx, Vrouw van Seldensadt, weduwe van Johannes Keijmp, krijgt vergunning van den Pauselijken Stoel om in de kapel, behoorende tot genoemd kasteel, het altaar door een bevoegd priester te laten bedienen.

265. *31 Jan 1509.*

Johannes Roesmont Gijsbertszn. draagt voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Henricus van Uden over een vierde deel in eene rente van twintig ponden zwarte tournoois, gaande uit het huis (de Villa) te Empel, — waarover als schepenen waren Arnoldus Monix en Godefridus Sijmons. (N.B. Henricus van Uden voegde hieraan als noot toe, dat het vierde in deze rente hem is opgedragen ten behoeve der Ill. L. V. Broederschap te 's-Hertogenbosch.)

266. *6 Juni 1509.*

Pieter, zoon van Andries Janse, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Rudolph de Haen Jansz. een huis en erf, gelegen aldaar in het straatje genaamd van Best, — waarover als schepenen waren Maarten van Kampen en Everardus van Doerne.

267. *8 Aug. 1509.*

Vele leden van het schrijnwerkers-, kuipers-, rademakers-, stoelmakers- en beeldsnijdersambacht te 's-Hertogenbosch, deponeeren voor den notaris Bax en getuigen de statuten van dat gilde en beloven die te zullen onderhouden.

268. *8 Sept. 1509.*

Maria Maes Roelantsdr. draagt over voor schepenen van Heeze en Leende aan haren zoon Jan Jansz. van den Broeck de lijfrogge,

die zij verkregen had van Dirck Janszoon van den Broeck, — waarover als schepenen waren Jan Pompen, Daem Snoex, Henric Verbeeck, enz.

269. *31 Jan. 1510.*

Raso Raesz. en Arnoldus Pauwels, schepenenen van 's-Hertogenbosch, geven een *vidimus* van een schepenbrief dier stad van 6 Nov. 1417, waarbij Heer Willem van Ghent, Ridder, Heer van Meerwijck, verkoopt aan Elisabeth, weduwe van Willem Bac, zoon van Mathijs, Heer van Molengrave, eene rente gevestigd op landen te Aarle en Empel, — waarover destijds als schepenen waren Johannes Hoernken en Petrus Steenwegh.

270. *1 Febr. 1510.*

Macharis Willemse draagt over voor schepenen van Eindhoven aan Willem Stoops eene jaarpacht van vier vat rogge, gaande uit een hopveld gelegen onder Woensel, — waarover als schepenen waren Macharis Willemse en Peter Willem Wouterse.

271. *20 Maart 1510.*

Erardus van der Marck, Bisschop van Luik, als daartoe van den Pauselijken Stoel gemachtigd, geeft verlof aan het klooster van St. Anna te 's-Hertogenbosch om in de kapel van dat klooster, staande bij de Gevangenpoort aldaar, op een altaar, toe te wijden aan St. Christophorus, de mis te laten lezen.

272*a*. *Zondag Exaudi 1511.*

Kaart voor het Schoenmakersgilde te 's-Hertogenbosch.

273. *18 Jan. 1512.*

Petrus van Gael Johanneszn. verleent voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Hector de Bever, den bastaard van Rodolph de Bever, een cijns, gaande uit het huis, genaamd het huis van Loon in de Loeffstraat te 's-Hertogenbosch, en uit de hoeve Zelichem te Boxtel, welke goederen genoemde Petrus van Gael verkregen had van Anthonius Hinckaert. Hierover waren als schepenen Johannes van Erp en Albertus van Berckel.

274. *Feria quarta p. d. St. Agnetae 1513.*

Rutger de Haze met Wendel, zijne huisvrouw, dragen over voor Burggraaf en schepenen van Nijmegen aan Otto van Heteren een huis en erf in de Pepergas aldaar, — waarover waren voor den Burggraaf Helias van Eck en als schepenen Petrus Andilien en . . . . . van der Lawijck.

275*a*. *1514.*

Vijf brieven door Karel, Prins van Castilië (later Karel V), gericht aan zijne gezanten te Parijs, den Graaf van Nassau en den Heer van Sempy, handelende over hunne geloofsbrieven en bevelen behelzende over de uitvoering van den vrede van Kamerijk en over 's Prinsen huwelijk met eene Fransche vorstin, enz. De brieven zijn gedagteekend 26 en 29 Jan., 7 en 15 Febr. en 2 Maart 1514 en door den Prins onderteekend ; de laatste met een eigenhandig onderschrift betreffende het voorgenomen huwelijk.

276. *Juni 1514.*

Machteld Scheenkens Woutersdr. maakt te Vught testament voor den notaris Gerardus Pistoris, — waarover als getuigen waren Gijsbert Gijsbertsz. van Bijnthum en Johannes van Sijll.

277. *13 Nov. 1515.*

Lauwrens van den Hout, timmerman, en Hendrik van Zomeren, als scheidslieden door partijen daartoe verzocht, doen uitspraak over een scheidingsmuur van een stal, staande achter het te 's-Hertogenbosch staand huis genaamd het Gulden Hooft, die buiten het lood gezonken was, — waarover als schepenen van 's-Hertogenbosch waren Jan van Vladeracken en Corstiaen Coenen.

278. *15 Oct. 1518.*

Ewout Damen, als gehuwd met de weduwe Jan Wijtvens, Tijman Jan Cuperszoon, Jan Claesz. en Hendrik, Jan en Dirck Wijtvens doen voor schepenen van Lieshout scheiding en deeling van de goederen, hun aangekomen van Jan Wijtvens. Hierover waren als schepenen Gerrit Jans, Bartholomeus Jan Goosensz. enz.

279. *28 Jan. 1519.*

Pieter Henrick Loesenzoon vestigt voor schepenen van Gestel aan Willem Jannes Straets eene rente van vier Peters op een akker land en beemd, gelegen te Blaarthem onder Gestel, — waarover als schepenen waren Goijart Willemsz. van Gennip en Henric Hannenzoon.

280. *8 April 1520.*

Cornelis Willemszoon van Hamstede draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch, tegen uitkeering van renten, aan Hendrik de Hont een huis en erf gelegen aldaar, hoek Markt en Kolperstraat, — waarover als schepenen waren Arnout Monix en Willem van Os.

281. *6 Juni 1520.*

Mr. Lambert van der Voert, als man en voogd van Margarita, dochter van Jacob Zeberts, verleent aan Johan van Berkel Gerardszn. en Mr. Cornelis van Weert ten behoeve van de beurzenstichting van Mr. Wolter de Beka, doctor in de beide rechten, eene rente van twintig guldens op een huis te Hilvarenbeek. Hierover waren als schepenen van 's-Hertogenbosch Gerrit Gerritse van Berkel en Henric Pelgrom Dirksz.

282. *6 Juni 1521.*

Extract uit het testament van Merten van Campen Aertsz. en Geertruid van Dommelen IJwansdr., zijne huisvrouw, gegeven door den notaris Daniël van Vlierden.

283. *24 Sept. 1521.*

Claes Woutersz. van den Staeck, Gommaer Jansz. Poeijnenborch als man van Jenneke, dochter van Wouter van den Staeck, Jan Goossensz. van Uden van wege zijne zonen Wouter, Ariaan, Peter en Maarten, die hij had van zijne vrouw, wijlen Agnes van den Staeck Woutersdr. en Marck Willems Wijtman van wege zijne dochter Mechteld, die hij had van zijne overleden vrouw Mechteld Woutersdr. van den Staeck, doen voor schepenen van Helvoirt scheiding en deeling van de goederen hun aangekomen van Wouter van den Staeck en Zueteke zijne huisvrouw, alsook van hunne moei,

Cathelijne van den Staeck, weduwe van Hendrick van Deventer. Hierover waren als schepenen Jan Wouter Olieslagers en Ariaan Dirk Ghijsbrechts.

284. *30 April 1523.*

Erardus van der Marck, Bisschop van Luik, vergunt aan de provisoren der kapel van St. Anna te 's-Hertogenbosch acht huisjes, staande voor en achter die kapel, te verkoopen, om de kosten te vinden tot herbouw en herstel van genoemde kapel.

285. *30 April 1523*

Erardus van der Marck, Bisschop van Luik, vergunt aan de provisoren der kapel van St. Anna te 's-Hertogenbosch eene rente van twee en veertig guldens te verkoopen, om de kosten te vinden tot herbouw en herstel van genoemde kapel, vermits daartoe de opbrengst van gemelde huisjes niet toereikend bleek.

286. *7 April 1524.*

Johanna, weduwe van Wautger Gerritszn. Melis, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch het vruchtgebruik van een huis, staande te Hintham in de parochie van Rosmalen, aan Gijsbert van Tulden Johanszn., als man van Maria, Johan Strick Arnoldszn., als man van Geertruid en Johan van Gemert, als man van Geerburg, zijnde deze vrouwen de dochters van genoemde transportante en haren genoemden man, geschiedende deze overdracht zoo ten behoeve van haar zelve als van hare broeders en van haren minderjarigen oomzegger Jan, — waarover als schepenen waren Johannes de Bever en Anthonis van Achel.

287. *16 Juni 1524.*

Jacob Hendriksz van Velpe vestigt voor schepenen van 's-Hertogenbosch ten behoeve van Johannes Wouters Janszoon eene rente van drie en een half pond op een huis en erf in de parochie van Empel, — waarover als schepenen waren Hendrik Dirkszoon Pelgrom en Everard van de Water,

288. *27 April 1525.*

Octrooi door Keizer Karel V gegeven aan Dierck van Oss, wettigen zoon van Jan van Oss, om te mogen beschikken over zijne leenen.

289. *30 Mei 1525.*

Vidimus door schepenen van Lithoijen gegeven van een octrooi, door Keizer Karel V 27 April te voren gegeven aan Dirck van Oss, zoon van Jan van Oss, om te mogen beschikken over zijne leenen, met verklaring, dat genoemde Dirck van Oss zich verbonden heeft, uit kracht van dat octrooi, om Claes, zoon van Rutger Claaszn., te hulp te komen ter zake van den verkoop door hem aan dezen gedaan van een stuk land onder Lithoijen.

290. *1 Nov. 1525.*

De Staten van Brabant geven een rentebrief uit van vijf en twintig guldens jaarlijks aan Mr. Henrick Pelgrom Dirkszoon.

291. *21 Juni 1530.*

Egbert, zoon van Hendrik Willemse Vos, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan zijne zuster Heilwich de helft in een kamp lands gelegen onder de vrijheid van 's-Hertogenbosch te Calenborch. Hierover waren als schepenen Lambert van den Broeck en Gijsbert Pels.

292. *2 Aug. 1531.*

Adriaan Florisz., als gemachtigde van Marij van Haestrecht, vrouwe van Loon, draagt op aan de Leenkamer van Holland vier morgen, geheeten de Crouwelshofstad, gelegen bij de kerk van Sleeuwijk, ten behoeve van Gielis Scellaert. Hierover waren als leenmannen Joost van Rijswijck Joostzn. en Claes Colf Hendriksz.

293. *16 Aug. 1531.*

Henric Thonis Mathijsz. en Jan Gerardszn. Verschoijlen, schepepenen van Eindhoven, geven een *vidimus* van een transportbrief voor schepenen van Aalst van 11 Febr. 1501, waarbij Gerard van de Rijt voor zich en als gemachtigde van Jan zijnen broeder en Leene zijne zuster, alsmede Thonis Jan Wout Ottenzoon en Jan Henrick Hermanszn., als man van Geertruid, verklaring doen van hunne erfdeeling, — waarover als schepenen van Aalst waren Jan Haengreefs, Reijner van de Water en anderen.

294. *22 Juni 1532.*

Agatha, dochter van Pieter Dirksz. van den Sprangh, verbindt zich voor schepenen van 's-Hertogenbosch jegens Heilwig Vos Henricksdr. eene rente van drie guldens, gaande uit een stuk land onder Calenborch, gelegen in de vrijheid van 's-Hertogenbosch, enz., aflosbaar te stellen voor vijftig guldens, — waarover als schepenen waren Everardus van de Water en Albertus van Deventer.

295. *20 Sept. 1532.*

Instelling van twee jaarlijksche zielmissen in de kerk van St. Rumoldus te Mechelen voor den Kardinaal Willem van Enckevoort.

296. *27 Nov. 1532.*

Hoogheemraden van Maasland geven ten verzoeke van Cornelis van Oss, schout van Maasland, beslissingen omtrent het opmaken van den Maasdijk onder Lithoijen.

297. *13 Dec. 1532.*

Jan Claes Pauwelszn. vestigt voor schepenen van Heusden ten behoeve van Jonkvrouw Elisabeth, weduwe van Mr. Aert Spiering van Aalburg, een cijns op land onder Hedikhuizen, — waarover als schepenen waren Claes Buijs Henrickszn. en Rombout Godertszn.

298. *9 Maart 1533.*

Ghijsbert, zoon van Jan Ghijben Krijnsezoon met Heilwich Schoemakers, zijne huisvrouw en anderen dragen over voor schepenen van Waderlee en Wedert aan broeder Rutgher van der Steghen, als procurator van het klooster den Hage bij Eindhoven, een schepenbrief, bezegeld voor het gerecht van Waderle, inhoudende een transport van goederen aldaar gelegen, — waarover als schepenen waren Hoghart Jansen, Peter Gerritse en anderen.

299. *3 Juli. 1533.*

Jacobus en Johannes, zonen van Wilhelmus, den zoon van Jacobus Heelbrekers en van Mechteld van der Mijlen, verleenen voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Jan Henrickszn Suijskens een cijns

van vier guldens, op hunne landerijen te Houtert onder Schijndel, — waarover als schepenen waren Albertus van Berckel en Gerardus van Berckel.

300. *13 Nov. 1533.*

Gijsbert Heijm en Walraaf van Erp Walraafszn, schepenen van 's-Hertogenbosch, geven een *vidimus* van een schepenbrief van 's-Hertogenbosch van Zondag na Maria-Hemelvaart 1368, waarbij Johannes, Heer van Sevenborne, van Cranendonck en van Haps, aan Walter van Erp Leoszn overdraagt eene rente van honderd ponden, gaande uit het dominium Boxtel, — waarover als schepenen waren Johannes Baudewijns en Henricus Marckelein.

301. *12 Maart 1534.*

Johannes, zoon van Wouter Jansen, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Jan Jansen van Beeck eene rente van drie en een half pond, gevestigd op een huis en erf te Empel, — waarover als schepenen waren Godfried Sijmonsz. en Rutger van Berkel.

302. *29 Jan. 1537.*

Johannes van Utrecht Corneliuszn. en zijne echtgenoote Maria Colen Johannesdr. dragen voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Willem Willemsen Godefriduszn. land over, gelegen te 's-Hertogenbosch buiten de poort de Boom. — Hierover waren als schepenen van 's-Hertogenbosch Franciscus Bogart en Gerardus Michiels.

303. *21 Maart 1537.*

Johan Philipszoon Lippe van der Horst vestigt voor schepenen van 's-Hertogenbosch ten behoeve van Johan van Boert, als man en voogd van Elisabeth Jacobsdr., vroeger weduwe van Johannes Zegers, en voorts ten behoeve van hare voordochter Elisabeth en van Johannes Pijnappel, eene rente van zes guldens op goederen onder Zeelst en Strijp en op een derde in de tienden van Gemert, geheven wordende onder Meerveldhoven, — waarover als schepenen waren Theodorus van Merevenne en Franciscus van der Cammen.

304. *21 Maart 1537.*

Johannes Philips Lippe van der Horst draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch ten behoeve van Johannes van Boert als man en voogd en voorts ten behoeve alsvoor eene rente van zes gulden gevestigd op landen te Zeelst en Strijp en op gemelden $^1/_3$ tiend, — waarover als schepenen waren Theodorus van Merevenne en Franciscus van der Cammen.

305. *23 Mei 1537.*

Bruijsten Janszoon verbindt zich voor schepenen van Hemert tot de betaling van tien Rijnsche guldens en acht halve stuivers aan Jan Hendrikzn., — waarover als schepenen waren Baden Roelofse en Gerrit Pieterszoon.

306. *12 Juni 1537.*

Mr. Frans en Aert Spierinck van Aelborch dragen voor schepenen van Heusden over aan mr. Henrick Fabri, deken van het Kapittel te Heusden, ten behoeve van hetzelve, cijnsen gaande uit landerijen te Hedikhuizen, onder voorwaarden dat de Kapittelheeren daarvoor missen zullen lezen voor de zielerust hunner ouders mr. Aert Spierinck van Aelborch en Elisabeth van Eetroij en dat zij, op den Oudheusdenschen dijk aan de twaalf oude groote mannen met hunne moeder en aan de zes oude kleine mannen met hunne moeder van den tempel van Oudheusden, staande op den Oudheusdenschen dijk en aan de zes oude vrouwtjes, wonende op het Kerkhof te Heusden, wittebrooden zullen uitdeelen, mits die oude mannen en vrouwen op de dagen voor de missen gesteld zullen bidden voor genoemde echtelieden. Hierover waren als schepenen Adriaan Anthoniszn die Best en Joost van Weijborch.

307. *1 April 1539.*

De Kardinaal Anthonius geeft aan Wilhelmus Duerlinck, klerk in het Utrechtsche Bisdom, dispensatie van jaren tot het aannemen van sommige geestelijke bedieningen.

308*a*. *31 Jan. 1540.*

Verklaring van schepenen van 's-Hertogenbosch, dat Jan van den Dungen, als blokmeester der huisarmen van en bij de Markt te 's-Hertogenbosch, een vonnis heeft wegens wanbetaling van een cijns, gaande uit twee huizen met erven te Hintham, toebehoorende aan Roelof, zoon van wijlen Jan Toelinck.

309*a*. *11 Febr. 1540.*

Engelken, weduwe van Jan van Ghent, koopt tegen èen cijns een huis genaamd de Croon, staande in de Hinthamerstraat te 's-Hertogenbosch naast het erf van Arnt Coolborner.

310. *Oct. 1540.*

Jan van Merode, Heer van Leefdael, verklaart jegens Englebert van den Dale, kanselier van Brabant, dat nu hem de heerlijkheid en baronie van Leefdael, met recht om er den titel van te voeren, is overgedragen, hij niet van dezen opeischen zal de rente van twee duizend guldens 's jaars, die genoemde kanselier ten zijnen behoeve op die heerlijkheid gevestigd had en dat die kanselier zal mogen blijven dragen den titel van voorschreven heerlijkheid, zoolang hij kanselier zoude zijn.

311. *17 Nov. 1542.*

Keizer Karel V machtigt de Meierij van 's-Hertogenbosch tot het verkoopen en verzegelen van eene losrente van tweeduizend guldens, uit aanmerking der schade, die zij onlangs geleden had, onder anderen bij den inval der Franschen onder Maarten van Rossum. Met het volgende transfix:

312 *29 Nov. 1542.*

Regenten der steden 's-Hertogenbosch, Helmond en Eindhoven en der vrijheden van St.-Oedenrode, Oerle, Oisterwijk, Osch, Oirschot en Hilvarenbeek verkoopen, krachtens bovenstaande machtiging, eene losrente van achttien gouden carolus guldens aan Jan Dirckszn die Becker en Hillegond zijne huisvrouw, wonende te Rosmalen.

313. *1 Nov. (Dec.?) 1542*

Regenten der steden 's-Hertogenbosch, Helmond, Eindhoven en der vrijheden St.-Oedenrode, Oerle, Oisterwijk, Oss, Oirschot en Hilvarenbeek verkoopen eene losrente van zeven en dertig en een halven gouden Carolus-gulden aan Jan Bacx, rentmeester der domeinen van Brabant te 's-Hertogenbosch. Met het octrooi daartoe van Keizer Karel van den 17den te voren, transfix.

314. *13 Sept 1542.*

Jan van Broegel, zoon van Willem, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan de gezusters Mechteld Johanna en Sophie, dochters van wijlen Hubert Hamer, eene rente van vier en twintig guldens, gevestigd op huizen en erven in de St. Jacob- en de Verwerstraat aldaar, — waarover als schepenen waren Everardus van den Water en Johannes die Wolff.

315. *9 Febr. 1543.*

Jan Dirkszoon, als eigenaar van het huis het Verken in de Hinthamerstraat, te '-Bosch en Jan Hendriksz. van Welhuijzen, als eigenaar van een daarnaast Marktwaarts staand huis, maken voor schepenen van 's-Hertogenbosch eene dading over een scheidingsmuur, — waarover als schepenen waren Nicolaas van der Stegen en Rudolf van Eijck.

316. *6 Febr. 1544.*

Jan Maartensz. Moens verkoopt in openbare veiling voor notaris en getuigen aan Anthonis van Diepenbeeck Anthoniszn. een huis en erf aan de Botermarkt te 's-Hertogenbosch, genaamd de Witte Helm, — waarover als getuigen waren Gielis Doncker, Philips Vogels van Maeseijck, priesters enz. Met een notarieel afschrift van eene akte van vier dagen na Palmzondag 1544, waarbij genoemde kooper zich verbindt aan genoemden verkooper eenen jaaalijkschen cijns te betalen.

317. *27 Maart 1544.*

Keizer Karel V bevestigt de privilegiën, door zijne voorouders aan de vrijheid Oisterwijk verleend, met name die van Hertog Hendrick in 1230, en van Jan in 1354.

318. *Na St.-Jelisdag 1544.*

Henrick Smaleveldt en Anna, zijne huisvrouw, ten eenre en Dirck Smit, cremer, met Hilleken zijne vrouw, ter andere zijde maken voor schepenen van Nijmegen eene dading over hunne huizen in de Borchstraat, — waarover als schepenen waren Bartholomeus die Clair en Henrick Pels.

319. *St.-Lucasdag 1544.*

Arent Tuijsz. en Marie, zijne huisvrouw, dragen over voor schepeuen van Nijmegen aan Gerit Geurtse Becker een huis en hofstad in de Pepergas aldaar, — waarover als schepenen waren Maarten van Andelst en Bartholomeus die Claer.

320*a*. *13 Febr. 1545.*

Johan van Brecht, ridder, schout van 's-Hertogenbosch, schepenen, gezworenen, raadslieden, die men noemt *ledige luijden*, dekenen van de ambachten, een deel der goede knapen en *al die gemeijne stad* van 's-Hertogenbosch geven eene nieuwe kaart aan het Bakkersgilde aldaar.

321. *19 Maart 1545.*

Paulus Raess en Goswinus van Hedel, schepenen van 's-Hertogenbosch, geven een *vidimus* van een schepenbrief van die stad van 11 Maart 1544, waarbij Johannes Scraigen zich verbindt van een huis en erf, gelegen in de Hinthamerstraat aldaar, een cijns te betalen aan Johannes Dirkszoon van Waelre, — waarover als schepenen geweest waren Johannes van Raveschot en Goswinus, zoon van Heer Johannes van Brecht, ridder. (Hierachter eene verklaring van 20 Juni 1564, waarbij Elisabeth, weduwe van Jan Dirckszn. van Waelre voor dezen cijns kwijting geeft aan Willem Lamberts van de Laerschot).

322. *5 Sept. 1545.*

Keizer Karel V bekrachtigt het verdrag, gemaakt tusschen de stad 's-Hertogenbosch en Walraven van Gent, Heer van Oijen en Dieden, waarbij onder anderen het recht van ingebod der stad op

Oijen en Dieden gehandhaafd wordt. Dit verdrag betrof een geschil over eene schuld, welke Walraven van Gent aan gemelde stad had wegens gelden van haar opgenomen door zijnen grootvader Willem van Gent, die daarvoor de heerlijkheid Oijen gekocht had, alsmede over eene schadevergoeding wegens het sloopen van het kasteel van Oijen.

323. *3 Oct. 1545.*

Willem van Scheinck en Johan van Boetbergen, burgemeester van Nijmegen, maken eene dading voor Kanselier en Raden van Gelderland over het huis Poelwijck, staande onder Gendt.

324. *10 Febr. 1546.*

Voor Jan Zegers, Tielman Gijben, Michiel Jan Vaesz., Henrick Loefs, Jan Joost Woutersz., Gerard Swesten en Mr. Henrick Jan Philipse, schepenen van Heeze en Leende, verklaren Tielman Gijben voornoemd, mitsgaders Henric die Hoeijmaker en Jan Ruevens, als gezworenen in de buiten-parochiën van Geldrop, dat zij van het klooster den Haghe bij Eindhoven ontvangen hebben achtien carolus guldens, als aandeel voor hetgeen dat klooster te betalen had voor brandschatting, opgelegd door Maarten van Rossum aan Geldrop met de buiten-parochiën onder het gerecht van Leende gelegen.

325. *29 Maart 1547.*

Jan van Brecht, ridder, schout, schepenen, gezworenen, raden, die men noemt ledige luijden, en dekenen der ambachten der *gemeine* stad 's-Hertogenbosch vernieuwen de keur voor het Smeden- en messenmakersgilde aldaar. (Met eene bekrachtiging van die keur door Alexander Schimmelpenninck, hoog- en laagschout van 's-Hertogenbosch en door hare regeering in 1693 gedaan).

326. *23 Aug. 1547.*

Theodoricus Cornelissen verkoopt voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Rutger, zoon van Willem Rutgers, een cijns, gevestigd op een huis, staande in de Vuchterstraat aldaar, — waarover als schepenen waren Henricus Kuijst Gerardszn. en Laurentius Pelgrom.

327. *5 Nov. 1547.*

Hendrik Bloeijman en Goijart van Vechel, schepenen van 'sHertogenbosch, als daartoe bij keizerlijk octrooi gemachtigd, benoemen Jan Scrage den Jonge, Hendrik van Uden Lambregtszoon, Hendrik Keijmp, raden, en Nicolaas Jan Alewijnszoon tot momboirs over de onbejaarde kinderen van Jan Scrage den Oude, bij zijne vrouw Elisabeth verwekt, met machtiging tot verkoop van een huis cum annexis, staande in de Hinthamerstraat te 's-Hertogenbosch.

328. *9 Nov. 1547.*

Dirk Hankenzoon draagt over voor schepenen van Heusden een huis en erf, gelegen binnen die stad, aan Claes Dirkszoon,—waarover als schepenen waren Claes Buis Henrickszoon en Jacob Willemszoon van Kuijk.

329. *23 Nov. 1547.*

Hendrik de Hont de Oude en Claes Gielissen verdragen zich voor schepenen van 's-Hertogenbosch over eenen scheidingsmuur tusschen hunne huizen in de Kolperstraat aldaar, — waarover als schepenen waren Marcelis Heijmans en Jan de Wolff.

330. *26 Maart 1548.*

Heilwich, dochter van Hendrik Willemse Vos, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Dirk Reijnerszoon van Meer een kamp, gelegen te Calenborch onder de stadsvrijheid. Hierover waren als schepen Everard van de Water en Franciscus Bogaert.

331. *3 Juli 1549.*

Broeder Gideon van de Gracht, bisschop van Castorien, verricht de priesterlijke tonsuur aan Dirk Dirkszoon van Meer, uit 's-Hertogenbosch.

332*a*. *26 Nov. 1549.*

Ten verzoeke van Adriaan van Mathenesse verklaren, bij wijze van turba, voor schepenen van 's-Hage: Mr. Jacob de Jonge, Heer van Baardwijk, Vincent Damasz, Heijman van de Ketel, Cornelis Bart-

houts, Jan Plumeon, Arent van Duvenvoorde, Jan van Wijngaerde, Dirck van Duvenvoorde, Splinter van Archen, Heer van Oisterwijk, Pieter, Heer van Roon, ridder, Dirk Cobel, Mr. Reijnier Moons en Boudewijn van Oudekerke, op den eed als leenmannen van Holland gedaan, welke de rechten zijn van een vazal, die een verlei heeft verkregen.

333. *7 Dec. 1552.*

Arnoldus, zoon van Werner Janszoon van der Straten, als man en voogd van Elisabeth, dochter van Arnoldus, zoon van Andries Gerardszoon van Arckel, schenkt mortis causa voor notaris en getuigen aan de fabriek van de St.-Janskerk te 's-Hertogenbosch eene rente van tien stuivers, — waarover waren Hendrick Loekeman als notaris en als getuigen Heer Eijmbertus Henrickszoon van Oirschot, priester en Aegidius Bormans van Hal, leek.

334*a*. *9 Juni 1553.*

Een oud afschrift van de kaart van het Chirurgijns- en barbiersgilde te 's-Hertogenbosch, gegeven door Jan van Brecht, ridder, hoog en laag schout, alsmede door schepenen, enz. van 's-Hertogenbosch.

335. *17 Juli 1553.*

Anna, weduwe van Hendrik van der Voert, met Cornelissen, haren man, draagt over voor schepenen van Helmond aan Frans die Porte, ten behoeve van de kerk van Helmond, eene rente gaande uit een stuk land in de Meijestraat aldaar. Hierover waren als schepenen Gielis Wijlars en Jan van Asten.

336. *18 Maart 1554.*

Willem Hendrik Janse en Willem Hendriks, als momber van Elisabeth Hendrik Janse, enz. dragen over voor schepenen van Tuijl aan Hendrik Janse Arntz. en Fije, zijne huisvrouw, een kamp genaamd de Claas Clessenkamp, gelegen onder Herwijnen. Hierover waren als schepenen Johan van Asperen en Vuren en Melchior van Meteren.

337*a*. *1555.*

Rekening der stad Breda over dit jaar. Hieraan zijn toegevoegd copiën van: *a.* den brief, waarbij Geeraert van Rasseghem in 1326 aan den Hertog van Brabant verkoopt de heerlijkheid Breda; *b.* de schuldbekentenis, in 1387 wegens geleend geld door Jan, Hertog van Brabant, afgegeven aan Jan van Polanen, heer van Lecke en Breda, met verpanding van de heerlijkheden Groot- en Klein Zundert, de Hage, Sprundel en Nispen; *c.* den brief van 1350, waarbij Jan, Hertog van Brabant en Godevaart zijn zoon, met consent van hunne dochter en zuster Johanna, aan Jan van Polanen, heer van de Leck, verkoopen de heerlijkheid en het land van Breda.

338*a*. *2 Dec. 1555.*

Uitspraak van Schepenen en Raad der stad 's-Hertogenbosch ten verzoeke van Goijard, zoon van Gijsbert Bartenzoon, over het leggen van eene looden goot op het dak van een huis in de Kerkstraat aldaar.

339*a*. *30 Dec. 1556.*

Conditiën, waarop Dirck en Jan van Gent, gebroeders, zoo voor zich als voor hunne broeders Willem, Jan den Jonge en Wouter, aan Jan van Veldhuizen een huis verkoopen, genaamd de Kroon, staande in de Hinthamerstraat te 's-Hertogenbosch.

340. *29 Oct. 1557.*

Dirk Goijaartszoon van Morsvenne brengt voor notaris en getuigen in openbare veiling, in de herberg genaamd op Groenenborch, staande aan de Markt te 's-Hertogenbosch, een huis genaamd de Leerze, staande aldaar achter het Minderbroedersklooster en een huis genaamd in St. Pieter en Paulus, staande aldaar in de Hinthamerstraat, en wel krachtens een schepenvonnis ten zijnen behoeve gewezen wegens wanbetaling der daarop staande cijnsen. Hij werd kooper der huizen. Hierover waren Andries Oems, als notaris, Arnt van Campen, als raad Mr. Jan Brock, als secretaris der genoemde stad, en Mr. Henrick die Bije en Jasper Brock als getuigen,

341. *3 Maart 1558.*

Broeder Gregorius Sylvius, professor in de heilige theologie, vicarius van het Luiksche bisdom, geeft de wijding van acoliet aan Dirk van der Meer van 's-Hertogenbosch.

342. *8 Maart 1558.*

Robertus van den Berg, bisschop van Luik, geeft zijne goedkeuring aan de bevordering van Dirk van der Meer tot subdiaken.

343. *14 April 1558.*

Walterus, zoon van Jacob Gielens, als man en voogd van Maria Geris, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Heer Mr. Cornelis, priester, zoon van Gerard die Potter, eene rente van zes en een halven gulden, gevestigd op een huis en erf, genaamd de Corenbergh te Osch, — waarover als schepenen waren Franciscus van Balen en Goswinus van Brecht, zoon van Heer Jan van Brecht, ridder.

344. *18 Oct. 1558.*

Berent Aertsz. draagt over voor schepenen van Tuijl aan Gerrit Gielise vijfdehalven morgen land, geheeten de Claes-Clessenkamp, te Herwijnen, — waarover als schepenen waren Melchior van Meteren en Henrik Janszn.

345. *31 Dec. 1558.*

Goijaert Hanrickszn., wonende op den Vuchterdijk te 's-Hertogenbosch, maakt zijn testament voor Johannes Back notaris en kapelaan in de kerk van St. Jan Ev. te 's-Hertogenbosch, — waarover als getuigen waren Roelof Petersz. en Henrick Aerntszoon.

346*a*. *27 Jan. 1559.*

Jonkvrouw Cornelia van Harff, Vrouwe van Bochoven, weduwe van Floris van Grevenbroeck, Heer van Bochoven, geeft machtiging aan Gerard van Stenis, haren schout, om haar leen, groot dertig morgen, in het land van Altena gelegen, te verheffen, — waarover waren als schepenen van Bokhoven Jan Jansen en Joachim Jan Peterse.

347. *26 Febr. 1560.*

Philips II, Koning van Spanje, geeft aan de erfgenamen van Jan Snoecx mandement van relief van termijn in hun rechtsgeding voor schepenen van 's-Hertogenbosch tegen Lenard Staels.

348. *15 Nov. 1561.*

Henrica Claesdr. van Hoberghen draagt over voor schepenen van Osch aan Claes Aert Sandersz. een stuk land in de parochie van Osch, — waarover als schepenen waren Geris Gerrit Jacobs en Ariaan Jans Loijen.

349*a*. *27 Dec. 1561.*

Conditiën, waarop Jan van Gent de Oude een huis, genaamd de Croon, staande in de Hinthamerstraat te 's-Hertogenbosch en belend aan Willem Lamberts van de Laërschot, verkoopt aan Marcelis van Casteren.

350. *6 Febr. 1562.*

Burgemeester, schepenen en raad van Antwerpen getuigen, dat Adriaan Williaerts, stoeldraaier aldaar, voor hen verklaard heeft, dat Dirk van Strepe, stoeldraaier, geboren te 's-Hertogenbosch, gedurende drie jaren bij hem zijn ambacht heeft geleerd en dat zoowel Nicolaas Williaerts als Cornelis van Biesthoven, gezworen dekens van het stoeldraaiersgilde te Antwerpen, verklaard hebben dat genoemde van Strepe de daarvoor verschuldigde rechten betaald heeft.

351. *1 Maart 1562.*

De Staten van Brabant verkoopen eene rente van vijftig guldens op de beden van Brabant, aflosbaar met achthonderd guldens, aan Catarijne, dochter van François van der Cammen.

352. *17 Juli 1562.*

Philips II, Koning van Spanje, bekrachtigt de kaart van het Kremersgilde te 's-Hertogenbosch.

353. *9 Juli 1563.*

Voor Regenten van Antwerpen verklaren Franchois Gast, schrijnwerker en oud-deken van het schrijnwerkersambacht te Antwerpen en Jacob Bouwerix, zilversmid en buurman van genoemden Franchois, mede wonende te Antwerpen, dat Roelof Dirksz., afkomstig uit Megen bij 's-Hertogenbosch, gedurende twee jaren zijn leertijd als schrijnwerker bij den eerstgenoemde hunner volbracht en het daarvoor verschuldigde betaald heeft.

354. *29 Juli 1563.*

Dekens en Oudermans van het schrijnwerkersambacht te Antwerpen verklaren voor Regenten dier stad, dat Roelof Dirkzoon van Megen, schrijnwerker, wonende te 's-Hertogenbosch, zijn leertijd behoorlijk bij genoemd ambacht volbracht heeft.

355*a*. *4 April 1564.*

Henrick, zoon van Jan Henrick Willemszn, in den naam van al de kinderen en erfgenamen van Herman van Campen, voor de eene helft en Agnes, weduwe Jan die Bitter voor haar zelve en voor Herman, haren zwager en kunne kinderen voor de andere helft geven kwijting aan Jaspar Roelofs voor 463 guldens als koopsom van drie morgen land, gelegen in de Peper achter de Vliert onder Orthen.

356. *20 April 1564.*

De Staten van Brabant verkoopen eene rente van honderd guldens op de beden van Brabant, aflosbaar met acht honderd guldens, aan Dirck Reijnierse van der Meer.

357. *25 April 1564.*

De Staten van Brabant verkoopen eene rente van honderd guldens op de beden van Brabant, aflosbaar met zestien-honderd guldens, aan Lambrecht, zoon van Dirk Aarts.

358. *Dinsdag na Oculi 1564.*

Gerijt Vermoelen en Aelheidt, zijne huisvrouw, dragen over voor schepenen van Nijmegen aan Sijmon de Walbeick een huis en hofstad in de Pepergas aldaar, waarover als schepenen waren Wilhelm van Hoeckelom en Wilhelm Prick.

359. *2 Nov. 1564.*

De Staten van Brabant verkoopen eene rente van vijftig guldens op de beden van Brabant, aflosbaar met achthonderd guldens, aan Erasmus van Houwelingen, goudsmid.

360. *6 Nov. 1564.*

De Staten van Brabant verkoopen eene rente van fl 35 op de beden van Brabant aan Jo[r]. Hendrik van Eijnhouts, ten behoeve van de Jonkvrn. Barbara en Katharina, dochters van Jo[r]. Jan van Raveschot.

361. *21 Maart 1565.*

Agnes, dochter van Ariaen Janse van Uden, maakt haar testament voor Heer Wouter Mathijszoon van der Elst, vice-cureijt der kerk van St. Jan Ev. en openbaar notaris te 's-Hertogenbosch, en bespreekt onder anderen een legaat aan de fabriek dier kerk, — waarover als getuigen waren Jan Pijnappel en Loef de Cuijper.

362. *31 Maart 1565.*

Anna Adams, weduwe van Sieur Jan Henrick Dirven, notaris te Breda, draagt over voor schepenen dier stad aan Rombout 's Graauwen, burger te Breda, een huis en erf genaamd eerst de Haan, daarna de Pauw en later de Hoop, staande in de Lange Brugstraat aldaar, — waarover als schepenen waren Willem Snellen en Johannes Damissen. Hieraan zijn gehecht zes vroegere transporten van dat huis.

363. *12 Mei 1565.*

Jan Dresens en Elisabeth, zijne huisvrouw, dragen over voor schepenen van Maastricht aan Henrick Noetsteck eene rente van vijftig guldens op de stad Antwerpen, — waarover als schepenen waren Nicolaes Vaechs en Johan Playoul.

364. *27 Juli 1565.*

Regenten der stad Breda maken bekend, ten verzoeke van Jan Godertsz. van Meersel, schrijnwerker te 's-Hertogenbosch, dat voor hen verschenen zijn Michiel Jan Ottenzoon van Galen, gezworene van het Schrijnwerkersambacht te Breda, en Jan Anthonis Jan Willemse, schrijnwerker aldaar, verklarende, dat genoemde Jan Godertsz. van Meersel zijne leerjaren behoorlijk volbracht heeft bij Stoffel van Schaick, schrijnwerker te Breda.

365*a*. *29 Mei 1566.*

Copie van de akte van fundatie van het Burger (thans het Protestantsch) Weeshuis te 's-Hertogenbosch, alsmede van de ordonnantie van Koning Philips II van Spanje van 10 Juni 1561 tot het oprichten van een weeshuis aldaar. (Hierachter zijn gevoegd de gedrukte reglementen van het Burger Weeshuis, alsmede twee gedrukte octrooien tot het oprichten van een Roomsch-Armenweeshuis te 's-Hertogenbosch d.d. 12 Februari 1778, met het reglement daarvan van 26 April 1779 en eene naamlijst der regenten van dit weeshuis tot en met 1844; een reglement of ordonnantie, waarnaar de Roomsche wees- en houwkinderen, zoomede de arme bejaarde menschen, die in het geheel aangeslagen zijn, binnen de stad Leiden zich zullen hebben te gedragen).

366*a*. *1568 en 1572*

Twee authentieke copiën van brieven van den Hertog van Alva aan de Staten van Brabant (een over het generaal-pardon in 1568, de ander over zijn vertrek in 1572). — Hierbij bevindt zich zijn portret.

367. *14 Sept. 1566.*

Philips, Koning van Castilië, enz. verlijdt Adriaan Janszoon van Uijden met land onder Hedikhuizen en Maarland, hem aangekomen van zijne dochter Agniesken, verwekt bij Janneken Sijmon Jansdr., zijne huisvrouw, — waarover als leenmannen waren Cornelis Oem Hermansz. en anderen.

368. (zie n⁰. 367). *27 Sept. 1566.*

Philips, Koning van Castilië, enz, verlijdt Adriaan Janszoon van Uijden met land onder Hedikhuizen, hem aangekomen van Simon Jan Wintkens, zijn schoonvader. Hierover waren als leenmannen Reinier Pauwelsz, Claes Oem Hermansz. en Thomas Petersz.

369. *9 Febr. 1568.*

De Staten van Brabant verkoopen eene rente van vijftig guldens op de beden van Brabant, aflosbaar met achthonderd guldens, aan de Jo^rs^. Mercelis en Aert, zonen wijlen Heer Jan van Brecht, ridder.

370. *24 Maart 1568.*

Dirck van Grevenbroeck, heer tot Venloen, geeft als grootvader en momboir van Josina van Grevenbroeck, onmondige dochter van wijlen Floris van Grevenbroeck, zijnen zoon en Cornelie van Herff, vrouw tot Bokhoven, echtelieden, een *vidimus* van een brief van 3 November 1561, waarbij Gillis Schellaert, drossaard en stadhouder van de leenen van het huis en heerlijkheid van Altena, Jkvr. Josina Florisdochter van Grevenbroeck verlijdt met 28 roeden land, gelegen in het land van Altena, waarover als leenmannen waren Aernt van Raveschot en Jacob van Rijswijck.

371. *24 Juli 1568.*

De Staten van Brabant verkoopen eene rente van twee en veertig guldens op de beden van Brabant, aflosbaar met vijfhonderd vier guldens, aan Jaspar Hagens Janszoon.

372. *17 Aug. 1568.*

De Staten van Brabant verkoopen eene rente van zestien guldens tien stuivers op de beden van Brabant aan Daniel Machielszn.

373. *21 Oct. 1568.*

De Staten van Brabant verkoopen eene rente van honderd guldens op de beden van Brabant aan J^or^. Jan Monicx.

374. *5 Jan. 1570.*

Christoffel Gevaertsz. en zijne huisvrouw Henrica van Gerwen Willemsdr. dragen over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan hunne dochters Machteld en Elisabeth, echtgenoote van Cornelis van Neck, den tocht van een vierde in eene pachthoeve, gelegen te Haanwijk onder St. Michiels-Gestel. Hierover waren als schepenen Aernd van Campen en Jan van Hedel.

375. *5 Jan. 1570.*

Vermits Christoffel Gevaertsz. en zijne huisvrouw Henrica van Gerwen Willemsdr. den tocht, hun competerende van een vierde in eene hoeve, gelegen in de parochie van St. Michiels-Gestel bij Herlaer ter plaatse genaamd Haanwijk, hadden overgedragen aan hunne

dochters Mechteld en Elisabeth, de echtgenoote van Cornelis van Neck, in dier voege als die overdracht in een schepenbrief van 's-Hertogenbosch beschreven staat (zie No. 374), zoo hebben voor schepenen aldaar Mechteld voornoemd, genoemde Elisabeth, gehuwd met Cornelis van Neck en door dezen bijgestaan en gemachtigd, voor een vierde gedeelte; Willem, zoon van Frans Henrickszn. en Anneken Willemsdr. van Gerwen, Jan Dirckszn. van Hees als man van Lucie, dochter van laatstgenoemde echtelieden, Henrick, zoon van dezelfden, voor het tweede een vierde gedeelte; Jan en Mathijs, gebroeders, zonen van Ambrosius, den zoon van Willem van Gerwen, Daniel van Wijck Dirckszn. als man van Arijken, Jan Janszn. van Wijck, als man van Anneken, zijnde genoemde Arijken en Anneken de dochters van genoemden Ambrosius van Gerwen, Lieven Peterszn., Cornelis Ooms, Jan Aelbrechtszn, korenkooper en Henrick Ooms Ambosiuszn., als momboiren over Henricken, Peeter, Pauwels en Mariken, minderjarige kinderen van meergenoemden Ambrosius van Gerwen, voor het derde een vierde gedeelte; Nicolaas Savaeszn, als man van Elisabeth, Andries Willemszn. van Flodrop, als man van Marijken, zijnde genoemde Elisabeth en Marijken dochters van Jan Mericx en Elisabeth, de dochter van genoemden Willem van Gerwen, Lieven Peterszn., Cornelis Ooms, Jan Aelbrechtszn., korenkooper en Henrick Ooms Ambrosiuszn. als momboiren zoo over Elisabeth, minderjarige dochter van Goijart Henrick Aelbrechtszn. en Peterken, de dochter van Jan Heijnrickszn. en Elisabeth van Gerwen Willemsdr. voornoemd, als over de zes minderjarige zonen van Heijnrick, den zoon van Jan Heijnrickszn. en Elisabeth van Gerwen Willemsdr. laatstgenoemd, voor het overige vierde gedeelte, verkocht de voorschreven hoeve (welke in pacht was bij Corstiaan Laureijnszoon), tegen eenen jaarlijkschen cijns aan Roelof, den zoon van Arndt Vastaert. Hierover waren als schepenen Arndt van Campen en Jan van Hedel.

(Nog eene akte, gelijkluidend alsvoor).

376. *9 Febr. 1570.*

De Staten van Brabant verkoopen eene rente van vijftig guldens op de beden van Brabant aan Heer en Mr. Christiaen van Schijndel, priester en Rolifartszn. als momboirs over Roelofnen en Geertruid, kinderen van Lenard van Schijndel, zijnde de rente losbaar met zeshonderd guldens.

377. *26 Aug. 1570.*

Henrick Pelgrom, zoon van Frans en kleinzoon van Mr. Hendrik Pelgrom, die secretaris was der stad 's-Hertogenbosch, draagt over voor schepenen dier stad aan Gregorius van der Meer, zoon van Dirck Reinierszn, eene rente van zes guldens, gevestigd op landerijen onder Eersel, — waarover als schepenen waren Aernt van Campen en Everardus Berwout

378. *18 Oct. 1570.*

Laurentius Metius, bisschop van 's-Hertogenbosch, als daartoe gemachtigd, verleent eene aflaat aan Gerard Janszoon, burger van 's-Hertogenbosch.

379. *2 Jan 1572.*

Johanna dochter van Loewis Wijntkens, weduwe van Jan Bernaertsz. alias van Oosten, wonende te Berchem, draagt over voor Mathijs van den Walle en Peter van den Storke, laten van Hendrick van Berchem, ridder, in zijnen laathove te Berchem bij Antwerpen aan Dirk Wijntkens, haren broeder, alle hare rechten op de erfenis van hare ouders Loewis Wijntkens en Adriana, echtelieden, alsook van de echtelieden Adriaan Janszn. van Uden en Marijke Wijntkens, zijnde deze laatste hare zuster.

380. *Dond. na Philippi en Jacobi 1571. (1 Mei)*

Catharina, weduwe van Jan van Boeninghen, Heer Jan, Dirck, Gerrit, Wijnant, Eva en Elisabeth van Boeningen, Heza van Koll, Arnt van Koll, Jenneken weduwe van Johan van Bracht en de kinderen van laatstgenoemde weduwe dragen over voor schepenen van Nijmegen aan Johan Koijts, snijder, een huis en hofstad in de Pepergas, — waarover als schepenen waren Jan Poijn en Gerijt Kanijs.

381. *25 Mei 1571.*

Jonker Willem die Borchgreve, Heer van Oerle en Merefelt, als man en momber van Jfvr. Everarda van Nulant, dochter van Jonker Everart van Nuland en van Jfvr. Adriana, dochter wijlen Jans van Kessel, vernadert voor schepenen van 's-Hertogenbosch de tienden van Gemert, geheven wordende onder Zeelst, tegen Nicolaas Wille-

brorts, — waarover als schepenen waren Jan van der Stegen en Jan van Hedel.

382*a*. *26 Mei 1571.*

Opgave van de opbrengsten van een derde van de tienden onder Meerveldhoven, met vermelding der daaruitgaande cijnsen.

383. *9 Juni 1571.*

Nicolaas Willebrorts draagt over voor schepenen van Zeelst aan Willemen de Borchgreve, Heer der vrijheid Oerle en Heer van Merefelt, eene rente, gaande uit de tienden van Gemert, geheven wordende onder Zeelst, — waarover als schepenen waren Gielis Peterse en Daniël Lauwrense.

384*a*. *17 Aug. 1571.*

Floris van der Mije als gemachtigde zijner zuster Zijburch van der Mije verkoopt en draagt over aan zijn neef Adam van der Duijn een rentebrief op de vijf groote Hollandsche steden: Dordrecht, Haarlem, Delft, Leiden en Gouda, van zes ponden, — waarover als getuigen waren J^or^. Albrecht van Schagen en J^or^. Gijsbrecht van Schoten.

385. *11 Dec. 1571.*

Anna, weduwe Lambert Peterse, en anderen dragen over voor schepenen der heerlijkheid Empel en Meerwijk een cijns van twee guldens, gaande uit een huis en hof gelegen ter plaatse genaamd de Grotewoert en uit land genaamd het Prieel, alles gelegen te Empel, aan Jane en Grietge, dochters van wijlen Beernt Goertse. Hierover waren als schepenen Dirk Willemse, Geert Luijcasse, Dirk Jan Beijenzoon en anderen.

386*a*. *26 Dec. 1571.*

Zijberch van der Mije bekent ontvangen te hebben door Floris, haren broeder, van Adam van der Duijn, zijn neef, eene som van honderd ponden voor eenen hem overgedragen rentebrief.

387. *11 April 1572.*

Burgemeesteren en schepenen der stad Goes maken bekend, dat ten verzoeke van Dierick Evertse, wonende te 's-Hertogenbosch, voor hen gecompareerd zijn de dekens van het Schrijnwerkersgilde aldaar, verklarende, dat genoemde Dierick Evertse zijn leertijd in dat gilde behoorlijk volbracht heeft.

388*a*. *16 Juni 1572.*

Brief, door Adrianus Loeff, geschreven aan D. Theodoricus Spierinck, abt van Bern, over oorlogsberichten uit dien tijd, voornamelijk betreffende de overwinning door don Juan van Oostenrijk op de Turken behaald.

389. *18 Juni 1572.*

Wouter Jan Arntsz., voor zich en als vader en voogd over zijne kinderen, draagt over voor schepenen van Uden aan Meeus Goossens eene plaats gelegen te Uden, — waarover als schepenen waren Peter Verburcht en Doris Willemse.

390. *20 Jan. 1574.*

Maximiliaan, Graaf van Oost-Friesland, Heer van Durbuy, Heeswijk, Dinther, Schijndel, Berlicum, enz., verklaart op zijnen huize Heeswijk, dat zekere hoeve, gelegen te Loosbroek, van hem te leen gehouden door Jacob van Berchem en oudtijds genaamd geweest de hoeve van Berze, voortaan zal zijn vrij en eigen goed.

391. *18 Mei 1574.*

Rutgher, zoon van wijlen Henrick, den zoon van wijlen Rutger Jacobszn., timmerman, verkoopt voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Anteunen, zoon van wijlen Peter van Wel, molenmaker, een huis met erf enz., staande aldaar in de Mortelstraat, — waarover als schepenen waren Jan van der Stegen en Henrick Heeren.

392. *7 Sept. 1574.*

Laurentius Metsius, bisschop van 's-Hertogenbosch, verklaart Egidius Peters Cangieter, Bosch burger, met de Kerk verzoend.

393. *17 Maart 1576.*

Gregorius Dirkszoon van der Mere verbindt zich voor schepenen van 's-Hertogenbosch, aan Catharina, weduwe van Anthonis van Houwelingen, eene som van honderd vijf en veertig en een halven gulden uit te betalen ten behoeve van hare kleinzonen Gerard en Anthonis, onmondige zonen van Abraham, den zoon van genoemden Anthonis en zijne genoemde vrouw Catharina, en wel voor hen in eigendom en voor haar zelve in vruchtgebruik, — waarover als schepenen waren Martinus Moins en Paulus Wijnants.

394. *23 Maart 1576.*

Mathijs Boemer draagt over voor schepenen van Nijmegen aan Catrijn ter Horst twee schuldvorderingen, ieder van zeven en twintigdehalve guldens, op Mathijs ten Put, — waarover als schepenen waren Aerndt Wichers en Derck van Rijswijck.

395. *24 Juni 1576.*

Philips II, Koning van Spanje, machtigt de Magistraat van 's-Hertogenbosch om van het Kapittel van St. Jan en van de andere geestelijkheid te 's-Hertogenbosch belastingen te vorderen.

396. *17 Juli 1576.*

Henrik Gerrits, schout van Zeelst, Peter Joosten en Peter Jacobs verklaren voor schepenen van Oerle aan J^or^ Willem de Borchgrave, Heer van Oerle en Meerefelt, te voldoen elf mudden rogge en zeven Caroli-guldens wegens pacht van tienden onder Zeelst, Veld- en Meerveldhoven. Hierover waren als schepenen Amijs Claes en Wilbort Lijbrechts.

397. *9 Oct. 1576.*

Philips II, Koning van Spanje, geeft octrooi aan Lenart Joosten en Elisabeth van Geffen, echtelieden, om over hunne leenen te beschikken.

398. *13 Oct. 1576.*

De Staten van Brabant verkoopen aan Geertruid Elen en Katerina die Ruijter, Zusteren van Orthen te 's-Hertogenbosch, ten behoeve

van de kerk van dat klooster, eene rente van acht Caroli-guldens op de beden van Brabant.

399. *3 Oct. 1577.*

Peter Henrick Zegers vestigt voor schepenen van Eindhoven ten behoeve van Michiel Rutten Verhoeven eene rente van drie guldens op een akker land genaamd de Pachtakker, gelegen te Vlokhoven onder Woensel, — waarover als schepenen waren Gerit Verschuijl en Roelof van Berkel.

400*a*. *1579.*

Brief van Nic. Brunijnck, secretaris van prins Willem den Zwijger, aan van Deventer, schepen van 's-Hertogenbosch.

401. *31 Dec. 1579.*

Gregorius van der Mere Dirkszoon draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Catharina, weduwe van Anthoni Gerardszoon van Houwelingen, het vruchtgebruik, en aan Thomas Willemse, Rudolf Noppen Arnoldszn. en Robbert van Bruheze, als voogden over Gerard 1) en Anthonis, onmondige zonen van Abraham, den zoon van Anthoni Gerardszoon van Houwelingen en genoemde Catharina, den eigendom van eene rente, groot zeven en twintig guldens, gaande uit een huis genaamd de Gulden Leer, staande naast het huis de Roode Poort in de Hinthamerstraat te 's-Hertogenbosch, met recht van aflossing, — waarover als schepenen waren Aernt van Brecht en Godfried van Vlierden.

402. *7 Juni 1580*

Koning Philips II van Spanje bevordert Mr. Gozewijn Batsen, advocaat-fiscaal in den Raad van Brabant, tot raad-ordinaris in dien Raad.

403*a*. *1581, 1582 en 1586.*

Drie brieven van Ph. van Hohenlohe aan de regeering der stad Heusden.

404*a*. *29 Maart 1581.*

Wilhelmus, zoon van Goeswijn de Inbeeck, als man van Hedewigh,

1) Dezelfde als hij, die later vermaard werd onder den naam van *Lekkerbeetje.*

dochter van Jacob van der Leijden en Christina, de dochter van na te noemen Adrianus, verkoopen voor schepenen van 's-Hertogenbosch na te melden cijns aan mr. Martinus Moins, in diens hoedanigheid van proost der L. Vrouwe Broederschap te 's-Hertogenbosch, — waarover als schepenen waren Wilhelmus de Borchgrave en Gregorius van der Meer.

(Hieraan is gehecht een schepenbrief van 's-Hertogenbosch van 2 Juni 1525, waarbij Henricus, zoon van Martinus gezegd Brock, verkoopt aan Adrianus, zoon van Zeger, die weder de zoon was van Johannes Heliasz., een erfelijken cijns, gaande uit een huis met erf, staande te 's-Hertogenbosch aan het Hinthamereinde tusschen de beide poorten).

405*a*. *7 Aug. 1581.*

Opsomming der landerijen, onderworpen aan de tienden van Zeelst, Veldhoven en Meerveldhoven, gedaan ten verzoeke van Jonker Willem de Borchgrave door Niclaeus Wilborts als president - schepen van Veldhoven en Niclaeus Joesten als schepen van Meerveldhoven.

406. *24 Jan. 1582.*

Openbare verkoop krachtens vonnis bij uitgaan van kaarslicht gehouden door den notaris Johan de Beerdonck in de herberg genaamd Groenenborch te 's-Hertogenbosch van een huis, staande in de Hinthamerstraat aldaar naast het huis genaamd de Knoop.

407. *9 Maart 1583.*

Thonis Jacobs en Henricke van Oirt, zijne huisvrouw, dragen over voor schepenen van Grave aan Leenert van Goch een huis en erf gelegen bij St. Christoffel aldaar, — waarover als schepenen waren Luenis Verhorst en Jacob de Haes. Met twee transfixen.

408. *5 Nov. 1583.*

Wilhelm van der Lindt, bisschop van Roermond, wijdt opnieuw, op verzoek van de fabriekmeesters der St.-Annakapel te 's-Hertogenbosch, het altaar dier Kapel, toegewijd aan St. Anna, St. Joachim en St. Josephus, hetwelk door de Beeldstormers ontheiligd was. Hierbij worden als fabriekmeesters der Kapel genoemd Heer Petrus

Berchus Herselen, Willem van de Laarschot, Thomas Aben, Reinier de Haze en Cornelis Hicspoer.

409. *13 Oct. 1584.*

Dekenen en gezworenen van het gilde der schrijnwerkers, kuipers, draaiers en rademakers binnen 's-Hertogenbosch verkrijgen van de regeering dier stad handhaving hunner oude voorrechten tegen de niet gerechtigden tot die ambachten.

410. *21 Juli 1586.*

Henrik van Oss, zoon van Willem Bottermans, draagt als man van Mariken Janssen over voor schepenen van Osch aan Aert Jansen van Uden eene hoeve, gelegen in de parochie van Heesch en landerijen onder Heesch, Kessel en Nuland, — waarover als schepenen waren Claes Michielsz. en Hendrik Sijmonsz.

411*a*. *7 Maart 1587.*

Lettre dublicate de Philippe II, roi d'Espagne, aux magistrats de la ville de Bois le Duc sur *l'estaple et libre marché des bestes à cornes.* (Hierbij zijn portret.)

412*a*. *6 Jan. 1588.*

Brief van J. van der Velde, secretaris van 's-Hertogenbosch, aan Chr. d'Assonleville, seigneur de Haulteville, over eene invordering door den Koning van Spanje gedaan ten laste der stad 's-Hertogenbosch.

413*a*. *6 Maart 1588.*

Philips graaf van Hohenlohe geeft te Gorinchem voor Peter van Ghistelle c. s. vrijgeleide om door 's-Hertogenbosch naar Duitschland te gaan. (Copie).

414. *1 Juni 1598.*

De Staten van Brabant verkoopen eene rente van acht en twintig guldens op de beden van Brabant aan Jonker Hendrik van Eindhouts.

415*a*. *1589.*

Verclaringhe van eenighe persoonen, die mede gerekend worden onder de verraders ende schelmen, die Geertruydenberghe vercocht ende overghelevert hebben.

416. *20 Maart 1589.*

De Raad van domeinen en finantiën te Brussel bepaalt, dat te 's Hertogenbosch of op het fort te Engelen zal worden ontvangen de tol van de schepen, die Gorinchem passeeren en 's-Hertogenbosch voorbij komen en stelt tot ontvanger daarvan aan Godefroi Abselons. Mede onderteekend door C. van Grobbendonck.

417*a*. *23 Juni 1589.*

Besluit van den Raad der stad 's-Hertogenbosch, dat alle huizen, staande binnen een der negen blokken van die stad, zullen worden aangeslagen in de belasting tot goedmaking der kosten van reparatie der brandbluschmiddelen, met dien verstande, dat de huizen, welke watertrappen hebben, zullen worden gesteld op half geld.

418*a*. *19 Mei 1590.*

Koning Philips van Spanje bepaalt op verzoek van Geerardt Willegemans van Rodenborch, reeds zes jaren lang gevangen zittende in een besloten toren te 's-Hertogenbosch, dat de stukken van zijn proces tegen 6 Juni 1590 onder inventaris zullen worden gezonden aan Z. M. Raad in Brabant. Hierbij voorbedoeld request

419*a*. *29 Sept. 1590.*

Rekening en verantwoording, gedaan door Jacob, zoon van Jan Jacops, aan de regeering van 's-Hertogenbosch wegens zijne ontvangsten en uitgaven, door hem over 1589 gedaan als meester van de arme gevangenen, zittende op de Gevangenpoort te 's Hertogenbosch.

420. *1 Juli 1591.*

Testament van Juff. Catharina Bolles, geboren te Nieuwerkerke in Vlaanderen en wonende te Londen, huisvrouw eerst van Fabiaan de Vliet en thans van Wolfert van Bijler, te Newington verleden voor den notaris Tijpoots en getuigen.

421*a*. *14 Aug. 1591.*

Brief van den Raad van State aan den Heer van Risoort over het plunderen door zijne ruiters van het hospitaal te Mierlo, in strijd met de gegeven sauvegarde.

422. *15 April 1592.*

Openbare verkoop, krachtens vonnis gehouden bij: uitgaan van kaarsen in de herberg St.-Nicolaas aan de Groote Markt te 's-Hertogenbosch door den notaris Johan de Beerdonck, van een huis staande te 's-Hertogenbosch in de straat genaamd Dravel gits.

423. *3 Juni 1592.*

Bevel van den Koning van Spanje aan de Regeering van 's-Hertogenbosch om ter bescherming van de inlandsche lakenindustrie te doen afkondigen, dat de Engelsche wollen stoffen, welke zich aldaar bevinden, tegen betaling zullen worden gekeurd.

424. *3 Mei 1593.*

Willem Michiel Rutten draagt over voor schepenen van Woensel aan Henriken Peterse te Strijp eene rente van drie Rijnsche guldens, gevestigd op een stuk akkerland genaamd de Pachtakker, gelegen te Vlokhoven in de parochie van Woensel, — waarover als schepenen waren Peter Jan Wouterszn. en Jasper Aertsz.

425*a*. *1593 — 1593*

Vijf origineele stukken betreffende een rechtsgeding voor schepenen van 's-Hertogenbosch over tooverij gevoerd tegen Lijsbeth, huisvrouw van Thijs Janszn van den Wolfberch.

426*a*. *8 Sept. 1593.*

Jonkvrouw Josine van Grevenbroeck met haar voogd Willem Pruijsser verheffen een leen, groot achtentwintig roeden in het land van Altena, haar aangekomen bij doode van haren vader Floris van Grevenbroeck, blijkens extract op bovengemelde dagteekening uit het leenregister van Altena folio 23 genomen.

427*a*. *3 Juni 1594.*

Kennisgeving aan de Regeering van 's Hertogenbosch, gedaan door Floris van Eijck genampt Berkel en B. van Eijck, dat zij geweigerd hebben op te treden als executeurs - testamentairs van wijlen den heer van Rixtel en dat zij het daarom niet noodig achten voor haar te verschijnen op het verzoek door N. Oudart

gedaan, biddende zij mitsdien' *om 't groot peryckel des weechs ende noodeloose costen te schouwen, oock met onsen eijgen affairen nu seer geoccupeert zijnde, ons in desen voor geexcuseert te houden.*

428*a*. *24 Juni 1594.*

Oud afschrift van de ordonnantie voor de lint- en passementwerkers binnen 's-Hertogenbosch.

429*a*. *8 Juli 1594.*

Extract uit de propositien en resolutien gedaan binnen de Baronie van Boxtel door de Gecommitteerden van de vier kwartieren der Meierij van 's Hertogenbosch (betreffen zaken van oorlog).

430*a*. *10 Nov. 1594.*

Brief van Aartshertog Ernestus van Oostenrijk betreffende vrijdom van elke belasting voor de materialen, door de regeering van 's-Hertogenbosch aangekocht voor den opbouw harer kerk en huizen. (Hierbij zijn gevolgd vier portretten van dien aartshertog).

431*a*. *18 Juli 1595.*

Brief door Christoffel Mondragon over oorlogszaken geschreven uit het kamp te Eindhoven aan de Magistraat te 's-Hertogenbosch.

432*a*. *1595.*

Klacht door het Bakkersgilde te 's-Hertogenbosch bij de regeering van die stad ingediend wegens haar verbod aan de bakkers om granen te verkoopen voor twaalf uren.

433*a*. *1595.*

Verklaring, door de ingebieders Willem Danckers en Cornelis van Roij afgelegd omtrent *henne bestekenisse van den gevangenisknecht aengaende zijn dienst op de Gevangenpoort* (te 's-Hertogenbosch) *te doen.*

434. *19 April 1595.*

Lenart van Goch en Alken Wijnen zijne huisvrouw, dragen over voor schepenen van Grave aan Metken Moeren van Cuijck een huisje, staande in een straatje, ingang hebbende in de Hoefsche Straat, — waarover als schepenen waren Art Schers en Hendrick Bungelers.

435. *20 April 1596.*

Geertruid van der Meer, dochter van Gregorius Dirkszn van der Meer en Heilwich Pelgrom, de dochter van Françhoijs Henrickszn. Pelgrom en Margriet Kemps; Goijaart Pijnappel Marceliszn., als man van Johanna van der Meer, dochter alsvoor en Lambrecht Paijman Boudewijnszn., als man van Franchoise van der Meer, dochter alsvoor, doen voor schepenen van 's-Hertogenbosch erfscheiding van de cijnsen, behoorende tot den boedel harer moederlijke grootouders Françhoijs Hendriksz. Pelgrom en Margriet Kemps en van die, welke door hunne momboirs voor haar gekocht waren, — waarover als schepenen waren Gooijaart Loeff en Dirck van Vechel. Verdeeld werd o. a. een cijns uit een *hooghuis*, genaamd de Gulden Bodem, staande in de Orthenstraat te 's-Hertogenbosch op den hoek van het straatje van Best.

436. *21 Mei 1596.*

Nicolaas van Geffen draagt over voor schepenen van Ravenstein aan Gerrit Henrics een erfbrief van een huis en erf, gelegen in de Hoofsche straat te Grave, — waarover als schepenen waren Jacob Rutten en Gijsbert Reiners.

437. *23 Juli 1596.*

Ghisbertus Masius, bisschop van 's-Hertogenbosch, vergunt aan het klooster van St.-Geertruid aldaar eene rente van twintig guldens op de beden van Brabant aan te nemen in de plaats van een cijns van gelijke waarde, gevestigd op landen, toebehoorende aan Juffer van Campen en gelegen onder Oirschot, Vught en buiten de vrijheid van 's-Hertogenbosch.

438*a*. *29 Juli 1596.*

Schepenen, burgemeesters, gezworenen en gemeine raden van de vrijheid van Osch en de dorpen van Heesch, Nistelrode, Dinther, Heeswijk, Berlicum, Rosmalen, Nuland, Lithoijen, Kessel, Maren, Alem, Empel en Berchem maken eene overeenkomst over het afvaardigen van hunne vertegenwoordigers naar de kwartiervergadering van Maasland, enz.

439. *15 Sept. 1596.*

Peter Adriaense, als man en momboir van Juff Margarite, zijne huisvrouw, dochter van wijlen Jonker Jan van Oudheusden, geeft voor schepenen van Lith volmacht aan Mr. Jacob van Berchem tot den verkoop van het secretaris-ambt en de vorsterij van Maasland. Hierover waren als schepenen Herman Henrickszn Clingh en Peter Henrickszn van Thefelen.

440. *20 Nov. 1596.*

Gerard, zoon van Jan Willemszoon, als weduwnaar van Margriet de Heldt, verklaart voor schepenen van 's-Hertogenbosch, dat Gregoris van der Meer, raadsheer aldaar, in hoofdsom en met den achterstand een cijns van zes guldens geheel afgelost heeft, zooals hij verschuldigd was ingevolge bijgevoegde schepenakte van 17 Juli 1540.

441*a*. *3 Jan. 1598.*

Brief van Floris van Brederode, gouverneur van Heusden, aan Schout en regeerders van 's-Hertogenbosch met verzoek te willen voorkomen, dat de muiters, liggende te Herenthals, de inwoners van het land van Heusden brandschatten, daar hij het anders zal verhalen op de pachters en onderdanen der stad 's-Hertogenbosch.

442. *4 Maart 1598.*

Joffrouw Everarda van Nulant, weduwe van Jonker Willem de Borchgrave, en haar zoon Jonker Everardt de Borchgrave herroepen voor schepenen van 's-Hertogenbosch de beleedigende uitdrukkingen, door hen in eene akte van appel, opgemaakt door den notaris Jan Schenckels, gebezigd tegen Mr. Marten Moins, Henric Jansen van Gestel, Mr. Willem van Reijs, pensionaris, en Mr. Herman van Heumen, gezworenen en raden dezer stad, als zouden dezen onrechtvaardig

gehandeld hebben als commissarissen in een geding, door Goossen Adriaens, Jan du Bercke, Hendrik Houbraken en consorten, soldaten in de compagnie van wijlen Jonker Jan de Borchgrave, kapitein te 's-Hertogenbosch, gevoerd tegen genoemde retractanten als erfgenamen van dezen Jan de Borchgrave en als zouden zij valsche en versierde calumniën en malitiën geschreven hebben aan den auditeur-generaal van Z. M. leger; wordende de retractanten op intercessie van den Heer Anthonij van Grobbendonck en anderen van vervolging deswege ontslagen, — waarover als schepenen waren Aernt van Broeghel en Gooiaert van Engeland.

443. *27 April 1598.*

Heer Jacob van Brecht, ridder, Heer van Hagoirt, hoog en laagschout van de stad en meierij van 's-Hertogenbosch, stelt Mr. Jacob van Bergen, ingezetene van Osch, tot zijnen stadhouder aan in het kwartier van Maasland.

444*a*. *29 Juni 1598.*

Janneken Huijberts van Weresteijn verkoopt voor notaris en getuigen te 's-Hertogenbosch een leengoed, gelegen onder Uitwijk, aan Adriaan Peters, schout aldaar, — waarover waren Geerlingh Henricsz. Ruijs als notaris, Willem van Reijs, raad en Reijnder Potteij, burger der stad, als getuigen.

445. *15 Sept. 1598.*

Fragment eener schepenakte van 's-Hertogenbosch, waarbij de dochters van wijlen Jan Pijnappel Janszn, in leven raadsheer van die stad, aan mr. Henrick van Broechoven, rentmeester der Staten van Brabant, kwartier van 's-Hertogenbosch, verkoopen hare onroerende goederen, gelegen onder St.-Michiels-Gestel.

446*a*. *26 Oct. en 2 Nov. 1598.*

Ordonnantie der regeering van 's-Hertogenbosch over de uitvaart aldaar te houden voor Philips II, koning van Spanje.

447. *12 Jan. 1599.*

Mathijs Reijnderszoon van der Meer, raadsheer te 's-Hertogenbosch,

als man van Cornelia, dochter van Roelof Aert Vastarts, ook raadsheer aldaar, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Gregorius van der Meer Dirkszoon, schepen en kapitein aldaar, eene hoeve met toebehoorende landerijen, gelegen te St. Michiels-Gestel ter plaatse genaamd Haanwijk, — waarover als schepenen waren Hendrik Franszoon van Gestel en Hendrik Barthelemeuszoon van der Elsfoirt.

448. *18 Juni 1599.*

Willem Henrics, wonende te Berlicum, als man van zijne huisvrouw Bertken, vroeger weduwe van Henric Roovers, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Jan en Anthonis, zonen van Henric Roovers en Bertken voornoemd, haar vruchtgebruik van eene rente van honderd guldens, door de stad 's-Hertogenbosch 21 Maart 1537 uitgegeven aan Michiel van Enckevoirt, aartsdiaken van Kempenland, welk vruchtgebruik haar gecedeerd was door mr. Goijart Stooters van Enckevoirt, Cornelis van de Leemput en Daniel van Vlierden als momboiren over de kinderen van Jan Stooters (den zoon van Peter Stooters en Agnes, dochter van Gerrit Michiels) en Maria van Balen, (de dochter van mr. Franchoijs van Balen), als mede door hunnen medemomboir Lambert Peterszn. Stooters van Enckevoirt. — Hierover waren als schepenen Gregoris van der Meer en Pieter van Broechoven.

449*a*. *5 Aug. 1599.*

Janneken, dochter van wijlen Huijbert van Weresteijn, geeft voor schepenen van 's-Hertogenbosch volmacht aan Huijbrecht van Ravenswaij om voor haar aan Tielman Jacobse Pieck over te dragen haar leengoed te Uitwijk, — waarover als schepenen waren Gregoor van der Mere en Goeijaart van Engelandt.

450. *17 April 1600.*

De Staten van Holland en Westfriesland geven een rentebrief uit aan Jacob Graaf.

451. *14 Dec. 1600.*

Elisabeth Ververdonck, weduwe van Johannes Lieberts, gewoond hebbende te Vlijmen, als erfgename van den Heer Johannes Lam-

bertszn. van Berlickum, priester, bekent voor schepenen van 's-Hertogenbosch aflossing gekregen te hebben van de helft eener rente van tien guldens, gevestigd op een huis, genaamd het Wit Lavoir, staande aan de Markt te 's Hertogenbosch, tusschen de Kolperstraat en het huis van den apotheker Arnold Pleviers, welke rente genoemde priester indertijd gekocht had van Otto van Asperen als man van Catharina van Beest. — Hierover waren als schepenen Leonard Vos en Franc Bardoul.

452*a*. *22 Maart 1601.*

Jonker Engelbert van Immerzeel, Vrijheer van Bokhoven, geeft instructie aan Mr. Bernard van der Ameijden tot het aanhooren en sluiten van de rekeningen van Jan van Esch, rentmeester van de goederen te Oirschot.

453*a*. *14 Febr. 1602.*

Conditiën, waarop Joorden en Ambrosius van de Laerschot c. s. aan Joost Jansz. Becker verkoopen het huis genaamd het Vercxken in de Hinthamerstraat te 's-Hertogenbosch.

454. *11 Juni 1602.*

Willem Sanders Willemszoon, als man van Jenneken, wed. Henr. Teeuwens, draagt over voor schepenen van de vrijheid Osch aan Dirck van Oss vijf vaetsaet land gelegen in de Roijen aldaar, — waarover als schepenen waren Nicolaas van Oss en Dielis Goossenzoon.

455. *18 Sept. 1602.*

Artikelen van conciliatie van de stad Grave met Prins Maurits van Nassau, pandheer van Grave.

456. *6 Maart 1603.*

Albert en Isabella, Hertogen van Brabant, geven aan Heiligen-Geestmeesteren van Haaren bij Oisterwijk vergunning om eenige renten te verkoopen, omdat de comme (het archief) der gemeente door het krijgsvolk was geschonden en zij daarom het recht der armen op die renten niet meer konden bewijzen.

457. *27 Mei 1603.*

Mr. Reijnier van Rijswijck, licentiaat in de rechten en zijne echtgenoote transporteeren voor schepenen van Brussel aan Bernard van Merode, heer van Asten, de vier zesde deelen van eene erfelijke rente van vijfhonderd rijnsguldens, verpand op de Staten van Brabant. Hierover waren als schepenen Jonker Jacop van der Noot en Jonker Engelbert van Raveschot.

458*a*. *21 Mei 1605.*

Order door Prins Maurits te Wouw gegeven, dat de matrozen van de pleiten, die onder zijnen neef Graaf Ernest van Nassau stonden en zich nog te Bergen bevonden, zich aanstonds naar Wouw zullen begeven.

459*a*. *18 Oct. 1605.*

Brief betrekkelijk zijn huwelijk geschreven door Charles Philippe, Hertog van Croy en Aerschot, aan de regeering van 's-Hertogenbosch.

460. *26 Maart 1606.*

Lijsbet, weduwe Ot van Malburch, met haar gekoren momboir en Stees Saesens verbinden zich voor schepenen van Tuijl, aan Henrick de Srootst eene som van honderd acht guldens te betalen — waarover als schepenen waren Pieter Srooten en Maarten Hans.

461. *23 Juli 1606.*

Alvaro Martines, luitenant van het kasteel te Weert, als volmacht hebbende van Jonkvr. Maria de Bevelle, vrouw van Bohain, weduwe van Johan Baptista du Bois, cum suis, draagt over voor schepenen van Someren aan Margaretha van Oudheusden, huisvronw van den hopman Georgie Kitsaert, het Hooghuis te Someren, genaamd de Donk, enz., — waarover als schepenen waren Steven Aelbers Lambrechtse en Anthonis Jansen van Asten, enz.

462. *6 Mei 1607.*

Albert en Isabella, als Hertogen van Brabant, geven octrooi aan Gijsbert van Berchem en aan zijne vrouw Peterken, dochter Jans van Antwerpen, om over hunne leenen en goederen bij uitersten wil te beschikken.

463*a*. *16 Dec. 1607.*

Extract uit het boek der turben te 's-Hertogenbosch, gegeven door den pensionaris Quirin Crollius, waarbij Mr. Dirck van Veghel, Mr. Nicolaas van Tulden, Mr. Rogier van Grinsven, Mr. Gerard van Someren, schepenen, Mr. Herman Pelgrom, Mr. Jan van Broegel, raadsheeren, Gijsbert van den Velde, Peter van Hees, Dirck van Kessel, secretarissen, Mr. Gerrit van Berseler en Mr. Hendrik der Kinderen, procureurs en praktizijns te 's-Hertogenbosch, (allen vermeld met hunnen leeftijd), verklaring afleggen omtrent eene costuim dier stad op het punt van erven door de kinderen, ingeval het vruchtgebruik is vermaakt aan den langstlevenden ouder.

464. *13 Dec. 1608.*

Getuigschrift van voornaamheid, goed gedrag en van trouw aan de R. Katholieke kerk, afgegeven door de regeering van 's-Hertogenbosch ten behoeve van Rutger, den zoon van Petrus van Broechoven.

465. *18 April 1609.*

Gijsbertus Masius, bisschop van 's-Hertogenbosch, wijdt Franciscus Willems Sonners, wonende aldaar, tot subdiaken.

466. *18 Mei 1609.*

Maria van der Meer; Johan van der Starren, als man van Margriet de Haze, de dochter van Reijnder de Haze, raadsheer te 's-Bosch en Catharina van der Meer; Henrick van den Berge als man van Geertruid de Haze, dochter alsvoor; Lambrecht de Haze, zoon alsvoor; Mathijs van der Meer, raadsheer te 's-Bosch, allen kinderen en kindskinderen van Reijnder van der Meer, zoon van Dirck Reijnderszoon van der Meer; Willem, Jenneken, Arnolda en Geertruid van der Meer, deze laatste gehuwd met Jan Janszn. in den Rijder, allen kinderen van Willem, den zoon van Dirck Reijnderszoon van der Meer, dragen over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Gregorius van der Meer, raadsheer dier stad, zoon van Dirck Reijnderszn, een kamp land, gelegen onder den vrijdom dier stad te Calenborch, — waarover als schepenen waren Johan van Tulden en Jacob van der Cammen,

467. *27 Juli 1609.*

Jan, zoon van Joost Janssen Costers van Asten, wonende te Helmond, verkoopt voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Jenneken, dochter van Jan Dirkszn Cremers, een cijns van achttien guldens, gaande uit een huis met hof, staande te Helmond in de Nieuwestraat, — waarover als schepenen waren Rutger van Grinsven en Pieter Pelgrum.

468. *3 Aug. 1609.*

Jacob en Henrica, kinderen van Mathijs Henrich Willems en Margriet, verleenen voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Aelken weduwe van mr. Zeger Adriaens, raadsheer van 's-Hertogenbosch, een cijns op een stuk land, gelegen onder den Dungen, — waarover als schepenen waren Pieter Pelgrom en Rogier van Broechoven.

469. *19 Dec. 1609.*

Gijsbertus Masius, bisschop van 's-Hertogenbosch, wijdt broeder Franciscus Sonners, conventuaal in het klooster de Hage bij Eindhoven, tot diaken.

470*a*. *2 Maart 1610.*

Leopold, Aartshertog van Oostenrijk, stelt verschillende goederen, o. a. het slot, de stad en de heerlijkheid van Ravenstein, tijdelijk vrij van oorlogslasten.

471. *29 Maart 1610.*

Albert en Isabella, als Hertogen van Brabant, handhaven Johan van Berchem, secretaris van Osch, Lithoijen en Maren, in het leen van de erf-secretarie der vrijheid Osch en der dorpen voornoemd.

472. *26 Juni 1610.*

Frans Lambrechtse, zoo voor zich en als gemachtigde van zijnen broeder Aert Lambrechtse, draagt over voor schepenen van Eindhoven aan Goert Adams van Buel eene erfrente van dertig stuivers, die Lenaert Bonaerts, religieus in het klooster de Haghe bij Eindhoven, heft op de Staten van Brabant, kwartier van 's-Bosch, en jaarlijks aan de transportanten moet afdragen, — waarover als schepenen waren Gerard Brandts en Mathijs van Taterbeeck.

473. *26 Juli 1610.*

Testament van Mr. Gijsbrecht van Berchem en Peterken, dochter Jans van Antwerpen, zijne huisvrouw, beiden wonende te Osch, verleden voor J^or^. Dierck van Oss, Aert Herman Clinck en Pieter Jans Schoenmaeckers, schepenen van Osch.

474. *27 Juli 1610.*

Aartshertog Albert agreëert en confirmeert eene overeenkomst door de schouten der vier Kwartieren van de Meierij van 's-Hertogenbosch getroffen met den gouverneur en de regeering van die stad, tot het oprichten van een Jezuiten-college aldaar, waartoe de vier Kwartieren der Meierij fl 10.000 zullen hebben bij te dragen, om te slaan over de gemeentens, waaruit die Kwartieren bestaan, in voege als in dezen brief van agreatie staat omschreven.

475 *2 Nov. 1610.*

Aelbert Willemse van Duersen, als man en voogd van Griet Claas Boschdr., draagt over voor schepenen van Osch aan Joncker Dirk van Oss eenig land aldaar gelegen, — waarover als schepenen waren Aert Herman Cling, Cornelis Aertse en Wouter Wouterse van Gerwen.

476. *20 April 1611.*

Scheiding en deeling van de nalatenschap hunner ouders tusschen Mr. Gijsbrecht van Berchem en J^or^. Dierck van Oss, als man en voogd van Juffr. Waltera van Berchem, beiden kinderen van Mr. Jacob van Berchem, schout van Maasland en Anna Gijsselen, — waarover waren als schepenen van Osch Aert Hermans, Pieter Jans Schoenmaekers en Gilles Goosenzoon. Tot de nalatenschap behoorde o. a. de helft in een huis *met den houtwerck*, genaamd *het huis van Hemert*, staande te 's-Hertogenbosch in de Orthenstraat.

477. *3 Febr. 1612.*

Reijnder Ansems, Jan, zoon van Jan Woutersz. en Hendrik Reijnder Loijen zoo voor zich en als zich sterk makende voor de erven van Herman, zoon van Philips Boijen, dragen over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Jan van Weert Jacobszoon een huis en erf genaamd de Ezel, gelegen aldaar aan de Markt ter plaatse de Corte

Cameren, met instandhouding der rechten van het vleeschhouwersgilde te 's-Hertogenbosch op het onderste gedeelte van het huis tot den eersten zolder toe. Hierover waren als schepenen Antonis Pijnappel en Aelbrecht van Breugel.

478. *6 April 1612.*

Ghijsbertus Masius, bisschop van 's-Hertogenbosch, wijdt Andreas Hubertz. Seijsmakers, wonende aldaar, tot acoliet.

479. *8 Sept 1612.*

Mr. Willebord van der Borcht als man van Wilhelma, dochter van Wijnand Willems, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan J^or^ Everard van Doerne, Heer van Liessel, een deel in eene rente van drie mudden rogge, gaande uit goederen gelegen in de parochie van Deurne, — waarover als schepenen waren Johannes van Tulden en Albertus van Broegel. Volgens de akte was de rente afkomstig van Arnoldus van Oetelaer, als man van Margaretha, dochter van Johannes de Blockerije en Johanna van Berckel, die de dochter was van Arnold van Berckel, den zoon van Albert van Berckel, die zoon was van Hugo van Berckel, den zoon van Gerard van Berckel.

480. *28 Sept. 1612.*

Mr. Willebord van der Borcht, als man alsvoor, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan J^or^ Everardus van Doerne, Heer van Liessel, een deel in gezegde rente van drie mudden rogge, gaande uit goederen gelegen in de parochie Deurne. Hierover waren als schepenen Johannes van Thulden en Albertus van Broegel.

481. *16 Nov. 1612.*

Rudolf, zoon van Hubert Andrieszn Seijsemaeckers en zijne zuster Bertha c. s., als erven van Mr. Jacob Hubertszn. Seijsemaeckers, priester te 's-Hertogenbosch, dragen over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Heer Godfried Thomasz. Metsers, als procurator van het L.-V.-Klooster bij Eindhoven, eene rente van vier ponden, gevestigd op een huis met erf te Erp, — waarover als schepenen waren Pieter Pelgrom en Godfried Loeff. Volgens de akte was de rente afkomstig van Johannes van Lotthem, *sartor*, zoon van Jacob Planckenzoon,

welke van Lotthem ze weder verkregen had van Gerardus van der Schueren, bastaard van Gerardus van der Schueren.

482*a*. *25 Maart 1613.*

Jonkvr. Ide de Borchgrave sluit eene overeenkomst met den Rector der kapel in 't Eijck te Meerveldhoven over de betaling eener roggepacht van drie mudden rogge.

483. *29 Mei 1613.*

Egbert Egbertsz. c. s. dragen over voor schepenen van Grave aan Claaske Jans van Cuijk een huis staande aldaar achter de Marstal; — waarover als schepenen waren Marten van Lier en Goort Lenaerts.

484. *13 Nov. 1613.*

Elisabeth Stassert, weduwe van Gregorius van der Meer, in leven raad van 's-Hertogenbosch en kapitein in dienst van H.H, zoon van Dirck Reijnders van der Meer; Geertruid, dochter van voornoemden Gregorius, door dezen in eerste huwelijk verwekt bij Heilwich Pelgrom Françoisdr ; Adriaan Maes, zijdelakenkooper als man van Johanna, dochter van Art van Werden Henrickszn. en Francisca, de dochter van Gregorius van der Meer en Heijlwich Pelgrom; Adriaan Maes en Lucas van Werden als voogden over Arnd, zoon van Art van Werden en Francisca van der Meer; de voogden over de onmondige kinderen van Lambrecht Peijmans en Francisca van der Meer voornoemd, dragen over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Heer Godefroy Pijnappel Marceliszoon, kapitein, gehuwd met Johanna van der Meer Gregoriusdr , 3/4 in twee huizen in de Hinthamerstraat aldaar, afkomstig van Mr. Dirck van der Meer, kanonik te 's-Bosch, Willem en Gijsbert van der Meer, zonen van Dirck Reijnders van der Meer, alsmede van Nicolaas Henrickszn. Kuijst, man van Hadewich van der Meer, dochter alsvoor. Hierover waren als schepenen van 's-Hertogenbosch Jacob van Balen en Gooijaart de Jegher.

485. *25 Febr. 1614.*

Roelof Aertsz. vestigt voor schepenen van Bladel ten behoeve van de Heilige-Geesttafel te Netersel eene rente van drie Rijnsche guldens op een huis en hof in de parochie van Bladel, waarover als schepenen waren Michiel Reijners, Henrick Kuijsten, enz.

486*a*. *14 Juni 1614.*

Gijsbertus Masius, bisschop van 's-Hertogenbosch, stelt Anthonis Laurensz. van Diepenbeeck in het genot van een beneficium, gefondeerd in de kerk te Lierop. Zijn vader was Laurens van Diepenbeeck, burger van Helmond.

487. *9 Dec. 1614.*

Claes Loefs en Henricske, zijne huisvrouw, dragen over voor schepenen van Escharen aan het Gasthuis te Grave eene rente van negentien guldens en tien stuivers, gevestigd op een erf aldaar gelegen, — waarover als schepenen waren Henrick Jans Poot en Henrick Goessens.

488. *4 Juni 1616.*

Reinier Joachims van Ravensteijn, als gemachtigde van Hans Potteije, koopman te Amsterdam, man en voogd van Margriete Toelinck, Heijltgen van den Broeck weduwe van Goirt Toelinck, Hillebrant Peters, man en voogd van Hillegout Toelinck, en Catharina Toelinck dragen over voor schepenen van Megen aan J^or^. Dirk van Oss een morgen land onder Teeffelen, — waarover als schepenen waren Gabriël Rutten en Johan Marcelis.

489. *12 Juni 1616.*

Gerrit van Merijnen, burger te Utrecht, draagt namens de erven zijns vaders Laurens van Merijnen over voor schepenen van Woudrichem aan Abraham ten Hagen, schout aldaar, twee morgen land gelegen in den banne van Dooren onder Almkerk naast Dirck van Teijlingen Simonszn, — waarover als schepenen waren Jan Pauwelssen en Henrick van Barnevelt Willemszn.

490. *15 Juli 1616.*

De Raad van Brabant te Brussel handhaaft Jan van Berchem en Jacob van Berchem, zonen van Mr. Gijsbrecht van Berchem, in leven secretaris van het kwartier van Maasland, in de uitoefening van dit ambt en de vorsterij binnen de dorpen Rosmalen, Maren en Nuland, en zulks bij verstek tegen Aernout van Vladeracken, schout van Maasland, Gerard Jansen Stockhorst, voorschepen,

Emond Woutersze en andere schepenen van Rosmalen en Nuland, alsmede tegen Rogier Alardszn van Macharen, als substituut van Jan van Vladeracken, den zoon van genoemden Aernout.

491. *15 Juli 1616.*

Duplicaat van het vorige.

492. *24 Sept. 1616.*

Nicolaas, bisschop van 's-Hertogenbosch, wijdt tot diaken Pieter Fransz. van Nevel, kanonik van het klooster Marienhage bij Eindhoven.

493. *9 Jan. 1617.*

Ghijsbert, zoon van Roelof Ghijsbertszn, als weduwnaar en erfgenaam van Heijlken, dochter van Jan Albertszn, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Jan, zoon van wijlen Henrick Albertszn, korenkooper, eene erfrente op de Staten van Brabant, kwartier van 's-Hertogenbosch, van zestien guldens en tien stuivers, 17 Aug. 1568 door hen verleend aan Daniel Machiels, — waarover als schepenen waren Jan van Broegel en Jacob Vercuijlen.

494. *25 Juli 1617.*

Arnout Ooms en Jan Goers, schepenen van Zevenbergen, geven ten verzoeke van Willem Janse van Dijck, schepen, en Gilles Nollens, notaris en procureur aldaar, een *vidimus* van een schepenbrief van Antwerpen van 12 Juli 1617, waarbij Jan Laurijsse Puijts, wonende in den lande van Zevenbergen, aan Jan de Meere en Janneke de Behout, zijne huisvrouw, een huis overdraagt genaamd de Verkeerde Wereld, gelegen in de Naaldwijkstraat te Antwerpen, — waarover als schepenen van Antwerpen waren Lancelot t' Seraerts, ridder, en Charles de Santa Cruz.

495*a*. *29 Juli 1617.*

Brief van Aartshertog Albert van Oostenrijk over de noodzakelijkheid van de stichting van een arsenaal te 's-Hertogenbosch.

496*a*. *11 April 1618.*

Henric Hagens, zoon van Gerard, in leven lakenkooper 's-Bosch,

geeft voor schepenen dier stad kwijting voor gelden, die zijn vader wegens laken, geleverd aan Cornelia van Herff, vrouw van Bokhoven en weduwe van J^{or}. Goijard Turck, te vorderen had van Jonker Engelbert van Immerseel, Vrijheer van Bokhoven, — waarover als schepenen waren Peter van Gestel en Maarten van Weremondt.

497. *29 Dec. 1618.*

Henric Jan Bluijssen, Jan Rutsz. Lakermans en Margareta, weduwe Goijaert Jan Bluijssen, allen wonende te Woensel, c. s. verbinden voor schepenen van Eindhoven aan den Prior en de Conventualen van de Haghe bij Eindhoven hunne goederen tot meerdere zekerheid eener rente van drie mudden en drie vaten rogge, gaande uit het goed ten Broecke onder Woensel en aan genoemd klooster verschuldigd, — waarover als schepenen waren Willem Fransen en Peter Allertsz.

498. *1619.*

Accoord over de grenzen der gemeene gronden van Bergeijk, Westerhoven en Luiksgestel, getroffen tusschen de regeeringen en gemeene ingezeten van die dorpen, met de approbatie van den Raad van Brabant te Brussel van 3 October 1619 en van den Prins Bisschop van Luik van 25 November 1619.

499*a*. *17 Juni 1619*

De kinderen van Jan Franszoon Spijkers en Fijke Brienen geven volmacht aan Corsten van Helffs tot het ontvangen van gelden van Henrick van Casteren wegens een cijns, gaande uit het huis de Croon te 's-Bosch. Hierover waren als schepenen van Osch Jacob Lambertse en IJwen Gerritsz.

500. *31 Oct. 1619.*

Aanstelling van Jan van Berchem, erf-secretaris van Osch en andere dorpen van Maasland, tot notaris van Brabant en Limburg en zijne beëediging in handen van den kanselier van Brabant op 2 November daaraanvolgende.

501*a*. *21 Dec. 1619.*

Brief van de Staten van Holland aan J^{or}. Johan van Mathenese,

Heer van Lisse, handelende over het naleven der bevelen, die zij gegeven hadden aan den officier dier plaats.

502. *6 Nov. 1619.*

Henrick van Boecholt, schout der stad en heerlijkheid Weert, als man van Anna Kael van Rees Godartsdr., en als gemachtigde van Christina Kael van Rees, zijne schoonzuster, draagt over voor schepenen van Woudrichem aan Arien Ariense, wonende aldaar, drie morgen lands onder Woudrichem, — waarover als schepenen waren Jan de Wolff Dirckszn. en Dirck ten Hagen Abrahamszn. (Hieraan gehecht de akte, waarbij genoemde Ariense voorbedoeld land overdraagt aan Adam Westerwolt an°. 1624.)

503. *30 Jan. 1620.*

Jan Henricks, wonende te Erp, voor zich en zijne vrouw, verkoopt voor schepenen te 's-Hertogenbosch aan Peter Moijses Leenaerts een cijns, gaande uit land te Erp, — waarover als schepenen waren Robbrecht van Voorn en Albrecht van Dungen.

504. *13 Juni 1620.*

Nicolaas, bisschop van 's-Hertogenbosch, wijdt den sub-diaken Johannes Rutgerszoon Monix, uit het klooster Marienhage bij Eindhoven, tot diaken.

505. *5 Sept. 1620.*

Albert en Isabella, als Hertogen van Brabant, geven octrooi aan J^or^. Joost van Hedikhuizen en Maria Hovelmans, zijne huisvrouw, om te mogen beschikken over hunne leenen.

506. *3 Dec. 1620.*

Maria Reijniers, geboren van Hoirn, draagt voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan het Jezuitenklooster aldaar over eene rente van achtien gouden guldens vijftien stuivers, ten laste der stad 's-Hertogenbosch, — waarover als schepenen waren Michiel de Borchgraeff en Jacob de Cock de Jonge.

507. *5 Febr. 1621.*

Nicolaas, bisschop van 's-Hertogenbosch, wijdt Willem Janse van der Vinne, sub-diaken in het klooster Marienhage bij Eindhoven, tot diaken.

508. *5 Mei 1621.*

Jonker Johan Oudart, Heer tot Rixtel, Aarle, Beek en Stiphout, Gerard Pauwelse, schout van die dorpen, alsook schepenen en vele ingezetenen van genoemde dorpen, onder welken J^or^. Peter van Eijck, J^or^. Gerardt van Eijck, J^or^. Caerle van Eijck, Mr. Thomas Pauwels, nemen voor die dorpen onder schepenzegel van Aarle geld op van Antonis Willemsz. Cocx, schepen van genoemde dorpen, en vestigen daarvoor ten diens behoeve op die dorpen eene losrente van twaalf en een halven gulden.

509. *11 Jan. 1622.*

Peter Andriessen Smits en Nicolaas Martens Verwijnen, schepenen vau Someren, als daartoe door de regeering van dat dorp behoorlijk gemachtigd, verkoopen voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Adriaan Hendrikszoon van Zutphen, cremer aldaar, eene losrente van drie en en veertig guldens. Hierover waren als schepenen Goijaert de Jegher en Rombout Romboutsz.

510*a*. *2 Juni 1622.*

Brief van de Infante Isabella Clara Eugenia, dat zij alle zorg zal hebben voor het welzijn van 's-Hertogenbosch.

511. *22 Juni 1622.*

Henric Henrics Weijtenszoon, als man van Machtelt, dochter van Joost Henrickszn. en Barbara Bierens c. s. bekennen voor schepenen van Eindhoven hun aandeel schuldig te zijn in erfpachten, geheven wordende onder Tongelre en toekomende aan het klooster van O.-L.-V. Haghe bij Eindhoven, — waarover als schepenen waren Jan Hermansz. en Jan Henric Roijmans.

512. *22 Dec. 1622.*

Michael, bisschop van 's-Hertogenbosch, verklaart, dat hij op Henric Gerrits van Gerwen, scholier te Eindhoven, de tonsure heeft verricht.

513*a*. *19 Jan. 1623.*

Lucas Bierens en de weduwe Nicolaas Gorris verklaren te Eindhoven van Elisabeth van Berckel, tot afkoop van eene roggepacht van twee mudden rogge, gaande uit den tiend te Zeelst, eene geldsom te hebben ontvangen.

514*a*. *14 Nov. 1623.*

Brief van de Infante Isabella Clara Eugenia aan de regeering van s-Hertogenbosch om geene granen meer uit die stad te laten gaan.

515. *10 Oct. 1623.*

Jasper van den Broeck Lambertszn. verkoopt voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Anthonis, zoon van Jacob Anthonisse, bierbrouwer, een huis, genaamd St. Christoffel, met brouwhuis, brouwketels enz., staande aldaar aan de Korenbrug, — waarover als schepenen waren Geerart van Broechoven en Aelbert van den Dungen.

516. *21 Oct. 1623.*

Schout, schepenen, regeerders en gemeene ingezetenen der dorpen Zeelst, Blaarthem, Gestel, Sonderwijck en Meerveldhoven ter eenre en die van de vrijheid van Oerle en dorpen van Wintelre, Knechtsel, Hoogcasteren, Vessem en Oostelbeers ter andere zijde onderwerpen aan scheidslieden, als o. a. J^or^. Johan Pallaes van der Sterre, heer van Zeelst, Blaarthem en Veldhoven, hun geschil over de grensscheiding hunner communale gronden, waarna de benoemde scheidslieden de grensscheiding vaststellen.

517. *15 Maart 1624.*

Hendrik Frans van Gestel en Laurijns Janse de Leeuwe, schepenen van 's-Hertogenbosch, geven een *vidimus* van eene volmacht, op 20 Juni 1617 gegeven door schepenen, burgemeesters, kerkmeesters, Heiligen-Geestmeesteren en ingezetenen van Breugel, op den eerzamen Michiel Fransen en Goijaart Jan Lathouwers, hunne medeschepenen, tot het opnemen van gelden ten behoeve dier gemeente.

518. *2 April 1624.*

Bernardus Jansen Somers, inwoner van 's-Hertogenbosch, als bij schepenbrief van Schiedam behoorlijk gemachtigd door Arnd Dircks, koopman, weduwnaar van Annitgen en Mathijs Hischen, den man van Geertken, beide dochters van Anthonis Sebastiaans en Emmeken Strick, draagt voor den raad en rentmeester der domeinen en leenmannen te 's-Hertogenbosch over aan Jan zoon van Peter Abels van Oeffel, bierbrouwer aldaar, eene domeinrente van negen guldens tien stuivers.

519. *10 Oct. 1624.*

Hendrik zoon van Willem, den zoon van Jan Thomasse, wonende te St. Oedenrode, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Peter, zoon van Moijses Leenaerts, eene rente, gaande uit goederen te St. Oedenrode, — waarover als schepenen waren Henrick Franssen van Gestel en Gerardt van Horenbeeck.

520. *15 April 1624.*

Henric Fransen van Gestel en Laureijn Jansen de Leeuwe, schepenen van 's-Hertogenbosch, geven een *vidimus* van een octrooi van de Aartshertogen Albert en Isabella, gegeven op 9 Mei 1616, waarbij regenten en ingezetenen van het dorp Breugel gemachtigd worden eene som van achtduizend guldens op te nemen.

521. *25 Aug. 1625.*

Philips IV, Koning van Castilë, als Hertog van Brabant, geeft octrooi aan Jan Pijnappel, burger van 's-Hertogenbosch, getrouwd geweest met Magdalena Waggens Hendriksdr., om tochtgoederen te verkoopen.

522. *31 Jan. 1626.*

Jenneke Suijskens Jansdr., begijn te 's-Hertogenbosch, draagt voor schepenen aldaar op aan Peter, zoon van Moijses Lenaerts, een cijns, gaande uit goederen gelegen te Houtert onder Schijndel, — waarover als schepenen waren Rogier van Griensven en Nicolaas Donckers.

523. *11 Febr. 1626.*

Schepenen, burgemeesters en Heiligen-Geestmeesters te Tongelre verbinden zich tot de betaling van vijftig Rijnsche guldens jaarlijks aan Magdalena, weduwe van Aert Aertsen van Hoeve, wonende te Eindhoven.

524. *26 Febr. 1626.*

De erven van Peter Janssen Schoenmaeckers dragen over voor schepenen van Osch aan J^or^. Dierk van Oss een stuk land aldaar gelegen, — waarover als schepenen waren Dielis Goossens en Dierck Jordens.

525*a*. *18 Juni 1626.*

Accoord tusschen Boudewijn Jansen van Herpen en Mr. Geerlingh Ruijs, chirurgijn, ter eenre en Mr. Jacob Schoneus, chirurgijn, ter andere zijde over huizen, staande in de Kerkstraat te 's-Hertogenbosch, tegenover den put in die straat.

526. *2 Dec. 1626.*

Henrick Peeters van Gemert en Henrick van Buel, luitenant der Lanciers, geven eene verklaring voor schepenen van Gent, betreffende eene rente van twaalf guldens op de Staten van Brabant, kwartier 's-Hertogenbosch. Met de handteekening van den secretaris van Luijthen.

527. *20 Jan. 1627.*

J^or^. Bernaert van Merode, Heer van Asten, als gemachtigde van zijne dochters Juffr. Willemine, Agnes en Anna Magdalene van Merode, draagt over voor schepenen van Antwerpen aan Guillaume van Henxtum alias van Delft, oud-schepen der stad 's-Hertogenbosch, eene rente van honderd car. guldens op de Staten van Brabant, kwartier 's-Bosch, door zijne genoemde dochters geërfd van hare moeien Adriana van Brederode, vrouwe van IJseren en Anna van Brederode, vrouwe douairière tot Bassigny en Boxtel, — waarover als schepenen waren Alexander van den Broeck en Jan Roose.

528*a*. 27 *April 1627.*

Jan Janssen de Cremer, commissaris van Z. Maj. vivres te 's-Her-

togenbosch, verkoopt ten overstaan van J. van de Velde, notaris aldaar, aan Joost Janssen Buechelius, zijnen schoonbroeder, wonende te Helmond, een huis met toebehooren, staande aldaar in de Veestraat.

529*a*. *1—25 Sept. 1628.*

Nieuwsberichten van het Hof der Infante te Brussel over de oorlogen der Spanjaarden.

530. *6 Sept. 1629.*

Pater Gualterus, priester, rector van het College der Jezuiten te 's-Hertogenbosch, draagt als zoodanig voor schepenen aldaar op aan Mr. Arnt van Moeurs, zilversmid, eene rente, groot achttien guldens en vijftien stuivers, te vergoeden door voorzegde stad, — waarover als schepenen waren Godefroy van Herlaer en Henrick van Zoerendonck.

531. *1629.*

Johann Witzers, kapitein van eene Hoogduitsche compagnie in het Groningsche regiment, geeft een eervol paspoort aan een soldaat. Dit stuk is niet ingevuld of onderteekend, doch merkwaardig om den vorm.

532. *18 Juli 1629.*

Cornelis Pousstem, wonende te Drongelen, draagt voor schout en heemraden van Almkerk over aan Adriaan ten Haeften ten behoeve zijner moeder Beertruijt van Clootwijck wed[e]. Abraham ten Haeften, in zijn leven schout en penningmeester van Woudrichem en het land van Altena, twee morgen drie hond land, gelegen in den Banne van Santwijck onder Almkerk. — waarover waren als schout Johan die Groot en als heemraden Willem Adriaanszn. Mulder en Jan Cornelis Nanningen.

533*a*. *30 Sept. 1629.*

Brief van Abraham Booth, secretaris van Wijk bij Duurstede, aan zijnen broeder Cornelis Booth, med. doctor te Utrecht, waarbij hij zijne vreugde te kennen geeft over de inneming van 's-Hertogenbosch en andere krijgsbedrijven van dien tijd.

534*a*. *22 Dec. 1629.*

Koning Lodewijk XIII van Frankrijk vraagt aan de Staten van Holland vrijheid van godsdienst voor de Katholieke inwoners van 's-Hertogenbosch. (copie).

535. *2 Aug. 1630.*

Notarieel afschrift van de kaart voor het Schippersgilde te 's-Hertogenbosch, gegeven door J^or^. Hendrik van Bergaigne, ritmeester van eene compagnie paarden en hoog- en laagschout der stad en meierij van 's-Hertogenbosch, mitsgaders door de schepenen en raden dier stad.

536. *8 Nov. 1630.*

Jan Thijssen van Eessen met Lijske, zijne huisvrouw, dragen over voor schepenen van Escharen aan Jan de Swart den Jonge en Hilleken, zijne huisvrouw, eene rente van drie guldens, gevestigd op het land de Eessen, gelegen aldaar, — waarover als schepenen waren Henrick Jans Poot en Cornelis Jans.

537. *22 Nov. 1630.*

Jan Scheffer de Oude, boekverkooper te 's-Hertogenbosch, draagt als gemachtigde van Anna de Ruijter, dochter van wijlen Henrick de Ruijter Henrickszn., voor schepenen aldaar over aan Maria Reijmers eene erfrente van achttien gouden guldens twintig stuivers, te betalen door de stad van 's-Hertogenbosch, — waarover als schepenen waren Peter van Ghestel en Zeger, zoon van Mr. Zeger Adriaans.

538. *5 Dec. 1630.*

Jan Giesberts en Liefken, echtelieden, dragen over voor richter, dijkgraaf en schepenen der vrije heerlijkheid Batenburg aan Dirk Eckbertsen en Geritgen, zijne huisvrouw, eene schaar weide op den Ruijter onder Batenburg, — waarover waren Conraadt Pieck als richter en dijkgraaf, Jan van Batenburg Henrickszn. en Jan Weijers als schepenen. Met een transfix.

539. *30 Juni 1631.*

De erfgenamen van Dirk van Ratingen en Margaretha Dibbits dragen over voor richter en schepenen van Malburgen aan Willem van Ratingen als grootvader en ten behoeve van Luitgen Drijvers, onmondige dochter van wijlen Jan Drijvers en Jenneke van Ratingen, drie vierdel in een morgen land aldaar gelegen, — waarover waren als richter Wilhelm van Vinceler en als schepenen Thonis Alberts en Willem Berndts,

540*a*. *15 Sept. 1631.*

Ordonnantie voor de gezworen korenmeters te 's-Hertogenbosch.

541*a*. *1632.*

Latijnsche gedichten, gemaakt door P. de Bard, Lusit., op elk van hen, die dat jaar schepenen van 's-Hertogenbosch waren. (Daniel van Hamel, Jan Vloots, Henrick van Casteren, Marten van Hoorenbeeck, Robert de Bever, Elbert Le Lyon, Gijsbert Cuijsten, Hans van den Noort en Henrick van Vladeracken).

542*a* *28 Jan. 1632.*

Mr. Aelbrecht van Broghel, licentiaat in de beide rechten en raadsheer van 's-Hertogenbosch, Joffrouw Maria van Broghel weduwe van mr. Johan Costerius, licentiaat in de rechten, zijnde kinderen van Arnt van Broghel, president der stad 's-Hertogenbosch, mr. Simon van Broeghel, licentiaat in de rechten, zoon van wijlen mr. Johan van Broeghel, president der stad 's-Hertogenbosch, ook zoon van voornoemden Arnt van Broeghel, — voor hen zelven, — en J^or^. Dirck van den Water en mr. Simon van Broegel voornoemd als momboiren over de onmondige kinderen van mr. Johan van Broegel voornoemd, verdeelen de nalatenschap van wijlen Wouter van Broeghel, zoon van Arnt van Broeghel meergenoemd.

543. *14 April 1632.*

Elias Vorsterman, als procuratie hebbende van Reijner Schaep en Juffrouw Anna Elisabeth van der Hoeven, echtelieden, draagt over voor schepenen van Grave aan den Heer Berteram Quaedt van

Wickraedt, ritmeester van eene compagnie kurassiers aldaar, een huis en erf in de Hoofdstraat aldaar, — waarover als schepenen waren Johan Heijmans en Sijbert Goris.

544. *19 Juni 1632.*

Jonker Jan van Henxcten, alias van Delft, oud kapitein ten dienste van zijne Z. K. M., zoon van Jonker Guillaume, en Juffrouw Anna Coenen, draagt voor zich en zich sterk makende voor zijnen broeder Gerardus, priester der Sociëteit Jesu, over voor schepenen van Antwerpen eenige renten aan zijnen broeder Melchior, ook priester der Sociëteit Jesu. Hierover waren als schepenen Willem van de Weine en Guillaume de Caluaert. Eene van die renten was afkomstig van Elisabeth Gielisdr. van Broeckhoven, huisvrouw van Jan van Delft; eene andere van Roelof de Raet Janszn.; nog eene andere van Claes van Delft Henrickzn; weder eene andere van Nicolaes van der Stegen, zoon van mr. Jan; enz.

545. *12 Oct. 1632.*

Aerndt, zoon van wijlen Herman, den zoon van Barthelmeeus Lombaerts, transporteert voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Mechtelt, dochter van wijlen Jacob Dircx Symonszn van Dinther, weduwe van Jan Sebastiaans Niclaessen van Geldrop, een cijns gaande uit een stuk land, genaamd de Hooge Akker, gelegen te Oisterwijk ter plaatse geheeten Heukelom. Hierover waren als schepenen Henrick van Casteren en Marten van Horenbeeck.

546 *18 Dec. 1632.*

Broeder Michaël, bisschop van 's-Hertogenbosch, wijdt Anthonis Gast, religieus in het klooster de Haghe bij Eindhoven, tot subdiaken.

547*a*. *1634 en volgende jaren.*

Pachtcontracten over de geestelijke goederen in de Meierij van 's-Hertogenbosch. (Hieronder contracten met onderteekeningen van Nicolaas Zoesius en Michael Ophovius, bisschoppen van 's-Hertogenbosch).

548. *18 Febr. 1634.*

Philips IV, Koning van Spanje, geeft abolitie van straf aan Jan

van Deschare, geboortig van 's-Hertogenbosch, ter zake dat hij zich tegen 's Konings plakkaten langer aldaar had opgehouden dan het behoorde en vergunt hem om zich te begeven ten platte lande van contributie en wel te Geffen in de Meierij van 's-Hertogenbosch en aldaar te blijven wonen.

549. *31 Juli 1635.*

Petrus de Berchen, zoon van Mr. Gijsbert de Berchen Jacobszn, draagt voor schepenen van 's-Hertogenbosch over aan Laurens van Kessel eene roggepacht en een aandeel in eene roggepacht gaande uit landerijen, gelegen te Udenhout, parochie Oisterwijk, — waarover als schepenen waren Gijsbertus Pieck en Antonius van Outheusden.

550. *22 Sept. 1635.*

Mandament van den Raad van Brabant, waarbij de eerste deurwaarder gemachtigd wordt Jacob van Berchem te handhaven in de secretarie van Nistelrode.

551. *20 Dec. 1635.*

De Raad van Brabant te Brussel verbiedt, op het request van Jan en Jacob van Berchem, leenhouders der secretarie en vorsterij van Maasland, het houden van openbare verkoopingen enz. in genoemd kwartier buiten bijzijn van schepenen en den secretaris of diens substituut.

552*a*. *6 Juli 1637.*

Verklaring van Johan van der Meulen, David van den Bosch en Cornelis van den Merendonck, schepenen van 's-Hertogenbosch, dat de Dekenen van het Schrijnwerkersgilde aldaar hebben een vonnis op een huis, staande in de Windmolenbergstraat aldaar, wegens wanbetaling eener rente, bedongen 6 Juni 1421 ten behoeve van Gijsbrecht Pelgrom.

553. *25 Sept. 1636.*

Johan van Ravesteijn, zoon van Cornelis Hendrikszn, in leven koopman te Rotterdam, Margriete zijne zuster, weduwe van Johan

van der Stolck, Pieter Vermeulen als man van Johanna, ook dochter van Cornelis Hendrikszn. voornoemd zoo voor haar zelve als zich sterk makende voor Johan van der Mij, man van Catharina, dochter van Cornelis Hendrikszn. van Ravestein, dragen over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Jan Willemse van de Graaff, koopman aldaar, een cijns van honderd tachtig guldens, indertijd gevestigd door Marie, gehuwd met Hendrick Olifiers en Emerentiana, gehuwd met Johanna van den Poll, dochters van den luitenant-kolonel Pijnappel, op landerijen onder St.-Michiels-Gestel, — waarover als schepenen waren Henrick van Vladeracken en Rutger Tulkens.

554 *4 Mei 1639.*

Jan, zoon van Lambert Paijmans, daaagt over voor schepenen van Rosmalen aan Lambert Peterse een akker teelland, gelegen aldaar aan de Kruisstraat, — waarover als schepenen waren Hendrik Claes Woutersz. en Jan Gillesen.

555*a.* *5 Aug. 1639.*

Brief van Adriaan van der Mijle, luitenant-generaal der artillerie, over den slechten gezondheidstoesand van Willemstad.

556. *4 April 1640.*

Jan Egberts van den Poel, als gemachtigde van Dirck van Oss, wordt voor den Raad en Leenhove van Brabant te 's Gravenhage beleend met vijf en twintig morgen land onder Lithoijen.

557. *17 Nov. 1640.*

Philips IV, Koning van Spanje, geeft octooi aan Jan van Berghem en Juffr. Magdalena van Oss, zijne huisvrouw, om te beschikken over hunne leenen.

558*a.* *25 April 1642.*

Advies door Gerard van Zoemeren gegeven te 's Hertogenbosch over de vraag of het plakkaat van reductie ook toepasselijk is op eene te Schijndel geheven wordende roggepacht, welke niet gevestigd werd bij koop maar bij erfelijke gelofte.

559. *15 Nov. 1642.*

Jan van Elimpt Woutersz., als man en voogd van Geertruid de Leeuw Henricsdr., draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Hieronymus Lintermans, ten behoeve van den Heer en Mr. Gerard van Someren, licentiaat en oud-raad der stad 's-Hertogenbosch, een cijns, gaande uit een huis bij het St-Janskerkhof op de Papenhulst te 's-Hertogenbosch. Hierover waren als schepenen Ghijsbert Pieck van Tienhoven en Johan Pelgrom.

560. *4 Febr 1643.*

Philip IV, Koning van Spanje, geeft kwijtschelding van straf en verlof om weder te Rosmalen te kunnen wonen aan Dirck Janszoon van Son, die vertoond had nooit iets tegen de K. M. misdaan te hebben, altijd als een goed Katholiek zich te hebben gedragen en zich binnen '-Hertogenbosch alleen te hebben opgehouden ter waarneming van zijn ambt.

561. *19 Dec. 1644.*

De Raad van Brabant te Brussel doet uitspraak tusschen Willem Aertsz. en Jan Martens pro se en als curators over de kinderen van wijlen Jan Peeters, ter eenre en de oud-burgemeesters van Mierlo ter andere zijde over een gearresteerd paard.

562. *6 April 1645.*

Baltus van Gotsenhoven Benedictuszoon, wonende te Karckhoven onder Oisterwijk, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Laurens van Kessel, ten behoeve van Mr. Gerard van Someren, licentiaat in de rechten en oud-raad dier stad, eene jaarlijksche rente, gaande uit landerijen onder Oisterwijk, — waarover als schepenen waren Laurens van Berkel en Johan van Zutphen.

563. *19 April 1645.*

Jan, zoon van wijlen Dielis Corneliszoon en wijlen Margreet, diens huisvrouw, draagt over voor schepenen van Rosmalen zijn vierde deel in een huis, hof en land, gelegen aldaar aan de Kruisstraat, aan Lambert Peterszoon van Heesch, — waarover als schepenen waren Maerten Aertsz. van Goch en Johan Hendriksz. van der Donck,

564. (*abest.*) *27 April 1645.*

Jan, zoon van Dielis Cornelissen, draagt over voor schepenen van Rosmalen aan Lambert Peterse een vierde deel in een huis en hof, gelegen in de parochie aldaar, – waarover als schepenen waren Maerten Aerts van Goch en Johan Hendriksz. van der Donck.

565. *4 Aug. 1645.*

Peter Walravens van Roosmalen, bierbrouwer, als man van Willemina van Weert, draagt voor schepenen van 's-Hertogenbosch op aan Jan Sonmans ten behoeve van diens minderjarigen broeder en zuster eene rente, gaande uit eene gewezen brouwerij in de Vuchterstraat bij de H. Kruispoort aldaar, — waarover als schepenen waren Johan van den Berch en Johan van den Noort.

566. *18 Mei 1646.*

Huijbert Willemse van Geldrop als vader van Peter van Geldrop stelt zich voor schepenen van 's Hertogenbosch borg voor de betaling van cijnsen, gaande uit land, door genoemden Peter verkocht aan Jonker Johan van der Stegen, — waarover als schepenen waren Willem van Houten en Johan Donckers.

567. *29 Dec. 1646.*

De Leen- en Tolkamer te '-Hertogenbosch geeft bewijs, dat de inwoners van Lithoijen door den Raad van State ontlast zijn van het betalen van een cijns van zes guldens en het doen van rekening en verantwoording om de tien jaren van de opbrengst der verpachting van de gemeene straten onder Lithoijen, hun opgelegd bij octrooi van Aarts-Hertog Albert en Isabella, maar dat daarentegen de jaarcijns van vier Keulsche penningen, bij de uitgifte van de gemeene weide van Lithoijen in 1287 door Hertog Jan bedongen, zoude in stand blijven, tot betaling waarvan schepenen van Lithoijen zich verbinden, alsmede dat de Staat eigenaar zoude blijven van een wiel aldaar. — Is geteekend door den griffier W. Schuijll.

568*a*. *12 Juli 1647.*

Jan Aarts Swinkels en Lucas Willems Colen, schepenen van Aarle, stellen eene superscriptie op een besloten testament, hun aangeboden

door Bartel van Heessel, secretaris dier plaats, en Jenneken Verbeeck, zijne huisvrouw.

569. *30 Juli 1647.*

Juffrouw Catharina Heerenhoven, weduwe van wijlen J^or^. Dirck van Oss, draagt over voor schepenen van Megen aan Mr. Jacob, zoon van Gijsbert van Berchem, eenig land gelegen onder Megen, — waarover als schepenen waren Anthonis Jacobs en Jan Willemse.

570. *4 Nov. 1647.*

Hendrik Breijer, als gemachtigde van J^or^. Henderick Valckenaer, Heer van Valckenaer, Duckenburg enz., c. s, draagt over voor het leenhof van Batenburg aan Mr. Peter van Hesdingen, advocaat voor het Hof van Utrecht, land in het kerspel van Leur, waarmede deze daarop beleend is, — waarover als leenmannen waren Bastiaan Dirksz. en Jan Hendrikszn. van Batenburch.

571*a*. *1648.*

Vertoog der Baanderheeren, Edelen en Steden van Brabant, dat dit gewest niet als generaliteitsland behoorde te worden beschouwd maar deel moest hebben aan 's lands regeering.

572*a*. *17 April 1648.*

Gerrit van Eijck en Jan Boon, oud-burgemeesters van Woudrichem, leggen eene verklaring af voor Christiaan Leeuwevelt, notaris aldaar, betrekkelijk Volckerus, Jenneke en Agatha, de drie kinderen van Juffrouw Anna van der Dusse, laatst weduwe van Huijbert van Eck, secretaris te Leerdam, verwekt bij haren eersten man Adriaen van Westerwout, in leven raad en generaal in Oost-Indië.

573. *6 Mei 1648.*

Jan van Gemert, Andries Peeters en Jan Janszn. van Heusden, als voogden van Maria van Gemert, dragen over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Peter van Venroij een huis genaamd in St. Barber, staande in de Hinthamerstraat aldaar, — waarover als schepenen waren Johan Gans en Pieter Schuijll.

574. *22 Febr. 1651.*

De Raad van Brabant te 's-Gravenhage handhaaft Mr. Jacob van Berchem, licentiaat in de rechten, wonende te Osch, na doode zijns broeders Jan, in het erf-secretariaat van de vrijheid Osch en beveelt dat Abraham Hendriks, chirurgijn te Osch, uit de bediening daarvan zal worden gezet.

575. *nihil.*

576. *14 Maart 1651.*

Adriaan, zoon van wijlen Aert Lamberts Colen, wonende in de parochie van Breugel, voor zich en als man van Janneken, dochter van wijlen Peter Jan Welten, verkoopt aan Geraerdt Tielmans, raad en rentmeester van 's-Hertogenbosch, een jaarlijkschen en erfelijken cijns van negen carolus guldens, gaande uit eene boerderij te Breugel aan de Lindeplaats. Hierover waren als schepenen van 's-Hertogenbosch Jacob Focanus en Gillis van Brussel.

577. *31 Maart 1651.*

De Raad en Leenhof van Brabant te 's-Hage beleent Anthonis, zoon van Hendrik Marcelissen, wonende te Helvoirt, met eenig land gelegen in de parochie van Helvoirt en afkomstig van de erven Hendrijck Rochussen.

578. *23 Juli 1652.*

Jonker Diderick van Grevenbroeck, heer van Mierlo, bekent schuldig te wezen aan Anneken, onmondige dochter van wijlen Cornelis Goorts, eene losrente van vijf en dertig guldens. Hierover stonden als schepenen van Mierlo Willem Versantvoort en Jan Gorts van Couwenbergh.

579. *11 Juni 1653.*

Benedictus Eelkens, pastoor van Megen, executeur en Geraerd Doncker, drossaard der graafschap Megen, nomine officii mede-executeur loco J^or^. Willem van Bevere zal, van den sterfhuize van Godefridus van Gorcum, dragen over voor schepenen aldaar aan Maijken Wanmaers een rentbrief van twee-honderd guldens kapitaal, gevestigd op goederen, gelegen onder Berkel, — waarover als schepenen waren Jan Timmermans Junior en Hendrick Gabriels.

580. *31 Juni 1652.*

Nicolaas Reijnders de Visschere en Gerard Rijcken, als momboiren en Dierick van der Dussen als curator over Peter Roelofs Wijnandszn verkoopen voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Diericke, dochter van wijlen Coenraad Salomons en weduwe van Nicolaas Janssen van Berckel, een jaarlijkschen cijns van achttien guldens, gaande uit een huis in de Hinthamerstraat aldaar, genaamd het Zwart Leeuwke, — waarover als schepenen waren Jacobus Focanus en Mathijs Brull.

581. *18 Juli 1653.*

De Eerw. Heer en Mr. Philips van Zoerendoncq, kanonik binnen de stad 's-Hertogenbosch, als gemachtigde van Juffrouw Margaretha de Cort, dochter van Jan Floriszoon de Cort en weduwe van Sr. Hendrick van Zoerendoncq, raad dier stad, draagt over voor schepenen aldaar aan Thomas van Hijnsbergh, notaris en klerk ter secretarie dier stad, ten behoeve van Jan Jasperszoon vijf onderscheidene renten op de beden van Brabant, — waarover als schepenen waren Peeter Lus en Gijsbert Kuijsten.

582. *24 Juli 1653.*

De Raad en Leenhof van Brabant te 's Hage geeft octrooi aan Juff. Judith van Berghen, dochter van wijlen Mr. Gijsbrecht van Berghen, om over hare leenen te beschikken.

583. *29 Jan. 1654.*

Jan Soermans, wonende te Heukelom, als man van Diliaantje van Eijck, draagt over voor schepenen van Woudrichem aan Willem Crillart Stevenszn vier morgen vijftig roeden lands aldaar, — waarover als schepenen waren Tjerck van de Graeff en Henrick van Bellicum.

584. *17 Maart 1654.*

Gijsbert, zoon van Jan Gijsbertszoon, wonende in de heerlijkheid Geffen, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Gijsbertken Roeckaerts, een cijns van tien guldens, gevestigd op een stuk land genaamd het Groote Heijken, gelegen in de parochie van

Geffen, ter plaatse genaamd de Papendijksche straat, — waarover als schepenen waren Justus Versterre en Johan van Oirle.

585. *14 Dec. 1654.*

Goossens Dirksz. van Leucken draagt over voor schepenen der vrijheid van Osch aan Monsr. Gijsbert Boonaerts anderhalven morgen land aldaar in de Hoolbeemden gelegen, — waarover als schepenen waren Johan Dielissen en Leonaert Jacobs Verheijen.

586. *15 Juni 1655.*

Willem III, Prins van Oranje, heer van Steenbergen, vernieuwt met toestemming zijner voogden de kaart, door Philips Willem, Prins van Oranje, in het jaar 1609 aan de schutterij van de stad, het land en de baronie van Steenbergen gegeven en de uit kracht daarvan gemaakte keuren van dit gilde. Hij deed zulks, omdat de polder de Heen was ingedijkt en te Kruisland een tweede gilde was opgericht. De vernieuwde kaart is onderteekend door Marie Amelie d'Orange.

587. *29 Dec. 1656.*

Evert Willemszn. van Ravesteijn draagt over voor schepenen van Geffen aan Mr. David Ackerman, schoolmeester aldaar, een stuk akkerland gelegen op 't Hoogveld bij de kerk te Geffen, — waarover als schepenen waren Jacob Jacobse van Grinsven en Geerlingh Anthonisz.

588. *20 Febr. 1657.*

De Raad en Leenhof van Brabant te 's-Gravenhage geeft octrooi aan Beertken, weduwe, eerst van Geraerdt Hendrick Somers, daarna van Henrick Hermans Strick, en aan Teuneken, dochters van wijlen Joost Jansz. van Cuijck en van Geertruid Donckers Laurensdr., zijne huisvrouw, om een huis genaamd het Varken, staande in de Hinthamerstraat te 's-Hertogenbosch, en zijnde fiduciair goed, te mogen verkoopen.

589. *8 Aug. 1657.*

Lambert Pauw en Rombout, advocaten voor het Hof van Utrecht

en domheeren van het St. Peters-gasthuis, verzoeken voor het Leenhof van Batenburg, dat Mr. Cornelis Vervelst, advocaat te Utrecht, zal worden beleend met een vierde deel van van Meekerenshof, gelegen onder Leur, waarna hij daarmede beleend is, — waarover waren Dr. Nathan Kleinbach als stadhouder en Gerrit Thielens, schout te Batenburg en Aert Bastiaans als leenmannen.

590. *16 Mei 1658.*

Burgemeesteren, Schepenen, Kerkmeesters en Heiligen-Geestmeesters van Someren verkoopen, krachtens octrooi van den Raad van Brabant te 's-Gravenhage van 26 Januari 1650, tegen eene hoofdsom van twaalfduizend guldens eene erfelijke jaarrente van vijftig guldens aan Juffrouw Geertruid van den Berghe, weduwe van Willem Poolen, president te Eindhoven.

591. *26 Sept. 1658.*

Gudula, dochter van Jan Hendrikszn. van der Last draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Jan Anthonissen Scheffers, boekverkooper aldaar, twee erfrenten op de Staten van Brabant, kwartier 's-Hertogenbosch, — waarover als schepenen waren Jan van Zutphen en Johan Schoock.

592*a*. *1659.*

Stukken betrekkelijk de uitwinning der inkomsten van de heerlijkheid Heeze en Leende, gedaan door Pieter Schuijl van Walhorn, rentmeester van de Capittularia te 's-Hertogenbosch, ten einde daaruit te verhalen de achterstallige canons eener rente, door René de Renesse, graaf van Warfusé en heer van Heeze en Leende, op die heerlijkheid gevestigd, niettegenstaande deze ten gevolge van het overlijden zijner vrouw Albertina van Egmond daarvan slechts den tocht had.

593*a*. *1659.*

Stukken, betrekkelijk een geschil tusschen genoemden Schuijl van Walhorn, als rentmeester der geestelijke goederen te 's-Hertogenbosch, en Alexander van Renesse, graaf van Warfusé, over eene rente, gaande o. a. uit het tiendrecht, behoorende tot diens heerlijkheid eeze en Leende.

594. *4 Aug. 1659.*

De Raad en Leenhof van Brabant te 's-Gravenhage geeft octrooi aan Johanna van Hoven om over hare leenen bij uitersten wil te beschikken.

595. *2 Sept. 1659.*

Laurens van Kessel, secretaris der stad 's-Hertogenbosch, zoon van den secretaris Dirck van Kessel, verkoopt voor schepenen van die stad aan Mr. Godefroy van Muijlenborch, licentiaat in de rechten en advocaat bij den Hove van Holland, eene roggepacht, gaande uit landerijen te Udenhout, parochie Oisterwijk, — waarover als schepenen waren Herman Cuchlinus en Johan Franchoys Balbian.

596. *16 Sept. 1659.*

Dr. Arnoldt van der Voordt en Naeleken de Vries, echtelieden, geven elkander over en weder voor stadhouder en schepenen van Gent (Betuwe) den lijftocht hunner goederen, — waarover waren als stadhouder Jordaen Franken en als schepenen Hendrik van den Kerckhoff en Hendrik de Laer.

597. *18 Sept. 1659.*

Docter Arnoldt van der Voort en Naeleken de Vries, zijne huisvrouw, vermaken elkander over en weder voor amptman en gerichtslieden van het land van Maas en Waal den lijftocht hunner goederen, — waarover waren Sweder van den Boetzelaer als amptman en richter en Johan Bridt en Jan Sanders van Well als gerichtslieden.

598. *11 Maart 1660.*

De Prior en de Rechtsgeleerde faculteit te Leuven bevorderen Jacob van Grinsven, wonende te 's-Hertogenbosch, tot licentiaat in de rechten, na aflegging zijner geloofsbelijdenis. Den 10^en^ Dec. 1661 legde hij den eed van advocaat af in handen van Johan van Thulden, eersten raad-ordinaris van den Souvereinen Raad van Brabant.

599. *17 April 1660.*

Jurefaes Dirksz., wonende te Nuland, draagt over voor schepenen van Geffen aan Hendrickgen weduwe Hendrik Jansz. de Olieslager

te 's-Hertogenbosch twee stukken teel- en akkerland in de heerlijkheid Geffen, — waarover als schepenen waren Bernard Geraerts, president, en Adriaen Hendriks van Creijll.

600*a*. *1661.*

Requesten door Philip van Zoerendonck, oud 77 jaren, Nicolaes van Broeckhoven, oud 73 jaren, Andries Timmermans, oud 70 jaren, Hendrik Plasmans, oud 75 jaren en Lodewijk Smeijers, oud omtrent 66 jaren, zijnde dezen de eenig overgebleven kanoniken der Collegiale Kerk van St. Jan Evangelist te 's-Hertogenbosch, gericht aan de Staten-Generaal der Ver. Nederlanden om uitkeering der hun toegelegde inkomsten, die de rentmeester der geestelijke goederen, Schuijl van Walhorn, hun onttrok, met concept adviezen van antwoord daarop van 1661 en 1662, denkelijk van de hand van genoemden Schuijl van Walhorn.

601. *6 Oct. 1661.*

Agnes Buijs weduwe van Henricus van Schijndel verkoopt voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Joost Martens van Vechel een cijns, gaande uit een huis in de Vuchterstraat met een uitgang in de Postelstraat aldaar, — waarover als schepenen waren Reijnier Tempelaer en Nicolaes de Lobel.

602. *27 April 1662.*

Mr. David Ackerman, nu schoolmeester te Berlicum, vroeger te Geffen, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Agnes Bussy, wonende aldaar, landerijen gelegen op de Heegt, het Hoogveld en den Elshof te Geffen, — waarover als schepenen van 's-Hertogenbosch waren Aernt van Thienen en Abraham Graswinkel.

603. *17 Dec. 1662.*

Heer Everardus Schulius, predikant te Berlicum, vernadert voor schepenen van 's-Hertogenbosch tegenover Agnes Bussy, wonende aldaar, landen gelegen op de Hecht, den Elshof en het Hoogveld onder de heerlijkheid Geffen, die zij gekocht had van David Ackerman, — waarover als schepenen waren Nicolaas de Lobel en Jacob van Casteren.

604 *30 Juni 1663.*

Scheiding en deeling der nalatenschap van Geertruid, dochter van Hendrik Janszoon Olieslagers en Henrickgen Jansen, tuschen haren broeder Jacob en zuster Aelken en de kinderen van hare zuster Margriet, gehuwd met Anthonis Claeszn van der Coevering, — waarover waren als schepenen van 's-Hertogenbosch Franchoys Bruijnincx en Jacob Lodewijck de Valckenaer.

605. *30 Juni 1663.*

Duplicaat van het vorige.

606. *11 Maart 1664.*

François van Kessel, koopman te 's-Hertogenbosch, verleent voor schepenen aldaar ten behoeve van Daniël Boons, als curator van Johanna Bacx, eene rente op het huis de Gulden Arend in de Vuchterstraat aldaar, — waarover als getuigen waren de schepenen Willem van Houten en Pieter van Teffelen.

607. *23 Juli 1665.*

De Raad en Leenhof van Brabant te 's-Gravenhage geeft *venia aetatis* aan Anthonis Claessen van Couvringe, inwoner te 's-Hertogenbosch.

608. *20 Sept. 1666.*

De Raad van State der Vereenigde Nederlanden vergunt aan den polder van Alem, Maren en Kessel een kapitaal van dertigduizend guldens op te nemen.

609*a*. *1667.*

Twee brieven aan de regeering der stad 's-Hertogenbosch, de een van Johan Hompesch, om gedaan te krijgen van de Regeering te Brussel, dat zij het plakkaat op de landvracht verzachte, de ander van de Staten-Generaal der Vereen. Nederlanden over de naleving van het echtreglement van 18 Maart 1656.

610. *22 Mei 1667.*

Het Hof van Holland, Zeeland en West-Friesland geeft ten verzoeke

van Johannes, David en Nicolaas Dragon, zonen van na te noemen weduwe, mandament van arrest en daagsele tegen Joost Schimmelpenningh, die met Maria Dragon, dochter van Isaack Dragon, ook zoon van genoemde weduwe, clandestiene sponsalia gecontracteerd had, opdat hij zoude eerbiedigen de testamentaire erflating van Maria Sohier, weduwe van Jacques Dragon.

611. *22 Juli 1668.*

Alardus Adrianus van Riedwijck, heer van Rocqueny, als man van Antonetta d'Abselons, dochter van J^or^ Guilliam d'Abselons, voor de eene helft en Jacob de Bije, notaris te 's-Hertogenbosch, als curator over de minderjarige kinderen van wijlen J^or^ Roger d'Abselons en Marike Barbara de Rijckel, voor de andere helft, dragen over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Hendrick Ruijsch ten behoeve van Jaspar van Emmerick, koopman aldaar, eene rente van vijftig guldens op de beden van Brabant in het kwartier 's-Hertogenbosch, — waarover als schepenen waren Arent van Tienen en Daniel van der Meulen.

612. *22 Maart 1669.*

Adriaan ten Hagen draagt over voor schepenen van Woudrichem aan den luitenant der cavalerie Nicolaas van Winteroy een morgen land, gelegen aldaar, waarover als schepenen waren Abraham Stoffels van Steen en Tieleman Janszn.

613. *28 Jan. 1670.*

De Raad en Leenhof van Brabant te 's-Gravenhage geeft verlof aan Mr. Jacob van Grinsven, licentiaat in de rechten, en Maria Anna van Nuenen, zijne huisvrouw, beiden wonende te 's-Hertogenbosch, om te beschikken over hunne leengoederen.

614. *16 April 1670.*

Johan van Rosmaer verheft voor den Raad en Leenhove van Brabant te 's-Gravenhage zijn leen, gelegen aan den Gegel onder Helvoirt, hem aangekomen bij doode Reijnders van Rosmaer, zijn vader.

615. *28 Jan. 1671.*

Johan Wils, wonende te Breda, draagt over voor schepenen van Breda aan Johan Stickers, apotheker aldaar, een huis en erf gelegen te Breda, eerst genaamd Bethlehem, nu de Pluim, — waarover als schepenen waren Johannes Damisse en Cornelis Scotte.

616. *8 April 1673.*

Simon van de Westacker, wonende te Heusden, als man van Antoniske Simon Dirck Bruijstens, verbindt voor schuld voor schepenen van Heusden haar land, gelegen te Luttelherpt, ten behoeve van Pieter Martensse van Heldere, brouwer te Heusden, — waarover als schepenen van die stad waren Dirck Wijntrack en Adolph van de Waell.

617*a*. *11 Juni 1673.*

Notarieel afschrift van eene vertaling in het Hollandsch eener volmacht, gegeven voor burgemeester en raad van Warde door Jens Pallesen als gehuwd met Mettie Severijnsdochter en door Hans Ewesen als gehuwd met Maria Severijnsdochter, waarbij zij machtigen Dirck Sijlru om in te vorderen de erfenis van Hans Pieterse, koopman te Amsterdam, welke Dirck Sijlru wederom daartoe machtigt Theunis Lauwrenszoon Kreutsenberch, tabakkooper aldaar.

618*a*. *25 Juli 1673.*

Volmacht afgegeven voor burgemeester en raad te Warde door Christen Hansen als gehuwd met Karen Severijnsdochter, Jens Christensen als gehuwd met Anna Severijnsdochter, Jens Pallesen als gehuwd met Mette Severijnsdochter en Hans Ewesen als gehuwd met Marien Severijnsdochter, erfgenamen van Severijn Bronckhorst, op Theunis Laurenszoon Kreutsenberch, koopman te Amsterdam, om in te vorderen de erfenis van hunnen oom Joan Pieterszn Bronckhorst.

619*a*. *29 Oct. 1673.*

Brief van du Louvois uit Versailles aan den graaf de Broglie, inhoudende dat dezen daarbij twee ordonnantiën van den Koning worden toegezonden.

620. *27 Dec. 1673.*

Peter Pustiens vestigt voor Schout, Burgemeester en Schepenen van Echt eene rente van vijftig rijksdaalders op zijne goederen aldaar ten behoeve van Gerart Driessen en Catharina Wijmen zijne huisvrouw.

621*a*. *17 Sept. 1676.*

Request van Cornelis Gans, heer van Nuland, oud-president der Stad 's-Hertogenbosch, ten einde de Raad van Brabant zoude verklaren *dat hij is suijver ende innocent van de perjurie ende perturbatie,* die te zijnen laste in het Resolutieboek van 's-Hertogenbosch staan vermeld; met bevel van gezegden Raad aan de Regeering van 's-Hertogenbosch om uit alle registers dier stad *te doen roijeren ofte doen uitlichten, sonder eenige memorie daervan overich blijve, de bewuste injurieuse aenteijckeninge.*

622*a*. *10 Oct. 1676.*

Aanbod, door Hillebrant Schagen, postmeester van den Prins van Oranje, aan de Regeering van 's-Hertogenbosch gedaan, om gebruik te maken van zijne uitvinding om een zoodanigen postdienst in te stellen, dat brieven en pakketten spoediger zouden kunnen worden verzonden en besteld dan tot nu toe geschiedt, met verklaring der gecommitteerde schepenen van 's-Hertogenbosch, dat de postboden en kooplieden met de voorgestelde verandering niet gediend zijn.

623. *3 Jan. 1679.*

Schepenen, gezworenen en raden der stad 's-Hertogenbosch vernieuwen de kaart van het schrijnwerkers-, draaiers-, kuipers- en rademakers-gilde aldaar.

624*a*. *7 Febr. 1679.*

De secretarissen der stad Brussel verklaren ten verzoeke van J^or^. Théodore van Heusden genaamd d'Elshout, heer van Middelswaele en Seijsele, schepen dier stad, dat de contracten door hem aangegaan met Jonker Henrik van Gestel, adjunct-rentmeester van Zijne Keiz. Maj. in het kwartier van Thienen, en diens huisvrouw Gertruda van

Hedickhuijsen, moeten worden vernieuwd. Onderteekend B. Diestins, J. B. Houwaert en E. Sax, met legalisatie.

625. *25 April 1679.*

De Raad en Leenhof van Brabant te 's-Gravenhage geeft octrooi aan Gijsbert Bonaerts, rentmeester van het kwartier van Maasland, en Agnes van Meerwijck, zijne huisvrouw, wonende te Osch, om te mogen beschikken over hunne leenen.

626*a*. *8 Mei 1679.*

Koning Lodewijk XIV van Frankrijk geeft een verlof van twee maanden aan den Graaf de Broglia, gouverneur van Avesnes. Met handteekening van den Koning.

627*a*. *9 Juli 1679.*

Verklaring van den Keurvorst Johann Wilhelm betrekkelijk de geestelijke jurisdictie over zijn graafsehap Megen. (Copie).

628. *20 Dec. 1679.*

Geertruid en Catharina, dochters van Aert Hendriks Cierneels, dragen over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Maria van den Berg, weduwe van Anthonij van Drunen, hare huizinge met brouwerij, genaamd in St. Christoffel, staande aan de Korenbrug aldaar, — waarover als schepenen waren Joost Nagel en Johan Franchoys Balbiaen.

629*a*. *9 Oct. 1681.*

Mr. Gerard van Santvoort, licentiaat in de rechten, geeft kwijting voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Wouter van Vechel, executeur in den boedel van Maria van Heeswijk weduwe wijlen Pieter van Santvoort, zijnen grootvader, — waarover als schepenen waren Henrick Copes en Johan van den Berch.

630. *17 Maart 1682.*

Maria van Bam, weduwe van Charles Antoni van Vladeracken,

verheft het goed, genaamd het Leenhof van Carckhoven, gelegen onder Oisterwijk, voor den Raad en Leenhove van Brabant te 's-Gravenhage.

631*a*. *28 Nov. 1683.*

Brief van Jan van de Poll te Hedel over het aanhouden van eenen Dierck van de Laer, pretens burger van 's-Hertogenbosch Hij zou aan de wenschen der regeering van die stad voldoen, hoewel Gijsbert Hamel hem zelven aldaar onlangs voor eene futiliteit had gearresteerd.

632*a*. *1687.*

Request door het Vleeschhouwersgilde te 's-Hertogenbosch gericht aan den Raad van Brabant te 's-Hage om te herstellen het onrecht, dat door de Regeering van 's-Hertogenbosch aan dat gilde zoude zijn aangedaan door zijne kaart of statuten te wijzigen, met voorloopige beschikking daarop van de Staten-Generaal van 9 April 1688.

633. *26 April 1687.*

Mr. Huibert van Maren, chirurgijn, wonende te Lithoijen, gewezen man en momboir van Jenneke Cocks, als tochtenaar harer nalatenschap, Mr. Antoni van Maren, mede chirurgijn, wonende te Ophemert, en Hendrik van Maren, Claes Janse Clingh en Adriaen Geurt Bogaerts, momboiren over Hendrick van Maren, allen kinderen van Gijsbert van Maren en Jenneke Cocks, als erfgenamen van deze laatste, dragen over voor schepenen van Osch aan Mr. Dirk Bressy, kwartier-schout en dijkgraaf van Maasland, een huis en hof in den Brughoek te Osch, — waarover als schepenen waren Dielis Peters en Jan van Gemert de Jonge.

634*a*. *27 Sept. 1688.*

Extract uit het register van schepenen, gezworen en raden van 's-Hertogenbosch, houdende goedkeuring van het rapport door de Heeren Frederik Hendrik Sweerts de Landas, Mr. Cornelis Ackersdijk, Johan van Zutphen en Balbiaen uitgebracht over de ampliatie der kaart van het schrijnwerkers-, kuipers-, en stoeldraaiersgilde aldaar.

635*a*. *12 Dec. 1688.*

De Prins van Rubempré, Graaf van Vertin, verzoekt sauvegarde aan de bevelhebbers van het Fransche leger voor zijne goederen gelegen onder Gestel.

636. *20 Dec. 1688.*

Venia aetatis door den Raad van Brabant verleend aan Joanna Lucia des Menschen, eenige dochter van Govert des Menschen, wonende te 's-Hertogenbosch,

637*a*. *1689.*

Johan Philips baron van Leefdael, heer van Waalwijk en Beek, beklaagt zich bij den Raad van Brabant, dat, ofschoon hij zich niets te verwijten heeft, hij ingevolge besluit van Schepenen van 's-Hertogenbosch bij edicte ter puie van het stadhuis aldaar en met aanplakking is gedagvaard om voor Wethouders aldaar te komen aanhooren eene klacht ten crimineele tegen hem ingediend. Hij acht de citatie nietig en injurieus en verzoekt de nietigverklariug daarvan.

638. *2 Mei 1687.*

Ariaen Lucassen draagt over voor schepenen van Osch aan Mr. Diderik Bressy, schout en dijkgraaf van Maasland, een gedeelte van zijn hof gelegen in den Brughoek onder Osch, — waarover als schepenen waren Dilis Peters en Wouter Francis van Osch.

639. *13 Aug. 1689.*

De Raad en Leenhof van Brabant te 's-Gravenhage geeft octrooi aan Gijsbert Bonarts, rentmeester van het kwartier van Maasland, weduwnaar van Agnes van Meerwijck, om te mogen beschikken over zijne leenen.

640. *20 Oct. 1689.*

De Raad en Leenhof van Brabant te 's-Gravenhage geeft verlof aan Hendrik Claeszoon van Osch, wonende te den Dungen, om te beschikken over zijne leenen.

641*a*. *26 Jan. 1690.*

Verzoekschrift van de Magistraat van 's-Hertogenbosch aan de Raden van Willem III om den toestand der rivier de Maas nabij de monding van de Dieze te mogen verbeteren; met de daarop gegeven beschikkingen van 26 Juni en 11 Sept. 1690.

642*a*. *2 Dec. 1690.*

Bezegelde schuldbekentenis van Johan Friederich Spicker aan Arent Burger, hoefsmid te 's-Gravenhage.

643*a*. *20 Feb. 1691.*

Request van de Regeering van 's-Hertogenbosch aan den Raad van State om goed te keuren een projekt tot het inrichten van het klooster in de Tolbrugstraat te 's-Hertogenbosch tot tuchthuis; met beschikking van den Raad van State, waarbij te dien einde aan de stad 's-Hertogenbosch gezegd klooster wordt afgestaan, mits zij op hare kosten dat klooster tot tuchthuis inrichte, de gevangenen en hunne bewaarders op hare kosten onderhoude en aan den overgebleven pater en nonnen van het klooster eene bekwame woning verstrekke.

644. *22 April 1691.*

Gijsbrecht en Adriaan Boonaerts, gebroeders, dragen over voor schepenen van Osch aan Johannes Boonaerts Gijsbertszoon een huis en erf, gelegen op Hatwijck onder Osch — waarover waren Dirk Sas als stadhouder en Jan van Meeuwen als president schepen.

645. *5 Dec 1692.*

Jan Ariaen Dirkszoon van Ceulen, inwoner der heerlijkheid Amelrode, als daartoe verlof hebbende van den Baron van Arckel, Heer van Amelrode, draagt over voor schepenen van Osch aan Gijsbert Boonaerts een stuk land aldaar gelegen, — waarover waren Dirk Sas als stadhouder, Antoni van Orsouw en Jan Aerts als schepenen.

646. *17 Maart 1693.*

Jan Jansen van Meeuwen, president-schepen en Jan Ardt Peeters en Antoni van Orsouw, schepenen van Osch, geven een *vidimus* van eene resolutie van H. H. M., de Staten-Generaal, van 18 Febr. 1693, waarbij de commissie van het secretariaat van Osch en het griffiers- en dijkschrijversambt van Maasland op Gerit Croon wordt ingetrokken en geapprobeerd wordt de collatie van voorschreven ambten, gedaan op Johannes Devenijns door Gijsbert Boonaerts, als hebbende deze

het erfrecht op diverse secretarien en vorsterijen in de Meierij van 's-Hertogenbosch.

647. *(abest)* *1 Juni 1693.*

Alexander Schimmelpenninck van der Oije, hoog- en laag-schout, en Schepenen, Gezworens en Raden van 's-Hertogenbosch wijzigen de keur van het smedenambacht aldaar.

648. *27 Juni 1693.*

Jan Janse Roovers draagt over voor den stadhouder Broeckhuijsen en schepenen van Osch aan Gijsbert Boonaerts twee en een halven morgen weiland, gelegen aldaar, — waarover als schepenen waren Jan Arts en Peeter Meegens.

649. *13 Feb. 1694.*

Steven van den Havick, als in huwelijk hebbende Helena Criellaert, draagt over voor schout en schepenen van Woudrichem aan Agata Westerwout, weduwe van den ritmeester Nicolaus van Winteroij, wonende te Woudrichem, vier hond vijftig roeden land, gelegen aldaar, waarover waren als schout Benedictus Wittens en als schepenen Adriaen de Witt en Izaak van Walgeren.

650. *13 Febr. 1694.*

Mons. Marcus Anthonij Sauve, schoolmeester in de Fransche taal te Gouda als in huwelijk hebbende Johanna Criellaert en Gillis Aertszn van Andel, als gehuwd met Lijsbet Criellaert, dragen over voor schout en schepenen van Woudrichem aan Agata Westerwolt, weduwe van den ritmeester Nicolaes van Winteroij, wonende aldaar, vier morgen vijftig roeden land, gelegen aldaar, — waarover schout en schepenen waren alsvoor.

651*a*. *22 April 1694.*

Johanna, Johan, Maria Catharina, Boudewijn en Adrianus Vloots, kinderen van Hendrik Vloots, verklaren eenige renten op de beden van Brabant te zullen transporteeren aan hunne zuster Ulanda Vloots,

652*a* *23 Maart 1696.*

Schepenen van Ravenstein berichten aan hunne collega's van 's-Hertogenbosch, dat het niet hunne schuld maar wel die van hunnen Keurvorst is, dat zij den gearresteerden Anthonij Vester nog niet losgelaten hebben en dat zij daarom verzoeken dat Baum, landschrijver van Ravenstein, die door schepenen van 's-Hertogenbosch bij wijze van represaille gevangen genomen is, bij provisie gerelaxeerd zal worden.

653. *10 April 1696.*

Adriaan Peters van Beeck, wonende te Moergestel, verklaart voor schepenen van 's-Hertogenbosch wegens geleend geld schuldig te zijn de som van twee-honderd guldens aan Anna Maria Bartholomeus Theulinghs, wonende te Antwerpen — waarover als schepenen waren Cornelis Thooft en Cornelis Ackersdijck.

654. *18 Mei 1696.*

Herman Cremers, als daartoe gemachtigd door den Raad van State, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Mr. Cornelis Ackersdijk, advocaat en schepen aldaar, eene rente van twee en dertig guldens op de beden Brabant, afkomstig van de Jonkers Marcelis en Aert, zonen van Jan van Brecht, — waarover als schepenen waren Abraham Daesdonck en Thomas van Beresteijn

655. *30 Mei 1696.*

Herman Cremers, als daartoe gemachtigd door den Raad van State, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Margaretha van Esch eene rente op de beden van Brabant, gevestigd in 1562 ten behoeve van Catharina, dochter van François van der Kammen, — waarover als schepenen waren Cornelis Ackersdijck en Gillis van Berckel.

656. *30 Mei 1696.*

Herman Cremers, als daartoe gemachtigd door den Raad van State, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Margaretha van Esch eene rente op de beden van Brabant, gevestigd

in 1564 ten behoeve van Lambert, zoon van Dirck Aerts. Hierover waren als schepenen Cornelis Ackersdijck en Gillis van Berckel.

657. *30 Mei 1696.*

Herman Cremers, als daartoe gemachtigd door den Raad van State, draagt over voor schepenen 's Hertogenbosch aan Johanna Maria van Esch eene rente op de beden van Brabant, gevestigd 2 Nov. 1564 ten behoeve van Erasmus van Houwelingen Hierover waren als schepenen Cornelis Ackersdijck en Gillis van Berckel.

658. *2 Juli 1696.*

Dr. Engelbert Beeckman, ambtman en rechter der heerlijkheid Horssen, laat over aan juffrouw Naletta van der Voort, weduwe van Heer Willem Pieck, ambtman tot Batenburg en als zoodanig rentmeester van de goederen, die eerst toebehoorden aan het Kapittel aldaar en nu aan Isabella Justina Gravin van en tot Hornes, zes morgen land genaamd de Stooter, gelegen onder Horssen, waarvan zij het verwin had ten laste van de weduwe Herman Jans de Haart en Gerrit de Ruijter. Met een transfix.

659. *19 Dec. 1696.*

Frans van Heurn, rentmeester der geestelijke goederen in Peelland, in zijne hoedanigheid van gemachtigde van Hugo Repelaer, in den ouden raad der stad Dordrecht, als voogd over de kinderen door Diderik de Bressy, in leven kwartier-schout en dijkgraaf van Maasland, verwekt bij Walterie Cools, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Reinier van Bueren, ontvanger van de gemeene middelen in Maasland, de huizing en erve Arentsvlucht te Osch, welke huizing door Diderick de Bressy uit den grond opgetimmerd was, — waarover als schepenen waren Cornelis 't Hooft en Cornelis Ackersdijck.

660*a*. *1697.*

Akten betrekkelijk de aanstelling van Johan van Steenhuijsen tot krankenbezoeker der stad 's-Hertogenbosch in de plaats van Cornelis van Poederoijen.

661. *20 April 1697.*

Gerrit Melchiors, secretaris van Dussen en Dirck Joestens dragen over voor Schout en Heemraden te Dussen aan Jan Leenderts van Clootwijck land, gelegen aldaar in het ambacht van Munsterkerk, — waarover waren als schout Adriaan Pieters, richter in gezegd ambacht en als heemraden Aert Joestens, Pieter Adriaens, Jan Slijpts en Cornelis Dircks.

662*a*. *27 Juni 1697.*

Brief door Walrad Graaf van Nassau, generaal der cavalerie ten dienste der Vereenigde Nederlanden, en gouverneur van Bergen op Zoom, „in 't leeger bij Deijnse" aan de Magistraat van 's-Hertogenbosch gericht over het verkregen verlof om een Spaanschen ruiter te 's-Hertogenbosch te doen executeeren. (Hierbij bevindt zich het portret van Walrad van Nassau.)

663*a*. *23 Aug. 1697.*

Kennisgeving, dat Maximiliaan Emanuel, Hertog van Opper- en Neder-Beijeren en den Opperpalts, gouverneur der Zuid. Nederlanden, bepaald heeft, dat met ingang van 25 Augustus1697 de kooplieden en goede lieden van 's-Hertogenbosch met hunne koopwaren vrijelijk kunnen komen op de vrije Bamisjaarmarkt, die te Antwerpen zal gehouden worden.

664. *29 Nov. 1697.*

Willem Willems van Oversteghen en Pieter Arts de Smijdt, als kerkmeesters van Dussen, dragen over voor Schout en Heemraden aldaar aan Jan Leenderts van Clootwijck, land, gelegen aldaar in het ambacht van Munsterkerk, — waarover waren als schout Adriaen Pieters, richter in het ambacht van Munsterkerk en als heemraden Aert Joesten, Pieter Adriaens, Jan Slijpts, Cornelis Dircks, Jacob Ploeys, Joest Aerts en Aert Goessens.

665*a*. *24 Dec. 1697.*

Aanschrijving der Staten Generaal aan de Regeering van 's-Hertogenbosch om de Fransche Refugiés in kennis te stellen met de

bepaling van den Koning van Frankrijk, dat geen refugié in zijn Rijk mag terugkomen, *tenzij dat hij alvoorens abjuratie van zijne religie soude hebben gedaen en vervolgens aldaer te leven als een goed Catholijcq.*

666*a*. *5 Sept. 1698.*

Uittreksel uit de resolutiën van den Raad van State, waarbij afwijzend wordt beschikt op een verzoek van schepenen van 's-Hertogenbosch om het gehucht den Dungen te eximeeren van de publieke verpachting van 's lands middelen, welk verzoek door hen was gedaan naar aanleiding van een request der ingezetenen van den Dungen.

667. *10 Dec. 1698.*

Theodorus van Asten, notaris en klerk ter secretarie te 's-Hertogenbosch, als gemachtigde van den gesuspendeerden ontvanger van Maasland Reinier van Bueren, wiens vrouw was Anna Elisabeth Graham, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Johan Baptist Bonaerts de huizinge Arentsvlucht met toebehooren onder Osch, — waarover als schepenen waren Hendrik Copes en Rutger Tulleken.

668. *3 Jan. 1699.*

Mons. Jacob van Rijckevorsel, notaris en procureur te Breda, als curator over den boedel van Rombout 's Graeuwe en Cornelia van den Kieboom en daartoe door de magistraat gemachtigd, draagt over voor schepenen van Breda aan Lambertus Buijsschaerts, med. doctor en diens vrouw Johanna Maria de Winter, een huis, huisbrouwerij en brandewijnstokerij, genaamd de Hoop, staande in de Lange Brugstraat aldaar, den genoemden Rombout 's Graeuwe in 1665 aangekomen — waarover als schepenen waren Cornelis Vereijck en Mr. Johannes Gerardus van Goor.

669. *17 Jan. 1699.*

Aert van der Colff, wonende te Woudrichem, als curateur over den boedel van Benedictus Willems, zoo voor dezen in privé en als in huwelijk hebbende vrouwe Henrietta van Nispen, draagt over voor schout en schepenen van Woudrichem aan Agatha Westerwolt, weduwe

van den ritmeester Nicolaas van Winteroij, vier morgenland, gelegen onder Rijswijk (land van Altena), — waarover waren als schout Adriaen van der Colff en als schepenen Dirck ten Haegen en Izaak van Walcheren.

670. *26 Sept. 1699.*

Johannes Woestenburch, wonende te 's-Hertogenbosch, verbindt voor schepenen aldaar zijn huis, genaamd in de Koningin van Engeland, staande aldaar, ten behoeve van Margaretha van Esch, wonende aldaar, wegens eene schuld van vijfhonderd guldens, — waarover als schepenen waren Johan Sestus van Breugel en Rutger Tulleken.

671. *3 Nov. 1700.*

Johannes van Woestenburch, wonende te 's-Hertogenbosch, bekent voor Schepenen van 's-Hertogenbosch aan Hendrik van Utrecht, wonende aldaar, driehonderd guldens schuldig, — waarover als schepenen waren Henrick van Berckel en Jan Adriaan Ruijsch.

672. *30 Aug. 1703.*

Schepenen en Raden van 's-Hertogenbosch getuigen, dat Cornelis Gerrits van den Dungen, wonende aldaar, een goed ter naam en faam staand poorter dier stad is en den eed heeft afgelegd, dat hij op dezen tolbrief geen andere goederen voeren of doen vervoeren zal voorbij de tollen van Brabant, Limburg, Luxemburg, Gelderland, Graafschap Zutphen, Landen van Ravenstein en Herpen, enz., dan zijne eigene goederen en die zijner medepoorters, welke jaar en dag inwonende poorters waren. Get. Cattenburch.

673*a*. *18 Nov. 1703.*

Verzoek om schadevergoeding, uit Breda gedaan aan Schout, Schepenen en Regenten te Zundert op grond, dat de vijand genomen heeft twee paarden van de conducteurs van requestrant, die door genoemde regenten tot assistentie van de sauvegarde op 25 Juli l.l. aangehouden waren. (Handteekening onleesbaar).

674. *30 April 1704.*

Johan Philip Baron van Leefdael, heer van Waalwijk, Beek enz. als vader en voogd over Cornelia Joanna, verwekt bij wijlen zijne huisvrouw Henrietta van Vladeracken, draagt op aan den Raad en Leenhove van Brabant te 's-Hage het goed genaamd het Leenhof van Kerckhoven, gelegen onder Oisterwijk, ten behoeve van Petrus van Corsvarem, Graaf van Niel, kolonel te paard in Staten dienst, welke daarop met dit goed beleend is.

675. *7 April 1706.*

De erven van Elisabeth Jansen, weduwe Willem Raessen, te Diessen overleden, dragen over voor schepenen van Hilvarenbeek aan Johan Moonen de helft in een beemd, gelegen onder Diessen bij 't Hooghuis, — waarover als schepenen waren Laurijs van den Nieuwenhuijsen en Jan Dirk Bartels.

676. *14 Sept. 1707.*

Willem en Christoffel Dijnant, als lasthebbers hunner moeder Beatrix Criellaert weduwe Christoffel Dijnant, wonende te Gorinchem, dragen over voor schout en schepenen van Woudrichem aan Agatha Westerwolt, weduwe van den ritmeester Nicolaas van Winteroije, wonende aldaar, land gelegen onder Rijswijk en Woudrichem, — waarover waren als schout Benedictus Wittens en als schepenen Gerrit van den Havick en Cornelis Tauws.

677. *27 Juni 1709.*

De Staten van Holland en West-Friesland, uit aanmerking dat de kerk van Sleeuwijk geene andere inkomsten heeft dan ongeveer vijftig guldens 's jaars, zijnde de opbrengst der collecte en begrafenissen en dat dientengevolge de kerk met haar torentje, het predikants- en het schoolhuis niet konden worden gerepareerd zooals het behoorde, waardoor die gebouwen erg vervallen waren, vergunnen aan hare kerkmeesters eene loterij te doen houden van tweemaal honderdduizend guldens.

678*a*. *20 Juli 1709.*

Extract uit eene resolutie der Staten Generraal van dien datum voor de voorlezers, kosters en schoolmeesters in de Generaliteit, met eenige andere resoluties en reglementen voor die landstreek.

679*a*. *9 Oct. 1709.*

Franchois Cleijmans c. s. verkoopen voor schepenen van 's-Hertogenbosch een buitenhuis te Vught aan Godefridus Stappers, — waarover als schepenen waren Mathias de Vlamingh en Pieter 's Gravesande.

680. *8 Jan. 1710.*

Juffrouw Hendrina van den Heesacker, wonende te 's-Hertogenbosch als gemachtigde van Vrouwe Johanna de Bije, weduwe van Johan Ferdinand van Casteren, in zijn leven kapitein ten dienste dezer landen, in hare qualiteit van executrice testamentaire van Jacob de Bije, in leven notaris en oud procureur van 's-Hertogenbosch, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Pero de Cassemaior, notaris aldaar, drie cijnsen, gaande uit een huis, staande te 's-Bosch op den hoek der Karstraat (zijnde het huis genaamd St. Pieter), uit de Baronie van Cranendonck en uit goederen gelegen te Empel en Schijndel, — waarover als schepenen waren Jacob Lodewijk Sweerts de Landas en François van Blotenburgh.

681. *20 April 1716.*

Mr. Cornelis van Campenhout, chirurgijn, wonende in de Hoeven, als weduwnaar van Geertruid van Vlimmeren, draagt over voor schepenen van Hilvarenbeek aan Jan van Geffen huizing en landerijen aldaar gelegen, — waarover als schepenen waren Guillam Verhart en Michiel van de Sande.

682. *29 Nov. 1718.*

Isaac Baron van Cronstrom, brigadier en kolonel in Staatschen diensten voogd over zijne oudste dochter Christina Elisabeth Cronstrom, wordt door den Raad en den Leenhove van Brabant beleend met het Leenboek van de achterleenen, behoorende tot de goederen, gelegen

te Kerckhoven onder Oisterwijk, haar aangekomen bij koop van Cornelia Johanna Baronesse van Leefdael, Markiezin d'Asch.

683. *22 Dec. 1719.*

Johan Baron van Echten, heer van Echten, overste der infanterie in Staatschen dienst, als vader en voogd van zijne dochter Anna Christina, verwekt bij zijne overledene vrouw Christina Elisabeth Baronesse Cronstrom, doet opdracht en kwijtscheldіng voor den Raad en Leenhove van Brabant te 's-Gravenhage van haar goed genaamd het Leenhof van Kerckhoven, gelegen onder Oisterwijk, ten behoeve van Isaac Baron Cronstrom, brigadier in Staatschen dienst en kommandant van Veurne en Dixmuijden.

684*a*. *30 Dec. 1721.*

Testament, gemaakt te Amsterdam door Anna Catharina Luijken, weduwe van Gerrit van Oosten, wonende aldaar, ten behoeve harer kinderen.

685. *7 Oct. 1722.*

Albumblad, door Stephanus Johannes van den Velde gezegd Honselaer, *liefhebber der oudheit* zooals hij zich noemde, gewoond hebbende te 's-Hertogenbosch in de St.-Jorisstraat, beschreven voor Willem Blankaert, raad van Vianen en Ameijde.

686. *9 Dec. 1723.*

Jacobus Fiers, Mr. metselaar te Breda. draagt over voor schepenen aldaar aan Frederic de la Cochez, klerk ter secretarie aldaar, een huis en erf, staande in de Nieuwstraat aan de Kleine Brug aldaar. Hierover waren als schepenen Huijbrecht Jan Ooms en Thomas Ernst van Goor.

687. *19 Oct. 1724.*

De Raad en Leenhove van Brabant machtigt den eersten deurwaarder om ten verzoeke van Gijsberta van Berckel, weduwe wijlen Johan-Bapista Bonaerts Gijsbertszn, wonende te Osch, als moeder en voogdesse van Gijsbertus Bonaerts, opvolger in de erf-secretarie van Maasland bij doode zijns vaders en grootvaders, aan te zeggen aan Hendrik Carel van Sevenhoven om de secretarie van Berlicum en Middelrode te ontruimen.

688. *20 Jan. 1728.*

De Raad en Leenhove van Brabant, ten verzoeke van den meerderjarig geworden zijnde Gijsbert Bonaerts, erf-secretaris van Berlicum en Middelrode, gelast den eersten deurwaarder 's Hofs om de facto uit gemelde secretarie te zetten den persoon van Hendrik Carel van Sevenhoven,

689*a*. *23 Sept. 1729.*

De Kerkeraad der Hervormde gemeente te Eindhoven roept op de naburige predikanten om op 3 October 1729 in de consistoriekamer te Eindhoven te komen ten einde over het beroep te staan van Ds. Gerardus Thielen, predikant te Eijsden, die beroepen was als predikant van Eindhoven en Strijp in de plaats van wijlen Ds. Hermanus Cuijpers; met verklaringen der naburige predikanten, dat zij de oproeping ontvangen hebben.

690. *26 Juni 1731.*

Hendrik Willemsz. Smits en Gerit Ariëns op 't Hoog, wonende te den Dungen, verbinden zich voor schepenen van 's-Hertogenbosch tot de betaling van tweehonderd guldens aan Catharina van Geffen, weduwe Andries van Ravestijn, wonende te 's-Hertogenbosch. Hierover waren als schepenen Alexander Berend van Eijbergen en Jeremias Storm 's-Gravensande.

691. *17 Juni 1733.*

Voor schepenen der stad en landen van Niervaart gezegd de Clundert transporteert François van Riet, wonende te Hooge Zwaluwe, aan Simon Adriaan de Vries, wonende te Oosterhout, land gelegen te Niervaart. Hierover waren als schepenen Jacobus Buijl, Jacobus Hogendijk en Andries Saarloos.

692. *16 Nov. 1734.*

Hendrik Willemse Smits en Gerit Ariëns op 't Hoog, wonende te den Dungen, verbinden zich te betalen eene som van honderd vijftig guldens aan Gerard Janssen van Grinsven en Jan Teunisse Spierinx, als armmeesters te den Dungen. Hierover waren als schepenen der stad s-Bosch Daniël de Lobell en Ewoud Hendrik Storm van 's-Gravesande.

693 *1736.*

Orders aan het garnizoen van Bergen op Zoom, gegeven door den gouverneur van Rheede tot Ginkel.

694*a.* *7 Mei 1736.*

Thomas Jacobus baron van Wassenaer-Warmond, praepositus van de St. Servaaskerk te Maastricht, geeft kennis, dat hij met het beneficie van het in die kerk staand altaar der H. Cecilia begiftigd heeft Guilelmus Reijnerus Opvelt, geestelijke van het bisdom Luik.

695. *8 Jan. 1737.*

Willem Roels, gezworen klerk ter secretarie te 's-Hertogenbosch, als gemachtigde van de schuldeischers van Anna Botermans, weduwe Hendrik de Paap, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch een huis en erf, eertijds genaamd in St. Barbara nu de Eierkorf, staande aldaar in de Hinthamerstraat, aan Wijnand de Groot, burger van 's-Hertogenbosch, — waarover als schepenen waren Abraham Hubert en Jeremias Storm van 's-Gravesande.

696*a.* *23 Dec. 1737.*

Burgemeesters en schepenen der stad Eindhoven vernieuwen de kaart van het Brouwers-, wijntappers- en beenhouwersgilde aldaar.

697*a.* *9 Jan. 1738.*

Advies van Schepenen van 's-Hertogenbosch over de kwestie of de erfgenamen van Marten en Jacobus Eijmberts, die te St. Michiels-Gestel vermoord werden, gehouden zijn te betalen de kosten van de schouwing der lijken van dezen.

698*a.* *1 April 1738.*

Resolutie der Staten Generaal betrekkelijk het aanhouden van vagebonden in de Meierij van 's-Hertogenbosch.

699. *25 April 1739.*

Antoinetta van den Eijnde, als erfgenaam van haren eersten man Sr. Fredericus de la Cochez, geassisteerd door haren tweeden man

Sr. Anthonij Wiercx, Mr. knoopmaker te Breda, draagt over voor schepenen van Breda aan Gerhardus de Ridder, kapitein-luitenant in het regiment cavalerie van den Prins van Hessen-Philipsthal en zijne vrouw Gerharda Maria Dingemans een huis en erf, staande in de Nieuwstraat aldaar aan de kleine Brug, — waarover als schepenen waren Andries David Knollaert en Mr. Willem Hendrik Verbrugge.

700. *26 Juni 1739.*

Johan Louis Verster en Johan van Esch, als gecommitteerden van den polder van der Eijgen, dragen over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Lambertus van Rosmalen, wonende, te 's-Hertogenbosch, een morgen en vierde half land in de Boekenlaaren onder Empel, — waarover als schepenen waren Daniël Mobachius Quaat en Johan Philips van Eijs.

701*a*. *1740.*

Kwitantie ten behoeve van het schrijnwerkers-, kuipers-, draaiers en rademakers-gilde te 's Hertogenbosch.

702*a*. *31 Dec. 1740.*

Brief van St. Joh. Van den Velde gezegd Honselaer over den toenmaligen watersnood te 's-Hertogenbosch.

703. *23 April 1743.*

Wilhelmus van der Laagen, wonende te St. Michiels-Gestel, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Mr. Cornelis Ackersdijk, oud-raad en schepen dier stad, eene rente op de beden van Brabant, gevestigd in 1568 en eene schuldvordering op het dorp Lithoijen, — waarover als schepenen waren Johan Louis Vester en François van Paddenburg.

704. *23 Juli 1743.*

De Raad en Leenhove van Brabant approbeert ten verzoeke van Nicolaas Floris Lach, als voogd over de drie minderjarige kinderen van wijlen zijne zuster Catharina Lach, bij haar verwekt door haren man Cornelis Johannes Rijcken, alsmede ten verzoeke van dezen

laatste als vader en toezienden voogd van genoemde kinderen, — een accoord betrekkelijk de nalatenschap van Johanna Elisabeth de Pottere weduwe van Warnerus Lach, in zijn leven predikant te Bergen op Zoom, welke erflaatster bij haar testament tot hare eenige erfgenamen instelde hare kinderen, met namen Nicolaas Floris Lach, Catharina Lach, (de overleden huisvrouw van den tweeden suppliant), Johannes, Christina en Warnerus Adrianus Lach.

705. *5 Dec. 1743.*

De Raad en Leenhove van Brabant verleent venia aetatis aan Adriana Petronella van Bommel, oud over de 20 jaren, wonende te Bergen op Zoom, dochter van wijlen Adrianus van Bommel, in zijn leven burgemeester aldaar en van wijlen zijne eerste vrouw Maria Elisabeth van Uffele. (Zijne tweede vrouw was Johanna Helena Lindheijmer.)

706. *12 Aug 1745.*

Het Leenhof van het Markiezaat van Bergen op Zoom verklaart ontvangen te hebben van Cornelis Johannes Rijcken, als man en momboir van Adriana Petronella van Bommel, bij doode van haren vader Adrianus van Bommel, hulde en manschap wegens eene hoeve met cijns, staande in den Auvergne en aldaar in den 's Heer Boudespolder.

707*a*. *4 Juli 1746.*

De Raad en Leenhove van Brabant geeft provisie van daagsele tegen onderscheidene personen, die gelden verschuldigd zijn wegens salaris aan Mr. Willem Cornelis Ackersdijk, advocaat te 's-Hertogenbosch.

708. *19 Febr. 1750.*

Johan-Baptista Boonaerts, wonende te Osch, bekent voor schepenen van 's-Hertogenbosch schuldig te zijn vijfhonderd Caroli guldens tegen eene rente van vier en een half ten honderd aan Roelof Tibosch, koopman aldaar, — waarover als schepenen waren Jan van Heurn en Francis van Rotterdam.

709*a*. *31 Maart 1751.*

Brief van Hermanus, abt van Postel, (zonder adres), inhoudende bericht van terugzending van bagage en geld van iemand, die uit het noviciaat was teruggetreden.

710*a*. *1753 en 1754.*

Akten, betreffende het verkoopen van stedelijke ambten te Breda tot redres der finantiën van die stad.

711. *12 Mei 1756.*

Arnoldus Fabri, woonachtig te Wassenberg, en Jan van Roij, wonende te Schijndel, als man en momboir van Isabella Fabri, verkoopen voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Johan Hendrik Gombert, wonende aldaar, een huis, staande in de St. Jacobstraat aldaar, — waarover als schepenen waren Willem Bopp en Arent Verspijk.

712*a*. *25 Mei 1758.*

Reglement van de Vredemakers te Prinsenland.

713*a*. *1759 en volgende jaren.*

Verpachtingen der tienden te Driel door Martinus van Barnevelt, heer van Engelen en Vlijmen, burgemeester van Gorinchem.

714*a*. *20 Mei 1759.*

Uitgifte door Carolina gravin van Bentheim, douarière van Frederik graaf van Gronsveld, ambachtsvrouw van Werkendam, van eene erfpacht ten behoeve van Hendrik van der Mast, mr. timmerman aldaar.

715. *5 Sept. 1764.*

Johannes Ludovicus Schoutheet, griffier van den lande van Dendermonde, verheft voor den Raad en Leenhove van Brabant zijn leen in den Gegel onder Helvoirt, hem aangekomen als erfgenaam van Adriana Elisabeth Doncquers.

716. *23 Febr. 1765.*

Arnoldus Mahie, wonende te Vught, draaagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Godefridus van Osch, wonende aldaar, een huis, staande aldaar achter het Stadhuis, — waarover als schepenen waren F. C. Chombach en W. C. van Heemskerk.

717. *9 Oct. 1765.*

Albert Walraven, med. doctor te 's-Hertogenbosch, als regent van het Borger Weeshuis aldaar, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan Joseph. Perswiel een huis, staande in de St. Jacobstraat aldaar, — waarover als schepenen waren Anthonij Johan de Vlieger en Mr. Peter van Wullen.

718. *5 Dec. 1768.*

Dina Henrietta Baronesse van Cronstrom, douairière Deelen van Schonenburgh, verheft voor den Raad en Leenhove van Brabant het goed genaamd het Leenhof van Kerckhoven, gelegen onder Oisterwijk, haar aangekomen bij doode van haren broeder Daniel Isaac Baron van Cronstrom.

719. *27 Juli 1770*

Willem Smits, wonende te den Dungen, verbindt zich te betalen eene som van tweehonderd guldens aan den Heer Henricus Vorstenbosch, priester, wonende op het kasteel Zegenwerp onder St. Michiels-Gestel, ten behoeve van Maria Henrica en Anna Maria, dochters van Benedictus de Stockmans, ook wonende op Zegenwerp. Hierover waren als schepenen van 's-Hertogenbosch Ant. van Hanswijk en D. J. Saijer.

720. *18 Juli 1771.*

Johan Watrin als vader en voogd van Jacobus Watrin verheft voor den Raad en Leenhove van Brabant zijn leen, gelegen in den Gegel onder Helvoirt, hem voor zijnen genoemden zoon bij koop aangekomen van de erven Adriana Elisabeth Doncquers.

721. *17 Mei 1772.*

De Hooge Raad van Holland geeft ten verzoeke van Nicolaas Dragon zoo voor zich en als erfgenaam van wijlen zijnen broeder David Dragon en voorts ten verzoeke van de erfgenamen van Johan Dragon, allen erfgenamen van Maria Sohier, mandament van dagvaarding in appel tegen Joost Schimmelpenningh, gehuwd met Maria Dragon en diens crediteuren.

722. *20 Aug. 1773.*

Jan A. van Bergen, scheepstimmermansbaas te Groningen, draagt over voor Dr. Dirk Jan Nauta, geconstitueerden richter te Siddeburen, aan Pieter Jans Coster, schipper te Pekelaa, en zijne vrouw Margien Harms een nieuw gebouwd kofschip voor de som van 3675 guldens. Hierbij eene quitantie, transfix.

723*a*. *1 Juli 1774.*

Brevet door Koning Lodewijk van Frankrijk verleend aan den miniatuurschilder Gerard van Spaendonck om na het overlijden van Françoise Madeleine Basseporte te vervullen de betrekking van miniatuurschilder van Z. M. in den Jardin Royal des Plantes.

724. *20 Dec. 1775.*

Adriana Geertruda le Grand, weduwe van Casparus de Jong, Heer van Spanbroek, Spierdijk en Zuijdermeer, verheft voor den Raad en Leenhove van Brabant het goed, genaamd het Leenhof van Kerckhoven, gelegen onder Oisterwijk, haar aangekomen als erfgenaam van haren man.

725. *12 Jan. 1776.*

Joannes Stephanus van Gulick, in leven geneesheer te 's-Hertogenbosch, promoveert te Leiden tot doctor in de medicijnen.

726. *3 Oct 1777.*

Paspoort door den Kommandeur van Venlo, Carel August graaf van Rechteren, te Utrecht gegeven aan den ruiter Adriaan Haneveer, geboortig van Oosterhout.

727*a*. *31 Jan. 1780.*

Extract uit de resolutiën van den Raad van State betreffende het recht van het St. Jorisgilde van Lommel op de exercitie van de waag aldaar.

728*a*. *Maart 1783.*

Verzoekschrift van Regenten van Lommel aan den Raad van State om de tienden onder Lommel, behoorende aan het Kapittel van St. Pieter te Hilvarenbeek, in admodiatie te mogen houden; met goedgunstige beschikking daarop.

729*a*. *4 Maart 1783.*

Extract uit het dorps resolutieboek van Lommel betrekkelijk het indienen van voormeld verzoekschrift.

730*a*. *2 Jan. 1786.*

Oswalt Theodorus Tulleken, ambachtsheer van Rijswijk in het Land van Altena, stelt op den huize Rijswijk Abraham Antonij Heermans aan tot voorzanger en schoolmeester van die heerlijkheid.

731*a*. *26 Febr. 1786.*

Jan de Groot, Mr. schrijnwerker, verklaart voor den notaris G. Kerkhoff af te zien van alle actie tegen het schrijnwerkers-, kuipers- en draaiersgilde te 's-Bosch, ter zake van een kabinet, door een timmerman vervaardigd, dat uit het huis van Cornelis Willekes gehaald en wegens eene boete door bedoelden timmerman jegens het gilde beloopen ten voordeele van het gilde verkocht was, terwijl hij er eigenaar van was.

732*a*. *1786—1793.*

Vier brieven van C. Doers, president-schepen te Lierop, o a. over de jacht en de tienden aldaar aan den advocaat Ackersdijk als representant van den heer van Ghemen, rentmeester der Domeinen, geschreven op het laatst der achttiende eeuw in toen al niet meer gebruikelijk schrift.

733a. *15 Febr. 1788.*

Obligatie van het Vischkoopersgilde te 's-Hertogenbosch ten behoeve van het Metselaars-, timmerlieden, en leidekkersgilde aldaar.

734a. *1789—90.*

Correspondentie gevoerd tusschen den Raad en Leenhof van Brabant te 's Hage en B. Baron van der Borch te Breda, in diens hoedanigheid van drossaard der stad, baronie en lande van Breda, over de vraag of en op welke wijze het Officie Fiscaal van Brabant bevoegd is aanhoudingen of apprehensien te doen van personen, in de stad of baronie van Breda gedomicilieerd of aldaar zich ophoudende.

735. *16 Maart 1790.*

Theodorus Luijks, koopman te 's-Hertogenbosch, als gemachtigde van Adriana Mechtildis Petronella van Kerrenbroeck, geboren Gravin van Grimberghen, wonende te Brussel, draagt over voor schepenen van 's-Hertogenbosch aan den Heer Johannes Spierinckx, Roomsch pastoor, een huis en erf in de Postelstraat aldaar, thans door dezen bewoond wordende, grenzende aan de erven van de heeren Thomas van Rijckevorsel en van Wassenaer, heer van Onsenoort, — waarover als schepenen waren Mr. Jan Hendrik van Heurn en François Louis de Graffenried. Met de handteekening van den secretaris C. van Breugel. Deze verkoop geschiedde onder voorwaarde dat het huis zoude dienen voor een Roomsch kerkehuis.

736. *15 Jan. 1792.*

Brief door den Stadhouder Prins Willem V uit Breda geschreven over de vraag of eene resolutie, door de Staten van Friesland genomen omtrent den soldaat Hendriks, wel effect kan hebben buiten hunne provincie.

737a. *24 Juli 1794.*

Memorie van de Municipaliteit van Uitwijk betrekkelijk transporten en leverantiën gedaan voor de Fransche troepen, met nog eene rekening van 1793 van den waardsman van den banne van Zandwijck en eene aanstelling in 1779 van schepenen van Almkerk, Zandwijck c. a.

738a. *13 Oct. 1794.*

Order van Stadhouder Prins Willem V om te Gorinchem aan te houden de schepen, bevracht met de bagage van den Gouverneur van 's-Hertogenbosch, waarbij de raad (sub rosa), dat deze wel zal doen met te vluchten. (Hierbij bevindt zich het portret van Willem V).

739a. *15 Aug. 1795.*

Protest van eenige Municipalitieiten van het Kwartier van Oisterwijk tegen de verkiezing door de Kwartiersvergadering te Oisterwijk op 27 Juli 1795 gedaan van zes representanten.

740a. *25 Juli 1796.*

Resolutie van de Representanten van Bataafsch-Brabant om de tienden van Lommel aan deze gemeente in admodiatie te laten.

741a. *16 Juni 1797.*

Resolutiën van de Representanten van Bataafsch-Brabant alsvoor.

742a. *30 Jan. 1798.*

Obligatie der stad 's-Hertogenbosch ten behoeve van het Timmerlieden-, metselaars en leidekkersgilde aldaar.

743. *5 Juli 1802.*

Johannes Georgius Münch, geboortig van Zwolle, wordt te Duisburg gepromoveerd tot doctor in de medicijnen.

744. *3 Sept. 1804.*

Besluit van het Staatsbewind van de Bataafsche Republiek om aan W. J. Melchior, geboortig van Grave, gewezen kanonik van het gesupprimeerd Kapittel van Kranenburg, wegens het verlies zijner prebende een pensioen toe te kennen.

745a. *1813.*

Brief van den minister Gogel aan Hoppenbrouwers te Breda.

746*a*. *15 April 1815.*

Burgemeesters der stad Rotterdam vergunnen aan Coenradus Marinus van der Meulen, R. K. student in de godgeleerdheid, om binnen die stad bij zijne geloofsgenooten te collecteeren ten einde zijne studiën te kunnen voortzetten.

747*a*. *7 Juli 1827.*

Extract uit de notulen der Nederl. Huish. Maatschappij te 's Hertogenbosch, houdende de benoeming der commissiën voor de hoofdvakken ter bevordering van de Nationale Nijverheid.

23 Mei 1829.

Eigenhandig rapport van J. van Speijk, geschreven aan boord van Z. M. korvet Triton. (Hierbij bevindt zich eene afbeelding van het stuk van zijn lichaam, dat gebalsemd is).

749. *1854.*

Brieven van Ab del Kader, den Franschen dichter de Lamartine en den schilder N. Pieneman.

NASCHRIFT

Van eenige oorkonden, welke in den catalogus van Jhr. mr. de Bije voorkomen, vermeldde ik in dezen catalogus, dat zij weg zijn (*abest*). Ik deed dit, omdat ik ze niet vond in de collectie, welke door Jhr. mr. de Bije in zijnen catalogus beschreven werd. Ik heb thans echter reden om te veronderstellen, dat de meesten daarvan gekomen zijn onder de oorkonden, welke het Genootschap in zijn bezit kreeg, nadat de Bije zijnen catalogus had gemaakt en dat zij alzoo nog wel aanwezig zijn. Zoo zal dan zijn oorkonde n⁰ 11 n⁰ 8; n⁰ 27 n⁰ 26; n⁰ 30 n⁰ 46; n⁰ 37 n⁰ 38; n⁰ 167 n⁰ 168*a*; n⁰ 647 n⁰ 325. Er zullen derhalve maar enkele oorkonden werkelijk verloren geraakt zijn.

De volledige analyse van oorkonde n⁰ 8 is als volgt:

Woensdag na St. Vitus en Modestus, martelaren; 1342. De Deken van St. Maria, de Deken van St Jan en de Officiaal te Maastricht, pauselijke gemachtigden, rechtdoende in hooger beroep tusschen den Deken en het Kapittel van Oirschot ter eenre en Godefridus van Audenhoven, in diens hoedanigheid van rector of vicarius perpetuus der kerk van Wintelre, ter andere zijde, vernietigen de uitspraak van den Officiaal van Luik, die genoemden Rector in diens geschil over de tienden van Wintelre, welke door dezen in bezit genomen waren, in het gelijk en gemeld Kapittel in eene boete veroordeeld had, — waarna zij verklaren voor recht, dat de tienden van Wintelre aan meergemeld Kapittel moeten blijven en niet door Wintelre mogen geheven worden.

In oorkonde n⁰ 6*a* moet gelezen worden voor van Buseghem van Rasseghem; het jaartal van oorkonde n⁰ 19 moet zijn 1350 en de dag der oorkonde n⁰ 61 behoort te zijn: *des anderen daags na St. Bavo.*

Al de hiervoor beschreven oorkonden zijn op perkament, behalve die welke zich bevinden in de supplementaire doozen en de n°s 531, 685, 726, 736, 744, 748 en 749.

A. v. S. v. Y.

ALPHABETISCH REGISTER,

OP DE VOORNAAMSTE ONDERWERPEN, DIE IN DE OORKONDEN BEHANDELD ZIJN.

NOTA. *De cijfers geven aan de volgnummers der oorkonden.*

II.

HANDSCHRIFTEN.

NEDERLAND.

a. IN HET ALGEMEEN.

1 **Adversaria**. (Liber adversariorum miscellaneorum; handschrift uit het laatst der vorige eeuw, loopende over verschillende onderwerpen.)

2 **Bataafsche Rupubliek.** Memorie over de defensie - liniën der Bataafsche Republiek, door den eersten luitenant Van Swieten, 1801.

3 Redevoering door J. H. ten tijde der Bataafsche Republiek gehouden onder het motto: *Den moed der Patriotten is in alle zijne verdrukking den vijand zijner vijanden.*

4 **Bilderdijk**. Aanteekeningen van H. Palier betreffende Mr. W. Bilderdijk en vrouwe K. W. Bilderdijk.

Hendrik Palier, die dit handschrift maakte evenals zoovele andere, die hieronder zullen worden vermeld, was een afstammeling van den Hugenoot Charles Palier, die na de herroeping van het Edict van Nantes uit Frankrijk vluchtte en zich als boekdrukker te 's-Bosch vestigde. De oud-oom van Hendrik Palier was Johan Carel Palier, professor en predikant te 's-Bosch. Hendrik Palier werd aldaar 10 Juli 1785 geboren uit het huwelijk van Hendrik Palier en Arnolda Schouw (welke laatste na doode van haren genoemden man hertrouwde met Mr. Salomon Krul). Hij was ook boekdrukker en had zijne drukkerij in het huis, dat te 's-Bosch staat op den hoek der Markt en Kolperstraat en eerst heette *Het Gulden Lavoir*, daarna de *Vijf Vocalen.* Van het Prov. Genootschap was hij thesaurier en bestuurder. Hij huwde 1o. Amelia Sterk, 2o. Elisabeth Gerdina Van Hoften. Den 14 Juni 1853 stierf hij te 's-Bosch. Veel deed hij voor de geschiedenis van Noordbrabant en hare hoofdstad.

5 Aanteekeningen betrekkelijk Mr. Willem Bilderdijk.

6 **Boeken.** Lijst van oude en zeldzame Nederlandsche boeken.

7 Naamlijst van boeken, die in de XVII Vereen. Provinciën gedurende de XVe eeuw gedrukt zijn.

8 Dr. C. R. Hermans. De Boekdrukkunst in Nederland.

Dr. Cornelius Rudolphus Hermans, die dit handschrift vervaardigde, evenals zoovele andere, welke ook hieronder zullen vermeld worden, werd te Osch geboren.

Den 17 October 1834 aanvaardde hij het rectoraat der toenmalige Latijnsche school, thans het Gymnasium te 's-Bosch, welke betrekking hij tot aan zijn dood (14 Dec. 1869) bekleedde. Hij was bibliothecaris en bestuurder van het Prov. Genootschap; een groot deel van deszelfs verzamelingen werd door hem bijeengebracht; veel is het Genootschap dan ook aan hem verschuldigd. Vele zijner werken verschenen in druk. Hij bereikte den leeftijd van 64 jaren.

9 **Bonaparte.** Genealogie der familie.

10 **Burmannus.** Antiquitates Romanae van Petrus *Burmannus*. 2 Dln.

11 **Geschiedschrijvers.** De praecipuis patriæ historiæ scriptoribus.

12 **Gymnasia.** Handteekeningen van rectoren van gijmnasia en latijnsche scholen in Nederland. 1850.

13 Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans betrekkelijk de latijnsche scholen en gijmnasia in Nederland.

13*bis* Idem.

14 **Cl. Haus.** Jus publicum Belgicum.

15 **Hogendorp.** Dirk van. Verdediging van D. van H., geschorst gezaghebber van Java's Oosthoek, tegen de beschuldigingen door de Hooge Regeering te Batavia in 1798 tegen hem ingebracht.

16 **Kerkelijke zaken.** Dr. C. R. Hermans Analyse van charters betrekkelijk kerkelijke zaken in Nederland.

17 Idem.

18 Dr. C. R. Hermans, Verzameling van plakkaten en resoluties betrekkelijk kerkelijke zaken in Nederland. 1600—1793.

19 Dr. C. R. Hermans. Aanteekeningen betrekkelijk de R. Katholieke Kerk hier te lande.

20 Dr. C. R. Hermans. Aanteekeningen betrekkelijk de vroegere Kloosters in Nederland.

21 Idem.

21*bis* Memorie over de verdediging van de Maas door den luitenant van Swieten. 1842.

22 **Muntwezen.** Analytische opgave van de plakkaten en wetten, betrekkelijk het muntwezen in de Republiek der Ver. Nederlanden.

23 Verhandeling over de Noord- en Zuid- Nederlandsche munten.

24 Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans over oude munten en zegels.

25 Dr. C. R. Hermans. Munten der graven van Holland.

26 Dr. C. R. Hermans. Vermaarde Nederl. penningkundigen.

27 **Oranje-Nassau.** Genealogie van het huis.

28 **Plaatsbeschrijving.** H. Palier, alphabetische lijst van stads- en dorpsgezichten enz., in Nederland.

29 **Rederijkers** en Gilden. Beschrijving door Dr. C. R. Hermans.

30 **Schrijfcahier** van 1627.

31 *Nihil.*

32 **Smallenburg**. N. Dictata ad Instituta 4 Dln.

33 **Speijert Van Eijck.** S. Latijnsche gedichten.

34 **Staatsbewind** .in 1801. Alphabetische klapper op den buitengewonen secreten index van het Staatsbewind in 1801.

35 **Staten-Generaal.** Resolutiên van Hunne Hoogmogenden 1587—1600; 1604—1606; 1609—1622. 12 Dln. fol.

36 **Tienden.** Analijtische opgave van charters, plakkaten en resolutiën in zake het tiendrecht in Nederland. 1260—1813.

37 **Tollius.** H. Voorlezingen over de Nederduitsche spraakkunst 1733.

38 **Vrijmetselarij.** Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans.

39 **Waterstaat.** Verhandelingen over den. 2 Dln.

40 **Weijerman.** J. Campo. Nederduitsche gedichten.

41 **Wetgeving**. P. Van Slijpe. Diction. de la législation Française 1786—1813. 6 Dln.

Zegelkunde. Zie no. 24.

42 Afbeeldingen der zegels van de Graven van Holland.

b. DE VERSCHILLENDE PROVINCIËN.

NOORD-BRABANT.

Bij de catalogiseering der handschriften op dit gewest betrekking hebbende is tot grondslag genomen de historische indeeling van Noord-Brabant. Het is daarom, dat aan dit gedeelte van den catalogus voorafgaat de navolgende beschrijving van de verschillende gebieden, waaruit deze provincie bestond vóór 1795, zijnde het jaar waarin haar Brabantsch deel een afzonderlijk souverein gewest werd onder den naam van *Bataafsch Brabant*, na sedert 1629 *generaliteitsland* te zijn geweest. De gegevens voor deze beschrijving zijn geput uit eene lezing, die Mr. A. C. Bondam, rijksarchivaris te s-Bosch, hield in de algemeene vergadering van het Genootschap van 8 November 1899.

Noord-Brabant is naar hare historische indeeling een samenvoegsel van verschillende gebieden en gebiedsdeelen.

Vóór 1795 onderscheidde men het tegenwoordig grondgebied van Noord Brabant in:

A Een Brabantsch deel.
B Min of meer zelfstandige gebieden.
C Geldersche heerlijkheden.
D Een Hollandsch deel.
E Zeeuwsche streken.

Ad. A.

Tot het Brabantsch deel behoorden:

1o. De stad en meierij van 's-Hertogenbosch, verdeeld in

a. Stad en vrijheid, n.l. de stad den Bosch, met Orthen, Hintham en den Dungen.
b. Kwartier van Oisterwijk.
c. „ „ Kempenland (behalve Luiksgestel, dat in 1807 geruild werd tegen Lommel).
d. „ „ Peelland.
e. „ „ Maasland.

2o. De stad Grave en het land van Cuijk (waartoe behoorden Grave, Cuijk, St. Agatha, Haps,, Linden, Escharen, Gassel, Beers, Beugen, Rijkevoort, Neerloon, Mil en St. Hubert, Wanrooi, Oploo en Ledeakker, Sambeek, Maashees, Overloon en Vierlingsbeek.)

3o. De Baronie van Breda.

4o. Het Markiezaat van Bergen op Zoom, bestaande uit:
- *a.* De stad Bergen op Zoom met de (verdronken) heerlijkheid Hildernisse.
- *b.* Westkwartier.
- *c.* Zuidkwartier.
- *d.* Oostkwartier.
- *e.* Noordkwartier,

5o. De Prinselijke heerlijkheden:
- *a.* Steenbergen.
- *b.* Willemstad.
- *c.* Prinsenland.

Ad. **B**.

De zelfstandige gebieden waren:

1o. Het graafschap Bokhoven.

2o. Het graafschap Megen (waartoe behoorden Megen, Haren, Macharen en Teeffelen).

3o. Het land van Ravenstein (waartoe behoorden Ravenstein, Deursen, Demen, Neder- en Over Langel, Dennenburg, Huisseling, Herpen, Schaijk, Reek, Velp, Zeeland, Uden, Volkel en Boekel.

4o. De heerlijkheid Oeffelt.

5o. De Baronie van Boxmeer (Boxmeer en St. Anthonis).

6o. De heerlijkheid Gemert (met Handel).

Ad. **C**.

De Geldersche heerlijkheden waren:
- *a.* Oijen.
- *b.* Dieden.

Ad. **D.**

Tot het Hollandsch deel behoorden :

1o, Het land van Heusden (waartoe behoorden Heusden, Oudheusden, Elshout, Herpt en Bern, Hedikhuizen, Onsenoort, Engelen. Vlijmen, Baardwijk, Drongelen, Doeveren, Genderen, Eethen, Meeuwen, Babiloniënbroek, Heesbeen, Aalburg, Wijk en Veen).

2o. Het Land van Altena (waartoe behoorden Op - Andel, Neer - Andel, Giessen, Rijswijk, Woudrichem, Sleeuwijk, de Werken, Uitwijk, Almkerk, Emmikhoven c. a. en Hill).

3o Deelen van het Baljuwschap van Zuid-Holland, waartoe behoorden :

a. Een deel der Langstraat (waartoe behoorden de dorpen 's Gravemoer, Raamsdonk, Groot Waspik, 's Greveldùin Capelle, Besoijen en Sprang en de heerlijkheden Klein Waspik, Nederveen-Capelle, Zuidewijn Capelle, Vrijhoeven Capelle en Hendrik-Luijten- Ambacht.)

b. De ambachtsheerlijkheid Drimmelen en Stanthaze.

c. Drie ambachten van de Zuidhollandsche waard: Werkendam, Dussen Munsterkerk en Muilkerk.

4o. Vier hooge heerlijkheden van Holland :

a. Geertruidenberg (met Made).

b. Hooge en Lage Zwaluwe.

c. Zevenbergen.

d. Niervaart (of Klundert).

Ad. **E.**

Tot de Zeeuwsche streken bohoorden :

a. Hinkelenoord.

b. Nieuw Vosmeer.

Hoe na 1795 deze verschillende gebieden ten slotte zijn geworden de tegenwoordige provincie Noord-Brabant is voor dezen catalogus niet van belang te vermelden.

NOORD-BRABANT IN HET ALGEMEEN.

43 **Aardrijkskundig** woordenboek van N. Brabant.

44 Idem.

45 Aanteekeningen van Dr. C R. Hermans op het reisboek van *Antoninus* en de kaart van *Peutingerus*.

46 **Adres** en **reclamekaartjes** van N. Brabanters, verzameld door H. Palier.

47 **Ambten**. Resolutie der Staten-Generaal van 1 Octob. 1661 omtrent de verdeeling van het recht van vergeving der ambten in de Generaliteit, opgemaakt tusschen hen, Staten-Generaal, en den Raad van State.

48 **Bax.** Aanteekeningen betrekkelijk de N. Brab. krijgsoversten Paulus, Marcelis en Joan Bax.

49 **Belastingwezen.** La jurisprudence des charges publiques, réelles, personelles et mixtes dans la province et duché de Brabant, établie par les Edits des Princes et confirmée par des arrêts. Déduite en ordre par Messire Goswin comte de Wynants, cij-devant conseiller au conseil de Brabant. 1710. Een deel. (Binnen den band staat geschreven : *Je suis appartenant à Guillaume Pierre van Velpe, avocat au souverain conseil de Brabant, natif de la ville de Bois le Duc. résidant á Bruxelles*, 1725).

50 Tabellen voor het heffen van belastingen in N. Brabant voor 1790—92.

51 Procèsverbal des séances du conseil du Département des Bouches du Rhin en 1810, concernantes les contributions directes pour 1811. Tableau van de plans voor de plaatselijke belastingen in het Departement Brabant over het jaar 1810. 2 Dln.

52 **Beschrijving** van N. Brabant door N. G. van Kampen.

53 Beschrijving. (Gesch.-, Letterk.,- en Kerkelijke).

54 „ van N. Brabant door Dr. C. R. Hermans.

55 Aanteekeningen van H. Palier omtrent werken ten onderwerp hebbende de beschrijving van N. Brabant. 3 Dln. folio.

56 **Bevolking.** Statistiek der bevolking van N. Brabant in 1816 en 1817.

57 Volkstelling in N. Brabant op 1 Jan. 1818.

58 **Bidprentjes**. Verzameling van bidprentjes van bekende N. Brabanters.

59 **Boeken en boekdrukkers.** Dr. C. R. Hermans. Lijst van boeken over N. Brabant.

60 H. Palier. Recensie van werken over de provincie N. Brabant.

61 Aanteekeningen van H. Palier betrekkelijk boeken over platen, penningen en landkaarten van N. Brabant.

62 H. Palier. Lijst van boeken in N. Brabant gedrukt van 1476—1839. 2 Dln fol.

63 Alphab. naamlijst van N. Brabantsche boekdrukkers over 1484—1846. (Verg. Dr. C. R. Hermans Bijdragen II blz. 329 en vlgd).

64 **H. Bronnen**. Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans.

65 **Carillons**. Rapporten in 1840 uitgebracht door de Districts-commissarissen en Burgemeesters van N. Brabant over de carillons aldaar.

66 **Charters.** Analijtische catalogus van charters betrekkelijk N. Brabant, berust hebbende onder M[r]. W. C. Ackersdijck.

67 Id.

68 Analijtische opgave van charters betrekkelijk N. Brabant.

69 Dr. C. R. Hermans Analijtische opgave van charters betrekkelijk N. Brabant van 1099—1800. 7 Dln. (Vergel. de door hem uitgegeven Analijtische opgave van charters enz).

70 Dr. C. R. Hermans. Analijtische opgave van charters betrekkelijk N. Brabant en van resolutien van de Staten van Brabant. 1180—1662. 6 Dln.

71 Afschriften van charters betreffende verschillende plaatsen in N. Brabant.

72 Dr. C. R. Hermans. Opgave van boeken, waarin charters over N. Brabant te vinden zijn.

73 Aanteekeningen op de Brabantsche charters, voorkomende in de Opera Diplomatica van Miraeus.

74 Afschriften van charters betreffende N. Brabant.

75 **Crimineele zaken.** Processtukken behoorende tot procedures in crimineele zaken gevoerd in de 17e en 18e eeuw.

76 **Departementaal Bestuur van Brabant.** Resolutiën over 1800—1805 van den Commissaris van het Uitvoerend Bewind der Bataafsche Republiek bij het Departementaal

Bestuur van de Dommel, als speciaal belast zijnde met het in bezit nemen der landen, door de Fransche Republiek aan de Bataafsche bij transactie van 5 Januari 1800 afgestaan. Resolutiën van den Agent van inwendige politie en toezicht op de dijken, wegen en straten der Bataafsche Republiek van 1802.— Resolutiën van het Staatsbewind der Bataafsche Republiek van 1802.— Resolutiën van het Departementaal Bestuur van Brabant van 1803, voornamelijk betreffende het in bezit nemen van het Graafschap Megen, het Land van Ravenstein en Oeffelt. Extracten uit het verbaal van den Landdrost van Brabant van 1809.

77 Extracten uit het register der resolutiën van den Raad van Finantiën in het Departement Braband van 1805 — 1806.

78 Correspondentie van den Inspecteur der nationale middelen te lande in het Departement Brabant met den opziener derzelfde middelen in het ressort 's Bosch over 1807 — 1808.

79 Idem over 1809.

80 Correspondentie van den Inspecteur der nationale middelen te lande in het Departement Brabant met den onder-inspecteur derzelfde middelen in het ressort 's Bosch over 1810.

81 **Departement des Bouches du Rhin.**
Stukken betreffende de Préfecture van het Departement des Bouches du Rhin over 1811 — 1813. Agenda voor le Conseil Géneral van dit departement van 10 Maart 1813. Zie nog n°. 51.

82 Stukken betreffende genoemde Préfecture en processenverbaal van verkoopingen van domeingoederen, als inculte gronden en tienden, door het Domeinbestuur van gezegd Departement in 1811 gehouden.

83 Journal des évènements dans le Département des Bouches du Rhin depuis le 11 Dec. 1813 — 27 Jan. 1814 par le sécretaire général J. Linsen.

84 Journal contenant les principaux évènements survenus dans le Département des Bouches du Rhin et les mesures prises par Mr. le secrétaire général (J. Linsen) depuis le 11 Déc. 1813, jour oû il a été delegué par Mr. le Préfet pour le remplacer dans ses fonctions, jusqu' à 20 Jan. 1810. (betreft voornamelijk 's Bosch.)

85 **Encyclopaedie** van N. Brabant. Alphabethische verzameling

van aanteekeningen en stukken betrekkelijk allerlei N. Brabantsche onderwerpen, bijeengebracht door H. Palier. Tien Dln fol.

86 **Fabriekwezen**. Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans over het fabriekwezen van N. Brabant over 1800 — 1850.

87 Alphab. overzicht van het fabriekwezen in het Département des Bouches du Rhin in 1812.

88 Staat van de fabrieken en trafieken in N. Brabant in 1817.

89 **Geestelijkheid.** Veertien brieven en andere stukken van Brabantsche geestelijken, waaronder eene kennisgeving van Bisschop Masius van 27 Sept. 1610.

90 **Genealogiën** van N. Brab. geslachten.

Aa, van Randerode genaamd van [der,
Adama, Pijbes d'
Berckel, van
Bergen op Zoom, heeren van
Zie no. 562.
Bonebacker.
Does, van der
Dynasten (Dr. C. R. Hermans geneal. aanteekeningen betrekkelijk N. Brab.)
Enckevoirt, van
Endevoets.
Gerwen, van
Grevenbroeck, van
Gruijter, de
Hanewinckel.
Heusden, heeren van
Zie no. 497.
Honselaer, van.

Jeger, de
Kessel, van
Leefdael, van
Meulen, van der
Millinck.
Muijckens.
Proening van Deventer.
Raet, de
Scheffers (of Schoeffer) 2 stuks
Spoor.
Steinlagen.
Steenhuijs, van
Verheijen.
Voocht, de
Water, van de

91 Stickers.

92 **Generaliteitsland**. Vertoog door baanderheeren, edelen en steden van Brabant aan de Staten Generaal gedaan om Brabant niet als generaliteitsland te beschouwen maar haar ook deel te. doen hebben aan 's lands regeering. 1648. (zie ook Deel I no 571 **a**).

93 **Geschiedenis**. Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans op de Commentarii de bello Gallico van C. J. Caesar met betrekking tot N. Brabant.

94 H. Palier. Geschiedenis van N. Brabant tot 1830.

95 Dr. C. R. Hermans. Proeve eener beknopte geschiedenis van N. Brabant.

96 Dr. C. R. Hermans. Beknopte geschiedenis van N. Brabant voor de jeugd van de vroegste tijden tot het jaar 1300.

97 Geschiedkundige aanteekeningen betrekkelijk N. Brabant.

98 H. Palier. Geschiedenis van N. Brabant maandsgewijs gerangschikt tot 1850 toe.

99 Chronologische opgave der geschiedkundige bijzonderheden betrekkelijk N. Brabant over 1747 — 1792, welke voorkomen in de Nederl. Jaarboeken.

100 Dr. C. R. Hermans. De staatkundige toestand van N. Brabant in 1781.

101 Id. De gebeurtenissen van N. Brabant in 1795.

102 Merkwaardige gebeurtenissen in N. Brabant voorgevallen tusschen 1850 en 1853.

103 **Grafzerken.** Alphab. lijst van personen, die in N. Brabant onder grafzerken begraven lagen, voornamelijk getrokken uit Le Roy Théâtre Sacré du Brabant en een handschrift van M. H. van Heurn.

104 Afbeeldingen, gemaakt door Jhr. H. B. Martini van Geffen en anderen, van grafzerken die in 1842 nog aanwezig waren in: de Herv. Kerk te Helvoirt; R. K. kerk te Boxtel (met eene afbeelding van die kerk en de daaarbij staande grafkapel der familie de Hartitzsch); R. K. kerk te Cuijk; R. K. kerk te Beugen; voormalige kerk te Haaren (bij Oisterwijk); Herv. Kerk te Leur bij Etten; R. K. kerk te Bokhoven; voormalige R. K. kerk te Esch en de Herv. kerk te Zevenbergen; grafzerk te Oisterwijk; grafzerk van mr. Cornelis Jan Wouter Nahuijs, heer van Burgst, op het Kerkhof Zuilen nabij Breda; grafzerk in de R. K. kerk te Grave; id. te St. Michiels-Gestel; id. te Someren; grafzerken in de voormalige R. K. kerk te Eindhoven; afbeelding van een kerkraam, vermoedelijk gestaan hebbende in de R. K. kerk te Megen; afbeeldingen van kerkramen, gestaan hebbende in de R. K. kerk te Mierlo; grafzerken in de R. K. kerk te Oirschot; idem op het R. K. kerkhof te Tilburg; grafzerk te Aalburg.

105 **Haardsteden.** Diverse aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans,

waaronder een extract uit het register van hertellingen der haardsteden in N. Brabant van 1437.

106 **Heerlijkheden.** Lijst der heerlijkheden in N. Brabant mitsgaders der namen en woonplaatsen harer eigenaars, opgegemaakt in het begin der 19e eeuw.

107 Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans betrekkelijk N. Brabantsche heerlijkheden.

108 Project schadeloosstelling aan de eigenaars van heerlijkheden in N. Brabant te betalen voor het gemis van het recht van voordracht van administratieve ambtenaren van ± het jaar 1820.

109 Project schadeloosstelling aan de eigenaars van heerlijkheden in N. Brabant wegens het verlies van voordracht van schout en secretaris van ± het jaar 1820.

110 **Mr. C. G. Hultman.** Stukken betreffende mr. C. G. Hultman, benoemd tot gouverneur van N. Brabant in 1814.

111 Letterkundige verhandelingen van mr. C. G. Hultman.

112 Catalogus philologicus librorum rariorum ex variarum scientiarum generibus et ex typographiae incunabilis in bibliotheca Hultmanniana asservatorum. 3 Dln fol.

113 **Hertogen van Brabant.** Hunne vazallen. Zie no. 100.

114 **Hervormde Kerk.** Reglement van orde voor het Prov. Collegie van toezicht op de kerkelijke administratie der Hervormden in N. Brabant van 1836.

115 **Jaarmarkten.** Rapport van den Prefect van het Département des Bouches du Rhin van 1811 over de jaarmarkten in N. Brabant.

116 **Jacht**. Een zeer oud register, inhoudende de afschriften van zes ordonnantiën, rakende het recht van de jacht en warande in Brabant, uitgevaardigd door Hertog Philips van Brabant 16 Febr. 1452; 12 Juni 1454; 24 Febr. 1454; 22 Maart 1459; 10 Dec. 1460 en 2 April 1456; de laatste is een volledig jachtreglement. Geen dezer ordonnantiën komt voor in de plakkaatboeken van Brabant of in den Codex Belgicus van Anselmus.

116 *bis.* Extract uit een plakkaat van Philips II van Spanje op de warandmeesterschappen van 26 Febr. 1568 (verbodsbepaling tegen het vangen of schieten van reigers, veldhoenders en duiven).

117 **Kasteelen.** Rapports sur les châteaux et monuments antiques de l'arrondissement de Nimègue, (waaronder behoorden de voormalige Kantons Boxmeer, Grave en Ravenstein). 1810. Copie.

118 **Kerkelijke geschiedenis.** Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans betrekkelijk de kerkelijke geschiedenis van N. Brabant.

119 **Kermissen.** Rapport van den Prefect van het Département des Bouches du Rhin van 1811 over de kermissen in N. Brabant. Zie no. 115.

120 **Kloosters**. Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans betrekkelijk de kloosters in N. Brabant in 1526.

Klokkenisten. Lijst van N. Brabantsche klokkenisten Zie no. 61.

121 **Kronijk.** *Dit is de Cronike van Brabant ende van Grimbergen, daerinne gestelt worden de oorlogen, die de hertogen van Brabant hadden tegen de heeren van Grimbergen ende is uijt een Cronicke in Rijme in prose verandert* (met vele wapens).

122. **Lager Onderwijs**. Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans betrekkelijk het lager onderwijs in N. Brabant over 1800 — 1850.

123 **Landbouw.** Prijsverhandelingen over den landbouw in N. Brabant 1841 — 1843.

124 **Landdrost.** Extracten uit de verbalen van den Landdrost van Brabant over 1809.

125 Id. Zie no. 76.

126 **Latijnsche scholen** Dr. C. R. Hermans. De geschiedenis der Latijnsche scholen in N. Brabant.

127 **Leenrecht.** Afschriften van oude stukken rakende het leenrecht in Brabant.

128 *Dit is d' boecke van den Leenhove in Brabant*, zijnde een band inhoudende : de manier van procedeeren in zaken van leenrecht ; het leenrecht van Brabant ; het leenrecht van den huize van Bierbeke ; het leenrecht van Aerschot ; het leenrecht van Santhoven ; het leenrecht van de Genadigste Vrouwe van Brabant ; het leenrecht van den Abt van Ynden te Kortrijk ; costuimen der stad Brussel ; formulieren van akten, gebruikelijk te Rijssel, Doornik enz. ; willekeuren van Zevenbergen van 1519 ; order van justitie der stad en lande van Breda van 1554 ; costuimen

en municipale rechten der stad en jurisdictie van Breda van 1573. Hierbij is nog gevoegd: Costuimen of ordonnantiën van leenrechten van den Leenhof van Oud- Herlaer (onder St. Michiels- Gestel) met de rol van dat Hof over 1613 en 1614.

129 **Lodewijk XIV.** Beschouwingen over het recht van Zijne Majesteit Lodewijk XIV van Frankrijk op het Hertogdom Brabant en de graafschappen Henegouwen, Namen enz. wegens zijn huwelijk met Maria Theresia van Spanje. Handschrift uit zijnen tijd.

130 **Monumenten.** Statistieke gegevens over N. Brabant 1815 — 1850. Hierbij eene opgave van de gedenkteekenen en merkwaardige gebouwen, zich in N. Brabant bevindende en van de beroemde personen, die aldaar geboren zijn. Volgens deze opgave bevonden zich gedenkteekenen of merkwaardige gebouwen te Bergen op Zoom, Bokhoven, Breda, Grave, Heusden, Megen, Oosterhout, Schijndel, Zevenbergen en Zundert. Zie ook nog no. 117.

Zie nog onder **grafzerken** no. 104.

131 **Munten en Penningen.** Aanteekeningen van H. Palier over N. Brabantsche penningen. Zie ook nog no. 61.

132 Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans over N. Brabantsche munten. Zie ook nog no. 265.

133 Dr. C. R. Hermans. Over munten en penningen van N. Brabant.

134 Catalogus der munten en penningen, behoorende tot de verzamelingen van het Prov Genootschap, opgemaakt door den oud-kolonel der genie Noot.

135 **Noordbrabanters.** Handteekeningen van voorname Noordbrabanters van het jaar ± 1850.

136 Dr. C. R. Hermans. Verhandeling over de wetenschappen en schoone kunsten, welke in N. Brabant gebloeid hebben en door N. Brabanters beoefend zijn.

137 H. Palier. Alphabetische lijst van beroemde, geleerde en aanzienlijke N. Brabanters.

138 Alphabetische lijst van N. Brabanters, die van 1685 — 1845 promoveerden, met vermelding der onderwerpen hunner dissertaties.

139 Lijst, opgemaakt door H. Palier van N. Brabanters, die op dissertaties of theses promoveerden.

140 H. Palier. Alphabetisch register van N. Brabanters, die op dissertaties promoveerden.

141 Id. van N. Brabanters, die op dissertaties en theses promoveerden.

142 **Oeconomische toestand**. Besluit van Koning Lodewijk Napoleon van 3 Mei 1809 om verbeteringen aan te brengen in den toestand der provincie N. Brabant en daartoe aanwijzende eene som van fl. 500.

143 **Onderwijs.** Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans over het onderwijs in N. Brabant in de eerste helft der 19e eeuw.

144 **Oorkonden**. Lijst van oorkonden, betrekkelijk Bergen- op Zoom, Breda, Geertruidenberg, 's Hertogenbosch, Heusden, Ravenstein, en Steenbergen, getrokken uit het Generaal-register der archieven, berustende in het Rijksarchiefgebouw te Brussel. Zie nog in Ve. charters no. 66 en volg.

Organisten. N. Brabantsche Zie no. 61.

145 **Oudheden** van N. Brabant. Brieven daarover door onderscheidene geleerden geschreven aan Dr. C. R. Hermans.

146 Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans over N. Brabant's oudheden.
Id.

147 **Overstroomingen**. Handelingen der centrale en permanente commissie tot leeniging der waterrampen in N. Brabant over 1850.

148 Dr. C. R. Hermans. Geschiedenis der overstroomingen langs de Maas in N. Brabant.

Penningen Zie munten en.

149 **Plaatsbeschrijving.** Dr. C. R. Hermans. Aanteekeningen over de verschillende gemeentens van N. Brabant.
Zie nog 61.

150 **Polderreglement.** Beantwooording eener prijsvraag van het Prov. Genootschap over het aanbrengen van verbeteringen in het Polderreglement van N. Brabant, in 1856.

151 **Portretten**. H. Palier. Lijst van portretten van personen, die in N. Brabant lieden van beteekenis waren.

152 Dr. C. R Hermans. Opgave der werken, waarin portretten van N. Brabanters te vinden zijn.

153 **Privilegiën**. Verzameling van privilegiën, ordonnantiën, enz., rakende het Hertogdom Brabant in het algemeen, doch

grootendeels de stad 's Bosch in het bijzonder, van 1191 — 1549. (Handschrift uit de 16e eeuw). Een deel.

154 **Procesrecht en diversa.**

Een band inhoudende:

a. privilegie door de Aartshertogen Albertus en Isabella aan die van Oisterwijk gegeven.

b. bericht van de Rekenkamer van Holland op de missive van het Hof van Holland aan de Staten Generaal, concernerende het betalen aan en laten genieten van traktement door den advocaat-fiscaal en procureur-generaal mr. Wolphert Nobeling gedurende den tijd, dat mr. Andries Hofland als zoodanig was geschorst.

c. bericht aan het Hof van Holland op het request, door mr. Hofland ingediend over het sub **b** vermelde

d. Consideratiën omtrent diens provisioneele schorsing.

e. memoriën omtrent hetgeen in cas van reformatie te observeeren is.

f. notulen in een cas van purge van 1760. (betreft Sebastiaan Kuijpers, notaris en procureur te Woudrichem en schout en secretaris van Almkerk, die impetrant van mandament van purge was contra Jacob Philip baron van Boetzelaer, baljuw van Woudrichem en het land van Altena enz).

g. memoriën over defaulten en derzelver purge.

h. memorie over het verzoek tot legitimatie der kinderen, gesproten uit het huwelijk van Urselke Cornelis, verlaten huisvrouw van den Engelschman Rogier Mylors, met Cornelis Janze Visser, 1648.

i. missive der Staten van Zeeland aan het Hof van Holland over verleende mandamenten en provisiën van justitie zoo in criminalibus als in civilibus.

j. advies van den Raad van Brabant aan de Staten Generaal over het verleenen van mandament van reformatie in criminalibus (betreft eene procedure van mr. G. de Jong, drossaard van Beek en Donk, tegen Dirck Cleene).

k. deductie om aan te toonen het recht van surintendance, competerende aan baljuw en leenmannen van Voorne over de politie en regeering van het platteland van Voorne.

l. grieven, die de advocaten hebben tegen de nieuwe ordonnantie op het declareeren van hun salaris (1659).

m. Kort begrip der grieven, door de advocaten over gezegde ordonnantie aan den Hoogen Raad medegedeeld (1659).

n. idem der procureurs (1659).

o. resolutie der Heeren Raden van het Huis van Bergen- op Zoom, concernerende het vergeven van kleine bedieningen in den Oudenbosch (22 October 1738).

p. articulen der landrechten van Cuijk, door Keizer Karel V 18 Aug. 1550 verleend.

q. memorie, waarom aan Peter Verwout in zake c[a] Otto van Wijhe, heer van Echteld, de revisie behoort te worden toegestaan.

r. manier van procedeeren in Gelderland.

s memorie omtrent het generaal verband te 's Bosch in gebruik zijnde.

t. missives daarover aan den Raad van State en processtukken daarover

u. memorie in zake mr. Adriaen van der Mieden, raadsheer in den Hove van Holland, contra den Procureur-Generaal van Holland, Zeeland en West-Vriesland. 1744.

155 **Raad en Leenhof van Brabant**. Uittreksel uit de civiele rol van den Raad en Leenhof van Brabant te 's Hage van af 1586 tot 1795. 3 Dln folio.

156 Uittreksels uit de crimineele rol van gemelden Raad v. 1634—1795.

157 Adviezen en missiven van gemelden Raad van 1695 – 1795. 7 dln folio.

158 Resolutiën van gemelden Raad van af 25 Febr. 1586 tot 9 Sept. 1795. (handschrift van mr. Benjamin van Engelen van Strijen, geb. te Bergen op Zoom 5 Dec. 1732 en gestorven te Goes 28 Mei 1808). 11 dln folio en een alphabetisch register.

159 Alphabetisch register op de vier eerste deelen der Resolutieboeken van gemelden Raad, beginnende met het jaar 1591 en eindigende met het jaar 1722. Dit register werd in 1723 gemaakt door mr. N. Vegelin van Claerbergen, raad-ordinaris in gemelden raad.

160 Uittreksels uit de dagelijksche notulen van gemelden Raad van af 13 Juni 1681 tot 19 Dec. 1766.

161 Aparte notulen van gemelden Raad, van af 2 Febr. 1788 tot 30 Oct. 1793, gehouden in absentie van mr. W. Van Laar, eersten presideerenden raad, en mrs Nicolaas Willen Hartman

Daniel Steijn Parvè en Lambert Engelbert van Eck, omdat deze heeren zich moesten onthouden van het geven van beslissing in de zaken, welke op de Patriotten betrekking hadden.

162 Notulen tot verzoeken van default in verschillende actien of processen voor gemelden Raad gevoerd met de daarop gegeven appointementen van 1608—1692.

163 Pagegaai of formulierboek ten behoeve van gemelden Raad.

164 Idem.

165 Extracten uit eenige resoluties van gemelden Raad v. 1632—1756.

166 Uittreksels uit de registers der communicatoire processen voor gemelden Raad gevoerd, beginnende met 30 April 1633 en eindigende met 22 Dec. 1699.

167—169 *Nihil.*

170 Copiën van eenige sententiën van gemelden Raad van af 1580 tot 1794.

171 Manier van procedeeren voor gemelden Raad.

172 Collectanea, rakende den stijl van procedeeren voor gemelden Raad.

173 **Raad van State**. Alphabetische klapper op eenige resolutiën van de Staten Generaal en den Raad van State, betreffende Staats-Brabant. R. — Z.

174 **Recht**. Plakkaat van Keizer Karel V op het beneficie van cessie van 30 Aug 1536 Zie No. 270.

Privilegie van Hertogin Johanna van Brabant van 15 Juli 1384 omtrent de praescriptie van schuldvorderingen en verjaring van cijnsen, alsmede twee getuigenverklaringen in turba van 1564 over deze verjaringen. Zie No. 270.

175 *Verzameling van 's landts en stadts ordonnantiën op de huwelijks saaken op versoek van de Magistraat der Hoofdstadt 's Bosch bij den anderen gebragt door mr. Antony Martini, pensionaris der voorsz stadt 1767. Een deel.*

176 Matrimonieel handboek of pit en merg uit het Echtreglement en andere plakkaten en resolutiën op het trouwen in de Generaliteit.

177 Alphabetische klapper op eenige onderwerpen van Oud-Brabantsch recht.

178 Annotationes ad Decisiones D. Stockmans, factae ab Gerardo Vreven, Supremae Curiae Brabantiae fiscali,

179 **Rederijkers**. Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans over Rederijkers in N. Brabant.

180 Diverse aanteekeningen betrekkelijk de Rederijkerskamers in N. Brabant.

181 **Resolutiën**. Dr. C. R. Hermans. Analytische opgave van resolutiën, ordonnantiën en reglementen betrekkelijk N. Brabant van 1649—1800.

Analytische opgave der resolutiën van de Staten van Brabant. 1180—1662. 6 dln. Zie no 70. Zie nog no. 190.

182 Lijst der wetten en besluiten, betreffende Noord-Brabant, voor zooverre die staan in het Staatsblad van 1813—1820.

183 **Rupsen**. Beantwoording eener prijsvraag, die in 1839 door het Prov. Genootschap over de rupsen is uitgeschreven.

Schilders, teekenaars en graveurs. H. Palier. Lijst van N. Brab schilders. Zie no 61.

184 Bijdragen over N. Brabantsche schilders, teekenaars en graveurs.

185 **Schrijvers**. Letterkundig Noord-Brabant. Aanteekeningen van H. Palier omtrent N. Brabantsche schrijvers. 6 Dln folio.

186 Briefwisseling door H. Palier gevoerd over de samenstelling eener letterkundige geschiedenis van N. Brabant.

187 Alphabetische lijst van N. Brabantsche schrijvers, door H. Palier opgemaakt.

188 Dr. C. R. Hermans. Alphabetische beschrijving van N. Brabantsche schrijvers.

189 N. Brabantsche Letterkundigen. 6 Dln.

190 **Staatsbrabant**. Extracten uit het Register der Resolutiën van het intermediair administratief bestuur van Staats-Brabant van 1795— 1799. Een portefeuille.

Zie nog no. 76.

Staten Generaal. Alphabetische klapper op eenige resolutiën van de Staten-Generaal betreffende Staats-Brabant. O—Z. Zie no. 173.

191 **Statistiek** van N. Brabant over 1813 — 1816.

192 Id over 1813 — 1818.

Statistieke gegevens voor N. Brabant van af 1815 — 1850. Zie no. 130.

Tiendrecht. Zie no. 82.

193 **Tollen**. Stukken, betreffende den Grooten Brabandschen

Swijgende Landtol, Geleijde en Paardegeld (in een portefeuille, waarin nog een register van de ordonnantiën, reglementen enz. van 's Bosch van af 1676 — 1729).

194 Rol der procedures, gevoerd door de pachters van gezegden tol voor de Leen- en Tolkamer der stad en Meierij van 's Bosch van af 1748 — 7 April 1791. Een register.

195 Oude aanteekeningen betrekkelijk: *De Groote Brabandse zwijgende Landtol, Gelijde en Paardegeld.* Een portefeuille.

196 Extract uit het conclusieboek van 's Bosch, houdende dat de pachter van gemelden tol zich zal gedragen naar de instructie voor de pachters van dien tol in 1610 gemaakt.

Deductie van Johan Heeren, koopman te 's Bosch, tegen de erven van Willem van Hanswijk, pachter van den Landtol en de in deze zaak gewezen vonnissen. Zie no. 428.

197 Verpachtingsconditiën van gezegden tol in 1779.

198 **Verdediging.** Beschrijving van de waterlinie te maken tot versterking van het frontier tusschen de Schelde en de Maas. 1777.

Memorie over de verdediging der Zuidelijke grenzen van Nederland tussche de Maas en de Schelde, door den majoor Geij. 1831.

Wetenschappen. Verhandeling over de wetenschappen en schoone kunsten, welke in N. Brabant gebloeid hebben. Zie no. 136.

St. Willebrordusputten. Rapporten van de Districtssommissarissen en burgemeesters van N. Brabant over de St. Willebrordusputten aldaar, 1840. Zie no. 65.

Woeste gronden. Uitgifte van gemeentegronden in Staatsbrabant. Zie no. 74.

199 Beschrijving van de streken in N. Brabant, alwaar woeste gronden gevonden worden, van ± het jaar 1840.

Verkoop van woeste gronden. Zie no. 82.

2. DE MEIERIJ VAN 's-BOSCH.

DE MEIERIJ IN HET ALGEMEEN.

200 **Aa** rivier de. Procesverbaal van schouwvoering dezer rivier van af Helmond tot 's-Bosch van 14 Aug. 1498. Copie.

201 **Allerhande zaken.** *Registers van zaaken rakende de Stadt en Meijerij van 's Bosch*, loopende over de jaren 1525—1795 en bevattende resolutiën en ordonnantiën, als op de aannemingen, accijnsen, ambten, armwezen, Begijnhof, beden, begrafenissen, besmettelijke ziekten, blokmeesters, baanderheeren, bruggen, cijnsen, crimineele zaken, dijkwezen, de Dieze, gilden, gemeentegronden, handel, hoogschouten, houtschat, jacht, kerken, kloosters, krijgswezen, kwartierschouten, landbouw, leenen, marktwezen, muntwezen, onderwijs, paapsche stoutigheden, pegge, pootrecht, predikanten, priesters (Roomsche), politiewezen, privilegiën, posterij, rentmeesters, rouwmantels, secretariaten, schutterijen, straatwegen, tiendrecht, tollen, veenderijen, veeren, vestingwerken, visscherij, weeshuizen, zwanendrift. 12 banden en 1 alphab. register.

202 Registers van allerhande stukken betreffende de stad en Meierij van 's Bosch (benevens een paar stukken betrekkelijk de baronie van Breda), loopende over de jaren 1547—1738, als plakkaten der Hertogen van Brabant; resolutiën der Staten Generaal; beschikkingen der Schepenbank van 's Bosch; privilegiën der stad 's Bosch; stukken betreffende de stad en Meierij van 's Bosch gedurende den Tachtigjarigen oorlog; procedures der stad 's Bosch tegen schepenen van dorpen in de Meierij; rechten der stad 's Bosch op de executiën harer vonnissen; vertoogen der Baanderheeren, Edelen en steden van Brabant, dat de provincie Brabant deel behoort te hebben aan 's lands regeering; beweerd recht der Staten Generaal om inzage te nemen van de rekeningen der stad 's Bosch; bewering der stad 's Bosch, dat zij recht heeft om hare magistraat te benoemen; deducties, dat de stad en het land van Megen, alsmede de stad en het land van Ravenstein tot de Meierij van 's Bosch behooren; opneming der rekeningen der stad 's Bosch; verplichting der stad 's Bosch om te betalen de ordinaris groote of kleine bede; klachten

der stad en Meierij van 's Bosch over de belastingen, die hare bewoners meer moeten opbrengen dan die der andere provincies; secretarissen en notarissen in de stad en Meierij van 's Bosch; geschil tusschen Rogier van Leefdael, heer van Deurne en de ingezetenen van die heerlijkheid over de rechten, welke hem daarop toekomen; J. R. Keppel, hoogschout der stad en Meierij van 's Bosch; klacht van de familie van Pieter Pacqui, burger van Breda, over een vonnis van het gerecht aldaar; deductie van het recht der heeren en stad Breda, benevens der andere steden en vrijheden van Brabant om in alle crimineele zaken te vonnissen bij arrest; enz.; 3 banden, over 1547 — 1738 en 1 dl. folio over 1570 — 1585.

Ambtenaren. Aanteekeningen van Dr. C. R Hermans over de hoofdambtenaren der stad en Meierij van 's Bosch na de overgave dier stad in 1629. Zie no. 100.

203 Alphabetische lijst van hen, die ambtenaren waren in de stad en Meierij van 's Bosch van af 1746 – 1815.

204 **Belastingen**. Memoriën van den ontvanger mr. C. van Breugel over de verpondingen en gemeene middelen in de stad en Meierij van 's Bosch v. 1793. Zij bevatten beschouwingen over het belastingwezen van gezegde landstreek van af 1629 tot 1793, alsmede over de herziening van hetzelve. 5 dln.

205 Mr. C. van Breugel. Quohieren der belastingen voor het kwartier van Oisterwijk, het kwartier van Kempenland, het kwartier van Peelland en het kwartier van Maasland, over 1785 – 1791. 4 dln.

206 Algemeene taxatie der huizen in de vier kwartieren der Meierij, gedaan door mr. C. van Breugel 1781 — 1795. Een deel.

207 Beschrijving van de Meierij van 's Bosch, gediend hebbende voor de heffing van de belastingen aldaar en opgemaakt door mr. C. van Breugel over 1786—1792, met eene memorie van hem over de verandering der taxe van die belastingen. Een portefeuille.

208 Portefeuille met resolutiën, memoriën en andere stukken, rakende de belastingen in de Meierij van 's-Bosch over de jaren 1634 — 1791, en bijeengebracht door mr. C. van Breugel.

209 Legger der ambtenaren op de middelen te lande in het ressort 's Bosch van 1808.

Beschrijving der Meierij. Zie no. 207.

210 **Besluiten**. Verzameling van besluiten, brieven, ordonnantiën,

vonnissen, adviezen, aanteekeningen enz., betreffende de stad en Meierij van 's Bosch van af 1663 — 1761. (Hieronder: Deductie tot bewijs, dat de stad en het land van Megen behooren tot de Meierij van 's Bosch; idem voor wat betreft de stad en het land van Ravenstein; Vertoog der Baanderheeren, Edelen en Steden van Brabant, dat deze provincie deel behoort uit te maken van 's landsregeering). 3 dln fol.

211 Aanteekeningen, in alphabetische orde tot het jaar 1740 gemaakt door den pensionaris mr. Antony van Heurn, op de plakkaten, resolutiën, besluiten, reglementen, privilegiën, deductiën en memoriën, betreffende de stad en Meierij van 's Bosch 6 dln fol.

212 Vervolg op voorschreven aanteekeningen. 2 dln fol.

213 Korte inhoud der plakkaten, edicten, resolutiën, waarschuwingen enz., betrekkelijk de stad en de Meierij van 's Bosch uitgevaardigd van af 1232 — 1792 door de Hertogen van Brabant, den Raad van State, den Raad en Leenhof van Brabant, de Prinsen van Oranje en de Magistraat van 's Bosch.

214 Alphabetische klapper op twaalf boekdeelen plakkaten, ordonnantiën, memoriën en resolutiën door de Hertogen van Brabant, de Staten Generaal, den Raad van State en den Raad en Leenhof van Brabant betrekkelijk de stad en Meierij van 's Bosch uitgevaardigd over 1309 — 1756, welke boekdeelen samengesteld werden door mr. Antony van Heurn, pensionaris der stad 's Bosch en na zijnen dood door de Magistraat van die stad op 27 Mei 1760 van zijne weduwe aangekocht zijn.

215 Extracten uit de plakkaten en resolutiën van de Staten Generaal en den Raad van State, betreffende de stad en Meierij van 's Bosch, loopende over 1629—1756 en 1761—1769; 13 dln folio (het 11e deel ontbreekt).

216 Extracten uit de resolutiën van de Staten Generaal en den Raad van State, betrekkelijk de stad en Meierij van 's Bosch van 1702—1757.

Beurzen ad studia. Zie nos 313 en 223.

217 **Bisdom 's Bosch**. Diarium Rev. Domi. Michaelis Ophovii Episcopi. 4 Aug. 1629—1 Jan. 1632. Copie.

218 Expositio status episcopatus Buscoducensis Romam missa a R. D. Judoco Houbraken, ejusdem dioecesis vicario apostolico. 1677. Copie.

219 Copia authentica van het vorige met eene toelichting van den Utrechtschen Professor Roijaards.

220 Réponse à quelques objections que l'on faites à l'évêque de Ruremonde au sujet du vicariat général de Bois le Duc, auquel la Cour de Rome le destine (betreft den bischop Sanguessa).

221 **Civiele procedures**. Processtukken in civiele zaken, rakende personen en goederen der stad en Meierij van 's Bosch, over de 17e en 18e eeuw. 3 dln fol.

222 **Domeinen**. Register van de dagelijksche besognes der heeren Raden en Rentmeester-generaal der Domeinen van Brabant en der Leenmannen van de Leen- en Tolkamer der stad en Meierij van 's Bosch, gehouden door den griffier mr. Jan Hendrik van Heurn over het jaar 1739.

223 Register van den rentmeester der Domeinen voor het Kwartier 's-Hertogenbosch, inhoudende :

a. Inzet op 11 Februari 1588 van gronden, gelegen onder St Oedenrode ter plaatse genaamd Stompartshoeck, welke door Symon Fierlants in zijne qualiteit van raad en rentmeester-generaal van Z. M. den Hertog van Brabant over het kwartier van 's Hertogenbosch wegens wanbetaling van een daarop drukkende cijns ten openbaren verkoop waren aangeslagen.

b. Verbandbrief d.d. 11 Maart 1589 van Heer Peeter van Griensven, priester en kanonik der Cathedrale kerk van 's Hertogenbosch, aangaande zijne fundatie van 15 *eersame ende leersame scholieren.*

c. Uitgifte in erfpacht aan Jacob van Berchem, kapitein van een vendel voetknechten van Z. M., liggende in garnizoen in de stad en op het slot van Megen, alsmede op eenige andere forten, van een stuk opgehoogden grond *daer eertijts opgestaen heeft zekere schanse op den dijck van der Maeze tusschen beijde de sluijsen, geheeten Gewande, niet verre van de stadt van 's Hartogenbosch, nu teenemaal geslecht ende geworpen ;* van een wiel en van een tegenover gezegd stuk grond in de Maas gelegene zandplaat. 17 Mei 1590.

d. Schepenen, H. Geestmeesters, Kerkmeesters en Ingezetenen van Vught verbinden zich voor dit dorp om na te komen de voorwaarden, waarop door den Hertog van Brabant aan

de regeering van dit dorp vergund was zijne communale gronden te verhuren en verkoopen 25 April 1587.

e. Burgemeesters, Kerkmeesters en H. Geestmeesters van het dorp Haaren bij Oisterwijk verbinden zich voor dit dorp om na te komen de voorwaarden, waarop door den Hertog van Brabant aan dit dorp vergund was een gedeelte van zijne communale gronden te verkoopen en uit te geven. 5 Dec. 1581.

f. Goijart van Engelant, als rector *van den Goidtshuijse der sinneloose menschen*, staande te 's-Hertogenbosch, koopt bij gerechtelijke uitwinning aan *zekere ledige erffenisse gelegen* (aldaar) *opten hoeck van St. Jacobsstraete.* 12 Febr. 1582.

g. Jonker Floris van Outheusden, zoon van Jan, verbindt zich aan Willem Wels Willemszn. en Arnt. Janssen van Vlijmen, als voogden over de onmondige kinderen van Gooswijn Guebels, eene zekere som gelds te betalen en verbindt daarvoor zijne goederen. 23 Febr. 1583.

h. Ten verzoeke van Rogier Peeter Gieliszn. van Broeckhoven, bierbrouwer te 's Hertogenbosch, verklaren de Rentmeester van Z. M. Domeinen en de Leenmannen van het Kwartier van 's Hertogenbosch, dat zij opgenomen hebben een uitsteeksel van het achterhuis, behoorende tot het huis van requestrant, genaamd *het schild van Frankrijk*, staande te 's Hertogenbosch aan de Groote Markt en zich uitstrekkende tot aan de Dieze en welk uitsteeksel boven die rivier gemaakt was. 16 Mei 1583.

i. Jan Arntszn, burger van 's Hertogenbosch, verbindt voor een cijns zijn huis, staande aldaar aan den hoek van de Toren- en Hinthamerstraat. 28 April 1584.

j. Aert van Weerden, burger van 's Hertogenbosch, verbindt voor een cijns, door hem verleend voor het bekomen van vergunning tot het maken van een kelder onder de openbare straat ten behoeve van zijn na te melden huis, — het huis genaamd *De Drie Roozen*, staande aan de Markt te 's Hertogenbosch.

k. Aan Henrick de Raet wordt tegen beding van een cijns toegestaan een muur te zetten ter versterking van zijn huis,

genaamd *de Zwarte Ruiter*, staande te 's Hertogendosch aan de Vischmarkt. 30 Mei 1584.

l. Ghijsbrecht Kuijsten, burger van 's Hertogenbosch, verbindt voor een cijns zijn huis genaamd *de Regenboog*, staande aldaar aan de Markt, welken cijns hij aangenomen had te betalen als recognitie voor het maken van een kelder vóór dat huis. 13 Juli 1584.

m. De Prior, Subprior, Procurator en Gemeene Broederen van *den Convente van der Hemelschen Poirte* (Baseldonck), *staende binnen der stadt van 's-Hertogenbossche opten Wijntmoelenberch,* verbinden wegens eenen recognitiecijns een windmolen, die hun vergund was op hun erf te maken tegen betaling van dien cijns. 4 Januari 1585.

n. Pater, Mater ende gemeijne Convente van Betanien, gemeijnlijck genaempt den Wintmolenberg, staande binnen der stadt van 's-Hertogenbossche, verbinden voor eenen cijns alle goederen van hun convent ten behoeve van den Hertog van Brabant, welke cijns door hem bedongen was bij het verleenen van machtiging aan dat klooster om erfenissen te aanvaarden tot een bedrag van tien duizend carolus guldens. 12 Maart 1587.

o. Symon Fierlants, raad en rentmeester van Z. M. Domeinen in het kwartier van 's-Hertogenbosch, verklaart dat ten zijnen overstaan is opgemeten en afgepaald een stuk groesland, zijnde gemeente van het dorp Vught, *gelegen tegenover de huijsinge van Joncheeren Johannen van Heijm, de Cleijne Diese genoempt, gelegen rontsomme in den stroom* en welk stuk groesland Roelof Aert Vastaerts, raadsheer der stad 's-Hertogenbosch, in beleening had gehad. 19 Febr. 1587.

p. Dezelfde verklaart, dat ten zijnen overstaan is afgepaald een stuk gemeente, dat door de Schepenen, Burgemeesters en naburen van Vught, Cromvoirt en Oetheren was verkocht aan Mathijs van der Meer en gelegen was aan den Winterstroom achter het Convent der Karthuizers te Vught. 30 Juni 1587.

224 **Geestelijke goederen.** Afschriften van rekeningen en verantwoordingen, gedaan door de rentmeester der geestelijke goederen in de Meierij van 's Bosch over 1680 en 1681.

225 Repartities over het inkomen van de kloosters en de geestelijkheid van de Meierij van 's Bosch, gemaakt ingevolge de resolutie van H. H. M. M. van 11 Nov. 1634, en geordonneerd tot onderhoud van de predikanten en schoolmeesters in de Meierij.
Staten van het comptoir der geestelijke goederen in de Meierij (met naamlijsten der predikanten, kosters, voorlezers en schoolmeesters aldaar).
Staten van de inkomsten der geestelijke goederen in de Meierij van 's Bosch.
een en ander loopende over de jaren 1696 en 1698.

Heerlijkheden. De heerlijkheden in de Meierij van 's Bosch. zie no. 100.

226 **Landmeting.** Portefeuille met resolutiën, memoriën en andere stukken, rakende het vereffenen van jurisdictiekwesties, gerezen bij gelegenheid van de landmeting in de Meierij van 's Bosch in 1790 en volgende jaren, bijeenverzameld door mr. C. van Breugel.

Leen en tolkamer. Zie no. 222.

227 Dicta ordinaria van de Leen- en Tolkamer der stad en Meierij van 's Bosch, beginnende met 13 April 1699 en eindigende op 30 Maart 1758.

228 Register van transporten van gemeentegronden, plaats gehad hebbende voor de Leen- en Tolkamer der stad en Meierij van 's Bosch van 31 Jan. 1792 — 29 April 1794.

229 Memorie van de jura der Leen- en Tolkamer voorzegd, zooals die ten tijde der griffiers Copes, Verster, J. van Heurn en J. H. van Heurn zijn gevorderd geworden, met de verdeeling derzelven.

230 Notitieboek van mr. J. H. van Heurn, griffier der Leen- en Tolkamer voorzegd, wegens de hem in die qualiteit verschuldigde rechten. 1770—1791.

231 Audientieblad der Leen- en Tolkamer van 's Bosch van 14 Sept. 1772—15 Sept. 1794. Een register.

231*bis* **Maasland** Erfsecretariaat van. Processtukken over dit ambt 1616–1738. Hieronder afschriften van diverse stukken, houdende de uitgifte en de verdere geschiedenis van dit ambt, ook van belang voor de genealogie der families van Vladeracken, van Steenwegh, van Brecht, van Oss, van Outheusden, van Berchem en Bonaerts.

232 **Molenaars**. Memorie van Mr. Casper van Breugel, ontvanger der gemeene middelen over de vier kwartieren der Meierij, betreffende het maalloon en de rechten der molenaars aldaar. 1790.

233 Resolutiën van den Raad van State en notulen van de Leen- en Tolkamer te 's Bosch, over 1788—1794, rakende de belastingen op het gemaal: alsmede aanteekeningen over het maalloon der molenaars, bijeengebracht en gemaakt door voornoemden Mr. C. van Breugel. 2 Dln.

234 **Oorkonden**. Afschriften van oorkonden, betreffende Bergeik, Drunen, Eersel, Eindhoven, Esch, Gansoijen, 's Hertogenbosch, Lieshout, Lithoijen, St. Michiels-Gestel, Seldensadt, Someren, Steensel, Tilburg en Goirle, Vught en Waalwijk

235 **Peelland**. Resolutieboeken der Gecommitteerden van het Kwartier van Peelland van af 12 Maart 1602 tot 22 Mei 1680. 3 dln fol.

236 **Polders**. Diverse stukken over het dijkrecht in het Kwartier van Maasland, loopende over 1614 tot 1700 en betrekking hebbende op Berchem, Empel en Meerwijk, den Groenendijk, Kessel, Maren, Nuland, Oijen, Osch, Rosmalen en de polders van der Eigen, Empel, het Hoog Hemaal en het Laag Hemaal. Een band.

237 Oprichtingsbrief van den Polder van der Eigen van 1309 (in duplo). Oude copiën.

238 Procesverbaal van de klopschouw, gehouden op den Maasdijk in het hemaal van der Eigen onder Orthen op 31 Mei, 1 en 2 Juni 1570.

239 Reqnest door de polders van der Eigen, Laag Hemaal en Empel aan de Staten Generaal gericht om te weigeren een verzoek door de regeering van Lithoijen aan H. H. M. M. gedaan om te amoveeren den zoogenaamden Schutlakenschen dam, liggende in den polder van het Hoog Hemaal 1755.

Resoluties van den Raad van State van 1694 en 1701 omtrent de dijken te Empel en Beers. Zie no. 100.

240 Procesverbaal van den dijkschouw op den Maasdijk onder Alem van 7 Maart 1691.

241 Oud afschrift van het charter, waarbij door Jan van Brabant op St. Maartensavond 1326 het recht van waterlossing op de Maas te Gewande is gegeven aan Megen, Haren, Macharen en Teeffelen.

242 Reglement van den polder het Hoog Hemaal van 1787 met den oprichtingsbrief van dien polder en eenige resoluties dien polder betreffende. Copiën.

243 Archief van den polder het Hoog Hemaal van 1638—1822 (hieronder veel over den Groenendijk). Hierbij nog een procesverbaal van schouwvoering over dezen polder van 1638.

Het dijkschrijversambt van den polder het Hoog Hemaal; zie no. 231*bis*. Zie nog no. 296 en 575 in Deel I.

Predikanten. Zie no. 224, 225 en 252.

244 **Procesrecht.** Manier van procedeeren in de Meierij van 's Bosch

245 **Recht.** Deductiën en adviezen betrekkelijk het costumier en strafrecht in de Meierij. 2 dln. Hierbij nog eene getuigenverklaring in turba afgelegd over het gewoonterecht omtrent het recht, dat de langstlevende echtgenoot en de kinderen hebben op de nalatenschap van den eerst stervenden echtgenoot.

246 **Reglementen.** Manuale van mr. J. C. Santvoort op de reglementen betrekkelijk de stad en Meierij van 's Bosch.

247 **Rekening.** Manuaal of woordeboeck betrekkelijk tot alle de rekeningen van de steeden, vrijheden en dorpen, gelegen in de vier quartieren van de Meijerije van 's Bosch, samengesteld door mr. Johan Cornelis Santvoort, griffier der hoofdstad 's Bosch.

248 **Schouten.** Nader bericht door den Hoog- en Laagschout der stad en Meierij van 's Bosch overgegeven aan de Staten-Generaal naar aanleiding eener klacht, door de vier Kwartierschouten tegen hem ingebracht. 1682.

249 **Schouwvoering.** Recueil van stukken, betrekkelijk de geschillen bestaan hebbende tusschen de stad en Meierij van 's Bosch ter eenre en Philip Willem de Schmeling, in diens hoedanigheid van raad en rentmeester-generaal der domeinen van Brabant in het Kwartier van 's Bosch, ter andere zijde, over het schouwen der openbare wegen en rivieren in de Meierij. 1750—1758. 2 dln. fol.

250 **Tienden.** Memoriën en rapporten over het afschaffen der novale tienden, geheven wordende door het Bestuur der Domeinen in de Meierij van 's Bosch. 1802—1810. Een portefeuille.

251 **Weduwefondsen** Notulenboek der weduwensocieteit (fonds

ten behoeve der weduwen van drossaarden, secretarissen, predikanten, schoolmeesters, commiezen enz in de Meierij) van 1750—1777.

252 Boek van de Weduwenbeurze de Eerw. Classis van 's-Bosch, opgericht in 1740.

Woeste gronden Zie no. 228.

De verschillende plaatsen van de Meierij.

BAKEL

253 Cijnsboek van Beek op de Donck en Bakel van 1656—1804. Keurboek van Bakel' betreffende de gemeentegronden en de Peel.

BEEK EN DONK

Zie no. 154.
„ „ 253.

BERGEIK

Karel V geeft een vidimus van en bekrachtigt de uitgifte der gemeentegronden, door Hertog Jan van Brabant 21 Sept. 1331 aan de ingezetenen van Bergeik en Westerhoven gedaan 26 Mei 1544. Zie no. 234.
Zie ook nog onder Eersel.

BEST

Zie no. 428.

254 Bestek volgens hetwelk de Magistraat van 's Bosch in 1774 aanbesteedde het maken van een nieuw barrierhuis te Best.

CROMVOIRT

Zie no. 223.

DEURNE

Zie no. 202.

DRUNEN

255 Model van een boomboek voor de heerlijkheid Drunen. 1792. Afschrift van den brief, waarbij Jan III, Hertog van Brabant, 29 Dec. 1331 aan de ingezetenen van Drunen de gemeene weide uitgaf. (Zie Dr. C. R. Hermans Gesch. Mengelwerk II blz 246 en no. 234 hiervoor.)

EERSEL

Jan III, Hertog van Brabant, geeft uit aan de inwoners van Eersel, Bercht, Broeck, Wedebosch, Hapert, Hoogcasteren en Duizel gemeentegronden. 20 Dec. 1326.

Octrooi van Philips IV van Spanje om staangeld te kunnen vorderen van de kramers op de weekmarkt te Eersel. 7 Nov. 1624.

Zie no. 234.

EINDHOVEN

Hertog Hendrik van Brabant verklaart aan de stad en de burgers van Eindhoven dezelfde rechten te hebben gegeven als 's-Hertogenbosch bezit. Hij verleent aan Eindhoven tevens eene weekmarkt en beveelt aan de naburen deze markt te bezoeken. Anno 1232. (Zie Houben Gesch. van Eindhoven I blz 26).

Statuten van het Kapittel te Eindhoven. 25 Juni 1487.

Aanteekening betreffende Joannes ab Eindhoven, legatus ad Ludovicum Galliae regem 1482, regulae St. Augustini, episcopus Agosensis ante annum 1484, stierf 1508.

Zie no. 234.

Zie ook nog no. 427.

256 Recueil van de privilegiën der stad Eindhoven. Een register.

EMPEL

Resoluties van den Raad van State van 1694 en 1701 omtrent de dijken te Beers en Empel. Zie no. 100.

ESCH

Uitgifte der gemeentegronden aan de gemeente Esch namens den Hertog van Brabant. 23 Juni 1314.

Resolutie der Staten Generaal, dat de ingezetenen van Esch, Helvoirt, Haaren, Udenhout en Berkel moeten betalen den zesden penning van het door hen gekapt wordend hout. 18 Dec. 1698.

Zie no. 234.

GANSOIJEN

Aartshertog Maximiliaan van Oostenrijk handhaaft Jan van Weerdenborch in het bezit der heerlijkheid Gansoijen.

Zie no. 234.

GEWANDE

Zie no. 223*c*.

HAAREN

Zie no. 223*e*.

HAGOORT

Arend van der Dussen, ridder, heer van der Haghen, verklaart, dat hij na beraad met zijne zonen Claus en Jan gegeven heeft aan Gijsbrecht Mallantszoon en Jan die Wilde, diens broeder, zijne magen en voorts aan zijne onderzaten *uter Haghen* al zulke rechten en vrijheden als de goede luiden van Waalwijk hebben of verkrijgen zullen en verder alles wat nog in deze akte omschreven staat. Donderdag na St. Matheus Ev. 1405.

Zie no. 234.

's-HERTOGENBOSCH

257 **Aanbestedingen.** Aanbestedingen en verpachtingen door de stad 's Bosch gedaan over 1749—1758. Een register.

Allerhande zaken. Zie no. 201 en no. 85.

258 **Archieven.** Verslag omtrent de archieven der gemeente 's Bosch van 1827.

Lijst der oude doop- en trouwregisters van 's Bosch.

Instructie voor den archivaris der gemeente 's Bosch van 1841. Verslag der raadscommissie, belast met het toezicht op het stedelijk van archief 1841—1848. In een portefeuille.

Belastingen. Zie no. 202.

Beleg der stad in 1603 en 1629:

259 Twee nieuwe liedekens van de belegering van 's Bosch in 1603. Copiën.

260 Mémoires des choses qui se sont passées durant le siège de Bois le Duc en 1629. Copie.

260*bis* Diarium obsidionis hujus urbis Sylveducensis. 1629.

261 Description du siège de la ville de Bois le Duc en 1629. Copie.

262 Ephemerides Huartii. Extract.

263 Verzameling van origineele stukken betreffende het beleg en de inneming van 's Bosch in 1629. Hierbij eene authentieke copie van de resolutiën van de Magistraat dier stad van 1629.

264 Stukken over het beleg van 's Bosch in 1629, door Dr. C. R. Hermans uitgegeven.

265 **Berckel.** Th. van. Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans over den stempelsnijder Th. van Berckel en eenige munten, welke in N. Brabant geslagen zijn.

266 **Bibliotheek.** De stedelijke.

267 **Boekdrukkers.** Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans over de Bossche boekdrukkers.

268 **Booze Griet** Aanteekeningen van Dr C. R. Hermans over het kanon de Booze Griet.

Capucijnen. Levensbeschrijving van Pater Basilius van Brugge, laatsten gardiaan van het Capucijnenklooster te 's Bosch vóór de overgave dier stad in 1629.
Zie no. 334.

269 **Commissieboeken** Commissieboeken der stad van 1 Febr. 1758—19 Nov. 1760; 1769—1779; (duplicaat van dit laatste 1769—1778); 1780—1786. 4 dln folio.

270 **Costuimen.** Costumen en usantiën van de stad 's-Bosch.

271 Costuijmen van 's-Bosch, Hilvarenbeek, enz.

272 Costumen, usantiën en stijl van procedeeren der stad 's Bosch, vastgesteld door Schout, Schepenen en Raad dier stad.

273 Costuimen van 's Bosch.

274 Uittreksels uit de costuimen der stad en Meierij van 's Bosch. Zie nog no. 439 en vlgd in Ve van Zoemeren.

275 **Crimineele Justitie.** Consideratiën van den graaf van Rechteren, hoogschout der stad en Meierij van 's Bosch, over het concept-reglement op de manier van procedeeren in crimineele zaken voor schepenen der stad 's Bosch. 1758.

276 Consideratiën van den advocaat-fiscaal W. van der Esch d.d. 24 Sept. 1759 over een concept-reglement op de manier van procedeeren in crimineele zaken.

277 Concept-reglement op de manier van procedeeren in crimineele zaken voor schepenen van 's Bosch, zooals dat in 1762 is opgesteld door Commissarissen uit den Raad en Leenhof van Brabant en de Magistraat van 's Bosch. (Bis. met eenige beschouwingen over dit concept).

278 Idem.

279 Korte remarques door de Gecommitteerden der stad 's Bosch op dit ontwerp gemaakt en in 1781 overgegeven aan de Commissarissen uit den Raad van State.

280 Nader concept-reglement, over voorzegde materie in 1781 opgemaakt door den Hoogschout van 's Bosch.

281 Nader concept-reglement, over voorzegde materie opgemaakt door de Commissarissen uit den Raad van State, den Hoogschout en de Gecommitteerden der stad 's Bosch. 1781.

282 Rapport der commissarissen uit de Magistraat van 's Bosch (A. Verster, W. M. Althuijsen, J. H van Heurn, C. L. Ackersdijck, D. de Kempenaer en M. Bowier) over de geprojecteerde ordonnantie van den Raad van Brabant, uitgebracht 28 Maart 1782.

283 Memorie van doleantie van Mr. W. C. Ackersdijck, schepen en raad, mitsgaders van Mr. Ant. Martini, pensionaris der stad 's Bosch, over gemeld rapport ingeleverd 25 April 1782.

284 Reglement en ordonnantie op de crimineele justitie en den stijl van procedeeren in crimineele zaken voor het Gerecht van 's Bosch van 1791.

Cijnsen. Zie no. 223.

285 **Dieze en Haven.** Bestekken voor het onderhoud van dij-

ken, bruggen, sluizen, steenwegen, barakken en het uitdiepen der Binnendieze en Haven te 's Bosch. Een portefeuille.

Zie nog no. 420.

Resolutiën van 1768 omtrent betaling der kosten van het uitdiepen der Haven. Zie no. 428.

286 **Fransche tijd.** Verzameling van publicatiën enz. betreffende 's Bosch sedert den overgang der stad aan de Franschen op Zondag 12 Oct. 1794 tot 8 Juni 1795. Een band.

287 Proclamatie van den Franschen Kolonel-Kommandant der vesting 's Bosch Moulé de la Raitrie van 8 Jan. 1814. Verklaring van de Burgemeesteren van 's Bosch, dat Johannes Philippus Zimmermans, metselaar te 's Bosch, in 1814 door zijnen ijver en moed veel bijdroeg tot de spoedige overgave van de citadel der vesting 's Bosch en de verlossing dier stad van de Fransche overheersching. 1816. Zie no. 84.

Generaal verband. Memorie omtrent het generaal verband te 's Bosch in gebruik zijnde; missives daarover van den Raad van State; processtukken over hetzelfde. Zie no. 154.

288 **Gerechtshof.** Album der leden van het Gerechtshof te 's Bosch, aangelegd in Mei 1877 en eindigende Februari 1880. (met vele wapens geteekend door J. M. Lion).

Gilden. De kaarten of oprichtingsbrieven der verschillende gilden te 's Bosch. Zie no. 374.

289 *Bakkersgilde.* Archief van het.

290 *Chirurgijns- en barbiersgilde.* Boekje inhoudende de namen der meesters van het Chirurgijns en barbiersgilde. 1512—1752.

291 *Kleedermakersgilde.* Naamlijst der leden van het kleedermakersgilde van 1773—1860.

292 *Schilders-, glazenmakers-, beeldsnijders-, legwerkers-, en borduurwerkersgilde.* Kaart van het

293 Naamlijst der leden 1555—1649.

294 Idem 1703—1728.

295 Boek van ontvangsten en uitgaven van dit gilde 1573—1674.

296 Idem 1675—1713.

297 Idem 1753—1798.

298 Diverse stukken betreffende dit gilde.

299 *Schoenmakersgilde.* Archief van het. 2 doozen.

Idem een portefeuille.

300 *Schijnwerkers-, kuipers-, draaiers- en rademakersgilde.* Ontvangsten en uitgaven gedaan door de dekens van dit gilde van 1558—1666 en 1686—1705.

301 Id van 1717—1736 en 1737—1796 2 Dln folio.

302 Ontvangsten en uitgaven wegens grondrenten aan het gilde toekomende en de H. Mis, die de dekens en wasmeesters van dit gilde daarvoor jaarlijks moeten laten lezen op een altaar in de St. Jan te 's Bosch. 1571—1707.

303 Naamlijst van de bazen, leerknapen en stukwerkers van dit gilde van 1707—1806.

304 Kwitanties ten behoeve van dit gilde uit het laatst der vorige eeuw.

305 Het overige archief van dit gilde.

306 *Het Timmerlieden-, steenhouwers-, metselaars en leiendekkersgilde*, Extracten uit de resolutiën der Regeering van 's Bosch betrekkelijk dit gilde 1678—1775. Notulen van de vergaderingen van dit gilde van 1776—1778 en 1787.

Charter van 1505, waarbij Jan Mijschen, Gherit Hellinck en Hendrick de Leijdecker, dekenen van het gilde, verklaren, dat hetzelve begeert: *dat de Provisors van den Eerwerdigen Heiligen Sacrament in Synt Janskerke* (te's Bosch) *de kersse* (van het gilde) *opt ocxael staende bij hoeren knaep jaerlicx willen doen ontsteken, te wetene opten ijersten sondach nae dartiendach die geheel vigilie uuijt ; item smaendachs daernae onder der processie ende die misse van Requiem ter tijt toe dat die heren van den Cappittel ter bare geweest hebben. Item opten paesdach in de geheel mettene, in de processie ende hoomisse. Item opten dag als men Onse Lieve Vrouwe draecht in de geheel mettene ende hoomisse. Item op Onser Liever Vrouwendach te half oext, als men singht indt middelt van der kercken Immclata ende borrende bliven de geheele hoomisse uuijt Item opten Kermisdach onder die processie ende die geheel hoomisse uuijt. Item op Alre Heiligendach die geheel vigilie uuijt. Item op Alre Zieldach, als men ommegaet, ende borrende bliven die geheel misse van requiem uuijt. Item opten Korsnacht, als men leest die sevende lesse in de mettene ende borrende bliven dan 's heilichs Korsmisse ende die geheel mettene uuijt is.*

307 Verantwoording der ontvangsten in de bus van gemeld gilde. 1738— 1777.

308 Verantwoordtng van ontvangsten en uitgaven door de dekens van gemeld gilde gedaan van 1674—1755.

309 Idem door de boekhouders en dekens van dit gilde gedaan van 1755—1798.

310 **Godshuizen**. Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans over de Godshuizen te 's Bosch.

311 Extracten uit de rekeningen van de mannen- en maagdengodshuizen van Juffr. Hester van Grinsven 1750.
Lijst van alle godshuizen, die aan de stad rekenplichtig zijn. Zie no. 258.

312 **Graeff van de**. Annotationes in consuetudines Antverpienses, scriptae ab Abrahame van de Graeff, advocato Sylvaducensi. 1680. Een band.

313 **Grinsven** Petrus Embertszn. van; zegelbewaarder van het Bisdom 's Bosch, stierf 20 Maart 1589. (Zie Handel. Prov. Gen. 1891—93 blz. 204). *Den wandelgraedt scholaer ende clericael des Bisdoms Sylveducael* Fundatie van studiebeurzen ten behoeve der R. K. Kerk door Petrus Embertszn. van Grinsven uit Geffen 31 Dec. 1580.

314 **Gulpen J. B. van**, een Bossche boekenliefhebber, die aldaar 30 Maart 1804 overleed. D. R. van Nierop Zon - en maansloop, met aanteekeningen, door J. B. van Gulpen in 1800 te 's Bosch gemaakt.

315 J. B. van Gulpen. Eeuwigdurende almanak.

316 **Gymnasium** (voorheen de **Latijnsche school**). Redevoeringen, uitgesproken bij gelegenheid der jaarlijksche prijsuitdeelingen en promoties naar de Hooge scholen van 1835—1864. Hierbij nog oraties bij dezelfde gelegenheden uitgesproken door de leerlingen Henr. Bern. Martini 1783; J. Losecaat 1789 en Petr. Ger. Ant. Losecaat 1798.

317 Stukken betrekkelijk het Gijmnasium van 1847—1863.

318 **Handlichtingen.** Register van boedelafstanden, gedaan voor schepenen van 's Bosch van af 1718—1810.

319 **Hermans.** Dr. C. R. Aanteekeningen op de Commentarii de Bello Gallico C. J. Caesaris.
Heurn. Joannes van. Dissertatie de poena falsam monetam cudentium 1772. Zie no. 316.

320 Adversaria van mr. Frans van Heurn (gest. te 's Bosch

16 Jan 1781). Betreffen meerendeels Rom. en Grieksche antiquiteiten.

321 **Hoex** Lambertus. Memorie tot betoog, dat door den vicaris Lambertus Hoex (R. K. priester in het kerkenhuis achter de Tolbrug te 's Bosch), niets is gedaan, dat strijdig is met de resolutiën van H. H. M. M. 1756. Relaas van eene samenspraak, door dien priester op 8 of 9 April 1756 gehouden met Otto Juijn, stadhouder te 's Bosch.

322 **Houtschat**. Stukken betreffende den vrijdom van den houtschat, 27 Sept. 1356 toegestaan aan de poorters van 's Bosch door Hertog Wenceslaus en Hertogin Johanna van Brabant, alsmede stukken der daarover gevoerde processen. Uit de tweede helft der 18e eeuw. Een portefeuille.

323 **Huizen**. H. Palier. Lijst van namen der wijken, straten en huizen, alsmede plattegrond der gemeente 's Bosch, opgemaakt in 1852.

324 H. Palier, Naamlijst van eenige huizen, opgemaakt omstreeks 1852.

325 **Illustre L. V. Broederschap**. Oudste rekeningen der Ill. L. V. Broederschap, geschreven volgens Dr. C. R. Hermans op het oudste papier, dat in Nederland gebruikt is, van 1330, 1336, 1339, 1351—52. 1354—57, 1359–64, 1366—68, 1370– 1399.

326 Watermerken van het papier dezer rekeningen, beschreven door Dr. C. R. Hermans, met afbeeldingen van eenige andere watermerken.

327 Aanteekeningen over deze broederschap.

328 Naamlijst der leden van af de oprichting tot 1810, met eenige aanteekeningen betreffende deze broederschap.

Dr C. R. Hermans De Proosten der Ill. L. V. Broederschap. Zie no. 266.

329 De Lieve Vrouwe Poort (het vroegere gebouw der Ill. L. V. Broederschap), beschreven in 1832, met een paar schetsteekeningen van het ordeteeken der leden van die Broederschap en van haar wapenschild.

330 **St. Janskerk**. De grafzerken in de St Jan, opgemeten en afgeteekend door Jhr. E. M. Martini in 1821.

Dr. C. R. Hermans. De toren en de doopvont der St-Janskerk Zie no. 268.

331 Rapport, den 3 Januari 1859 over de restauratie der St-Janskerk uitgebracht aan het Bestuur dier Kerk door Frans en Henri Donckers, beeldhouwers en architecten te 's-Bosch.

332 Dr. C. R. Hermans. Aanteekeningen over de St-Janskerk en het miraculeus beeld der O. L. Vrouw aldaar.

333 Namen der altaren, gestaan hebbende in de St.-Janskerk vóór 1629.

334 Lijst der altaren, vóór 1629 gestaan hebbende in de St.-Janskerk; lijsten der kanoniken, pastoors en beneficianten van die kerk.

335 Namen van de beneficianten en kanoniken der St.-Jan na de overgave der stad in 1629.

336 Copie van het mirakelboek van O. L. Vrouw van den Bosch.

337 **Kloosters** Copia litterarum erectionis conventus Fratrum Bogardorum Buscoducensium in Monasterium Monialium sub invocatione B. Annae, auctoritate apostolica facta. Silvae Ducis apud Dominicinos Fratres anno Dni 1594. Copie uit de 19e eeuw. Het Klooster der Broeders des Gemeenen Levens. Zie no. 340.

338 Afschriften van stukken betreffende laatstgezegd klooster en het gesticht der Bonifanten.

339 **Kronijken** Jaarboeken van 's Bosch 698—1594. (Zie hierover Dr. C. R. Hermans. Verzameling van Kronijken enz. blz XI.)

340 W. Molius Annales Civitatis Buscoducensis. (Hierachter eene beschrijving: de domo fratrum in communi viventium in urbe Silvaducis notabilis narratio) Copiën uit de 19e eeuw.

341 Alphabetisch register door Dr. C. R. Hermans gemaakt op zijne Verzameling van Kronijken.

342 Historia cronologica oppidi de Buscoducis ab ejus exordio usque ad annum 1565 per magistros Davidem Everswijn, Bartholomeum Loeff et Jacobum van Balen composita. Copie.

343 Het Schepenkroniekje van 's Bosch van 1403 tot 1603 (copie).

344 Dagregister van 's Bosch van 19 Jan. 1595 tot 24 Dec. 1602, door Willem Adriaens.

345 Kroniek der stad 's Bosch, gevolgd door eene korte kroniek der stad Antwerpen, samengesteld door broeder Aelbert Cuperinus. Copie uit de 16e eeuw. Zie hierover Dr. C. R. Hermans Verzameling van Kronijken blz. III.

346 Vermeerderde en vervolgde kroniek der stad 's Hartogenbosch van Cuperinus. Copie uit het begin der 19e eeuw.
347 Oorspronck van 's Hertogenbosch door Simon Pelgromius. Copie door H. Palier gemaakt.
348 **Kuglinus**. Rechtsgeleerde adviezen, gegeven in 1660 en volgende jaren door Herman Kuglinus, advocaat te 's Bosch. Hierachter: Akten van protest van Schepenen te 's Bosch tegen diverse rechtshandelingen over 1674—77. Een register.
349 **Krul**. Aanteekeningen van mr. Salomon Krul over diverse onderwerpen (van geen belang.) Hij was letterkundige te 's Bosch, alwaar hij stierf 11 Dec. 1826.
350 mr. S. Krul. de Lingua Belgica (bibliographische adversaria).
351 mr. S Krul. Schets eener Nederduitsche spraakkunst.
352 **Lekkerbeetje**. Waarachtig verhaal van den slag van Lekkerbeetje op 5 Febr. 1600, met de namen van hen, die er aan deelnamen. Eene oude copie.
353 Afschriften van gedichten en aanteekeningen betrekkelijk den kampstrijd van Lekkerbeetje op 5 Febr. 1600. Zie nog in Deel I. nos. 359, 393, 401.
354 **Letterminnend Genootschap** Notulen van het te 's Bosch gevestigd geweest zijnd Letterminnend Genootschap onder de zinspreuk: *Tot Oefening.* 1818—1830. 2 dln.
355 **Militairen**. 's Landsresolutiën over het verplegen van zieke militairen te 's Bosch, van 1743—1745. In een portefeuille.
356 **Munten.** Nasporingen omtrent de munten van 's Bosch.

Oorkonden: *a* De Regeering van 's Bosch stelt de ingezetenen van Roermond vrij van het *vestgeld,* wanneer die van 's Bosch door Roermond vrijgesteld werden van de *fermiteit.* Anno 1277. (Zie Nijhoff II. 19).

b Kwitantie eener geldboete door de stad 's Bosch aan den Bisschop van Luik betaald, omdat die stad eenige misdadigers op het kerkhof der Minderbroeders gevangen genomen had, d. d. 30 Dec. 1368.

c Afschrift der oorkonde in het Ie Deel omschreven sub no. 345.

Zie no 234.

Zie ook nog no. 144.

357 **Opveld**. Familiepapieren van R. W. Opveld, in leven rector van het Gijmnasium te 's Bosch.

358 **Palier.** J. C., professor en predikant te 's Bosch. Register van eenige waarnemingen, gedaan door J. C. Palier, professor en predikant te 's Bosch, over de koude en de warmte van het weder in 1776; het wonderglas; het steengewas; het planten van de hop; de rijp; het weder in 1768; beenderen, welke in de Bommelerwaard gevonden zijn; enz.

359 Natuurkundige aanteekeningen van denzelfde.

360 Zedekundige aanteekeningen van denzelfde.

361 Aanteekeningen van denzelfde over natuurkundige onderwerpen.

362 Album amicorum van Prof J. C. Palier over 1747 en volgende jaren.

363 Leerredenen van Prof. J. C. Palier 22 dln.

364 **Patriottentijd.** Journaal van W. Schuil van der Does over de vlucht door hem en zijne familie voor de Prinsgezinden gedaan van 's Bosch naar Belgie.

365 Beschrijving van de plundering van 's Bosch tusschen 8 en 10 Nov. 1787.

366 Journaal van het merkwaardigste voorgevallen voor, op en na de geweldige beroering 's nachts tusschen Donderdag en Vrijdag den 8e en 9e en tusschen Vrijdag en Zaterdag den 9e en 10e Nov. 1787 in 's Bosch (Journaal van 6 Nov. 1787 — 17 Juni 1788). Hierachter: Lijst van de huizen, die geplunderd en waarvan de glazen ingeslagen zijn te 's Bosch in den nacht tusschen 8 en 9 en 9 en 10 Nov. 1787; afbeelding van de bestraffing van een der oproerige soldaten te 's Bosch; 's Bossche Courant van 13 Nov. 1787; publicatie van de openbare verkooping in 1789 gehouden van geweren, die afgenomen werden van de Patriotten der Meierij en Langstraat; klaagliederen over gezegde plunderingen; relaas van het ontwapenen van het garnizoen te 's Bosch op 26 Nov. 1787. Een band.

367 Eenvoudig verhaal van de plundering van 's Bosch in 1787.

Penningen Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans over een penning, geslagen ter eere, dat de stad 's Bosch in 1577 van vreemd krijgsvolk verlost werd. Zie no. 64.

368 H. Palier. De vroedschapspenningen der stad 's Bosch.

369 Aanteekeningen over de Bossche stadhuis- of vroedschapspenningen door H. Palier.

Dr C. R. Hermans. Aanteekeningen over de Bossche stadhuispenningen. Zie no. 266 en 268.

370 **Philips II**. Petrus Vladerackus Exequiarum funebrium D. Philippo Secundo observantiae et pietatis ergo Silvaeducis exhibitarum brevis et extemporalis quaedam descriptio. Copie.

Posterijen Instructie voor den commies van het Postkantoor van 1770. Zie no. 428.

371 **Predikanten**. H. Palier. Predikbeurten der Predikanten te 's Bosch en de teksten hunner preeken van af 1815—1834. Hierbij eene lijst van hen, die sedert 1629 predikant te 's Bosch waren (bijgewerkt tot 1900) en tien Bossche kerkbriefjes, waarvan het oudste is van 1758 en het jongste van 1839.

372 Lijst der predikanten, welke te 's Bosch stonden van 1566—1751.

373 Mr. J. Ackersdijck. Naamlijst der Hervormde predikanten te 's Bosch van 1629 tot 1787.

Zie over het tegenwoordig kerkgebouw der Ned. Herv. gemeente te 's Bosch no. 85: Encyclopaedie in Ve Kapel.

374 **Privilegiën** Afschriften van de privilegien der stad 's-Hertogenbosch, waaronder verschillende ordonnantiën van de regeering dier stad, o.a. op de gilden. 9 dln.

375 Recueil van charters en privilegiën van 's Bosch (zeer oud handschrift).

376 Tafel van de privilegiën der stad 's Bosch, die zich bevonden in het O. L. V. Koor der St.-Janskerk aldaar.

377 Idem. Zie nog no. 153.

378 Alphabetisch register op de rechten der stad 's Bosch. Handschrift uit de 18e eeuw.

379 Afdruksel van het privilegie der stad 's Bosch van Donderdag na dertiendag of driekoningen 1329, vergeleken met het oorspronkelijke en met aanteekeningen omtrent alle verschilpunten, die tusschen beiden bestaan, voorzien. (Zie hierover: Tweede proeve van oudheit, taal en dichtkunde door het Genootschap: „Dulces ante omnia musae." Utrecht 1782 blz 43—86).

380 **Provinciaal Genootschap.** Stukken betrekkelijk de oprichting van het Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in N. Brabant. 1836 en 1837. Een band.

Rariteitskamer Dr. C. R. Hermans. De Rariteitskamer Zie no. 266.

381 **Recht**. Rechtsgeleerde adviezen te 's Bosch uitgebracht in de tweede helft der 17e eeuw. 2 banden.

382 Idem in de eerste helft der 18e eeuw. Een band.

383 Verhandeling van J. F. Verster, advocaat te 's Bosch, over de vraag of de dubbelde devolutie aldaar gerecipieerd is en aldaar moet geobserveerd worden.

384 **Regeering**. Naamlijst van de schepenen van 's Bosch van af 1209—1795.

385 Namen en wapens der schepenen, pensionarissen, griffiers en secretarissen van 's Bosch van af 1629 - 1793.

386 Alphabetische klapper op het register der resolutiën van de stad 's Bosch, beginnende met 15 Sept. 1629 en eindigende op 24 Dec. 1734.

387 Alphabetisch register op de resolutiën der regeering van de stad 's-Bosch. 1730—1795.

388 Alphabetisch register op de resolutiën van de stad 's Bosch. 1735—1749, litterae A—J en K—Z.
Idem 1750—1759, litterae A—O.
Idem 1750—1759, litterae P—Z. 4 Dln fol.

389 Alphabetisch register op de besluiten der stedelijke regeering van 's Bosch. 1759—1780.

390 Excerpten, in alphabetische volgorde door Mr. Antonij van Heurn, griffier der stad 's Bosch, getrokken uit de schepenregisters dier stad van af 25 Sept. 1629 tot 23 Oct. 1721. 4 dln folio.

391 Index op de resolutiën van scheepenen, gezworens en raaden der hoofdstad 's Hertogenbosch over de jaren 1764—1769, waarin de zaken te vinden zijn na ordre des tijds.

392 Chronologisch register op de resolutiën van schepenen, gezworens en raden der hoofdstad 's Hertogenbosch. 1761—1770.
Id. 1771—1778.
Id. 1779—1787. Drie deelen folio.

393 Notulen der vergaderingen van schepenen, gezworenen en raden van 's Hertogenbosch van 1756—1787. 32 dln folio.

394 Id. 1756—1787. 6 dln folio.

395 Alphabetisch register op de notulen der resolutiën van de stad 's Hertogenbosch. 1751—1763, litterae M—Z.

396 Chronologisch register op de notulen der resolutiën van de stad

's Hertogenbosch, beginnende met 15 Sept. 1629 en eindigende op 13 Januari 1734.

397 Registratieboeken van memoriën, resolutiën, commissoriaal en andere zaken, betreffende de Commissie van den beleide en het politiecomptoir te 's Bosch, beginnende met 1772 en eindigende in 1798. 3 dln fol.

398 Procedures gevoerd voor de Schepenbank van 's Bosch. 1750—1763.

399 Id. 1754—1769.

400 Rekeningen der stad 's Bosch 1463—1506 (copie). Ontvangboek van H. B. Martini, rentmeester der stad 's Bosch, wegens renten, accijnsen en pachten van bamis 1723— bamis 1724. Ontvangsten en uitgaven van denzelfden rentmeester over 1724—25. Rekening en verantwoording van ontvangsten en uitgaven door Dr. Theodorus de Marcq gedaan over 1756 wegens het comptoir der renten. Rekening en verantwoording gedaan door Mr. Hieronymus Gerbade, politie-rentmeester van 's Bosch, wegens ontvangsten en uitgaven voor het politie-comptoir over 1756. 5 dln.

Beweerd recht der Staten-Generaal om inzage te nemen van de rekeningen der stad 's-Bosch en opneming van die rekeningen. Zie no. 202.

Inventaris op de rekeningen der stad 's-Bosch van 1496—1800. Zie no. 258.

Arbitrale uitspraak tusschen de stad en Meierij van 's-Bosch van 25 Aug. 1495 over de transporten van schepenbrieven, ingeboden en executiën. Zie no. 270.

Rechten der stad 's-Bosch op de executiën van hare vonnissen. Zie no. 202.

Bewering der stad 's Bosch, dat zij het recht heeft om hare magistraat te benoemen. Zie alsvoor.

Akten van protest van schepenen van 's-Bosch tegen diverse rechtshandelingen over 1674—77. Zie no. 348.

401 Formulierboek ten behoeve der secretarie der stad 's Bosch van ± 1738.

402 Dertien brieven, geschreven aan de Regeering van 's-Bosch. In een portefeuille.

Reglementen. Register van de ordonnantiën, reglementen enz. van 's-Bosch over 1676 tot 1729. Zie no. 193.

403 Register van publicaties der regeering van 's-Bosch van 1686—1756.

404 Codex instructionum of verzameling van verschillende politieke ordonnantiën, reglementen, instructiën en resolutiën, door de Magistraat van 's-Bosch in de 17e en 18e eeuw gearresteerd en genomen. 2 dln folio.

Lijst der reglementen der stad 's-Bosch 1730—1800. Zie no. 258.

405 Dr C. R. Hermans. Lijst der reglementen van de stad 's Bosch 1700—1830.

406 Alphabetisch register op de keuren en reglementen van 's Bosch van 1737—1790. Een deel Zie nog no. 420.

407—416 *nihil.*

417 **Reisbeschrijving**. Beschrijving van een reisje gedaan naar 's Bosch, Maastricht, Brussel, Antwerpen, Breda en Dordrecht 29 Juli—20 Aug. 1771.

418 **Resolutiën**. Verzameling van resolutiën door de Staten-Generaal en de Regeering van 's Bosch uitgevaardigd van 1747 tot 1755. Een band.

419 **Roomsch Katholieke godsdienst**. Copie *d'une lettre escrite par le Roy de France aux Estats d'Hollande en faveur de ceulx de Bois le Duc.* 22 Dec. 1629. (Brief geschreven om te verkrijgen vrijheid van godsdienst voor de R Katholieken van 'sBosch, over welken brief men zie het Diarium van Bisschop Ophovius ad 11 Jan. 1630, vermeld onder no. 217). Zie nog dl I no. 534*a*.

Schepenbank. Zie hiervoor onder Regeering.

420 **Schouwvoering**. Procedures gevoerd voor den Raad en Leenhof van Brabant tusschen de Magistraat van 's Bosch en den Rentmeester-generaal der Domeinen van Brabant over de schouw door dezen gevoerd over de roosters, goten, bruggen en straten binnen 's Bosch. 1763—1774.

Hierbij nog eene politieverordening voor 's Bosch van het jaar 1593 en een besluit tot verbreeding van een boog over de Dieze in de Minderbroedersstraat van 1711. Een portefeuille.

421 **Schutterijen**. Kaart voor het Groote Schuttersgilde van den voetboog van 10 Aug. 1453 met de akte van vernieuwing dezer kaart.

Vonnis over de twee zwanen, welke de Hertog van Brabant jaarlijks gehouden was te geven aan de Oude Schutters te 's Bosch, van 5 Dec. 1408.

Vonnis, 10 Febr. 1553 te Antwerpen gewezen, waarbij bevolen werd, dat Lambert de Haese, die te Antwerpen gevangen was genomen wegens schulden der stad 's Bosch, in vrijheid zoude worden gesteld, omdat hij was schutter van den Ouden Voetboog te 's Bosch.

Vonnissen, in 1573 gewezen tusschen gemeld gilde en de regeering van Engelen over het recht op de visscherij, aan dat gilde toekomende tot aan de rivier de Maas ingevolge octrooi van 10 Aug. 1453.

Octrooi door den Hertog van Brabant aan de vier schutterijen van 's Bosch in 1589 voor den tijd van twee jaren verleend om exempt te zijn van alle arresten op hunne personen en goederen ter zake van schulden der gezegde stad. (Oude copiën in een portefeuille).

422 Extracten uit de resolutiën der regeering van 's Bosch over de schutterijen, 1618 — 1716; ordonnantie op het houden der wacht door de burgerij van 1688; resolutiën van de officieren der schutterijen; verdeeling der stadsgrachten; lijst der rotgezellen van 1721; twee lijsten van rotgezellen en eenige resolutiën van de regeering van 's Bosch op de schutterijen; order op het breken van het ijs der stadsgrachten van 12 Febr. 1695; request van eenige leden der schutterij *den Colveniers-Boogaard* van 3 Mei 1785; lijst van de ordonnantiën op de schutterijen; resolutiën der regeering van 's Bosch over de schutterijen van 17 Jan. 1689 en 10 Maart 1725; twee gedrukte publicatiën der regeering van 's Bosch omtrent de schutterijen. In een portefeuille.

Accoord tusschen de steden 's Bosch en Heusden van 31 Dec. 1611 om van elkaers schutterijen geene leden voor schulden aan te houden. Zie no. 270.

Schrijven van schepenen van 's Bosch over het feit, dat in strijd met dit accoord de Bossche schutter Gijsbert Lintermans te Heusden is aangehouden. Zie alsvoor.

423 Verschillende aanteekeningen over de vier schutterijen, welke men oudtijds te 's Bosch had. Een band.

424 Aanteekeningen, gemaakt door mr. H. B. Martini, presidentschepen en kolonel der vier schutterijen te 's Bosch, over hetgeen de schutterijen aldaar in 1766 te doen hadden bij gelegenheid van de installatie en beëediging van Prins Willem

V als erfstadhouder en kapitein en admiraal-generaal der Vereenigde Nederlanden, alsmede over hetgeen er te 's Bosch bij die gelegenheid is geschied. Een band.

425 **Societeiten**. Reglement der Societeit Amicitia van 1809.

426 Notulenboek van de Societeit de Unie over 1827 — 1854 en stukken betrekkelijk de tot die societeit behoord hebbende handboogschutterij, alsmede eene beschrijving van die societeit. Een portefeuille.

Zie verder nog no. 85.

427 **Straatweg 's Bosch—Best—Eindhoven—Belgische grens**. Stukken, betreffende den aanleg van een straatweg van 's Bosch naar Eindhoven en van daar tot aan de grenzen van het Bisdom Luik. 1740—1784 ; in twee portefeuilles.

428 Diverse stukken, rakende de stad 's Hertogenbosch, als: een ontwerp voor den aanleg van een straatweg van Best tot aan de grenzen van den Staat, met de adviezen daarover in 1766 uitgebracht door Mr. H. B. Martini en eenige andere stukken betreffende het ontwerpen van dien weg. Een band.

Straten. Zie no. 323.

429 **Suijskens**. Mr. P. Schriftelijke adviezen, uitgebracht door Mr. Paulus Suijskens, advocaat te 's Bosch. (9 Juli 1692 werd hij te Leuven bevorderd tot licentiaat in de rechten). 3 dln folio.

430 **Ten Oever**. Dr. H. H. Aanteekeningen over godsdienstige onderwerpen gemaakt door Dr. H. H. Ten Oever, professor en predikant te 's Bosch en gestorven aldaar 2 Mei 1825.

431 Rouwklacht over het overlijden van Martina Mickenschrijver, echtgenoote van Dr. H. H. Ten Oever voornoemd en overleden te 's Bosch 9 Nov. 1788.

432 **Vesting** Bestek van 1738 voor het aanbesteden van twee contragardes met borstweringen, gracht, bedekten weg en twee places d' armes, alles rechts en links van het ravelijn buiten de Hinthamerpoort over en in de kapitale gracht van het hoornwerk aldaar. Een deel.

Resolutiën van 1769 tot het bouwen van barakken en van 1760 en 1771 tot het vernieuwen van het corps de gardes bij de Orthenpoort. Zie 428.

433 **Weeshuizen**. Rekening van het Burger, thans Protestantsch Weeshuis over 1704 tot 1708. Een register.

434 Oprichting van het Roomsch Armenweeshuis te 's Bosch in 1778, met beschrijving en plattegrond van hetzelve Een band.
435 **Zegels**. Afbeeldingen van Bossche schepenzegels. 5 dln.
436 Idem. Een deel.
437 **Zoemeren** Gerard van. Levensbeschrijving van den Bosschen rechtsgeleerde Gerard van Zoemeren. Handschrift uit het begin der 19e eeuw.
438 Gerard van Zoemeren ad consuetudines Buscoducenses. Een deel folio.
439 Aanteekeningen van Gerard van Zoemeren op de Bossche costuimen. 3 dln folio.
440 Idem. 3 dln folio.
441 Gerard van Zoemeren over de costuimen van den Bosch. Een deel.
442 Idem.

HILVARENBEEK

443 **Becanus**. Dr. C. R. Hermans. Levensbeschrijving van Joannes Goropius Becanus, geneesheer, geboren te Hilvarenbeek 1518 en gestorven te Maastricht 1572.
Costuimen van Hilvarenbeek. Zie no. 271.

HINTHAM

444 Rekening van het *Leprozenhuis* te Hintham over 1717. Een register.

KESSEL

445 Lijst der eigenaren van de heerlijkheid Kessel van af 1220. Handschrift uit het begin der 19e eeuw.

LIESHOUT

Hertog Jan van Brabant geeft uit de gemeente aan de ingezetenen van Lieshout. Daags na Beati Petri ad vincula 1311. (Vergelijk Dr. Hermans Bijdragen I blz 200). Zie no. 234.

LITHOIJEN

Hertog Jan van Brabant geeft uit de gemeene weide aan de ingezetenen van Lithoijen. Feria quinta post Octavam Epiphaniae 1287. (Vergelijk no. 567 in Deel I). Zie no. 234
446 Stukken betreffende het *secretaris-ambt* en de *vorsterij* te Lithoijen. 1648-1785. Een portefeuille.

MAREN

447 Stukken betreffende het *secretarisambt* en de *vorsterij* te Maren. 1663—1787. Een portefeuille.

St. MICHIELS-GESTEL.

Uitgifte der Thederheide door Willem van Hoorn, heer van Oud-Herlaer. 1381.

Johan van Merode, heer van Gestel, Oud-Herlaer enz, verleent octrooi aan Jonker Jan Coenen en zijne huisvrouw Margaretha van Etten om te testeeren over hunne leengoederen, waaronder het leengoed Zegenwerp. 6 Juni 1590. Zie no. 234.

448 **Ruimel**. Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans over het gehucht Ruimel.

449 **Processtukken** uitgegaan van Isaac Elsevier, als drossaard der heerlijkheid St. Michiels-Gestel. Een band.

Oud-Herlaer. Costuimen of ordonnantiën van leenrechten van den Leenhof van Oud-Herlaer met de rol van dat Hof over 1613 en 1614. Zie no. 128.

450 **Kleine Ruwenberg**. Archief van de in dit huis gevestigd geweest zijnde Maatschappij tot invoering der zijdeteelt in N. Brabant. 1829—1855.

MIDDELRODE

Afschriften van oorkonden betreffende Seldensadt. Zie no. 234 en Deel I in Ve Seldensadt.

MIERLO

451 **Pootkaart**. Albert en Isabella vernieuwen het octrooi, waarbij Karel van Bourgondië aan het dorp Mierlo het recht van voorpoting verleende. 10 Dec. 1614. Oude copie.

Incuite gronden. Pleitnota over het eigendomsrecht der Heeren van Mierlo op de incuite gronden aldaar van ± 1848.

452 **Enckevoirt**. Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans betreffende den Kardinaal Willem van Enckevoirt.

453 **Heerlijkheid**. Afschriften der privilegiebrieven en leenverheffingen betrekkelijk de heerlijkheid Mierlo met eene lijst

harer bezitters. Een band.
De heeren van Mierlo. Zie no. 100.

St. OEDENRODE

454 **Charters**. A. C. Brock. Charters betrekkelijk St. Oedenrode.
Stompartshoek. Zie no. 223*a*.

OIRSCHOT

455 **Drossaard**. Deductie gedaan voor den Raad en Leenhove van Brabant uijt den naam van Jacob Dirk baron Sweerts de Landas, heer der vrij- en heerlijkheid van Oirschot en Best, voor zich zelf en voor zooveel noodig als executeur van het testament van wijlen Clementia Geertruid barones van Els tot Boedelham, in zijne zaak tegen Antonij Obreen, koopman te Rotterdam, als executeur testamentair der nalatenschap en voogd over de kinderen van Jacobus Coenraats, in leven drossaard der genoemde vrij- en heerlijkheid. Het proces betrof een eisch, door genoemde vrouwe van Oirschot ingesteld tegen voorzegden Coenraats om haar te betalen eene recognitie wegens zijne aanstelling tot drossaard en al hetgeen aan hem was betaald wegens contraventie en oogluiking van den R. Katholieken godsdienst zoo te Oirschot als te Best. Van omstreeks 1746.
Heerlijkheid. De halfheeren van Oirschot. Zie no. 100.
456 **Hervormde Kerk**. Dr. C. R. Hermans. De O. L. V. Kapel, thans de Hervormde kerk te Oirschot.
457 **Steenovens** Extracten uit het Resolutieboek der vrij- en heerlijkheid Oirschot betrekkelijk het hebben van steenovens aldaar. 1715—1744.

OISTERWIJK

Privilegie door Albert en Isabella aan die van Oisterwijk gegeven Zie no. 154*a*.

OSCH

458 **Archief**. Inventaris der privilegiën, charters, protocollen en gemeenterekeningen van de stad Oss, welke in 1753 nog aanwezig waren op de gemeentesecretarie te Osch.

Erfsecretarie van Osch. Zie deel I in ve Maasland en verder :

459 *Nihil.*

460 Een portefeuille met stukken betreffende de erfsecretarie van Osch 1691—1797. Hieronder bevinden zich o.a :
Akte, waarbij Gijsbertus Josephus Bonards, zoo voor zich en als gemachtigde van Gijsberdina van Berkel wed[e]. van Johan Baptista Bonards, eigenaren van de secretarie van Oss, griffiersambt van Maasland en dijkschrijversambt van het Hoog Hemaal, het profijt van deze ambten uitgeeft aan Tieleman Dirck van Breugel. 2 Sept. 1746.
Testament van Johan van Meeuwen en Johanna Maria Potters echtelieden van 8 April 1783.
Contract, waarbij vrouwe Johanna Maria Potters, weduwe, erfgename en boedelhoudster van wijlen den heer Johan van Meeuwen, in leven erfgriffier van Maasland en erfsecretaris van Oss, geassisteerd met haren meerderjarigen zoon Petrus Andreas van Meeuwen, praktiserend advocaat te 's Bosch, overeenkomen met mr. Justus van der Hoeven, griffier van het Kwartier van Maasland en secretaris van Oss, — ter beeindiging der disputen tusschen hen gerezen naar aanleiding van een contract door dezen laatste met wijlen genoemden Johan van Meeuwen gesloten, — dat de huizing Arendsvlugt te Oss zal blijven ter vrije bewoning van gezegden van der Hoeven, zoolang deze zijne voormelde ambten zal blijven bekleeden. 1797.

461 Een portefeuille inhoudende de volgende akten :
De voogden van de kinderen Diderick Bressij, kwartierschout van Maasland, verkoopen het huis Arentsvlucht te Oss aan Reijnier van Bueren. 1696.
Verkoop ven het huis Arensvlucht te Oss, zooals Reijnier van Bueren het in koop bekwam van de voogden der kinderen van Diderick Bressij, kwartierschout van Maasland. Kooper werd Johanes Bonaerts. 30 Oct. 1698.
Johannes Boonaerts, Gijsbertus Boonaerts, beiden wonende te Oss en Pieter van den Endepoel, wijnkooper te 's Bosch, verklaren in 1698 geld schuldig te zijn van Wilhelmina Mus te 's Bosch, waarvoor in 1744 M. J. van der Poll, moeder van de Arme Clarissen, te Megen kwijting gaf aan de weduwe van Johan Baptist Boonaerts.

Schuldbekentenis ten behoeve van Gijsbertus Josephus Bonaerts, Gijsberta van Berckel weduwe van Johan Baptista Bonaerts en Maria Elisabeth Bonaerts, allen te Oss wonende. 1735.
Johan Bonaerts verklaart geld schuldig te zijn aan Elisabeth van Elss, douairière Sweerts de Landas, vrijvrouw van Oijen, te wier behoeve zich borg stelt Gijsbert Bonaerts, erfsecretaris van Maasland. 1702.
Verklaring, dat Henrikus van Breugel sedert 1706 heeft gehad het gebruik van het griffiersambt van Maasland, het secretarisambt van Oss en het dijkschrijversschap van het Hoog-Hemaal.
Gijsbertus Josephus Bonaerts zoo voor zich en als gemachtigde zoo van zijne moeder Gijsberta van Berckel weduwe Johan Baptista Bonaerts als van zijne zuster Elisabeth Bonaerts bekent geld schuldig te zijn. 1735
Processtuk van mr. Dirk Coets, eischer, contra Gijsbertus Bonarts, erfsecretaris te Oss. 1744.
Citatie van Gijsbertus Bonaarts, erfgriffier en secretaris van Maasland. 1744.

462 **Molendwang**. Uitgifte voor den molen te Osch ten behoeve van ridder Phil. Hinckaert, als man van Hadewich van Osch, van den molendwang over Osch, Heesch, Berchem, Nistelrode en Dueren (Deursen), met vier bijlagen. Copiën uit de 17e eeuw. (Zie over dezen molendwang: Steph. Hanewinkel Gesch. en Aardr Beschr. der stad en Meierij van 's Bosch bladz 534.)

ROSMALEN

Dr. C. R. Hermans. Aanteekeningen over Rosmalen Zie no. 448.

SCHIJNDEL

463 De zeeheld Jan van Amstel en het journaal door hem in 1665 gehouden op het schip de Vrijheid. Beschrijvingen uit de 19e eeuw, in een portefeuille.

SOMEREN

Zie oorkonde onder no. 234 (copie van die voorkomende in Dl I onder no. 461.)

STEENSEL

Jan Hertog van Brabant geeft aan de goede luiden van Steensel, Veldhoven, Seijtert en Wolfhoven de gemeente. 10 Maart 1349. Zie no. 234.

STERKSEL

Dr. C. R. Hermans. Aanteekeningen over Sterksel Zie no. 448

TILBURG en GOIRLE

Dr. C. R. Hermans Aanteekeningen over Tilburg. Zie no. 448.

Oorkonden: Jan Hertog van Brabant en Rogier van Leefdael, burggraaf van Brussel, heer van Oirschot en Hilvarenbeek, verkoopen aan de goede lieden van West-Tilburg en Goirle de gemeente. St. Gillisdag 1329.

Ignatius van Grobbendoncq, heer van Houtven, Oisterwijk, enz, als momboir over Charles Hubertus de Grobbendoncq zijnen neef, machtigt mr. van der Landen om voor de Staten Generaal te verheffen de heerlijkheid Tilburg en Goirle, dien neef aangekomen bij testament en partage, gemaakt door constituants broeder, den Grave van Grobbendoncq, Gouverneur en kapitein-generaal van het Hertogdom Limburg, den vader van den minderjarige. 5 April 1666. Zie no. 234.

464 Cronijkje van eenige zaken, die sedert en in het jaar 1774 te Tilburg en daaromtrent zijn voorgevallen tot den 18 Julij 1830. Copie.

464 *bis* Schets eener militaire verkenning van een gedeelte der omstreken van Tilburg door den 1e luitenant van Swieten. 1843.

465 Reglement voor de huishouding en finantiewezen van de heerlijkheden Tilburg en Goirle van 8 Mei 1732 met eene resolutie door den Raad van State dienaangaande op denzelfden datum genomen.

466 Eenige stukken betreffende de verkiezingen te Tilburg in 1795 en voorts de omwenteling in Staats Brabant van dat jaar.

467 Advertissement van rechten gedaan voor den Raad van Brabant uit den naam van Josephus de Grobbendonck, heer van Tilburg, Goirle enz, tegen de erfgenamen van Anna van Hambroeck, in leven vrouwe van Jekschot, en Johanna de Roij, in leven weduwe van Adriaen Comans. 1680. Het gold hier de procedure tot rekening en verantwoording van de kosten van opbouw van een molen aan den Heikant te Tilburg, door de tegenpartij van genoemden van Grobbendonck uitgevoerd.

VUGHT.

Oorkonden De Pastoor van St Lambert te Vught staat toe aan de Zusters van Orthen te Vught te hebben eene eigen kerk met klok, kerkhof en de bediening der H. H. Sacramenten tegen een jaarlijkschen cijns van vier gouden Wilhelmus schilden. 10 Febr. 1452.

Dezelfde staat toe aan de Zusters van Bethanië te Vught hetzelfde te hebben tegen een jaarlijkschen cijns van een gouden Wilhelmus schild. 3 Dec. 1461.

Akte, waarbij de commandeur van Gemert, als gecommitteerde van het kapittel van Aldenbiezen, aan Cornelis Kuchlinus, ontvanger van 's lands middelen en raad te 's Bosch, verkoopt de goederen van de Commanderij der Duitsche Orde te Vught. 22 Dec. 1663.

Zie No. 234.

Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans Zie no. 448.

Zie ook nog no. 223 o en p.

WESTERHOVEN

Oorkonde. Zie onder Bergeik.

WAALWIJK

468 Afschriften van stukken, rakende de rechten en vrijheden der goede luiden van Waalwijk. 1330—1517.

Willem van Besoijen, ambachtsheer van Besoijen en de Heemraden van dat ambacht verklaren, dat zij aan de poorters van Waalwijk verzocht hebben een stuk dijk binnen gezegd ambacht te leggen onder belofte, dat de poorters van Waalwijk altijd vrij zullen zijn van alle schade of calange, die daarvan komen mocht en dat zij de aarde kunnen halen ter naaste lage en minste schade. 3 Febr. 1431.

Zie no. 234.

3. DE HEERLIJKHEID OIJEN.

De heerlijkheid Oijen. Zie no. 100.

Dr. C. R. Hermans. Aanteekeningen over munten, welke te Oijen geslagen werden. Zie no. 64.

4. HET GRAAFSCHAP MEGEN.

469 Afschriften van charters betreffende het graafschap Megen. 1357—1747. Een deel. Handschrift uit het laatste der 18e eeuw.
Deductie tot bewijs, dat de stad en het land van Megen behooren tot de Meierij van 's Bosch. Zie no. 210.
Idem. Zie no. 202.
470 Recueil des plusieurs informations et titres par lesquels appert que la centre et la ville de Meghen avecq ses appendices est pays et territoire de Brabant, membre de la mayerie de Bois le Ducq, etc. Handschrift uit de 17e eeuw.
Landrecht. Zie no. 476.
471 Lijst der incunabelen, berustende in het klooster der Minderbroeders te Megen. 1858.
472 Correspondentie in 1852 gevoerd over het oprichten van een standbeeld voor Karel van Brimeu te Megen. Hierbij eene brochure van A· van den Heuvel, leeraar aan de Latijnsche school te Ravenstein, over het vernieuwde kerkhof te Megen en het aldaar gevonden graf van Karel van Brimeu.
Stukken betrekkelijk het inbezit nemen door de Bataafsche Republiek van het graafschap Megen, nadat haar dit door de Fransche Republiek was afgestaan. Zie no. 76.

5. HET LAND VAN RAVENSTEIN.

Zie over deze heerlijkheid: *Stad en land van Ravenstein* nos. 473 en vlgd.

DENNENBURG.

Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans betrekkelijk de kerk te Dennenburg. Zie no. 120.

HERPEN.

Getuigenissen in turba over de heerlijkheid Herpen en hare verhouding tot de stad 's Bosch. Woensdag na St. Margaritendag 1365. Zie no. 270.

NEERLANGEL.

Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans betrekkelijk de kerk te Neerlangel. Zie no. 120.

STAD EN LAND VAN RAVENSTEIN.

473 Afschriften van charters, betreffende de stad en het land van Ravenstein, 1339 — 1665. Alsmede ordonnantie en tarief van de gerechtelijke en buitengerechtelijke jura in de stad en heerlijkheid Ravenstein.

Charters van Ravenstein van 1657 en 1687. Zie No 100.

Zie ook nog No. 144.

474 Diverse stukken en aanteekeningen over Ravenstein, bijeengebracht door Dr. C. R. Hermans en gedeeltelijk afgedrukt in zijn werk over Ravenstein.

475 Correspondentie door Dr. C. R. Hermans gevoerd voor de samenstelling van dit werk.

476 Landrechten der stad en lande van Ravenstein, alsmede der stad en graafschap Megen. Een band. Handschrift uit de 17e eeuw.

Uittreksels uit de costuimen van het land van Ravenstein. Zie No. 274.

Deductie tot bewijs, dat de stad en het land van Ravenstein behooren tot de Meierij van 's Bosch. Zie No. 210.

Id. Zie No. 202.

Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans over de R. K. kerk te Ravenstein. Zie No. 120.

Ordonnanties tegen het prediken van den Hervormden godsdienst te Ravenstein. Zie No. 100.

Overdracht van de stad en het land van Ravenstein door de Fransche aan de Bataafsche Republiek. Zie No. 76.

UDEN

Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans betrekkelijk de kerk te Uden. Zie No. 120.

VELP

Idem.

6. DE STAD GRAVE EN HET LAND VAN CUIJK.

477 Proeve van een Charterboek van het land van Cuijk. (Handschrift der 19e eeuw).

478 **Oorkonden.** Afschriften der navolgende oorkonden:

a. Jan van Cuijk geeft uit gemeentegronden aan de inwoners van Beugen, Beers, Cuijk, Brakel, Kerklinden, Mill, Escharen en Grave. 20 April 1308. (Vergelijk Paringet Memoriaal blz. 473 – 475).

b. De Officialis van Luik bedreigt een ieder met den kerkelijken ban en eene zware boete, die de novale tienden niet mocht laten volgen aan de Pastoors van het Land van Cuijk en aan het St. Catharinagasthuis te Grave. 26 Oct. 1440.

c. Gui de Brimeu, graaf van Megen en luitenant-generaal langs de Maas, stelt in het ongelijk hen, die in het Land van Cuijk weigerachtig zijn om tiend te betalen aan het St. Catharinagasthuis te Grave en verwijst hen bij verdere weigerachtigheid naar den gewonen rechter. 26 Aug. 1475.

d. Arnt. Janssen, gewezen knecht van den Kapelaan te Cuijk, verklaart voor Schepenen van Grave, dat de korentiend van den Drull te Linden altijd genoten is voor de eene helft door het St. Catharinagasthuis te Grave en voor de andere helft door den Pastoor van Cuijk. ’s Anderendaags na St. Peter en Paulus 1546.

e. Brief van den Rentmeester der Domeinen van Grave en den Lande van Cuijk aan den Raad van Brabant, waarin hij erkent dat de Koning van Spanje geen recht heeft op den novalen tiend onder Mill, Wanroij, Beers, Escharen en Gassel, blijkens privilegie van heer Jan van Cuijk. 1 Aug. 1556.

479 Handschrift van Paringet: Cort verhaal aangaande de stad Grave en den Lande van Cuijk. Dit handschrift is grootendeels uitgeven door mr. Paul van Alen.
Uittreksels uit de costuimen van Cuijk. Zie no. 274.
Articulen der landrechten van Cuijk, 18 Aug. 1550 door Keizer Karel V verleend. Zie no. 154.

St. AGATHA

Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans over de kerk te St. Agatha. Zie no. 120.

BEERS

Resoluties van den Raad van State van 1694 en 1701 omtrent de dijken te Beers en Empel. Zie no. 100.

GRAVE

480 Journal du siège de Grave en 1674 en Journal du siège de Grave en 1814. Copiën.

481 Beschrijving van de stad Grave. Keuren van die stad. Privilegiën van die stad. Handschrift der 17e eeuw. Een band.

482 Rekening door Johan van der Plaat, als rentmeester van alle middelen der stad Grave, over 1751 aan de Magistraat van die stad gedaan.

483 Register van de servitiën der stad Grave over 1688—1744. (betreft inkwartieringen van troepen).

484 Bestek voor het vernieuwen en verbeteren van de commandeurswoning met drie platte gronden en twee teekeningen voor den voorgevel van gezegde woning. 1762.
Beschrijving van het fondament van eenen zoogenaamden toren aan den opgang der stadswal aan de Brugpoort, in welken toren van wege de gemeente Grave in 1834 een nieuwe waterput is gemaakt, met eene afbeelding van het overblijfsel van dien toren.

485 Monument ter nagedachtenis van Hertog Arnold van Gelder in de St. Elisabethskerk te Grave, beschreven door Jean Alex. Krieger, vrederechter aldaar 1813.

486 Geestelijk liedboek van Zuster Maria (Wilhelmina of Wijnanda van Ravesteijn), begijn in het Begijnenklooster Mariengraff te Grave van af ongeveer 1630—1692. Aan dit handschrift ontleende Prof. J. A. Alberdingk Thijm gedeeltelijk zijne novelle: Het Begijnenklooster te Grave en zijne dichteres.

487 Levensbeschrijving van Joannes Wiers, geneesheer, geboren te Grave 1515 en gestorven te Teckelenborgh 1588, door Dr. C. R. Hermans.

MAASHEES

488 Advertissement van rechten, gedaan voor den Raad en Leenhof van Brabant uit den naam van Arnoldus Lieffkens, mitsgaders Marcus Lieffkens, als de arrementen van den processe overgenomen hebbende van zich zelven en van de verdere erfgenamen van Gerard Lieffkens, in leven postmeester te Maashees, alsmede namens de weduwe en boedelhoudster van Aert Aerts, zoo voor zich en als moeder-voogdes over hare minderjarige kinderen, en voorts de schepenen van Maashees, in hunne zaak tegen Johan Reijnier van der Boijen, heer van Venraij, Helden, Nederijssche en Macken. † 1669. Het gold hier het recht van veer te Beekerstaeij, waarop genoemde van der Boijen als heer van Macken aanspraak maakte.

7. DE HEERLIJKHEID OEFFELT.

Overneming van Oeffelt door de Bataafsche van de Fransche Republiek. Zie no. 76.

8. DE HEERLIJKHEID GEMERT.

489 Betoog van J. van Oudenhoven dat de Landcommanderij te Gemert tengevolge van de overgave van Maastricht aan de Staatschen jure belli is gekomen aan de Republiek der Vereenige Nederlanden.

490 Mémoire concernant la seigneurie de Gemert et quelques autres de leurs biens du 30 Nov. 1802, met bijlagen, voornamelijk betreffende de opheffing van deze heerlijkheid door de Fransche Republiek.

491 Kaart figuratief van een gedeelte der heerlijkheid Gemert, in 1703 opgemaakt door den landmeter Peter van Oldezee.

9. HET LAND VAN HEUSDEN EN ALTENA.

492 Brief van het Dijkbestuur van den Hoogen Maasdijk 's Lands van Heusden aan het Polderbestuur vau het Oud Land van Altena om op te nemen de hulpgaten in den Oud-Heusdenschen Zeedijk met bijlagen. 1741.

493 Stukken betreffende de waterschappen van den Hoogen Maasdijk 's Lands van Heusden en het Oud Land van Altena. 1740—1790. Een portefeuille.

494 Vertrouwelijke brieven van den luitenant-generaal van Helden aan den gouverneur van N. Brabant Hultman over de vereeniging der landen van Heusden en Altena met het overige der tegenwoordige provincie N. Brabant, alsmede over eenige personen in die landen verblijf houdende. 1814 — 1818. Een portefeuille.

495 Handvesten der stad en lande van Heusden. Een register uit de 17e eeuw.

496 Beschrijving der stad en lande van Heusden (toegeschreven aan Theod Groen, geboortig van Heusden en in leven predikant te Maastricht), zijnde een handschrift der 17e eeuw; met een vervolg op dat handschrift tot 1742 (toegeschreven aan Maurits de Leu de Wilhem).

497 Geslachtsregister en korte levensbeschrijving der aloude Heeren van Heusden, alsmede van eenige edelen uit den Huize van Heusden gesproten. Privilegiën, handvesten, octrooien enz. van de stad en lande van Heusden. Beschrijving van de dorpen en heerlijkheden Engelen, Vlijmen, Heesbeen, Drongelen en Aalburg. Hierbij eene beschouwing van Prof. Tydeman over dit fraaie handschrift; hij schrijft het toe aan Maurits de Leu de Wilhem, die volgens hem het zoude hebben gemaakt naar een handschrift van Theod. Groen, predikant te Maastricht. Zie hierover Tijdschrift van Sassen III blz. 10.

498 Stukken betrekkelijk de overstrooming van het land van Heusden en Arkel op 30 en 31 Januari 1809. Een register.

AALBURG

Zie no 497.

ALMKERK

499 Processenverbaal van verpachting der tienden in de bannen van Zantwijk, Uppel en Doorn onder de heerlijkheid Almkerk. 1762—1810. Id. der tienden behoord hebbende aan het Kantoor der kerkelijke goederen en geheven wordende over de heerlijkheden Almkerk, de Werken, Hill en Babiloniënbroek. 1778. Een portefeuille.

500 Rekening en verantwoording gedaan van de opbrengst der belastingen: *a* door Sebastiaan Kuipers, als secretaris van Almkerk, over 1774 en door Willem van Eeten, secretaris alsvoor, over 1775—1792. Een portefeuille.

501 Rekening en verantwoording gedaan door Huijbert Holleman als kerkmeester van Almkerk over 1789/90 en 1790/91.
Staat van de renten, toebehoorende aan de kerk van Almkerk over 1675, 1690 en 1791.

ANDEL

Overdracht van twee perceelen land, gelegen onder Andeler Broek, aan de Wede Cornelis Wolff. 1679. Zie no 501.
Processenverbaal van verpachting der tienden onder Giessen en Neer-Andel, toebehoorende aan het Kapittel van Oud-Munster te Utrecht. 1797—1807. Zie no. 499.

502 Id. 1805—1815. Een portefeuille.

503 *Vidimus* 23 Dec. 1509 gegeven door den Prior van het Klooster St. Mariakroon binnen Heusden van eene arbitrale uitspraak, in 1467 gedaan tusschen de dorpen Wijk en Veen ter eenre en Andel en Giessen ter andere zijde omtrent sluizen, vlieten en kaden. Een register.

BABILONIENBROEK

Tienden. Zie no. 499.

BERN

504 Copie van de beschrijving der stichting van de abdij van Bern, opgemaakt door C. van Alkemade en P. van der Schelling.

DRONGELEN

Beschrijving van Drongelen. Zie no. 497.

ELSHOUT

Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans. Zie no. 448.

EMMIKHOVEN

505 Register van de brugdamcijnsen en kerkrenten, gaande uit landerijen onder Emmikhoven, opgemaakt in 1729.

ENGELEN

Beschrijving van Engelen. Zie no. 497.

GENDEREN

506 Dijkkaart van Genderen van 29 April 1444.

GIESSEN

Zie nos. 499, 502. en 503.

HEESBEEN

Beschrijving van Heesbeen. Zie no. 497.
Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans. Zie no. 448.

HEUSDEN

Beschrijving van de stad Heusden, Zie no. 497.

507 Charters. Afschrift van charters, betreffende Heusden, gemaakt door Dr. C. R. Hermans naar een geschreven charterboekje, berustende in het gemeentearchief te Heusden.

508 Afschriften van charters en privilegiën betrekkelijk de stad Heusden. 1290—1449. Copie der 19e eeuw. Zie ook nog no. 144.
Oud afschrift van eenige oorkonden betreffende Heusden. Zie no. 503.

509 Rechten en costuimen van Heusden. Copie van 1670.

510 Rechten en costuimen der stad Heusden. Copie van de vorige uit de 18e eeuw.

511 Extract uit de Chronijke van Holland, Zeeland en Vriesland door Ellert de Veer, voor zooverre die Heusden betreft.

512 Lijst der fortificatiën in en om Heusden. 1804.

513 St. Joris Broederschap. Reglement voor de St. Joris Broederschap, opgericht te Heusden 1 Jan. 1809 onder de zinspreuk: „Door eendragt verbonden”.

514 Reglement van 1800 voor de Latijnsche school te Heusden.
Beschrijving van den gedenkpenning op het ontzet van Heusden van 21 Sept. 1787. Zie no. 100.

DE HILL

Tienden. Zie No. 499.

OUDHEUSDEN

Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans. Zie No. 448.

OUD LAND VAN ALTENA (POLDER)

(polder).

515 Rekening en verantwoording afgelegd door mr. Diderik van Bleijswijk, penningmeester van het Oud Land van Altena, van den ontvangst en uitgaaf eener som van fl. 20000, door de Raden van Zuid-Holland bij resolutie van 18 Febr. 1741 aan dien polder geschonken om daarmede te betalen de kosten van herstelling der dijken, die door de laatste zware overstrooming waren vernield.

RIJSWIJK

Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans betreffende Rijswijk. Zie no. 448.

SLEEUWIJK

516 Lijst van charters aangaande de heerlijkheid Sleeuwijk.

VEEN

Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans betreffende Veen. Zie no. 448.
Zie nog no. 503.

VLIJMEN

Beschrijving. Zie no. 497.
Akte, waarbij de geërfden van het dorp en den polder van Vlijmen aan vier hunner medegeërfden volmacht geven om de rekening van dien polder op te nemen 23 Jan. 1711.

DE WERKEN

517 Gaarboek der ordinaire verponding in 1777 over het dorp de Werken en het ressort van dien, mitsgaders van den 100en penning van de huizen, tienden en visscherij en van den 200en penning van de landerijen aldaar.

Tienden. Zie no. 499.

WOUDRICHEM

518 Handvesten en besluiten betreffende de stad Woudrichem en het land van Altena. 690—1841.

Notulen in een cas van purge. Zij betreffen Sebastiaan Kuipers, notaris en procureur te Woudrichem en schout en secretaris van Almkerk, die impetrant van mandament van purge was contra Jacob Philip baron van Boetzelaer, baljuw van Woudrichem en het Land van Altena. 1760. Zie no. 154.

Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans. Zie no. 448.

WIJK

Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans. Zie no. 448.
Zie nog no. 503.

10. HET BALJUWSCHAP VAN ZUID-HOLLAND.

RAAMSDONK

Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans betrekkelijk Raamsdonk. Zie no. 448.

SPRANG

Idem betrekkelijk Sprang. Zie alsvoor.

WERKENDAM

Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans betrekkelijk Werkendam. Zie no 448.

519 Memorie wegens de heerlijkheid Werkendam, getrokken uit van Oudenhoven's beschrijving van Zuid-Holland.

ZUID-HOLLANDSCHE POLDER

520 Lijsten der charters, behoorende aan en van de morgentalen, behoorende tot den Zuid-Hollandschen Polder.

ZUIDEWIJN

520 *bis* Akte, waarbij Dirrick van der Merwede bij doode van Dirck van der Merwede Danielszn. zijnen vader, beleend wordt met de ambachtsheerlijkheid Zuidewijn. Hulde deed Jan van der Merwede zijn oom. 12 Jan. 1528. Copie.

11. DE BARONIE VAN BREDA.

DE BARONIE IN HET ALGEMEEN.

521 Costuijmen ende usantiën der stad en lande van Breda. 1547.

521 *bis* Costuijmen der stad en lande van Breda.

522 Costuijmen der stad en lande van Breda, bijeenverzameld door den advocaat mr. Hendrick Montens. 1598.

523 Register van reglementen voor stad en land van Breda. n.b. 1597—1835.

Costumen en municipale rechten der stad en jurisdictie van Breda. 1573. Order van justitie der stad en lande van Breda. 1554. Zie no. 128.

524 Alphabetisch register op de ordonnantiën van de Hoofd- en Leenbank van Breda van 1606. (Hierachter een formulierboek voor de wijze van procedeeren voor den Hove van Holland). n.b.

525 Verzameling van stukken betrekkelijk de stad en het land van Breda, als: geschiedenis der Heeren van Breda; verkoop van Breda op 1 April 1350; besluit van Prins Maurits als regent

en administrateur van de goederen van Philips Willem prins van Nassau d.d. 6 Juli 1527; notulen en resolutiën van de landsvergadering der Baronie van Breda van 28 Aug. 1681; advies over den vrijdom van belastingen der stad en baronie van Breda van 14 Aug. 1682; contracten der stad Breda over het onderhoud van 's lands werken; aanstelling van predikanten in de Baronie van Breda; inkwartiering van Engelsche regimenten te Baarle-Nassau in 1709; de Drossaard van de stad en lande van Breda; belastingwezen; de jurisdictie over Castelre; begeving van ambten; de Gouverneur van Breda; instructies voor ambtenaren enz. (Verzameling van omstreeks het jaar 1750). Een band.

526 Verzameling van stukken van 1415 tot 1793, betreffende eenige belangrijke aangelegenheden der stad en lande van Breda. Verzameling van charters, resolutiën, plakkaten, reglementen, publicatiën, adviezen en registers betrekkelijk de stad en lande van Breda. 9 dln folio.
Klacht van de familie van Pieter Pacqui, burger van Breda, over een vonnis van het Gerecht aldaar; deductie van het recht der heeren van en van de stad Breda, benevens de andere steden en vrijheden van Brabant om in alle crimineele zaken te vonnissen bij arrest. Zie no 202.

527 Staat en inventaris der goederen, welke het Bisdom Antwerpen in 1760 bezat in de Baronie van Breda. Copie.

528 Reglementen van 1690 op de gemeene middelen in de Baronie van Breda, mitsgaders verschillende reglementen en ordonnantiën op het innen van die middelen. Handschrift der 18e eeuw.

529 Deductie van het recht der steden over de omliggende ende daeronder behoorende dorpen ende vlecken des lands ende Baronnie van Breda, noopende ende raeckende het verbieden van eenige hoofdneeringen ofte ambachten aldaer te doen, opgemaakt door Marcus Zuerius Boxhornius. Copie van 1760.

530 Deductie gedaan maken uijt den name ende van wegens de gesamentlijke vrijheden, heerlijkheden ende dorpen des landts van Breda ofte derselve gecommitteerdens op ende tegens Burgemeesters, schepenen ende Raade der stad Breda (betreft hetzelfde onderwerp als in het vorige nummer). Copie.

531 Iets over de oude landmaten van de stad en lande van Breda.

532 Afschriften van oorkonden betreffende Breda, Etten, Oosterhout, Rosendaal, Rijsbergen, den polder Zwartsenberg.

533 Rapport sur les bruyères et terrains vagues, propres au campement des corps d'armées aux environs de Breda, redigé par le major van Swieten en 1817.

534 Aanteekeningen betreffende de waterstaatswerken, welke van af 1817 tot 1842 in het arrondissement Breda uitgevoerd zijn onder directie van den ingenieur van den Waterstaat A. de Geus.

DE STAD BREDA

535 Kronijk van Breda (toegeschreven aan J. van Vliet of Vlitius); handvesten en privilegiën der stad Breda; lijst der drossaarden van de stad en lande van Breda over 1249 – 1658. Een en ander in een band samengebracht door K. van Alkemade en P. van der Schelling.

Oorkonden. Afschriften van de navolgende: De Drost van Breda schrijft namens den Koning van Spanje de bezitters van leengoederen aan, dat zij zich ten spoedigste hebben uit te rusten met eene volledige krijsgstoerusting, daar anders hunne leenrechten verbeurd zullen worden verklaard. 23 Febr. 1573.

Philips Willem van Nassau, prins van Oranje, vergunt aan de regeering van Breda drie jaarlijksche paarden- en beestenmarkten te houden. 10 Nov. 1613.

Op het request van de Nonnen van St. Catharinendaal te Breda vergunt Prins Frederik Hendrik als baron van Breda aan haar om buiten de stad (n. l. te Oosterhout) een klooster te bouwen met behoud harer goederen. 20 April 1640.

Zie no. 532.

Zie ook nog no. 144.

536 Keurboek der stad Breda. 1637.

537 Keuren van Breda (handschrift uit de 17e eeuw). Een band.

538 Keuren van Breda, gecollationneerd door Joh. van de Corput. Een band.

539 Keurboek van Breda. Handschrift uit de 16e eeuw.

540 Ordonnantie op de manier van procedeeren te Breda van 1606. Een deel.

541 Mr. A. G. Kleijn. Uittreksels uit de poorterboeken, stadsrekeningen en charters, berustende in het Stedelijk Archief te Breda.

542 Extracten uit de oude rekeningen van Breda. 1300 — 1600. Handschrift der 19e eeuw.

543 Het H. Sacrament van Mirakel te Breda, vroeger genaamd het H. Sacrament van der Niervaart (Klundert) Copie uit de 19e eeuw.

544 *Hemeltergende heiligschennis, zigtbaar door God gestraft te Breda op Kerstnacht 25 December 1773.*

545 De gilden der stad Breda. Een register inhoudende de afschriften hunner kaarten.

546 Memorie over de verdedigbaarheid der vesting Breda (uit het begin der 19e eeuw).

547 Register inhoudende : stukken betrekkelijk het overdragen van het Militair Hospitaal te Breda door de Magistraat dier stad aan den Raad van State, 1750 — 51 ; stukken betreffende de ammunitie der vesting Breda, 1751 ; stukken betreffende het garnizoen te Breda, 1769 ; stukken betreffende het innen der belastingen in de stad en lande van Breda en het beheer der domeinen aldaar, 1785 — 1795.

548 Inventaris der resolutiën, plakkaten en verdere documenten rakende het comptoir van 's lands verpondingen te Breda. 1717 — 1799.

549 Akten, uitgegaan van Willem Pieter van Persijn, als ontvanger der verpondingen over de stad en lande van Breda. 1796—98. In eene portefeuille.

550 Copie van den catalogus van de bibliotheek der stad Breda, opgemaakt door J. van Vliet in 1651.
Copie van den catalogus van die bibliotheek in 1835.

551 Dr. C. R. Hermans Over de noodmunten te Breda.

552 Een liedeken van 't innemen van Breda, uit : *Een nieu Geusen lied- boecxken.* Dordrecht 1629. Copie.

553 *Triumphlijedt over de victorieuse overwinninge der stad Breda.* 1637.

554 Gedicht van Casper van Baerle op de inneming van Breda door Prins Frederik Hendrik en het verlies van Roermond in 1637.

555 Drie verhalen van het gebeurde ter audientie van Keizer Napoleon te Breda op 6 Mei 1810.
De Lazarij te Breda. Zie no. 100.
556 Rekeningen van de vereeniging „*Vroechdendael*" te Breda van 1492—1578 en resolutiën der magistraat te Breda omtrent die vereeniging 1559—1655. Copiën.
557 Copiën van een: Reglement van het gilde St Sebastiaan te Breda; id. van de Harmonie aldaar; herdenking van het tweede eeuwfeest der inneming van Breda in 1637; vonnis den 10 April 1787 gewezen tegen den brandstichter A. van Campen, wonende te Dorst, met diens eigenhandig geschreven brandbrief.

ETTEN

Ordonnantie op het gebruik van den Geer van 18 Mei 1620. Reglement voor de arm- en gasthuismeesters van 19 Mei 1700. Idem op de Leursche Vaart van 14 Jan. 1704. Zie no. 532.
558 A. J. van der Poest Clement. Onderzoek naar oudheden in 1850 gevonden te Etten.

OOSTERHOUT

559 Journaal van een reisje naar het kampement bij Oosterhout in Sept. 1732.
560 Het Klooster St. Katharinadal.
Het slot van Strijen. Zie nos. 100 en 532.
Philips II, koning van Spanje, bepaalt, dat de uitgeweken ingezetenen van Oosterhout met de andere ingezetenen in de beden en andere belastingen zullen bijdragen. 13 Dec. 1579. Zie no. 532.

ROSENDAAL

Oorkonden. Engelbrecht graaf van Nassau vernieuwt en bevestigt het octrooi waarbij aan Rosendaal was toegestaan eene weekmarkt te houden. 20 Sept. 1502.
Philips Willem van Nassau, prins van Oranje, bevestigt de privilegies aan Rosendaal en Nispen door zijnen vader 28 Juli 1561, verleend. 22 Sept. 1614.

De Raad van Brabant te 's Hage handhaaft de vrijheid van Rosendaal in haar voorrecht van vrij te zijn van hofdiensten. 17 Mei 1618.
Prins Maurits van Oranje bevestigt den privilegiebrief van 22 Sept. 1614 hiervoor gemeld. 23 April 1619.
Prins Frederik Hendrik bevestigt de privilegiën, door zijne voorzaten aan Rosendaal verleend. 19 Maart 1638.
Prins Willem II doet alsvoor. 20 Mei 1647.
Zie no. 532.

RIJSBERGEN

Reglement op de klapwakers van 23 Jan. 1789.
Brandreglement van 1823.
Schutreglement van 1836. Zie no. 532.

ZUNDERT

561 Beschrijving van het huis te Laar met eene afbeelding van het wapen der familie van Beeck.

POLDER ZWARTSENBERG

Protest der stad Breda tegen de uitgifte van dezen polder, in zooverre hare rechten daardoor benadeeld mochten worden. 23 Juli 1518. Zie no. 532.

12. HET MARKIEZAAT VAN BERGEN OP ZOOM.

562 Beschrijving der stad Bergen op Zoom en harer privilegiën; genealogie en levensbeschrijving der markiezen van Bergen op Zoom; beschrijving van het graafschap Strijen; een en ander samengesteld door K. van Alkemade en van aanteekeningen voorzien door P. van der Schelling. Een deel.

563 Memorie tot adstructie van het recht van gratie, remissie en abolitie aan de Markiezen van Bergen op Zoom zelfs in crimineele zaken toekomende wegens misdrijven gepleegd binnen het markiezaat van Bergen op Zoom. 21 April 1793. Met bewijsstukken. Een band.

564 Verzameling van stukken betreffende de stad en het markiezaat van Bergen op Zoom, voornamelijk het Zuid- en Westkwartier en loopende over 1566—1738, met een bijvoegsel, handelende over het aanstellen der regeering in de dorpen van het markiezaat van 1536—1705. Onder deze stukken komen o. a. voor: de grensscheiding van het markiezaat; reglement van order der kwartiersvergaderingen van het Oostkwartier; jurisdictie over de Hoeven en den St. Maartenspolder; de regeering van Bergen op Zoom; memories over de rechten der markiezen; houtvesterij en jagermeesterschap van het markiezaat; plakkaat omtrent de secretarissen; reglement van politie voor Oudenbosch en Oud- en Nieuw Gastel; belastingen; instructies voor de schouten en drossaarden van den Markies; procedure van den Markies tegen de magistraat der stad Tholen; procedures van den Drossaard van Wouw tegen den gedetineerde Laureijs Valkenburg; resoluties over de jacht. Een band.

565 Afschrift van eene akte van scheiding en deeling tusschen Johan graaf van Nassau, heer van Breda en Johan, heer van Bergen op Zoom, aangaande Rosendaal, Steenbergen, Gastel, Ouden- en Nieuwenbosch en de Hoeven. 28 April 1458.
Afschrift der akte, waarbij Philips van Bourgondië voorschreven scheiding en verdeeling bevestigt. 3 Juni 1459.
Request door de in het markiezaat van Bergen op Zoom wonende schuldeischers van den Markies van Bergen op Zoom aan de Aartshertogen Albert en Isabella gericht om in hunne rechten te worden gehandhaafd. 18 Nov. 1604. In een portefeuille.

566 Rekening en verantwoording afgelegd aan de Staten Generaal door Justus Turcq, als rentmeester van de geestelijke goederen in het markiezaat van Bergen op Zoom. 1669. Een band.

567 Dr. C. R. Hermans. Beschrijving der boekwerken, handelende over de geschiedenis der stad en lande van Bergen op Zoom.

BERGEN OP ZOOM

568 Beschrijving van Bergen op Zoom tot het jaar 1795. Handschrift uit het begin der 19e eeuw.
Idem. Zie no. 562.

569 Privilegiën van Bergen op Zoom, rakende de Engelsche kooplieden. 1519. Een register,

570 Alphabetisch register der resolutiën van den Breeden Raad en Magistraat van Bergen op Zoom.

571 Afschrift van de crimineele rol der Vierschaar van Bergen op Zoom, beginnnende 26 Octob. 1626 en eindigende 26 Mei 1642. Een deel.

572 Lofdichten op „den slag voor Berghen op den Zoom daer se Don Louys de Requensentes willekom geheeten den 18 Januarij 1574" ; en op het ontzet van Bergen op Zoom op 3 Oct. 1622. Chanson sur la prise de Bergen op Zoom en 1747. Copiën.

573 Jac. Adr. Folkers. Dagverhaal van het beleg van Bergen op Zoom in 1747.

574 Relaas van de overgave van Bergen op Zoom in 1747.

575 Leerrede, gehouden door Johannes Janssen, predikant te Bergen op Zoom, ter inwijding van de herstelling der kerk aldaar op 15 Oct 1752, waarbij gevoegd is : Kort en beknopt verhaal van het gepasseerde ten tijde van de overrompeling van Bergen op Zoom op 16 Sept. 1747.

576 Memorie van hetgeene in 't guarnisoen van Bergen op Zoom is voorgevallen bij de aannadering der Fransche Troupes naar 't territoir van den staat, beginnende met de maand November 1792 en eindigende met 6 Aug. 1793.

577 Correspondentie van den Landdrost van Maasland, Staatsraad C. G. Hultman, over de overgave van Bergen op Zoom aan de Franschen in 1810.

578 Thomas de Rouck. Memoriaal van de gouverneurs van Bergen op Zoom van 1576—1658. Aangevuld met eene naamlijst dier gouverneurs van af 1642—1784. Copie.

579 Thomas de Rouck. Beschrijving der gouverneurs van Bergen op Zoom van 1576—1658. Copie.
Oorkonden betreffende Bergen op Zoom. Zie no. 144.

FIJNAART EN HEININGEN

580 Staat der schulden van den Markies van Bergen op Zoom, waarvoor bezwaard zijn diens goederen onder Fijnaart en Heiningen. 1746.

HEERLE

581 Reglement van het St. Jorisgilde d. d. 20. Nov. 1636. Copie.

HOOGERHEIDE

582 Beschrijving der heerlijkheden Hoogerheide en Ossendrecht en opgave der redenen, die de raden en meesters van rekening van het Huis van Bergen op Zoom bewogen hebben den Markies van Bergen op Zoom aan te raden de heerlijkheid Hoogerheide en half-Ossendrecht te koopen en te voegen bij zijn Markiezaat.

OSSENDRECHT

Zie het vorig nummer.

OUDENBOSCH

583 Deductie gedaan voor den Raad en Leenhove van Brabant uit naam van Johan Den Dooven, notaris en procureur te Oudenbosch, tegen Antonius de Stoppelaer, predikant aldaar, Daniel van den Broek, Cornelis de Krom en Jacobus van der Vooren, ook wonende aldaar. Hij beweerde, dat zijne tegenpartij hem beleedigd had door hem ten laste te leggen, dat hij als pretens kerkmeester de consistoriekamer te Oudenbosch, alwaar zij vergaderd waren, had willen binnendringen en vrij onbschaamd en zeer oneerbiedig hen in hun karakter en functie van leden van den Kerkeraad bejegend had. Van omstreeks 1760.

Resolutie der heeren raden van het Huis van Bergen op Zoom, concernerende het vergeven van kleine bedieningen in den Oudenbosch. 22 Oct. 1738. Zie no. 154.

RUCPHEN

Afschrift van het charter, waarbij Heinric van Boutershem en zijne huisvrouw Marie van Marxhem, heer en vrouwe van Bergen op Zoom, verkochten aan Jan van den Houte, ridder, c.s. zeven en dertig hoeven moergrond en vijf en vijftig en een halve hoeve wildernis, gelegen tusschen den Rosendaalschen weg, geheeten den Langendijk en Sprundel ; zij regelden daarbij tevens den rechtstoestand van hen, die zich op voormelde gronden vestigen zullen. 5 Jan. 1356.

Zie no. 565.

13. DE PRINSELIJKE HEERLIJKHEDEN.

STEENBERGEN

Zie no. 144.

584 Extract uit den uitgiftbrief van den Graaf Hendrikspolder, gegeven door René de Châlons 13 Dec. 1538.
Idem uit den uitgiftbrief van Kruisland, gegeven door graaf van Nassau. 21 Nov. 1488. Copiën.

WILLEMSTAD

585 Charter, waarbij Jan van Witthem, markies van Bergen op Zoom, aan het dorp en heerlijkheid Ruigenhil eene vrije weekmarkt geeft. 8 Maart 1581.
Bericht der Staten-Generaal aan de regeering van Willemstad, dat zij op hare hoede moet zijn voor de Spanjaarden, vermits er vrees bestaan had, dat de Spaansche vloot, welke den 13en Sept. 1631 door de Staatschen veroverd was, op Willemstad had willen afkomen. 15 Sept. 1631. Copiën.

14. DE VIER HOOGE HEERLIJKHEDEN VAN HOLLAND.

GEERTRUIDENBERG

586 Lied op Geertruidenberg uit: *Een nieu Geusenlied Boeckxen.* Dordrecht 1629. Copie.

586 *bis Een nieu liedeken van de Berghsche soldaten, doen sij de stadt aen den vijant verkocht hadden.* Copie.

Dr. C. R. Hermans. Geertruidenberg gedurende den Patriotten en Franschen tijd. Zie no. 100. Zie ook nog no. 144.

HOOGE EN LAGE ZWALUWE

Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans. Zie no. 448.

KLUNDERT

586 *ter* Accoord tusschen den Prins van Oranje als heer der vrijheid van Niervaart ter eenre en de gemeene pachters en inwoners dier vrijheid ter andere zijde over het heffen van bier-en wijnaccijns, het onderhouden van wegen en straten en het bezoldigen van den schoolmeester, chirurgijn en vroedvrouw. 30 Sept. 1578. Copie.

Zie nog no. 543.

ZEVENBERGEN

Aanteekeningen van Dr. C. R. Hermans betreffende Zevenbergen. Zie no. 448.

587 Privilegiën van de stad en lande van Zevenbergen. Een band. Handschrift uit de 18e eeuw.

588 Afbeelding van het monument te Zevenbergen voor Jan de Ligne, graaf van Arenbergh, baron van Zevenbergen enz, gesneuveld te Heiligerlee 1568, en de 16 kwartieren van hem en zijne vrouw, boven zijn graf staande, uitgewerkt door Jhr. mr. P. J. van der Does de Bije. Zie nog no. 104.

Willekeuren van Zevenbergen van 1519. Zie no. 128.

II

DE PROVINCIËN NOORD- EN ZUID-HOLLAND.

589 Index op de resolutiën van den Hove van Holland van 1 Jan 1720 tot den laatsten December 1741.

589 *bis*. Register der resolutiën der Staten van Holland en West-Friesland van 1732 — 36 tot redres der crimineele ordonnantie van 1570.

590 Diverse remonstrantiën overgeleverd aan de Staten van Holland en West-Friesland. Een band.

591 Korte beschrijving van de Hoven van Justitie in Holland en van de manier van procedeeren voor dezelven door A. S. Handschrift der 18e eeuw.

592 Privilegieboek der stad Delft. Handschrift der 17e eeuw.

593 Catalogus der boeken van de Amsterdamsche Bibliotheek. 1787.

594 Journael van een reijse in de maendt Meij 1749 in geselschap van de Heeren van der Dussen en Geesteranus gedaan met het buijten jagt van d' Admiraliteit op de Maaze naar Gouda en het eiland Rozenburg.
Journaal van de reijse, die ik met mijn huijsvrouw en twee oudste kinderen in geselschap van de heer en Mevr. van der Dussen met haer WelEd. twee dogters benevens den heer J. Geesteranus hebbe gedaan naar Dordrecht, Antwerpen, Brussel, Mechelen.

595 Gedicht op het instorten op 13 Mei 1818 van het Bossche Koffijhuis te Haarlem, voorheen de woning van Lourens Janszn. Koster.

III

ZEELAND.

596 Dr. C. R. Hermans. Aanteekeningen over de kerkelijke gemeenten in Zeeland.

IV

GELDERLAND.

597 Dr. C. R. Hermans. Aanteekeningen over de kerkelijke geschiedenis van Gelderland en Limburg. Zie no. 118.

598 Handelingen der Synode van Gelderland. 1803.

599 Een register der recessen van den Landdag te Zutphen in 1711 en 1712.

600 Een register, houdende akten van uitkoop van tienden en tijnsen in Gelderland. 1690—1729.

601 Gildebrieven van de Arnhemsche gilden (Copiën uit verschillende eeuwen).

602 Journaal door Fijnebril, opzichter van 's Rijks Waterstaat, gehouden van werken aan de Spoelsche sluis bij Kuilenburg. 1851—52.

603 Verkenning in de Bommelerwaard door den luitenant van Swieten. 1842.

604 *nihil.*

Rapports sur les châteaux et monuments antiques de l'arrondissement de Nimègue 1810. Zie no. 117.

V

LIMBURG.

605 Dr. C. R. Hermans. Aanteekeningen over het Bisdom Roermond. Id. over de kerkelijke geschiedenis van Limburg. Zie no. 118. Uittreksels uit de costuimen van Limburg. Zie no. 274.

606 Inventaris der privilegiën van Venlo en copie van een charter van Hertog Karel van Gelder van 1525 ten behoeve dier stad.

607 Origo et fundatio, consistentia et immunitas coenobii, abbatiae ac terrae Thorn. (Copie).

608 Theod. Dirks, pastoor te Venraij. Verhandeling over de eclipsen van zon en maan.

B. BELGIE EN LUXEMBURG.

609 Inventaris van al de charters en papieren, die in het jaar 1569 wegens de troubelen zijn vervoerd van het kasteel te Vilvoorden naar Brussel en van daar wederom naar dat kasteel zijn gebracht.

610 Rapport door mr. Hendrik van Wijn, archivaris der Bataafsche Republiek, in 1806 uitgebracht over de gewichtigste archieven, zich bevindende in de Oostenrijksche en Fransche Nederlanden (Antwerpen, Gent, Brugge, Ruppelmonde, Rijssel, Doornik, Bergen, Brussel, Leuven en Mechelen).

611 Mémoire sur les rivières et les canaux en géneral et sur ceux de la Flandre en particulier, presenté par l'abbé Mann en 1781.

612 Reconnaissance militaire de la province de Liège et des moyens de défendre la ville de Liège. Rapport redigé par le major van Swieten en 1817.

613 Considérations sur les moyens les plus économiques pour fortifier la nouvelle ligne des places fortes en Belgique, presentées au Roi en 1815 par le major van Swieten.

614 Rapport du major van Swieten sur les lieux propres à la réunion des troupes dans les provinces de Liège et de Limbourg. 1817.

615 *nihil.*

616 Reconnaissance géologique dans la province de Namur par le capitaine Price. 1826.

617 Observations minéralogico-géologiques, faites pendant un voyage en France et en Belgique par le Major van Swieten. 1826.

618 Voyage dans le Luxembourg et Liège par le Maj. v. Swieten. 1827.

619 Voyage minéralogico-géologique dans la province de Namur par le major van Swieten. 1826.

620 Vervolg op no. 618 door denzelfde. 1827.

621 Topographie en statistiek van Luxemburg, opgedragen aan Prins Frederik, door denzelfde. 1827.

622 Militaire aangelegenheden van Luxemburg, door denzelfde. 1827.

623 Memorie over de kanalen van La Bassée naar Sensée en Aire,

voor zooverre die de rivier de Schelde zouden kunnen benadeelen, door denzelfde; met bijlagen. 1823.

624 Memorie over idem met bijlagen, door denzelfde. 1825.

625 Reconnaissance militaire de la province de Liège, door denzelfde. 1817.

626 Extrait de reconnaissance militaire du pays entre la Meuse et la Moselle, par l'état-major du quartier-maître-général. 1816—1819.

627 Correspondance du major van Swieten relative au mémoire de la défense de la Belgique avec le lt.-général de Constant Rebecque. 1818.

628 Mémoire sur la défense de la Belgique, par le major van Swieten.

629 Memorie van verdediging der vesting Antwerpen en hare citadel. 1817.

630 Journaal, gehouden in 1782 op het Belgische schip, de Dwaalende Comeete.

631 Beschrijving van het dorp Iteghem.

632 Akten betreffende de heerlijkheid Hameijden.

633 Dictaat gehouden in 1697 door den Bredanaar Adrianus van Welt van het college, gegeven door professor Corbion te Leuven over „dialectica sive manuductio ad logicam."

634 Alphabetische lijst van gezichten op steden, dorpen en kasteelen in Belgie.

C. VARIA.

635 Antiphonarium op perkament, volgens Jhr. Mr. P. J. van der Does de Bije in 1478 door zuster Diewaris Pelgroms in het klooster der Reguliere Kanonikessen te Beverwijk geschreven.

636 Gebedenboek in middeleeuwsch schrift op perkament.

637 Gebedenboek op perkament, hebbende tot opschrift: „Marijken Paulus bet voer mijn Sijel." 1512.

638 Gebedenboek op perkament in middeleeuwsch schrift.

639 Gebedenboek alsvoor.

640 Gebedenboek als voor. Ao. 1434.

641 Meditatie op perkament in oud schrift.

642 Meditatie alsvoor.

643 Meditatie alsvoor.

644 Meditatie alsvoor. 1516.

645 Gebedenboek op perkament in oud schrift.

646 Idem.

647 Gebedenboek alsvoor.

648 Gebedenboek alsvoor.

649 Horae diurnae uit de vijftiende eeuw, uit het klooster van St. Agatha.

650 Epilogus de exerpto ex speculo disciplinari Dni Bonaventurae card. Met eene verhandeling van den H. Thomas van Aquine de puritate conscientiae et de modo confitendi.

651 Tractatus de calendario ecclesiastico.

652 Handelsverslagen over Brazilie 1826—1830.

653 Geldtelling der negers in Suriname.

654 Brief uit Oost-Indie van Paulus Jacob Valckenaer, die op de terugreis met zijn schip is vergaan. 1775.

655 Catalogus van werktuigen voor electriciteit van Dr. Jan Esdre.

656 Verhandeling over aardrijkskunde door mr. J. C., gedagteekend Amersfoort 1765.

657 Aanhangsel tot de lichaamsmeting.

658 De toepassing der algebra op de geometrie.

659 Inleiding tot de wiskunde. Vier stuks.

660 Van de rechthoekige driehoeken.

661 Memories en brief van 15 Aug. 1790 over eene nieuwe uitgave van de Teuthonista van Gherard van der Schueren, geheimraad van Adolf en Johannes, hertogen van Kleef, uitgegeven te Keulen in 1475 en 1477.

662 Aanteekeningen over schrijvers van de 1e tot de 16e eeuw

REGISTER

VAN DE NAMEN DER GEWESTEN EN PLAATSEN, DIE IN DEEL II VERMELD ZIJN.

ERRATA.

Blz.	160	9e	regel	v.	b.	staat	radermakersgilde	lees	rademakersgilde.
„	163	3e	„	„	o.	„	Metius	„	Metsius.
„	169	6e	„	„	b.	„	Rupubliek	„	Republiek.
„	188	13e	„	„	o.	„	tussche	„	tusschen.
„	204	1e	„	„	b.	„	schijnwerkers	„	schrijnwerkers.

GETTY RESEARCH INSTITUTE
3 3125 01410 1725